

Iso Saapasnevan tuulivoimapuisto, Lappajärvi, ABO Wind Oy, ympäristövaikutusten arviointiselostus, dnro EPOELY/707/2018

LAUSUNNOT, MIELIPITEET JA ASIANTUNTIJAKOMMENTIT

Etelä-Pohjanmaan liitto

Seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät alueidenkäyttökysymykset tulee lähtökohtaisesti tutkia ja ratkaista maakuntakaavassa. Etelä-Pohjanmaalla on voimassa Ympäristöministeriön 31.10.2016 hyväksymä tuulivoimaloiden alueita ohjaava vaihemaakuntakaava, jossa osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä vähintään 10 voimalaitosyksikön keskitettyyn rakentamiseen soveltuvia tuulivoima-alueita. Tätä pienempien alueiden suunnittelua voidaan vaihemaakuntakaavan I kaavaselostuksen mukaan toteuttaa kuntakohtaisella kaavoituksella. Vaihemaakuntakaavassa I osoitetaan 23 seudullisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta. Iso Saapasnevan aluetta ei ole osoitettu vaihemaakuntakaavassa.

Iso Saapasnevan hankkeen vaihtoehdossa 1 esitetään enintään 10 voimalan rakentamista. Jos lainvoimaisessa maakuntakaavassa on osoitettu tuulivoima-alueet, ei vaikutuksiltaan seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävää tuulivoima-aluetta voida osoittaa kuntakaavassa muille alueille. Tämän johdosta Etelä-Pohjanmaan liitto suosittelee Iso Saapasnevan hankkeen tuulivoimaloiden määrän rajaamista alle 10 voimalaan, jotta hankkeen maakuntakaavan mukaisuus voidaan varmistaa. Kaavaselostuksessa on kuvattu Etelä-Pohjanmaan voimassa olevien maakuntakaavojen tilanne sekä hankealueelle ja sen läheisyyteen osoitetut kaavamerkinnät. Maakuntakaavassa on osoitettu osayleiskaavan vaikutusalueella kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeänä alueena kaavaselostuksessa mainitun Lappajärven kulttuurimaiseman lisäksi Särkijärven kulttuurimaisema, Lassilan-Ranninkankaan talot, Ala-Kniivilän kulttuurimaisema-alue ja Sääksjärven maisemakokonaisuus. Iso Saapasnevan tuulivoima-alueella olisi maisemavaikutuksia etenkin Lappajärven kulttuurimaiseman alueella: lähialueella (3-6 km) maisemavaikutusten on arvioitu olevan enintään kohtalaisia kielteisiä (mm. Övermark ja Kuoppala) ja kaukoalueella (6-20 km) vähäisiä kielteisiä (mm. Lappajärvi). Välittömän lähimaiseman osalta ei ole eritelty vaikutuksia Lappajärven kulttuurimaisemaan, vaikka maisema-alue ulottuu alle 3 km etäisyydelle suunnitellusta tuulivoima-alueesta. Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan arviointia tulee tältä osin täydentää. Muihin maakuntakaavassa osoitettuihin kulttuuriympäristö- ja maisema-alueisiin tuulivoima-alueen vaikutusten on arvioitu olevan hyvin vähäisiä.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa kehittämisperiaatemerkinällä osoitetulle Evijärvi-Lappajärvi matkailun vetovoima-alueelle sijoittuu kaavaluonnoksessa viisi voimalaa. Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että Iso Saapasnevan tuulivoima-alue ei vaaranna matkailun vetovoima-alueen merkinnän suunnittelumääräyksessä esitettyä tavoitetta virkistysalueiden ja matkailualueiden muodostamien verkostojen tukemisesta ja niiden kehittämisestä kokonaisuuksina. Tuulivoima-alue ei muodosta maankäytöllisesti estettä matkailuelinkeinon kehittymiselle eikä vaaranna virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyttä Evijärvi-Lappajärvi-alueella. Etelä-Pohjanmaan liitto kuitenkin huomauttaa, että tuulivoima-alueen toteutumisella on kielteisiä vaikutuksia alueen virkistyskäyttöön ja toteutetussa matkailukyselyssä on koettu hankkeen vaikutukset matkailuelinkeinon pääosin kielteiseksi. Etelä-Pohjanmaan liitto esittää, että esitetyt matkailu- ja virkistyskäyttöön kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinot (ml. melu-, välke- ja maisemavaikutusten arviointien yhteydessä esitetyt lieventämiskeinot) tulee hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa ottaa laajasti käyttöön.

Lausunnon kohteena olevassa kaavaselostuksessa ja ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on arvioitu tuulivoima-alueen toteuttamisen vaikutuksia seikkaperäisesti sekä tekstissä että taulukossa (17-1), jossa on vertailtu hankkeen eri vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Etelä-Pohjanmaan liitto kuitenkin huomauttaa, että etenkin hankkeen eri vaihtoehtojen (VE1a, VE1b, VE2a, VE2b) välisiä eroja on tuotava selkeämmin esiin, vaikkakin niiden vaikutuksissa todetaan olevan vain vähän eroa. Lisäksi tekstissä esitetyn vaikutusten arvioinnin ja taulukon 17-1 vaikutusten arvioinnin vastaavuus on syytä tarkistaa.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksella ei ole toimialaansa koskevia turvallisuusasioita tarkastellen huomauttamista esitettyihin kaava- ja YVA-selostuksiin. Tuulivoimarakennelmien teknisiin turvallisuusasioihin pelastuslaitos antaa lausunnon rakennuslupavaiheessa.

Evijärven kunta

Evijärven kunnanhallitus esittää lausuntonaan, että Lappajärven kunnan Iso Saapasnevan tuulivoimalapuiston suunnittelu tulisi lopettaa. Evijärven kunnanhallitus on tehnyt eriaatepäätöksen 21.11.2016, että tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutuksesta tulee olla vähintään 4 km, jolloin tuulivoimaloiden haitat todennäköisesti olisivat pienempiä ihmisille, tuotanto- ja riistaeläimille sekä muulle eliöstölle.

Evijärven kunnan kannanotto on em. periaatepäätöksen mukaisesti, että tuulivoimaloita ei tule sijoittaa alle neljän kilometrin etäisyydelle vakituisesta tai loma-asutuksesta Evijärven kunnassa sekä naapurikuntien alueilla Evijärven kunnan rajan läheisyydessä. Evijärven kunnan Pitkäsalon kylän taloja sijoittuisi noin kahden kilometrin etäisyydelle lähimmästä Iso Saapasnevalle suunnitelluista tuulivoimaloista. Maisemavaikutusten arvioidaan voivan olevan merkittävydeltään suuria kielteisiä näin lähellä tuulivoimaloita. Myös YVA-selvityksessä on todettu, että vaikutukset hankkeen kokemiseen ja sen aiheuttamiin huoliin ja pelkoihin on arvioitu merkittävydeltään suuriksi kielteisiksi.

Lisäksi painotetaan, että Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen YVA-selvityksessä esitetyt vähäiset mm. melu-, välke- ja maisemavaikutukset lähiasutukselle ja ympäristölle ovat mallinnuksien mukaisia arvioita. Pitkäsalon kylän asutuksen lisäksi alueella on merkittävä tarhausalue. Vaikutuksia Pitkäsalon kylän asutukselle, turkiseläinten tarhaukselle ja muille tuotantoeläimille ei hankkeessa ole erikseen selvitetty, kuten ei myöskään vaikutuksia petoeläimille. Selvityksestä puuttuu myös matalataajuisen melun mallinnus sekä jättöpyörrevaikutusselvitys. Edellä mainitut selvitykset ja mallinnukset tulee laatia.

Lisäksi vaihtoehdossa VE1 ja VE2 tuulivoimalat tulisivat hallitsemaa maisemaa myös Evijärvellä päin. Maisemaselvityksen mukaan 280 tai 300 m korkeat tuulivoimalat erottuisivat maisemassa aina Evijärven keskustan alueelle saakka. Massiiviset tuulivoimalat eivät sovi Evijärven eivätkä Lappajärven kuntien maisemaan. Näin korkeista tuulivoimaloista ei myöskään ole kokemusta eikä tietoa, näin ollen saattaa syntyä myös ennalta arvaamattomia vahingollisia vaikutuksia.

Lappajärven kunta, ympäristölautakunta

Lähtökohtaisesti tuulivoimalla tuotettu energia on kannatettavaa. Iso-Saapasnevalle suunnitellun tuulivoimapuiston eri vaihtoehdot näyttäisivät YVA-arviointiselostuksen mukaan olevan toteutettavissa niin, että asutukselle ja ympäristölle ei aiheudu kohtuutonta haittaa.

Ympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että Iso-Saapasnevan tuulivoimalapuisto toteutumisessa tulee käyttää hyvää harkintaa, niin ettei aiheuteta Lappajärven kunnalle enemmän haittaa kuin hyötyä, jolloin YVA:n mukainen O-vaihtoehtokin on vielä mahdollinen valinta. Mikäli kuitenkin tuulivoimapuisto toteutetaan, tulee se tehdä YVA:n arviointiselostuksen VE2b vaihtoehdon mukaisesti, jolloin tuulivoimaloiden määrä on enintään seitsemän ja kokonaiskorkeus enintään 280 m. Tällöin mahdolliset haitat lähiasutukselle että ympäristölle olisivat vähäisemmät kuin VE1 ja VE2a vaihtoehdoissa.

Perusteluna esitetään, että alueen asukkaat ja loma-asukkaat suhtautuvat tehtyjen kyselyjen ja haastattelujen sekä pidettyjen tilaisuuksien perusteella hyvin kielteisesti hankkeeseen. Hanke on aiheuttaa pelkoa, erityisesti voimaloiden aiheuttamat melu-, välke- sekä maisemalliset vaikutukset.

Matkailuyrityksillä on huoli, että vaikutukset vähentävät matkailua alueella ja elinkeinon harjoittaminen ei olisi kannattavaa. Vastaavasti turkistarhaajilla ja maatalousyrittäjillä on huoli tuulivoiman vaikutuksista eläinten hyvinvointiin. Tuulivoimalapuiston suunnittelussa ja tulee huomioida vaikutukset myös kunnan imagoon.

Lisäksi todetaan, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää tuulivoimaloiden ympäristöluvan tarpeen huomioiden mm. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen arviointiselostuksesta antaman perustellun päätelmän. Lähtökohtaisesti YVA-menettelyn tavoitteena on, että ympäristölupamenettelyä ei tarvita, kun kaavoituksessa otetaan huomioon YVA:ssa arvioidut vaikutukset niin, että asutukselle ja ympäristölle ei aiheuteta kohtuutonta haittaa.

Luonnonvarakeskus LUKE

Tässä osayleiskaavan kaavaselistuksessa ja YVA-selostuksessa on esitetty arviointisuunnitelmassa esitetyt selvitykset. Nämä kaikki yhdessä ovat erinomainen perusta kokonaisvaltaiselle arvioinnille. Niiden perusteella hankealue on Pohjanmaalle tyypillistä talousmetsää, jota pirstovat muuntuneet turvemaat ja kallioalueet. Hankealueella esiintyy maakunnalle tyypillinen rikas riistalajisto ja myös EU:n alueella harvinaisia riistalajeja kuten metsäpeura. Luke lausui aikaisemmin Iso – Saapasnevan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (Luke 383/00 04 05/2019), että hankealue on keskellä metsäpeurojen vaellus- ja talvehtimisreittiä, jota käyttää tässä YVA-selostuksessa käytetyn panta-aineiston perusteella merkittävä osa, jopa 2/3 koko Suomenselän noin 1500 yksilön kokoisesta populaatiosta. Luke toteaa saman aineiston perusteella, että vastaavia vaelluskäytäviä on myös muualla Suomenselän alueella, mutta niissä ei tiedetä liikkuvan vastaavia määriä eläimiä vastaavan kokoisella kapealla alueella.

YVA - selostuksessa on selvitetty hankealueen ympäristövaikutuksia monipuolisesti ja tuotu samoin hyvin paikallisten asukkaiden ja metsästäjien suhtautumisesta hankealueeseen, joka on voittopuolisesti kielteinen: hankealueen koetaan haittaavan metsästystä, riistanhoitoa ja riistan elinmahdollisuuksia ylipäättään. Luke näkee, että nämä näkökulmat tulisi ottaa huomioon ko. hankealueen jatkosuunnittelussa.

Metsäpeuran tilankäyttöä hankealueella on selvitetty Luken luovuttaman panta-aineiston perusteella hyvin ja käyty myös maastossa selvittämässä metsäpeurojen kahtena päivänä helmi- ja maaliskuussa, jolloin on havaittu metsäpeurojen käyttäneen aluetta ko. ajankohtina. Luke

huomauttaa, että kahden päivän maastokäynti tuona ajankohtana antaa vain suppean näkemyksen alueen merkityksestä metsäpeuralle, koska ne käyttävät aluetta pidemmällä aikaikkunalla. Selostuksessa todetaan alueen tärkeys yhtenä metsäpeuran ydinalueena, mutta samalla esitetään alueen olevan vain pieni osa metsäpeuran ydinalueista. Luke huomauttaa, että tästä päätelmästä puuttuu olennainen tieto hankealueen tai sen lähiympäristön kautta kulkevien metsäpeurojen määristä, joka on poikkeuksellisen suuri koko populaation tasolla. Esitetty aineisto yhdistettynä muuhun tietoon (ks. yllä ja aikaisemmat Luken lausunnot) antavat erinomaisen lähtökohdan arvioida hankealueen mahdollisia vaikutuksia metsäpeuran tilankäyttöön.

Lausunnon tiivistelmä

Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston kaavaselostus ja sen ympäristövaikutusten arviointiselostus antaa erinomaisen pohjan jatkosuunnitteluun. Luke näkee edelleen, että metsäpeuran kannalta hankealue on ongelmallinen, koska se sijoittuu keskeiselle talvehtimis- ja vaellusreitille. Kaavaselostuksessa tehdyt selvitykset tukevat tätä näkemystä ja nämä seikat on otettava jatkosuunnittelussa huomioon.

Puolustusvoimat. 2. Logistiikkarygimentti

Yleistä

Pääesikunnan operatiivinen osasto on hankkeen aiemmassa vaiheessa antanut hanketta suunnittelevalle ABO Wind Oy:lle lausunnon tutkavaikutusten selvitystarpeesta (3.viite), tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä (4.viite) sekä lausunnot muutosten hyväksyttävyydestä (5. ja 6.viite). Lausunnoissa on todettu, että Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelmien mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista. Lausunnot perustuvat ABO Wind Oy:n lausuntopyynnöissä antamiin tietoihin.

Hankkeen suunnittelun edetessä tuulivoimaloiden sijoitteluun on tehty muutoksia. Ennen kaavan hyväksymistä hankkeelle tulee olla ajantasaisiin hanketietoihin perustuva lausunto hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä ja tutkavaikutusten selvitystarpeesta.

Jos toteutettavien tuulivoimaloiden koko (suurempi, korkeus > 10 m), määrä (enemmän) tai sijoittelu poikkeaa niistä tiedoista, joilla puolustusvoimat (Pääesikunnan operatiivinen osasto) on antanut lausunnon hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä, tulee hankkeelle saada Pääesikunnalta uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Myös tapauksessa, jossa muutokset ovat pienemmät kuin yllä on esitetty, pyydetään muutoksista tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.

Vaikutusten arviointi

Kaavan- ja ympäristövaikutusten arvioinnista 2.Logistiikkarygimentti toteaa, että tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan on käsitelty kaavaselostuksessa.

Kaava- ja YVA-selostuksen 14.1 luvusta poiketen selostuksessa esitetyt vaikutukset perustuvat hankkeesta annettuihin hyväksyttävyytyslauseihin (4.-6.viitteet). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetussa lausunnossa (2.viite) hankkeen vaikutuksia ei ole käsitelty muutoin kuin viittaamalla hyväksyttävyytyslauseeseen.

Koska hanketietoihin on tullut muutoksia hyväksyttävyytyslauseiden antamisen jälkeen, myös vaikutusten arviointiin käytetyt tiedot poikkeavat kaavaluonnoksesta sekä YVA:n hankevaihtoehdoista.

Kaavan toteuttaminen

Osayleiskaavan toteuttamista koskien selostuksen luvussa 18.2.8 todetaan ”Tuulivoimahankkeiden toteuttaminen edellyttää Puolustusvoimilta hankkeen hyväksyvää lausuntoa, mikäli hanke voi mahdollisesti haitata Suomen ilmavalvontaa.”

2. Logistiikkarykmentti huomauttaa, että yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta. Yksittäisiä, alle 50 metriä korkeita pientuulivoimaloita saa rakentaa, mikäli ne eivät rajoitu Puolustusvoimien vakituksessa käytössä oleviin alueisiin.

Seinäjoen museot

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museovirasto on lausunut arkeologisen kulttuuriperinnön osalta osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (MV/3/05. 02. 01/2019, 26. 3. 2019). Vuoden 2020 alusta lähtien Seinäjoen

museot on alueellisena vastuumuseona vastannut arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijatehtävistä Etelä-Pohjanmaalta.

Tuulivoimahankealueen ja voimansiirtolinjan (maakaapeli) arkeologinen inventointi on tehty vuonna 2018 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Inventoinnissa löytyi seitsemän muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettua kiinteää muinaisjäännöstä ja kaksi tuhoutunutta muinaisjäännöstä, jotka kaikki ovat historiallisia tervahautoja ja niihin liittyvien rakenteiden jäännöksiä. Lisäksi inventoinnissa löytyi muita kulttuurihistoriallisia kohteita, kuten kylmämuurattu kiviaita ja puisia rajapaaluja. Kiinteistä muinaisjäännöksistä sijoittuu kaava-alueelle viisi, joista yhteen sisältyy tervahaudan lisäksi tervapolttajan asumuksen jäännös. Kiinteät muinaisjäännökset on merkitty kaavaluonnokseen sm -merkinnällä. Kaavamääräys on merkinnän osalta asianmukainen.

Kaava-alueella olevien kiinteiden muinaisjäännösten säilymisen edellytykset on huomioitu kaavaluonnoksessa pääosin hyvin. Vaikutusten arvioinnin mukaan (kaavaselostus s. 192) tuulivoimahankkeella voi olla vaikutusta kahteen muinaisjäännökseen, tervahautakohteisiin Kultalahden Hautakangas (mj. rek 1000034624) ja Latosaari (mj. rek 1000034627), joiden lähelle on merkitty kaavaluonnokseen ohjeellinen tielinjaus ja maakaapelireitti. Museo kehottaa harkitsemaan voimaloille 7 ja 8 johtavalle huoltotielle ja maakaapelille vaihtoehtoista reittiä, jotta tienrakentamisen vaikutukset kulttuuriympäristöön ovat mahdollisimman vähäiset. Erityisesti Ison Saapasnevan keskellä oleva Latosaari tulisi museon näkemyksen mukaan jättää tielinjauksen ulkopuolella, koska tienrakentaminen muuttaa pienen suosaaren ja sen keskellä olevan tervahaudan koskematonta ympäristöä merkittävästi.

Vuoden 2018 arkeologisessa inventoinnissa on inventoitu alustava voimansiirtolinja (maakaapeli), jonka suunniteltiin kulkevan Övermarkin kylän kautta, Övermarkintietä seuraten. Kaavaluonnoksessa voimansiirtolinja on sen sijaan merkitty kulkemaan voimalalta 1 suoraan lounaaseen, metsä- ja suoalueen poikki, noin 3. 5 km päähän rakennettavalle sähköasemalle.

Hankkeen arkeologista inventointia on täydennettävä muuttuneen voimansiirtolinjan osalta, jotta uudelle reitille mahdollisesti sijoittuvat arkeologiset kohteet voidaan huomioida suunnittelussa. Myös Museovirasto on OAS-vaiheen lausunnossaan todennut olevan tärkeää, että arkeologista

inventointia päivitetään suunnitelmien muuttuessa. Kaavaluonnoksen selostuksessa (s. 193) mainitaan, että arkeologisten kohteiden täydennyskartoitus laaditaan kaavaehdotusvaiheeseen mennessä. Samassa yhteydessä inventoidaan voimalan 10 läheisyydessä mahdollisesti oleva tervahauta, jota ei mainita vuoden 2018 arkeologisen inventoinnin raportissa.

Kulttuuriympäristöt ja maisema

Suunnittelualue sijoittuu Etelä-Pohjanmaan viljelylakeuksien seutuun. Sille on tyypillistä jokivarsien tasaisena lakeutena avautuva maisema, selännealueiden pinnanmuodot voivat olla kumpareisia. Kylät ovat muodostuneet joenvarsille ja järvien rannoille. Alueella on kaksi suurempaa järveä: Lappajärvi ja Evijärvi.

Työssä on hyödynnetty aiempia valtakunnallisia selvityksiä, Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan aineistoja ja Lappajärven alueelle vuonna 2013 tehtyä maisemanhoitosuunnitelmaa. Maisemavaikutusten arviointimenetelminä on käytetty maisema-analyysiä, valokuvasoitteina tehtyjä havainnekuvia ja näkemäalueanalyysiä. Kuvasoitteiden katselupisteet on valittu siten, että kuvilla voidaan havainnollistaa hankkeelle tyypillisiä maisemallisia ja maisemallisiin arvoihin kohdistuvia vaikutuksia.

Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä. Vaikutuksia syntyy kuitenkin maakunnallisesti merkittävälle Lappajärven kulttuurimaisema-alueelle, joka lähimmillään sijaitsee vain kahden kilometrin päässä hankealueesta. Övermarkin-Kuoppalan kylät ovat herkällä alueella. Myös Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema-alue sijaitsee hankkeen vaikutusalueella, vajaan viiden kilometrin päässä. Selostuksessa on tarkasteltu myös paikallisia maisema-alueita, joita ovat Karvalan, Seppä-Lantelan ja Helkamäki-Kirkkoniemen (Kirkonkylän) alueet. Ne sijaitsevat kuitenkin kauempana hankealueesta.

Arvioinnin mukaan vaikutukset ovat suuret alle kuuden kilometrin etäisyydellä oleville Övermarkin ja Kuoppalan alueille. Tämä ilmenee selkeästi havainnekuvista. Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema-alueelle ei kohdistu niinkään laajoja näkymäalueita. Yli kuuden kilometrin jälkeen vaikutukset muuttuvat kohtalaisen tai vähäisen kielteisiksi.

Tuulivoimalat näkyvät erityisesti avoimilla alueilla. Ne tuovat taustamaisemaan uuden ajallisen kerroksen ja poikkeavat alueelle tyypillisestä horisontaalisesta maisemakuvasta korkeana, vertikaalina elementtinä. Ne eivät vastaa myöskään kokoluokaltaan muita maiseman elementtejä. Maisemavaikutusten arvioidaan kohoavan siis kohtalaisen kielteisiksi tietyillä alueilla, joille tuulivoimalat näkyvät. Vaikutukset ovat vähäisimmät vaihtoehdossa VE2b johtuen voimaloiden alhaisemmasta lukumäärästä ja matalammasta kokonaiskorkeudesta. Ero voimaloiden näkyvyydessä verrattuna laajempaan vaihtoehtoon VE1 sekä korkeampaan kokonaiskorkeuteen on kuitenkin hyvin pieni. Vaikutukset ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, että ne eivät aiheuta esteitä tuulivoimapuiston toteuttamiselle.

Väylävirasto

Väylävirastolla ei ole huomautettavaa kaava- ja YVA-selostuksessa esitettyyn liikennevaikutusten arviointiin. Hankkeen suunnittelussa tulee huomioida Väyläviraston Tuulivoimalaohje (Liikenneviraston ohjeita 8/2012), jossa on annettu ohjeet tuulivoimaloiden suositelluista vähimmäisetäisyyksistä maanteistä ja rautateistä sekä voimaloiden sijoittumisesta suhteessa ajoneuvon kuljettajan näkökenttään.

Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018).

Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Etelä-Pohjamaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, alueidenkäyttö

Erillistä lausuntoa kaavaluonnoksesta ei anneta kuntaan, vaan alueidenkäytön kanta annetaan YVA-menettelyssä tarkasteltujen vaihtoehtojen pohjalta suoraan YVA-yhteysviranomaisella.

Arviointiselostuksessa on arvioitu hanketta 5 eri vaihtoehdon pohjalta. Kaavaluonnosta on muotoiltu vaihtoehdon 1a mukaisesti, jolloin voimaloita olisi 10 kappaletta ja kokonaiskorkeus maasta mitaten 300 metriä. E-P vaihemaakuntakaavassa on seudullisesti merkittävän tuulivoimahankkeen voimaloiden lukumääräksi määritetty 10 kappaletta. Pelkästään voimaloiden lukumäärästä johtuen olisi kuntakaavoituksella mahdollista edistää enintään 9 teollisen kokoluokan voimalaitoksen suunnittelua. Seudullisesti merkittävää tuulivoimayleiskaavaa ei ole mahdollista hyväksyä maakuntakaavoissa tutkittujen tuulivoimarakentamisalueiden ulkopuolelle. Tämä asia otettiin esiin myös hankkeen viranomaisneuvottelussa aiemmin. Näin ollen VE1a tai VE1b mukainen vaihtoehto sekä sen mukaisesti muotoiltua kaavaluonnosta ei voida pitää kuntakaavoituksen puitteissa sellaisenaan mahdollisena edistää. VE2a tai VE2b olisivat 0-vaihtoehdon lisäksi maakuntakaavoituksen ohjauksen puolesta mahdollisia kuntakaavoituksella tarkemmin tutkittavia. Maakuntakaavan ohjausta seudullisen merkittävyyden kysymyksenä on ELY-keskuksen toimesta vielä varmisteltu. E-P liitosta on vahvistettu ELY-keskukselle, että tulkinta enintään 9 voimalan mahdollisuudesta kokonaisuudesta on oikea. Ilmeisestikin tuulivoimahankkeen työryhmätyöskentelyssä on jostain syystä muodostunut väärinkäsityksiä voimaloiden mahdollisesta enimmäismäärästä. YVA-arviointiselostuksen perustellussa päätelmässä olisi siten poissuljettava kehittämiskelpoisuutensa puolesta VE1a ja b -vaihtoehdot.

Selvityksistä

Melu: Raja-arvot ylittäviä meluhaittoja ei selvityksen mukaan asutukselle kohdistuisi. Melumallinnuksen laskennassa on käytetty +2 db lisäyksellä matalataajuista sekä korvin kuultavaa ulkomelua. Mallinnuksessa käytetty voimala Nordex 163, 5.X ja napakorkeutena 200 metriä. Roottorin halkaisija on 163 metriä, jolloin mallinnus on käytännössä arvioitu kokonaiskorkeudeltaan noin 280 metrisille voimaloille. Melumallinnuksen perusteella ei siis pystytä suoraan arvioimaan VE1a ja VE2a meluvaikutuksia kokonaiskorkeudeltaan 300 metrisille voimaloille. Mahdollisesti pidempien lapojen melupäästöominaisuuksien tai vaihtoehtoisesti suuremman napakorkeuden (210 - 220 m) vaikutukset jäävät epäselviksi. Melumallinnuksen ja asetetun maankäytöllisen tavoitteen eroavuuden merkitystä ei ole selvityksen tarkasteluissa käsitelty, mikä heikentää selvityksen luotettavuutta esitettyjen vaihtoehtojen korkeimpien voimaloiden rakentamiseksi.

Välke: Välkehaittoja on mallinnettu napakorkeudeltaan 200 metrisille voimaloille, joille on ekstrapoloitu leveydeltään lavat 100 metrin kokonaispituuden mukaan - sekä napakorkeudeltaan 180 metrisille ja lavan pituudeltaan 100 metrisille voimaloille. Roottorin halkaisija olisi siten 200 metriä ja voimaloiden kokonaiskorkeus maanpinnasta mitaten 280 - 300 metriä. Vaikutuksia on selvitetty 7 - 10 voimalaitoksen kokonaisuutena. Laskennallisesti välkehaittojen ulottuvuudeksi on arvioitu n. 2,3 km. Merkittävää ja 8 h vuosi- tai 30 min vrk Real Case tilanteen altistumisaikarajaa ei selvityksen perusteella ylitettäisi yhdelläkään viidestä asuinrakennukseksi tunnistetusta reseptorikohteesta. Joitakin saunarakennuksia haitalliseksi katsottavan välkehaittaväyhykkeen alueelle kuitenkin sijoittuu – eli jossain määrin välkkeestä saattaa aiheutua näille, ilmeisesti yksityisille virkistyskäytön kohteille haittaa. Tämä on tulevaisuudessa huomioitava maankäytön lupamenettelyissä, esim. tilanteessa, jolloin haluttaisiinkin rakennuspaikan käyttötarkoitusta muuttaa asuinrakentamisen tarpeisiin (loma-asuminen, vakituinen asuminen).

Maisema, näkyvyys ja havainnekuvat: Näkyvyyskarttoina on esitetty eri vaihtoehtojen keskinäisiä eroja ja näkyvyyttä eri etäisyysvyöhykkeille. Havainnollistuksesta pystyy saamaan käsityksen näkymisen etäisyyksistä ja alueista, mutta eri toteutusvaihtoehtojen keskinäisten vaikutuserojen hahmottaminen on pienestä mittakaavasta 2 johtuen hankalaa. Karttojen perusteella kuitenkin pystyy tekemään johtopäätöksen voimaloiden näkymisestä kaikkien voimaloiden osalta paikoin 20 km:n etäisyydelle – eli maisemaa muuttava vaikutus on kaukomaisemassakin ilmeinen.

Havainnekuvia on tehty melko kattavasti eri ilmansuunnista. Selvityksen lisätietona olisi ollut hyvä kertoa mitä kameran objektiivipolttovälejä on käytetty ja vastaako esitetty näkymä lähinnä sitä miltä se silmin katsoen olisi. Yöhavainnekuvia (lentoestevalot) ei aivan joka suunnasta ole tehty – esimerkiksi läheiseen asutukseen nähden Nykälänniemen kuvauskohteesta 8 ei ole havainnollistettu lentoestevalojen näkymistä. Havainnekuvien perusteella on kuitenkin pääpiirteissään mahdollista saada kohtalainen käsitys hankkeen maisemavaikutuksista. Voimalat tulevat näkymään varsin laajasti ja näitä vaikutuksia on selostuksessa arvioitu. Hankealue ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden läheisyyteen, jotka suoraan estäisivät hankkeen toteuttamisen - mutta paikallista ja seudullista muutosta maisemaan olisi odotettavissa Alueidenkäytön näkökulmasta katsoen, hankkeen kaavoitusprosessissa voitaisiin edetä 2a tai 2b vaihtoehtojen pohjalta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, luonnonsuojeluyksikkö

ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö yhtyy suurelta osin tehtyjen luontoselvitysten johtopäätöksiin, mutta tuo esille tiettyjä luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä seikkoja. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita esiintyy kasvillisuusselvityksen mukaan erityisesti voimalapaikkojen 1, 8, 9 ja 10 läheisyydessä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta vaihtoehto 2 (VE2a, b) on täten suositeltavampi. Maakaapeloinnin osalta tulee harkita, voidaanko arvokkaat luontokohteet ohittaa erityisesti Nykäsennevan ojitamattoman suoalueen kohdalla.

Linnusto

Linnuston tarkkailua on suoritettu pääsääntöisesti aiheesta saatavan ohjeistuksen mukaisesti (Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, Suomen ympäristö 6/2016). Kevät- ja syysmuuttoseurannassa jäädään suositusten tasosta, mutta ottaen huomioon sijoittuminen merkittävien muuttoreittien suhteen, voidaan tarkkailua tältä osin pitää riittävänä. Linnustovaikutusten osalta ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö kiinnittää huomiota metson soidinpaikkoihin, joista ainakin yksi sijoittuu noin 300 metrin etäisyydelle lähimmästä tuulivoimalasta. Kanalinnut ovat herkkiä törmäyksille voimaloiden rakenteisiin. Törmäysriskiä voidaan vähentää

maalaamalla voimalan rungon alaosa tummaksi ja tämä tulee suosituksena huomioida, mikäli hanke etenee toteutukseen.

Iso Saapasnevilla sijaitsee sääksen ns. tekopesä, jossa ei kuitenkaan ole havaittu lajin pesintää. Havaintojen perusteella se on saattanut toimia vaihtopesänä, sillä sääksen on havaittu kohennelleen pesää. Oikeudellisesti on epäselvää, voidaanko pesäpuuta pitää luonnonsuojelulain 39 §:ssä mainittuna suuren petolinnun pesäpuuna. Nyt kyseessä olevan hankkeen aikana on kuitenkin havaittu aktiivinen sääksireviiri ja sen pesäpuu, joka sijoittuu suhteellisen etäälle hankealueesta (yli 1 km) ja lähimmästä voimalapaikasta (yli 3 km). Sääksi saattaa kuitenkin jossain määrin käyttää hankealuetta saalistuslentoihin. Tehtyjen havaintojen perusteella suunniteltu hanke ei kuitenkaan muodosta merkittävää uhkaa aktiivisen sääksireviirin yksilöille.

Metsäpeura

Erilliselle metsäpeuraselvitykselle olisi ollut selkeä tarve annettujen lausuntojen ja esimerkiksi hankkeen yhteydessä tehdyn vaikutusten merkittävyysarvion nojalla. Alue vaikuttaa olevan erityisen merkittävä metsäpeuran vaellusalueena, joten vaikutukset ekologisiin yhteyksiin olisivat hankkeen toteutuessa kielteisiä ja suuria. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee mahdollisuuksien mukaan saada käyttöön mm. valmisteilla olevia selvityksiä tuulivoimaloiden vaikutuksista radiopantametsäpeurojen liikkumiseen. Lisäksi tulisi arvioida mikä mahdollisuus metsäpeuroille on jatkossa vältellä nyt kyseessä olevaa tuulivoima-aluetta vuoden aikaisten vaellusten jatkuessa Lappajärven itä- ja länsiosien välillä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, vesihuoltoryhmä

Maa- ja kallioperä

Suunnittelualue on morfologialtaan Pohjanmaalle tyypilliseen tapaan alavaa, suhteellisen tasaista suomaastoa. Suunnittelualan maaperä on pääosin sekalajitteista maa-ainesta, kuten esim. moreenia.

Suunnittelualan kallioperä edustaa tyypillistä suomalaista kallioperää, joka koostuu lähinnä graniiteista ja graniitin kaltaisista kivistä. Hankealueella tai suunniteltujen voimalapaikkojen välittömässä läheisyydessä ei esiinny merkittäviä ruhjevyöhykkeitä. Noin 4 km etäisyydellä eteläisimmästä voimalapaikasta etelään sijaitsee Lappajärven meteoriittikraateri, joka on kivilajistoltaan ympäröivistä alueista poikkeava.

Pohjavesialueet

Suunnitellut voimalat eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet sijaitsevat suunniteltujen tuulivoimaloiden kaakkois- ja länsipuolella. Lintukangas (1040305) sijaitsee noin 2,5 km etäisyydellä kaakkoon lähimmästä suunnitellusta tuulivoimalasta. Ala-Lammi (1040310) ja Heitinkangas (1005251) noin 2,7 kilometrin etäisyydellä länteen. Lintukangas ja Ala-Lammi ovat Lappajärven kunnan puolella ja Heitinkangas Evijärvellä. Kaikkien pohjavesialueluokka on 1 (Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue).

Liikenne

Tuulivoimapuiston alueelle rakennetaan huoltotieverkosto, joka mahdollistaa pääsyn jokaiselle voimalapaikalle koko niiden elinkaaren ajan. Huoltotieverkoston rakentamisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon alueella jo olevaa tieverkostoa. Tuulivoimapuiston rakentaminen edellyttää

myös uusien tieyhteyksien rakentamista ja nykyisten teiden parantamista. Alustavan tiesuunnitelman mukaan hankevaihtoehdossa VE1 tarve uusille tieyhteyksille on noin 8,2 km. Hankevaihtoehdossa VE2 tarve uusille tieyhteyksille on noin 5,7 km. Teitä levennettäessä/kantavuutta lisättäessä mahdollisilla pohjavesialueilla tulee huomioida materiaalien ympäristökelpoisuustestaus ja se, että uusia oja ei saa kaivaa tai olemassa olevia syventää, mikäli pohjamaata ei tutkimuksilla osoiteta tiiviiksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri

Hankkeen liikenteelliset vaikutukset on kuvattu hyvin kaavaselostuksessa/YVAN arviointiselostuksessa. Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 liikenteelliset vaikutukset eivät eroa paljolti toisistaan. Vaihtoehdossa VE1 on kuljetusten kokonaismäärä kuitenkin suurempi johtuen suuremmasta voimalamäärästä. Kaavaselostuksessa on tuotu hyvin esille erikoiskuljetusten vaatimat luvat sekä huoltoteiden vaatimat liittymäluvut yhdysteille, jotka molemmat haetaan Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Voimaloiden paikkoja on YVA ohjelmavaiheesta muutettu, mutta edelleen yksi voimala on suhteellisen lähellä Pitkänsalontietä eli maantietä 17881. Selostuksen mukaan etäisyys täyttää kuitenkin Väyläviraston (ent. Liikenneviraston) ohjeen 8/2012 mukaisen etäisyyden, joka tässä tapauksessa on 320 m.

Hankealuetta lähimmät maantiet 17881 Pitkänsalontie ja 17849 Övermarkintie ovat vähäliikenteisiä sorapintaisia teitä. Näillä tieosuuksilla liikenteelliset vaikutukset ovat merkittävimmät, kun teiden liikennemäärät lisääntyvät selvästi. Teille on tarpeen tehdä reunanvahvistusta kantavuuden parantamiseksi, etenkin teiden kapeimmille kohdille. Vahvistettavaa osuutta on karkeasti arvioiden noin 3-4 km. Hanketoimijan tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä ELY-keskuksen liikennevastuualueeseen tieverkkoa koskevien parannustoimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta. ELY-keskus ei osallistu parannustoimenpiteiden kustannuksiin. Hanketoimijan tulee huomioida, että tieverkon kunnosta tulee huolehtia myös tuulivoimapuiston rakennustöiden valmistuttua mm. niin että raskaiden kuljetusten mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle korjataan.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristönsuojelu, maatalousryhmä

Lähistöllä on Vapo Oy:n Iso-Saapasnevan toiminnassa oleva turvetuotantoalue ja lähin tuulivoimala on noin 450 m tuotantoalueesta etelä-lounaaseen ja toinen noin 1 km itään. Kartalla Saapasnevan nimellä olevalla turvetuotantoalueella tuotanto on loppunut. Eläinsuojista lähimmillään ovat Pitkänsalon turkistarhat, joihin on etäisyyttä lähimmillään noin 2 km. Seuraavaan turkistarhaan tulee etäisyyttä hieman yli 3 km.

MTK Evijärvi

MTK Evijärvi vastustaa Iso-Saapasnevan alueen tuulivoimahanketta. Hanke on maakuntakaavan vastainen. Hanke saattaa aiheuttaa naapuruussuhdelain mukaista haittaa. Vaadimmekin, ettei jokaiselle voimalalle on haettava erillinen ympäristölupa. On toimittava varovaisuusperiaatteen mukaan, koska Suomeen jo rakennettujen tuulivoima-alueiden ympäristön asukkailla on runsaasti terveyshaittoja. Myös uuden Valtioneuvoston tilaaman tutkimuksen 2020 mukaan 15 % tuulivoima-alueen asukkaista oireili, osa heistä vakavasti. Saksassa lukuisat asiantuntijat, lääkärit ja noin 800 kansalaisaloitetta ovat yhtä mieltä siitä, että tuulivoimalat vaikuttavat kielteisesti ihmisten terveyteen niiden Välittömässä läheisyydessä. Saksalaislääkärit ja tutkijat ovat tehneet julkisen kannanoton poliittiselle johdolle koskien tuulivoimaloiden aiheuttamaa vakavaa terveyshaittaa. He Viittaavat kannanotoissaan vakaviin sairauksiin ja erityisen huolestuttavaa ovat vaikutukset sydämeen. Tämä on otettava vakavasti, koska Saksassa käytössä olevat tuulivoimalat ovat merkittävästi pienempiä

teholtaan kuin mitä Abo Wind suunnittelee Iso Saapasnevalle. Myös uusi ruotsalaistutkimus on huolestuttava: sen mukaan REMunen määrä väheni tuulivoimamelualtistuksessa.

Terveydensuojelulakiin 2 § [1 1.11.2016/942] vedoten vaadimme selvittämään tuulivoimalamelun häiritsevimmän osan vaikutuksen alueen asukkaisiin. Tässä on huomioitava siis myös korvin kuulumaton infraääni. Infraääni etenee vuonna 2015 (Marcillo ym.) tehdyn amerikkalaistutkimuksen mukaan jopa kymmeniä kilometrejä olosuhteiden ollessa suotuisat. Suomessa pintainversio-ilmiö tekee ongelman mahdollisesti pahemmaksi. Selvityksessä tätä ei ole huomioitu lainkaan. Melumallinnus on tehty täysin arvausten varassa. Muutoinkin on huomattava, että melun ohjeavot ovat kompromisseja ja herkimmät henkilöt altistuvat terveyshaitalle jo alemmilla tasoilla. Melumallinnuksesta olisi pyydettävä puolueettoman tahon lausunto, koska esim. Valtioneuvoston tilaaman suomalaistutkimuksen mittauskohteessa 3 MW voimaloilla melu oli jopa yli 100 dB. Saksalaisen professori Vahlin tutkimusryhmän loppupäätelmä oli, että tuulivoimalat eivät millään hetkellä saa ylittää 90dB. Melu ylittyi suomalaiskohteessa siis reilusti. Tämä kertoo käytössä olevien mallinnuksien heikkouksista. Iso Saapasnevaa koskevan selostuksen virheenä on heikkous mallinnoissa ja varsinkin havainnekuissa. Suunniteltujen voimaloiden sijoituspaikkoja ei ole kiinnitetty eikä käytettävää voimalatyyppi ole vielä valittu. Mallinnukset ja havainnekuvat eivät ole siten oikeita, eikä niiden pohjalta voi vetää niitä johtopäätöksiä, joita nyt on selvityksessä tehty.

Tuulivoimaloiden terveyshaitoista on runsaasti ulkomaisia vertaisarvioituja tutkimuksia. Mm. tässä Punch & James [2016]. Tuulivoimalamelu ja ihmisten terveys: neljän vuosikymmenen todisteet tuulivoimaloiden aiheuttamasta riskistä. Lyhennelmää amerikkalaistutkimuksen johtopäätöksistä: ”Suuret tuulivoimalat aiheuttavat infraääntä, jonka osa ihmisistä kokee päänsärkynä, huimauksena, huonovointisuutena tai merisairautena. Huomattava osa väestöstä kärsii tuulivoimalamelusta ja infraäänestä terveyshaittoihin asti, yleisimmin unihäiriöistä, mutta myös muista ongelmista. Sisäkorvan mekanismit eivät estä aistimasta kehon ulkopuolisia ääniä, minkä vuoksi tuulivoimalan infraäänien aistiminen on erittäin häiritsevää. Terveyttä puoltavana näkökantana tutkijat toteavat näyttöön perustuen, että tuulivoimaloiden infraääni matalataajuinen melu aiheuttavat häiritsevyyttä, unihäiriöitä, stressiä muita terveyshaittoja. Tuulivoimalat pitää rakentaa niin kauas, ettei terveyshaittoja tule, muuten huomattava osa väestöstä sairastuu. Se, mitä emme kuule, vahingoittaa meistä joitakin. Teollisia tuulivoimaloita ei saa sijoittaa ihmisten kotien, koulu- tai hoitolaitosten tai työpaikkojen läheisyyteen.

Maailman johtava akustikko Steven Cooper varoittaa tuulivoimaloiden vaikutuksesta, ”se mitä emme kuule, vahingoittaa joitakuita meistä”. Saksalaistutkimuksessa [Weichenberger et al. 2017], joka on toteutettu usean yliopistolaitoksen yhteistyönä, todettiin infraäänien vaikutus aivoihin. Vaikutusta ei havaittu siis pelkästään alueilla, jotka ovat tärkeitä kuulemisessa, vaan tutkimuksen mukaan infraääni kuulumattomana vaikuttaa myös emootioita ja autonomista hermostoa kontrolloiviin alueisiin ja niiden välisiin yhteyksiin.

Rakentamiselle olisi syytä jo varovaisuusperiaatteen mukaankin asettaa tiukemmat rajoitukset. Voimaloiden välisestä etäisyydestä asutukseen on käytössä mm. suositus 10x pyyhkäisykorkeus, joka tässä tapauksessa estäisi rakentamisen kokonaan, joka sekään ei kuitenkaan suojaa infraääneltä. Saksalaisprofessori Vahl toteaa, että nyt kun Saksassakin on alettu rakentaa jopa 200 metriä (pyyhkäisykorkeus) korkeita tuulivoimaloita, tuulivoimala-alueiden asukkaille on tullut terveyshaittoja nopeammin ja ne ovat vakavampia kuin aiemmin.

Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen psykososiaaliset vaikutukset alueen asukkaisiin ovat suuret. Hanke on jo nyt aiheuttanut paljon huolta alueen asukkaissa. Iso saapasnevan alueen merkitys

virikistysalueena ja sen merkitys alueen asukkaiden terveyttä edistävänä tekijänä on jätetty selostuksessa huomioimatta. Alue on erittäin tärkeä mm. seudun luonto- ja metsästysharrastajille. Lopuckin ym. 2017 tutkimus osoitti, että luontoeläimet myös vähenevät tuulivoimala-alueilla.

Maisemavaikutus

Kuvamallinnuksissa on käytetty laajakulmakuvia, jotka hämäävät silmää. Todellisuus tulisi esille animaatioin. Mallinnukset on tehtävä laajakulmakuvien lisäksi 3D tekniikkaa ja animaatioita hyödyntäen, jolloin vilkkuvien lentoestevalojen häiritsevyys voidaan todenmukaisesti havaita.

Hankkeen vaikutusta alueen maatalouselinkeinon ei ole selvitetty mm. Jokikylässä ja Särkikylässä on useita maitotiloja ja turkistarhoja. On selvitettävä kuka korvaa mahdolliset menetykset alueen maatalouselinkeinolle (esimerkiksi maitotiloilla hedelmällisyshäiriöistä aiheutuvat lisääntyneet eläinten poistot ja lisääntyneet ennenaikaiset poikimiset). Tästä on kokemusperäistä tietoa mm. Siikaisten ja Kalajoen alueen maitotiloilta, joissa maitotilalla lypsylehmien tiinehtyvyys on heikentynyt tuulivoimaloiden rakentamisen jälkeen. Tämä leikkaa rajusti tuotannon kannattavuutta. Myös lisääntyneet keskenmenot turkiseläimillä heikentävät alan kannattavuutta. Näistä on kokemusta jo toiminnassa olevien tuulivoimaloiden ympäristössä. Case study -tyyppisiä tutkimuksiakin on tehty turkiseläimillä. Esim. minkeillä on havaittu keskenmenojen lisääntyminen noin 20-kertaiseksi ja lisäksi steriilien minkkien määrä oli erittäin suuri ja epämuodostumat lisääntyivät tuulivoima-alueiden läheisyydessä (Lähde: Eastcountymagazine). Agnew, Smith ym. 2016 havaitsivat eläinkokeessa mäyrillä kroonista stressiä (kohonneita stressihormonipitoisuuksia) tuulivoimala-alueilla verrattuna muihin alueisiin. Vaikka Suomessa ei vielä ole tehty tuotantoeläintutkimusta, on tärkeää huomioida kokemusperäinenkin tieto Suomessa ja pidättäytyä rakentamisesta ennekuin asia on tutkittu.

Hankkeen vaikutus alueen maanomistajien kiinteistöjen arvoon on selvitettävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Pyydämme myös selvittämään aiheuttaako hanke toimenpidekieltoja alueella. Miten turvataan jokamiehen oikeus hankealueella ja liikkumisen turvallisuus? On tehtävä kunnolliset vertailulaskelmat muiden energiantuotantovaihtoehtojen käytöstä tuulivoiman sijaan, kuten biokaasun tuotanto, aurinkovoima ja energiapuun käyttö. Näillä olisi työllistävämpi vaikutus alueelle.

Edellä olevaan perustuen tulisi valita 0-vaihtoehto.

Suomenselän lintutieteellinen yhdistys, SSLTY

Pöllöselvitys

Pöllöselvitykset ovat sijoittuneet ajallisesti maaliskuulle vain yhden kerran 19.3.2018, muiden kuuntelukertojen ollessa huhtikuun aikana 11.4.2018, 30.4.2018 ja 27.4.2019. Näin ollen selvitysyöt ovat olleet keskimäärin melko myöhään pöllöjen soidinkautta ajatellen. Eritoten aikaisin pesivän huuhkajan soidinhuhuilu alkaa usein jo helmi-maaliskuussa, jolloin on mahdollista, ettei siitä myöhemmissä kuunteluissa huhtikuussa tulekaan havaintoja. Pöllöjen osalta juuri erittäin uhanalainen (EN) huuhkaja on hankkeen kannalta erityisen merkityksellinen laji, koska hankealueelta tunnetaan sen vanha, vuosia käytössä ollut pesimäpaikka. Lisäksi hankkeen linnustonselvitysten yhteydessä mainitaan alueelta saadun heinäkuinen havainto saaliilta lähteneestä huuhkajasta. Kuitenkaan, tästäkään havainnosta huolimatta, ei selvityksessä huuhkajan arvella pesivän hankealueella, vaan kyseessä olisi ollut mahdollisesti toisen revierin yksilö tai pesimätön yksilö. Kaavaselostuksen linnustoon kohdistuvien vaikutusten käsittelyn kohdalla ei alueen merkityksestä huuhkajalle ole siten mainittu mitään. Hankealueella tulisi selvittää paremmin

huuhkajareviirin olemassaolo ja löytää pesäpaikka, jonka jälkeen erittäin uhanalaiseen huuhkajaan kohdistuvia vaikutuksia voitaisiin arvioida.

Metson soidinpaikkakartoitukset

Todettujen metson soidinpaikkojen läheisyyteen n. 300 m säteellä ei tule sijoittaa voimalapaikkoja. Lisäksi, koska metson kohdalla törmäykset tapahtuvat voimaloiden runkoihin, on syytä pohtia haitallisten vaikutusten vähentämiseksi voimaloiden rungon alaosan maalaamista metson yleensä käyttämillä lentokorkeuksilta (<40 m) muulla värillä kuin valkoisella (luultavasti musta olisi paras vaihtoehto), ainakin soidinpaikkoja lähinnä olevien voimaloiden osalta.

Kaakkuri

Kaakkuripari havaittiin linnustoselvityksissä välittömästi hankealueen itäpuolella sijaitsevalla Isojärvellä, mikä on kaakkurin pesimäpaikaksi potentiaalinen vesistö. Kaakkurit kalastavat usein hyvin kaukana, jopa kymmenienkin kilometrien päässä pesimälammiltaan, ja usein kalastusalueet ovat isoilla järvillä. Tuulivoimalat voivat aiheuttaa kaakkurille törmäysriskin, mikäli ne sijoittuvat kaakkurin säännöllisesti käyttämillä lentoreiteille pesimälammen ja kalastusvesien välille. Oletettavasti Lappajärvi on potentiaalinen kaakkurin käyttämä kalastusvesi. Kaakkurin lennoista hyvin suuri osa sijoittuu muihin aikoihin kuin muuttolintujen tai varsinkin päiväpetolintujen liikkeiden selvittämiseen käytettyihin ajankohtiin. Näin ollen muissa selvityksissä ei välttämättä saada juurikaan havaintoja kaakkurien kalastuslennoista. Linnustoselvityksessä on maininta yhdestä hankealueen läpi lentäneestä kaakkurista mutta ei tämän tarkempia tietoja. Näin ollen on mahdollista, että kaakkurien lentoja voisi suuntautua mahdolliselta pesimälammelta (Isojärvi) Lappajärven suuntaan hankealuetta leikaten. Nyt tehtyjen selvitysten perusteella ei voida kaakkurin osalta tehdä tästä varmoja johtopäätöksiä, eikä siten arvioida luotettavasti kaikkia kaakkuriin kohdistuvia mahdollisia haittavaikutuksiaan.

Päiväpetolintuselvitys

Linnustoselvityksestä ei käy ilmi kuinka paljon petolintujen lentoliikkeitä kaikkiaan tarkkailtiin; otoksiin perustuvia tarkkailupäiviä oli vain kaksi: 31.7. ja 22.8. Ilmeisesti näiden lisäksi on tehty muunlaista petolintujen lentojen tarkkailua, jolloin tarkkailun kokonaisajaksi on saatu noin 25 tuntia touko-elokuussa. Tarkkailupäivien sijoittumista tarkemmin tai tarkkailuaikojaa ei ole ainakaan linnustoselvityksen julkisessa osassa esitelty. Ilmeisesti tästäkin ajasta osa on käytetty muunkin lajiston kuin päiväpetolintujen tarkkailuun, koska linnustoselvityksessä mainitaan tämän tarkkailun aikana kirjatun ylös ”kaikki rastasta isommat linnut”. Aiemmassa lausunnossaan Ison Saapasnevan tuulivoima-alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Ssly on todennut:

”Ssly toteaa suunnitellun petolintuseurannan esitetystä laajuudesta (n. 2 päivää toukoheinäkuussa) riittämättömäksi, vaikka suunnitelmassa mainitaan petolintuja tarkkailtavan myös muuttoselvitysten ja pesimälinnustoselvityksen aikana. Pesivien isojen päiväpetolintujen lentoreittien seuranta tulee tehdä erillisselvityksenä, välillä kesä- elokuu vähintään kolmena päivänä yhteensä 25 tuntia. Mikäli petolintuja alueella havaitaan, tulee seuranta jatkaa riittävien lentoreittihavaintojen saamiseksi tarvittaessa 80 tuntiin asti. Iso-Saapasnevan alueelta on yksittäisiä havaintoja mm. uhanalaisesta mehiläishaukasta (EN) ja alueella sijaitsee 3 kanahaukkareviiriä (NT). Sääksen osalta kaava-alueen läheisyydessä on ollut sittemmin autioitunut sääksen pesä. Sääksellä voi olla alueen läheisyydessä muitakin pesiä ja sijoituessaan hankealueen itä- koillispuolelle, voivat tuulivoimalat aiheuttaa oletettavasti Lappajärvelle suuntautuvilla sääksen kalastuslennoilla törmäysriskin.”

Linnustoselvityksessä on Vanhavuoren tarkkailupaikasta havaittu lentävän sääksen kala kynsisään koillisen suuntaan ja sen pesäpaikka myöhemmin paikallistettu hankealueen ulkopuoliselta alueelta reilun kilometrin päässä hankealueen rajasta. Lisäksi todetaan sääksestä: ”Pesän ja Lappajärven välinen lyhin reitti lävistää hankealueen”. Ottaen huomioon sääksen lentoreittien tarkkailuun käytetyn ilmeisesti varsin vähäisen ajan, ei voida sääksen osalta tehdä varmoja johtopäätöksiä sen liikkumisesta hankealueen lävitse pesäpaikan ja Lappajärven välillä erityisesti myöhemmin kesällä. Sääksien käyttämät lentoreitit tulisi siis selvittää hankealueella paremmin.

Samoin muista isoista päiväpetolinnuista tulisi selvittää tarkemmin erityisesti erittäin uhanalaisen (EN) mehiläishaukan liikkeitä hankealueella, koska nyt tarkkailuun käytetty aika lajin aktiivisimpaan lentoaikaan heinäkuussa ja elokuun aikana on ollut selvityksessä liian vähäinen 3 (syysmuutonseurannan ensimmäinen päivä mukaan lukien yhteensä 3 päivänä + ilmeisesti satunnaisempaa havainnointia joitain tunteja), ja laji kuitenkin havaittiin hankealueella useammin kuin kerran.

Uhanalaisen (VU) hiirihaukan kohdalla pätee osin samat huomiot kuin mehiläishaukankin kohdalla. Kaavaselostuksen sivulla 84 olevassa, hankealueella ja sen ympäristössä esiintyviä lajeja kuvaavassa taulukossa ovat sekä mehiläishaukka että hiirihaukka todettu epämääräisellä ilmaisulla ”kiertelevinä”. Mikäli havainnointi päiväpetolintujen kannalta otolliseen aikaan ja riittävässä laajuudessa olisi tehty esim. Ssly:n ehdotuksen mukaisena, olisi havaintojen perusteella voitu todeta, sijaitseeko hankealue mahdollisesti näiden lajien reviirillä. Hankealueen raja on yli 20 neliökilometrin kokoinen metsäinen alue; on todennäköisempää, että tämän kokoisella alueella on hiirihaukan ja/tai mehiläishaukan reviiri (tai reviirejä), kuin että niitä ei olisi. Jo tehdyissäkin linnustoselvityksissä saadut useat havainnot nimenomaan tukevat edellistä vaihtoehtoa.

Kaavaselostuksessa käsitellään linnustoon kohdistuvia vaikutuksia sivulla 155 todeten muun muassa: ”Päiväpetolintujen lentotiheys on todennäköisesti tavanomainen”. Sivulla 156 päiväpetolintujen kohdalla todetaan että: ”Iso saapasnevan hankkeella ei tehdyn linnustoselvityksen pohjalta ole odotettavissa päiväpetolintuihin erityisiä kielteisiä vaikutuksia.” Varsinaiseen päiväpetolintuseurantaan on alueella käytetty kuitenkin aikaa vain n. 25 tuntia. Näin pienellä havainnointiajalla ei isojen päiväpetolintujen lentotiheydestä (ja varsinaisista hankkeen vaikutuksista niihin) voidakaan tehdä tarkempia johtopäätöksiä.

Useiden isojen petolintulajien on todettu olevan alttiita törmäyksille tuulivoimaloiden lapoihin. Lisäksi ainakin hiirihaukan kohdalla on tuulivoimaloiden havaittu häiritsevän pesiviä yksilöitä, jolloin tuulivoima-alue heikentää lajin elinolosuhteita muuttamalla reviirin elinolosuhteet epäsuotuisammiksi, kun yksilöt välttävät tuulivoimaloita.

Johtopäätökset

Ison Saapasnevan tuulivoima-alueen linnustoselvitysten pohjalta ei voida luotettavasti arvioida hankkeen vaihtoehtojen 1 (a,b) ja 2 (a,b) mahdollisia kielteisiä vaikutuksia seuraaviin lajeihin: kaakkuri, mehiläishaukka, hiirihaukka, sääksi, huuhkaja. Tarkempi arviointi edellyttää laajemman havaintoaineiston keräämistä kyseisistä lajeista.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Järviseudun ympäristöyhdistys Kotikontu ry, Kauhavan luontoyhdistys Valokki ry.

Vaadimme, että Lappajärven Iso Saapasnevan osayleiskaavan alueelle ei rakenneta lainkaan tuulivoimaloita. Alue sijaitsee liian lähellä Evijärven ja Vetelin rajaa ja häiritsee vakavasti Evijärven

Pitkäsalon kylän ja Vetelin Järvelän kylän asutusta (matkaa vain 1,5 km). Iso Saapasnevan osayleiskaavan alueelle rakennettavat tuulivoimalat olisivat vain alle kolmen kilometrin päässä Vetelin Julkunevasta, joka on arvokas soidensuojelualue. Siellä pesii mm. sääksi. Perusteluina kielteiselle kannalle on myös suuri määrä suunnitellun osayleiskaavan alueella esiintyviä uhanalaisia lintu- ja nisäkäslajeja, sekä erilaisia uhanalaisia metsä- ja suoluontotyypppejä. Laaja, luonnontilainen suurelta osin ojittamaton ja yhtenäinen ainoa lähiseudun suoalue ei saa hävitä laajan teollisen tuulivoimantuotantoalueen alle. Kyseinen alue on saatu jo aiemmin säilytettyä luonnontilaisena ja säästettyä turvetuotannolta. Ei ole johdonmukaista rakentaa sinne nyt tuulivoimateollisuusaluetta. Kaiken kaikkiaan toteutetut selvitykset lajien ja luontotyyppien osalta ovat erittäin puutteellisilta ja hatarasti tehtyjä. Kasvillisuudesta ei ole laadittu kattavaa myös uhanalaiset kasvilajit sisältävää selvitystä suunnittelualueelta, vaan on kartoitettu vain yleisimpiä kasvilajeja. Siksi luontoselvitykset jäivät varsin pintapuoliseksi. Hyönteiskartoituksia ei ole hankealueelta tehty ollenkaan. Hankealueen välittömästä läheisyydestä on Hertta-tietokannassa merkintä uhanalaisesta hyönteislajista.

Rambollin kasvillisuus selvityksen mukaan Iso Saapasnevan arvokkaiisiin kohteisiin kuuluu Pihlajakallion alue, kallioisia metsäalueita, puuttomia kallioalueita ja niiden välisiä ojittamattomia soistuneita notkelmia. Kalliometsät kuuluvat Suomen vastuuluontotyypppeihin. Kansainvälinen vastuu merkitsee, että elinympäristö tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa. Siitäkin huolimatta tämän kallion päällä on kaavaan merkitty tuulivoimala nro 9. Juuri tehdyn katselmuksen myötä kävi ilmi, että Pihlajakallio on laavuineen tärkeä osa suoalueen retkeilyreitistöä. Paikka toimii merkittävänä erämaisena lähiluontokohteena tarjoten virkistystä ja hyvinvointia kävijöille.

Selvitystekstissä mainitaan, ettei reitin varrella ole erityisiä luontoarvoja. Toisaalta selvityksessä oli kuitenkin havaittu Iso Saapasnevalla, Nykäsennevalla ja Pihlajakallion pohjoispuoleisella nevilla uhanalaisia tai silmälläpidettäviä suoluontotyypppejä: lyhytkorsinevoja, kalvakkanevoja, saranevaa, muurainkorpea, isovarpurämettä, tupasvillarämettä ja luhtaista nevaa. Silmälläpidettävistä luontotyypeistä hankealueella esiintyy keidasrämettä. Maakaapelireitin varrella esiintyy luonnon monimuotoisuuden kannalta vähän arvokkaita luontotyypppejä. Kuitenkin Teerinevan ja Vuorensaaren alueella esiintyy kahta uhanalaista luontotyyppiä mm. varpuista tupasvillarämettä.

Jättimäisten tuulivoimaloiden rakentaminen vaatii kilometreittäin uusia tielinjoja, jotka muuttavat suon rakennetta, häiritsemällä sen vesitaloutta. Ne vähentävät myös metsäpinta-alaa. Arvokas ainutlaatuinen kansallismaiseman veroinen kraatterijärven maisema-alue muuttuu, sekä maisemavaikutukset ulottuvat laajalle, aina Evijärvelle, Alajärvelle, Veteliin, ja Vimpeliin saakka.

Kaavassa tuulivoiman teolliselle tuotantoalueelle on varattu 1920 hehtaaria maata, joista ABO Wind ei ole saanut vuokratuksi kuin 900 ha. Yhteisön asukkaat ja matkailuyrittäjät sekä ne kausiasujat ja huvila-asukkaat, jotka hakkeesta ovat saaneet sattuman kautta tietää vastustavat hanketta. Lähimmät voimalat olisivat noin 1,5 km:n päässä asutuksesta. Evijärven kunnassa on lisäksi tehty periaatepäätös, ettei siellä kaavoiteta tuulivoimaloita neljää kilometriä lähemmäksi asuinrakennuksia. Paikka on väärä ja tuulivoimateollisuudelle sopimaton. Lappajärven ympäristö on tuulivoiman "no go" -aluetta.

Voimaloiden sijoittaminen

Ensinnäkään maakuntakaavassa ei ole osoitettu aluetta tuulivoimateollisuudelle kyseisen Iso Saapasnevan alueelta, tai kyseisen suunnittelualueen läheisyydestä. Siten Iso Saapasnevan tuulivoimahanke on suoraan ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Jos tuulivoimaloita rakennettaisiin Iso Saapasnevalle, aiheutuisi niistä erittäin merkittävää maisemahaittaa uniikille

kraatterijärvelle. Alueen luonnolle sekä sen elinkeinoille, kuten matkailulle, jota on viime vuosina voimakkaasti kehitetty.

Jopa 300 metriä korkeat tuulivoimalat tulisivat näkymään hyvin kauas avarassa maisemassa toisten kuntien alueelle, kuten Evijärven Jokisuunlahdelle (Natura-alue), Alajärven Pyhävuorelle ja Vimpelin Lakeaharjulle. Pyhävuorelta ja Lakeaharjulta avautuvat maisemat vastaavat arvoltaan Kolin kansallismaisemaksi nimettyä maisemaa. Lappajärven kraatterijärven ympäristössä on käynnissä monia retkeilyreitistöjen kehittämishankkeita, sekä Geoparkia suunnitellaan.

Kaavaselostuksessa alla oleva havainnekuva antaa täysin harhaanjohtavan kuvan siitä, että tuulivoimalat olisivat mitättömän matalia (*havainnekuva Nykälänniemestä 4,5 km päästä ja kuva Kalajoelta 4,8 kilometrin päästä voimaloista*), jotka ovat 60 metriä matalammat, joten havainnekuvat tulee laatia oikeaan mittakaavaan. Kuvassa olevan kartan selitykset ovat seuraavat: Tielinjauksia on vedetty osittain täysin avosoille ja rakentamiskelpoisuudeltaan todella huonoihin paikkoihin. Hankalan toteutuksen lisäksi suoalueen luontaiset virtaamat tullaan pilaamaan tieojituksilla sekä tieura avosuolla tuhoaa suoalueen luonnontilan täysin. Tämä koskee etenkin Iso Saapasnevan aluetta voimaloiden 7 ja 8 välillä.

Samanlaista huonosti suunniteltua tierakentamista on myös muualla (punainen katkoviiva), voimaloille 5 ja 6 mentäessä sekä voimalalle 10 joudutaan ylittämään ojittamatonta Nykäsennevaa.

Voimalat 7,8 ja 10 häiritsevät luonnontilaisimpia suon osia alueella eniten. Ne tulee ensisijaisesti poistaa suunnitelmasta ja kaavasta. Voimaloiden sijoittaminen tieuran päähän, suon taakse ja haastaviin paikkoihin, joilla samalla tuhotaan tarpeettoman laajasti luonnontilaista luontoa – on erittäin heikkoa kaavoitusta ja huonoa suunnittelua. Lisäksi voimala 9 sijoittuu suoraan erityisen tärkeän elinympäristön päälle, arvokkaalle kallioalueelle Pihlajalammen välittömään läheisyyteen.

Kallioalue on metsälain mukainen erityinen kohde sekä Pihlajalammella on suuri merkitys alueen linnustolle, koska siellä on avovettä. Tieverkosto vaatii tilaa ja osa maastosta on vaikeakulkuista ja rakentaminen häiritsee suoalueen vesitaloutta. Suurikokoiset voimalat vaativat suuret ja paksut perustukset. Olemassa olevaa harvahkoa metsätieverkostoa on vahvistettava ja rakennettava lisää, jotta tuulivoimalan osat mahdollaan kuljettamaan alueelle ja voimalat pystyttämään. 100 metriä pitkien lapaosien kääntösäde on laaja, jolloin metsiä joudutaan poistamaan tien molemmin puolin, eikä esimerkiksi viiden metrin levyinen tie riitä leveydenkään puolesta.

Linnusto

Erityisesti hankealueen linnustoa tarkasteltaessa voidaan huomata heti, miten rikas ja monimuotinen suunnittelualue on linnustonsa perusteella. Linturaportin kappale 3.3 on tärkeä huomioitava ja sen kuva 5, jossa alueen merkittävä lintulajisto esitetään kartoissa. Voi sanoa, että alueella on tavanomaista tuulivoima-aluetta paljon luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävämpi lajisto, kuten sääksi, huuhkaja, helmi-, suo- ja viirupöllö, metsähani, mehiläishaukka, hiirihaukka sekä piekana.

Alue kuuluu kalasääsken elinpiiriin ja tekopesä on edelleen olemassa paikalla, johon kaavaillaan tuulivoimalaa. Kalasääsket pesivät lähistöllä (EU:n direktiivilaji). Hankealueen välittömässä läheisyydessä on luonnontilainen suojeltu Julkuneva, johon lähimmästä voimalasta on kaksi kilometriä. Sielläkin pesii vakituisesti kalasääski. Huuhkajan reviiri sijaitsee hankealueella ja pesintöjä todetaan vuosittain. Huuhkaja on erittäin uhanalainen EU:n direktiivilaji. Suomella on mittava vastuu lajin elinvoimaisuudesta.

Pihlajalammessa pesii häiriöille herkkä kaakkuri (EU:n lintudirektiivin laji). Pihlajalammen rannan erityisen tärkeään kalliomuodostelmaan on tällä hetkellä kaavassa suunniteltu yksi voimalapaikka (numero 9). Se on ehdottomasti poistettava kaavasta.

Harvinaistuneista kanalinnuista alueella esiintyvät mm. riekko, metso ja teeri. Metsolla on vakituinen soidin aivan kaavailtujen tuulivoimaloiden keskellä. Juuri metsojen on todettu törmäävän eniten vaaleiden huonosti ympäristöstä erottuviin tuulivoimalaitosten runkoihin (Lähde: Suorsa, V. Linnustovaikutusten seuranta suomalaisissa tuulivoimapuistoissa, Linnut vuosikirja 2018: 148-155). Suorsan selvityksen taulukon 1 mukaan runsaimmat törmääjät tuulivoimaloiden lapoihin olivat metso (13 yks./48 kuolleena löydettyä lintua), merikotka 5/48, naurulokki 5/48, tervapääsky 4/48, harmaalokki 3/48, ja teeri 2/48. Kaikkia näitä lajeja esiintyy suunnitellulla Iso Saapasnevan tuulivoiman teollisella tuotantoalueella, ja ne ovat siten törmäysvaarassa.

Alue kuuluu kalasääsken elinpiiriin ja tekopesä on edelleen olemassa paikalla, johon kaavallaan tuulivoimalaa. Kalasääsket pesivät lähistöllä (EU:n direktiivilaji). Huuhkajan reviiri sijaitsee hankealueella ja pesintöjä todetaan vuosittain. Huuhkaja on erittäin uhanalainen EU:n direktiivilaji. Suomella on mittava vastuu lajin elinvoimaisuudesta.

Alueella on tehty havaintoja myös mehiläishaukasta, joka todennäköisesti pesii siellä. Mehiläishaukan pesää on vaikea löytää maastosta. Se on erittäin uhanalainen EU:n direktiivilaji. Piekanan pesintä on vuosittain hankealueella. Se on erittäin uhanalainen laji.

Alueella esiintyy vakituisesti sekä meri- että maakotka. Maakotka luokitellaan vaarantuneeksi, se on EU:n direktiivilaji. Merikotka on EU:n direktiivilaji. Maa- ja merikotkahavainnot ovat runsastuneet metsäpeurojen kannan kasvun seurauksena. Maakotkan pesäreviiri sijaitsee hankealueen lähellä. Alueen vesistöt, kuten Ähtävänjoki ja Lappajärvi, tarjoavat on merikotkille otolliset pyyntimahdollisuudet. Merikotkista on riistakamerakuvaa Ähtävänjoen varresta viime vuosilta, myös niiden on todettu pesivän alueella.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä on myös Alanevan peltoaukea ja Vieresjoki, jonne kerääntyy syksyisin ja keväisin kurkia, hanhia ja joutsenia puhumattakaan pienemmistä vesilinnuista. Kuukkeleista on havaintoja Iso Saapasnevan rämealueelta sekä Virkavuorelta ja Lautakankaalta (alueen ulkopuolelta) useita havaintoja (lähimpänä voimala 10).

Iso Saapasnevan alueen tuulivoimalat ovat verrattain lähekkäin kaavoitetut, jolloin teollisen luokan voimalaitokset voimistavat ilmavirtausta. Lintujen muuttoreitit tulee huomioida tuulivoimaloiden sijoittelussa siten, että muuttoreiteille ei rakenneta tuulivoimaloita.

Metsäpeura ja muut eläimet

Hanke-alueella esiintyy runsaasti riistaa. Iso Saapasnevan alue on tärkeä metsäpeuran (EU:n luontodirektiivin laji) talvilaidunnusalue. Metsäpeuroja on havaittu vuosittain yli 1000 yksilön tokka.

Hanke-alueella esiintyy runsaasti riistaa. Iso Saapasneva on lähiseudun ainoa yhtenäinen suoalue. Alueella on myös runsas hirvikanta. Kun Perhoon rakennettiin tuulivoimaa, metsäpeurojen vaeltaminen on lisääntynyt erityisesti Lappajärven suunnalle. Alueella on todettu liikkuneen kaikkia suurpetoja mm. karhu, ilves, susi, ahma. Havainnot voi todentaa Riistahoitoyhdistyksen Tassutietokannasta. Vieresjoessa esiintyy myös saukkoja (EU:n luontodirektiivin suojaama laji) ja taimenia.

Suunniteltu tuulivoimahanke rikkoo valtioneuvoston vuoden 2016 tuulivoimarakentamista koskevaa ohjeistusta useassa kohtaa. Jokainen voimalapaikka vähentää metsäkanalintujen soidinalueita ja metsäpeuroille tärkeitä jäkäläkallioita. Hankealueella on havaittu myös liito-oravia (EU:n luontodirektiivin suojaama laji), joten liito-oravien esiintyminen tulee selvittää tarkemmin. Kaavakarttaan on merkittävä hankealueen ja hankealueen läheisyydessä olevat liito-oravareviirit ja turvattava liito-oravareviirien väliset turvalliset kulkureitit liito-oraville siten, että niiden liikkuminen on turvattu kaikkialla reitin varrella.

Myös lepakkojen esiintyminen, ja niiden elinpiirit tulee selvittää tarkemmin. Hankealueelta löytyy myös viitasammakoita (EU:n luontodirektiivin suojaama laji), joista ei ole mainintaa selvityksen lajilistassa. Myös vesistöjen kalakannoille aiheutuvat vaikutukset tulee selvittää tarkemmin.

Infraäänien vaikutuksia näihin puhumattakaan tuotantoeläimistä, ei ole selvitetty lainkaan.

Lähistön luonnontilaisella alueella esiintyy uhanalaisia hyönteisiä, jotka on merkitty Herttatietokantaan. Onko hyönteisiä ylipäättään selvitetty hankealueen suunniteltujen tielinjojen kohdalta? Ainakaan tällaisia selvityksiä ei löydy nyt nähtävillä olevassa osayleiskaavaehdotuksessa. Varsinkin rakentamisvaiheessa tielinjojen molemmin puolin joudutaan raivaamaan metsää merkittävästi. 25 metrin levyinen kaista ei ole riittävä. Nyt on kyseessä 100 metriä pitkät lapaosat, joiden kääntösäde on laajempi.

Melu ja välke

Suuret teollisen mittakaavan tuulivoimalat olisivat alueella huomattava infraäänen lähde. Infraääni kulkeutuu vedessä ilmaa tehokkaammin. Lisäksi kaavailut voimalat ovat suurimpia koskaan maailmassa rakennettuja, joten melu niistä leviää laajemmalle alueelle kuin pienemmistä voimaloista.

Merkittäviä haittoja tulisi myös tuulivoimaloiden valoista. Välkevaikutus kertautuisi pahimmassa tapauksessa järven vuoksi ja ulottuisi erittäin kauas, koska maisema on avara ja veden pinnasta välke heijastuu tehokkaasti.

Näitä melu- ja välkemallinnuksia ei ole voitu tehdä kunnolla, koska vertailukohteita ei ole olemassa. On valittu jokin voimalaitostyyppi, jonka pitäisi vastata, mutta ominaisuudet poikkeavat, koska ei ole vielä olemassa suunnitellun kokoluokan voimaloita.

Nykyisin on jo olemassa vertaisarvioituja tutkimuksia infraäänen vaikutuksista ihmisiin ja esimerkiksi uneen. Niitä tulisi käyttää päätöstä tehtäessä.

Tärinä ja vaikutukset pohjaveteen sekä päästöt maaperään

Maailman suurimpia voimaloita kaavoitettaessa Lappajärven kunnan tärkeän vedenottoaikan läheisyyteen tulisi tärinän vaikutukset pohjavesien muodostumiseen ja virtauksiin olla paremmin selvillä. Lisäksi tuulivoimaloidenkin muuntajissa käytettävä rikkiheksafluoridi on erityisen haitallista ympäristöön päästessään. Joten tulisi olla selvillä, miten estetään sen leviäminen ympäristöön esimerkiksi häiriö- tai onnettomuustilanteessa.

Maanomistuksista

Maanomistajista hankkeen vaikutusalueen ulkopuolella, eri paikkakunnalla, asuu ainakin puolet, sekä yhtenä omistajana on Lappajärven yhteismetsä. Maanomistaja- ja asukaskyselyraportti

9.4.2019 ”Suuresta osasta vastauksia kävi ilmi, että lähiasukkaat kaipaisivat lisää tietoa tuulivoiman vaikutuksista, mikä osaltaan voisi lisätä hankkeen hyväksyttävyyttä.”

Näin hankesuunnitelmaa laativa konsultti on kirjoittanut. Tämä jos mikä kuvaa asenteellista suhtautumista hankkeeseen ikään kuin tavoitteena olisi hankkeen toteuttaminen ja odotetaan ihmisten hyväksyvän hanke suuremmalla prosenttimäärällä. Selvitystyössä ja tutkimusten teossa ei saa olla ennako-odotuksia tai tavoitteellisuutta. Menettely kuvaa puolueellista toimintaa hanketoimijan eduksi.

Hankkeen vaikutukset ja lain mukainen toiminta

Iso Saapasnevan tuulivoimahanke tulisi toteutuessaan rikkomaan useita eri lakeja ja EU:n direktiivejä, joita Iso Saapasnevan hanketta suunniteltaessa ei ole otettu huomioon. Näitä ovat mm.:

- Luonnonsuojelulain pykälä §5 suotuisa suojelutaso, lajin tai luontotyypin suotuisa suojelutaso on silloin, kun eliölaji pystyy elämään elinvoimaisena luonnollisessa ympäristössään
- Luonnonsuojelulain pykälä §47 määrittää lajin esiintymispaikkojen suojelu. Lajin esiintymisalueita ei saa heikentää tai hävittää.
- Metsälain pykälä §10, erityisen tärkeän elinympäristön Pihlajakallion päälle on kaavoitettu tuulivoimala.
- Maankäyttö- ja rakennuslaki
- EU:n luontodirektiivi, jonka mukaan mm. liito-oravan, saukon, metsäpeuran ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty
- EU:n lintudirektiivi, jonka suojaamia lajeja alueella on mm. huuhkaja, helmipöllö, viirupöllö, kalasääski, kaakkuri, kurki, maakotka, merikotka, mehiläishaukka, metso ja teeri. Näiden lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Lopuksi

On selkeästi nähtävissä, että hankkeelle ei ole alueella sosiaalista tilausta. Tämä näkyy tehdyissä haastatteluissa sekä kerättyjen vastustajien nimien määränä (>1300 kpl). Tuulivoimaa ei sinänsä vastusteta voimakkaasti, vaan jo vuosien ajan selkeä sanoma on ollut, että Iso Saapasneva on tuulivoiman rakentamiseen yksinkertaisesti väärä paikka, jota myös edellä esitetyt perusteet osoittavat.

Koko Iso Saapasnevan tuulivoimahanke ja sen valmistelu osoittaa huonoa hallintotapaa, koska hanke on valmisteltu hiljaisuudessa, eikä siitä ole tiedotettu avoimesti alueen kiinteistönomistajille. Vasta, kun asukaskyselyä tehtiin Lappajärvellä, saivat kesäasukkaat tietoa hankkeesta, jos silloinkaan. Ja silloinkin sattuman kautta. Korona-aikana allekirjoitusten vaatiminen lausuntoihin on kohtuutonta ja kuulemisiin osallistuminen on ollut vaikeaa, koska ne on järjestetty teamsilla, jota monet eivät osaa käyttää, saati omista tietokonetta.

Hanketta perustellaan sen hyvillä työllisyysvaikutuksilla, joka on mahdottomuus, koska asentajat ja huoltohenkilöstö ovat ulkomailta. Työllisyysvaikutus kotimaiseen työvoimaan lähialueilla on kertaluontoista. Myös Abo Wind on ulkomainen yritys, joten sillä ei ole kuin intressi saada myytyä hanke ajoissa eteenpäin. Korvausrahatkin menevät suurelta osin muualle kuin Lappajärvelle.

Ainoastaan kiinteistöveroja tulisi Lappajärvelle, mutta jo nyt on tiedossa, että kiinteistöverokertymä on usein yliarvioitu toteutuneissa tuulivoimahankkeissa.

Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei kulje radiolinkkejä alueen läpi eikä rakennettavalla tuulivoimapuistolla ole vaikutusta Telian radioverkkoon.

Vapo Oy

Vapolla on Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä omistuksessa ja hallinnassa suoalueita. Vapon hallinnassa olevat alueet Iso Saapasnevalla on hankittu turvetuotantoa ja siihen liittyviä vesienkäsittelyrakenteita varten. Iso Saapasnevan alueet ovat pääosin metsäojitettuja alueita, eikä niillä ole havaittu merkittäviä luonnonarvoja.

Esitämme, että luo -1 merkinnät (kolme erillistä merkintäaluetta) poistetaan Vapon hallinnassa olevilta alueilta

Tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistossa Vapon hallinnassa oleville alueille on merkitty 3 kpl luo -1 aluerajausta. Laajin luo -1 merkintä on tuulivoimaloiden 6, 7 ja 8 väliselle alueelle ja sijoittuu pääosin Vapon omistamalle alueelle. Voimalan 7 länsipuolella ja voimalan 8 eteläpuolella luo -1 merkinnät sijoittuvat osittain Vapon omistamalle alueelle.

Luo -1 merkintöjen tarkoitus Iso Saapasnevan alueelle jää kyseenalaiseksi. Tehtyjen luontoselvitysten perusteella alueen luo -1 merkinnöille ei löydy riittäviä luontoarvoihin liittyviä perusteita. Pienialainen ojitamattomuus ei mielestämme ole riittävä peruste luo -1-merkinnälle.

Iso Saapasnevalla metsäojitettujen alueiden väliin jää ainoastaan pieniä, 10-20 hehtaarin laajuisia ojitamattomia osa -alueita. Ympäröivien alueiden metsäojitukset ovat väistämättä vaikuttaneet ja heikentäneet ojitamattomien alueiden luonnontila ja vesitasetta. Kuten osayleiskaavan valmisteluvaiheeseen kasvillisuusselostuksen kuvista 2-8 ja 2-9 käy ilmi, ojitamattoman alueen reunaosat ovat jo muuttuneita ja häiriintymätön alue on pienempi kuin ojitamaton alue.

Luo -1 merkinnän selite valmisteluaineistossa on "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Mahdollinen metsälain (1093/1996 10§ mukainen kohde tai muu arvokas luontokohde (kosteikko/kallio/vesistö)" ja merkinnän määräyksen mukaan "alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon alueen luontoarvot ja monimuotoisuus".

Lappajärven Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen kasvillisuusselvitys:

Selvityksen mukaan maastokäynneillä ei havaittu luonnonsuojelulailla rauhoitettuja kasvilajeja eikä myöskään muutoin uhanalaisia ja silmälläpidettävien kasvilajien tai Suomen vastuulajien esiintymiä. Selvityksenkin mukaan suurin osa hankealueen soista on ojitettu ja ojitamattomatkin osat jäävät ojitettujen alueiden keskelle, jolloin ojituksen läheisyydessä nevat ovat kuivahtamisesta johtuen rahkoittuneita ja muuttuneita.

Selvityksen mukaan (sivu 19) "hankealueella ei esiinny luonnonsuojelulain 29 § mukaisia luontotyyppisiä, Metsälain 10 § tarkoittamia erityisen tärkeitä elin ympäristöjä tai Vesilain 2. luvun 22 § mukaisia suojeltavia luontotyyppisiä. Uhanalaisia luontotyyppisiä esiintyy Iso Saapasnevalla pienellä alueella, joilla suokasvillisuus on säilynyt, luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista.

Näitä ovat lyhytkortiset nevat (VU), kalvakkanevat (VU) ja saranevat (VU)". Haluamme huomauttaa, että vaarantuneet (VU) luontotyypit eivät kuitenkaan ole luonnonsuojelulla suojeltuja luontotyyppisiä.

Lappajärven Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen linnustaselvitys:

Selvityksen linnuston yleiskuvauksen mukaan (sivu 8) Iso Saapasnevan on linnustoarvoltaan suhteellisen vaatimaton. Nyt tehdyn linnustaselvityksen mukaan Iso Saapasnevan suoalueen eri puolilla havaittiin mm. kurki (1 par), joutsen (1 par), kapustarinta (1par), valkoviklo (1par), taivaanvuohi (1par) ja suon laiteilla pohjansirkku (2par). Lisäksi suolla havaittiin riekon ulostetta ja teeren soidinalue ja alueella on vanha, nykyisin käyttämätön, sääksen pesä.

Kurki ja joutsen ovat viimeisimmän uhanalaisluokituksen mukaan Suomessa elinvoimaisia lajeja, vaikka ovat lintudirektiivin 'fifteen I lajeja. Myös kapustarinta on Suomessa elinvoimainen laji, ei direktiivilaji. Valkoviklo, taivaanvuohi ja pohjansirkku ovat valtakunnallisesti silmälläpidettäviä, mutta eivät uhanalaisia lajeja. Pohjansirkku on alueellisesti uhanalainen.

Edellä mainittujen luontoselvitysten tulosten perusteella emme näe Iso Saapasnevan luo -1 merkinnöille perustetta, minkä vuoksi ne tulee poistaa kaavasta.

Tuulivoimaa käsittelevässä osayleiskaavassa on näkemyksemme mukaan mahdollista ohjata tuulivoimaloiden sijoittelua muutoinkin kuin kaavakartan luo-merkintöjen avulla. Arvokkaat luontokohteet olisi mahdollista esittää esim. listauksena kaavaselostuksessa ilman merkintää kaavakartalla. Osayleiskaavan luo- merkinnät saattavat rajoittaa ja jopa estää muuta maankäyttöä merkintäalueille tai niiden välittömässä läheisyydessä. Luo -merkintä ei kuitenkaan oikeuta maanomistajaa korvauksiin maankäytön estymisestä. Kaavalla ei liene tarkoitus haitata muuta maankäyttöä. Tämän vuoksi yleiskaavoituksessa on käytettävä suurta harkintaa luo-merkintöjen käytössä.

Vapo on tuulivoimalahankkeiden yleiskaavoituksen yhteydessä tuonut esiin, että tuulivoimaloiden etäisyys turvetuotantoalueeseen tulisi olla vähintään 300 metriä. Mikäli voimala sijoitetaan tätä lähemmäksi turvetuotantoaluetta, on välissä oltava tulta hidastavia rakenteita tai luontaisia esteitä,

kuten tie, hakattu kivennäismaa-alue, kallioalue tms. Näissäkin tapauksissa vähimmäisetäisyydeksi on suositeltu 80 metriä. Mikäli lähimmäksi jäävän tuulivoimalan pystytysalue sijoitetaan voimalan ja turvetuotantoalueen väliin, muodostaa pystytysalue itsessään hyvän suoja-alueen esim. paloturvallisuutta ajatellen.

Iso Saapasnevalla lähimmäksi olemassa olevaa turvetuotantoaluetta sijoittuu tuulivoimala nro. 6, jonka etäisyys ohjeellisen tuulivoimalan sijaintiympyrän keskipisteestä sarkaojitetun alueen reunaan on noin 250 m. Muilta osin yksittäiset tuulivoimalat sijoittuvat kauemmaksi olemassa olevasta tuotantoalueesta. Vapon hallinnassa olevan muun, mahdollisen uuden tuotantoalueen reunasta suunnitellut myllyt ovat lähimmillään noin 200 m etäisyydellä.

Teemme mielellämme yhteistyötä kaavoittajan ja hanketoimijan kanssa.

Yksityisten henkilöiden tilaama asiantuntijalausunto

Lappajärven kunnan Iso Saapasnevan alueelle on suunniteltu kymmenen tai vaihtoehtoisesti seitsemän tuulivoimalan tuulivoima-alueita. Lappajärven tekninen lautakunta on päättänyt kokouksessaan 1.12.2020 (§ 48) asettaa Iso Saapasnevan tuulivoima-alueen osayleiskaavan

valmisteluvaiheen aineiston julkisesti nähtäville kuulemista varten 9.12.2020 – 22.1.2021 väliseksi ajaksi.

Tuulivoima-alueen toiminnanaikaisia meluvaikutuksia on arvioitu Rambollin laatimassa, 19.8.2020 päivätyssä ympäristövaikutusten arviointia ja osayleiskaavan laatimista (ns. YVA-kaava) varten laaditussa melumallinnusraportissa ”Tuulivoimahankkeen meluselvitys” [1].

Allekirjoittanut on arvioinut edellä mainitun melumallinnuksen asianmukaisuutta ottaen ensinnäkin erityisesti huomioon tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden suunnittelun olennaisimman virheen eli yksittäisten tuulivoimaloiden suunnittelun sijoittamisen liian lähelle toisiaan ja toiseksi pienitaajuisen melun arvioinnin virheellisyydet.

Tässä asiantuntijalausunnossa:

1. tarkastellaan tuulivoimaloiden tuulivoima-alueella sijainnin vaikutusta tuulivoimaloiden melupäästöön, ja
2. tuodaan esiin joitain аспектеjä merkityksellisen sykkinnän vaikutuksista ja niiden huomioonottamisesta sekä oikeiden melupäästötietojen ja rakennusten ääneneristysarvojen käytöstä rakennusten sisätiloihin syntyvän pienitaajuisen melun arvioinnissa.

Iso Saapasnevan tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden keskinäisten sijaintien meluvaikutuksista

Tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa myös niiden melupäästön suuruuteen. Tuulivoimarakentamisen yleisohjeistuksessa [2] tai tuulivoimaloiden melumallinnusohjeessa [3] ei kuitenkaan ole yksityiskohtaista ohjeistusta siitä, miten etäälle toisistaan tuulivoimalat tulee sijoittaa tuulivoima-alueen sisällä. Ainoa maininta ympäristöministeriön julkaisemassa tuulivoimarakentamisen päivitetyssä suunnitteluoppaassa [2] on sivun 6 maininta isojen tuulivoimaloiden sijoitusetäisyyksistä (suora lainaus):

”Tuulivoimaloiden sijoitusetäisyys toisiinsa nähden on useita satoja metrejä muun muassa roottorin koosta, voimaloiden lukumäärästä ja sijoituskuviosta riippuen. Isojen tuulivoimaloiden luokkaan kuuluvien voimaloiden (3-5 megawattia) välillä sijoitusetäisyydet vaihtelevat tavallisesti 400-1000 metrin välillä.”

On kuitenkin huomattava, että ohjeessa minimiksi mainittu 400 metriä on aivan liian lyhyt välimatka kahden suuren tuulivoimalan väliseksi etäisyydeksi. Suomen tuulivoimayhdistys suosittelee kahden tuulivoimalan väliseksi etäisyydeksi vähintään viisi kertaa roottorin halkaisija (lavan kärjestä viereisen lavan kärkeen) [4, suora lainaus]:

”Tuulivoimalan lapojen pyöriminen aiheuttaa ilman virtaukseen häiriön, jota voitaisiin verrata esim. moottoriveneen tai laivan aiheuttamaan peräallokoon. Tästä johtuen tuulivoimaloita ei tule sijoittaa tuulipuistossa liian lähelle toisiaan. Koska tuulen suunta vaihtelee, on joka suunnassa jätettävä riittävästi tilaa tuulivoimaloiden väliin tuotantohäviöiden ja liiallisten kuormitusten välttämiseksi. Harvinaisemmissa tuulensuunnissa voi välimatka olla hieman pienempi.

Nyrkkisääntönä tulisi yksittäisten voimaloiden väliin jättää vähintään noin viisi kertaa roottorin halkaisijan verran tilaa, eli yhden lavan kärjestä vastakkaisen lavan kärkeen. Hyvin suurissa tuulipuistoissa etäisyyksien on oltava suuremmat. Vastaavasti yhdessä rivissä tai kaarissa sijaitsevat tai hyvin pienen ryhmän muodostavat voimalat voivat olla lähempänä toisiaan.”

Viisi kertaa roottorin halkaisija on eräiden maiden ohjeistus ja Suomen tuuliolosuhteet huomioon ottaen myös liian lyhyt etäisyys. Australiassa New South Walesin osavaltion tuulivoimarakentamisen oppaassa [5, s. 53] on jo vuonna 2002 ohjeistettu, että tuulen suuntaan rinnakkaisissa tuulivoimaloissa välimatkan pitää olla vähintään 5 x roottorin halkaisija lavan kärjestä lavan kärkeen ja tuulen suuntaan peräkkäisissä voimaloissa 8 x roottorin halkaisija. Suomen tuuliolosuhteissa, joissa tuulen suunta vaihtelee 360 astetta, tulisi edellä mainitun australialaisen ohjeen mukaan kaikissa tapauksissa noudattaa tuulivoimaloiden välisenä minimietäisyytenä kahdeksan kertaa roottorin halkaisija.

Suomen tuulivoimayhdistys perustelee voimaloiden riittävää välimatkaa ”tuotantohäviöiden ja liiallisten kuormitusten välttämiseksi”. Syy ”tuotantohäviöihin ja liialliseen kuormitukseen” johtuu tuulen yläpuolella olevan tuulivoimalan aiheuttaman jättöpyörteen vaikutuksesta tuulen alapuolella olevaan voimalaan. Tuotantohäviön ja kohonneen kuormituksen lisäksi tuulen alapuolella olevan tuulivoimalan toiminta tuulen yläpuolella olevan voimalan jättöpyörteen aiheuttamassa turbulentsissa tuulikentässä kohottaa tuulivoimalan melupäästöä, jolloin melumallinnuksessa käytetty tuulivoimalatyypin melupäästö ylittyy erityisesti pienillä taajuuksilla. Melupäästön kohoamista kahdessa erilaisessa turbulenssitilanteessa on tutkittu mm. Tanskassa, ja keskeinen johtopäätös melupäästön suhteen on [6] se, että (käännös HN) ”kun tarkastellaan melupäästöä alavirrassa, jättöpyörre saa aikaan merkittävän nousun (alavirran voimalan) synnyttämän melun pienitaajuisessa osassa ja merkittävin vaikutus tähän on turbulentsilla tulovirtauksella”.

Vaikka tutkimustuloksia melupäästön noususta ja erityisesti melupäästön pienitaajuisen osan nousun vaikutuksista rakennusten sisätiloihin syntyvän pienitaajuisen melun tasoon on vähän, tulisi jo saatujen tutkimustulosten valossa tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden sijoittelussa pitäytyä Suomessakin australialaisen ohjeistuksen mukaiseen eli yksittäisten tuulivoimalaparien väliseksi minimietäisyydeksi tulisi valita jo melumallinuksissa vähintäänkin kahdeksan kertaa roottorin halkaisija. Tätä pienemmällä tuulivoimaloiden välisillä etäisyyksillä tehdyt melumallinnukset tulisi palauttaa uuteen valmisteluun ja edellyttää riittävän välimatkan käyttöä päivitettävissä suunnitelmissa. Jo käytössä olevien tuulivoima-alueiden sisällä olevien yksittäisten tuulivoimalaparien väliset etäisyydet tulisi tarkistaa ja mikäli havaitaan liian lyhyitä välimatkoja tuulivoimalaparien välillä, tuulivoimaloilta tulisi edellyttää ympäristölupa. Tällöin tuulivoimaloiden toimintaa voitaisiin rajoittaa tuulen suunnan ollessa ”epäsuotuisa” ja aiheuttaessa kohonneen melutason altistuviin kohteisiin.

Kun tarkastellaan Iso Saapasnevan tuulivoima-alueelle (ks. Kuva 1) suunniteltujen kymmenen tuulivoimalan välisiä etäisyyksiä (etäisyydet ja niiden laskentaparametrit löytyvät liitteestä 1 tuulivoimaloiden sijaitessa tuulen suuntaan nähden peräkkäin) suhteessa vertailukiinteistöjen 1 – 3 sijaintiin [1, s. 10], voidaan todeta mm. seuraavat seikat eri tuulivoimalaryppäiden aiheuttamalle melulle altistumisesta:

1. Vertailukiinteistö 1 ja sen lähistöllä olevat asuin- ja lomarakennukset altistuva liian lähelle toisiaan sijoitettujen tuulivoimalaparien WTG02 & WTG03 ja WTG01 & WTG04 ennakoimattoman voimakkaalle melulle tuulen suunnan ollessa etelän puolelta (kaakko – lounas). Tuulivoimalaparit WTG02 & WTG03 ja WTG01 & WTG04 on suunniteltu sijoitettavaksi liian lähelle toisiaan tornien välisen etäisyyden ollessa välillä 1115 ... 1169 m ja tornien välisen suhteellisen etäisyyden ollessa välillä 6,8 ... 7,2 kertaa roottorin halkaisija.
2. Vertailukiinteistö 2 ja sen lähistöllä olevat asuin- ja lomarakennukset altistuvat liian lähelle toisiaan sijoitettujen tuulivoimaloiden WTG05 – WTG09 ennakoimattoman voimakkaalle melulle

tuulen suunnan ollessa lännen puolelta (lounas – luode). Erityisesti voimalaparit WTG05 & WTG06, WTG06 & WTG09 ja WTG07 & WTG08 on suunniteltu sijoitettavaksi liian lähelle toisiaan tornien välisen etäisyyden ollessa välillä 842 ... 906 m ja tornien välisen suhteellisen etäisyyden ollessa välillä 5,2 ... 5,6 kertaa roottorin halkaisija.

3. Vertailukiinteistö 3 ja sen lähistöllä olevat asuin- ja lomarakennukset altistuvat puolestaan samojen liian lähelle toisiaan sijoitettujen tuulivoimaloiden ennakoimattoman voimakkaalle melulle kuin vertailukiinteistö 1 ja sen lähistöllä olevat asuin- ja lomarakennukset tuulen suunnan ollessa likimain vastakkainen kohdan 1 altistustilanteeseen verrattuna eli tuulen suunnan ollessa pohjoisen puolelta (luode – koillinen).

Iso Saapasnevan tuulivoima-alueen suunnitellussa seitsemän tuulivoimalan vaihtoehdossa voimalat WTG08, WTG09 ja WTG10 jätettäisiin rakentamatta. Tämä vaihtoehto vaikuttaisi jossain määrin parantavasti vertailukiinteistöjen 2 ja 3 melutilanteeseen, mutta ei vaikuttaisi juuri millään tavalla vertailukiinteistön 1 melutilanteeseen.

Tuulivoima-alueen ympärillä on siten lukuisia alueita, joiden osalta melumallinnus ei pidä lainkaan paikkansa, koska melumallinnuksessa tuulivoimaloiden oletetaan toimivan jatkuvasti pyörteettömässä tulovirtauksessa ja tuulivoimaloiden standardinmukaiset melupäästöarvot on määritetty pyörteettömässä tulovirtauksessa.

On lisäksi huomattava, että Iso Saapasnevan tuulivoima-alueen suunnitelman kymmenen tuulivoimalan vaihtoehdossa yhdenkään yksittäisen tuulivoimalan etäisyys jostain toisesta tuulivoimalasta ei ole suurempi kuin kahdeksan kertaa roottorin halkaisija ja seitsemän tuulivoimalan vaihtoehdossa vain WTG07 on riittävän kaukana muista voimaloista, joten tuulivoimaloiden sijoittelu tuulivoima-alueella on lähes kaikilta osin liian tiivis molemmissa vaihtoehdoissa. Iso Saapasnevan tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden sijoitussuunnitelma on siten virheellinen ja tuulivoima-alueen YVA-kaava suunnitelma tulisi jo edellä mainitulla perusteella hylätä ja valmistella kokonaan uudestaan, mikäli tuulivoima-alueen suunnittelua halutaan jatkaa.

2. Tuulivoimalan merkityksellisen sykinän vaikutus

Iso Saapasnevan tuulivoima-alueen melumallinnusdokumentissa [1] on jätetty myös kokonaan käsittelemättä merkityksellisen sykinän (amplitudimodulaation) vaikutus melutasoihin ja melun häiritsevyyttä lisäävänä tekijänä. Tuulivoimalan synnyttämän melun sykintä on voimakkainta ilta- ja yöaikaan tietyissä sääolosuhteissa (ns. stabiili alailmakehä). Ruotsissa tehtyjen pitkäaikaismittausten mukaan merkityksellistä sykintää esiintyy noin 20 – 30 % tuulivoimaloiden vuotuisesta toiminta-ajasta sopivissa sääolosuhteissa [7]. Voimakkainta ja useimmiten esiintyvää sykintä on syksyllä ja keväällä, jolloin auringon säteilykulman muutos ilta- ja yöaikaan on suurimmillaan.

Kirkkaan, aurinkoisen päivän jälkeen tuuli tyyntyy lähellä maanpintaa, kun auringon säteilykulma on pieni (alkaen tunti ennen auringonlaskua) ja yöaikaan auringon ollessa horisontin alapuolella. Tuuli on kuitenkin voimakasta napakorkeuden yläpuolella, joten tuulivoimalan kuhunkin lapaan kohdistuu voimakkaasti vaihteleva voima lavan yhden kierroksen aikana. Lavan yläasennossa voimakas tuuli taiputtaa lapa voimakkaasti, lavan ala-asennossa lapa suoristuu tuulen tynnyttyä lähellä maanpintaa. Tuulivoimalan meluun syntyy voimakas sykkivä komponentti eli melutaso vaihtelee roottorin yhden kierroksen aikana sykintätaajuudella, joka on kolme kertaa roottorin kierrosluku (= lapataajuus). Sykinän vaikutuksesta myös melutaso kohoaa ja yhdessä melun sykkivän luonteen

kanssa muuttuu häiritseväksi ja terveydelle haitalliseksi ainakin tuulivoima-aluetta lähimmissä asuinrakennuksissa muun muassa estäessään nukahtamista ja aiheuttaen heräämisiä yöaikaan.

Vaikka ympäristöministeriön melumallinnusohjeessa 2 | 2014 [3], valtioneuvoston asetuksessa tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista [8] tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon terveydellisistä olosuhteista [9] ei ole yksityiskohtaista ohjeistusta merkityksellisen sykinnän huomioimisesta, on Vaasan hallinto-oikeus päätöksessään 17/0235/2 (29.06.2017) [10] todennut Huittisten kunnan alueelle rakennetun tuulivoima-alueen ympäristölupaa koskevasta hallintopakkopäätöksestä mm.: ”Asiassa saatavilla olleiden melumallinnus- ja mittaustietojen perusteella oli epävarmaa, alittuivatko tuulivoimaloiden ulkomelutasosta annetun asetuksen keskiäänitason yöajan ohjearvot, kun mitattuja keskiäänitasoja ohjearvoihin verrattaessa otettiin huomioon melun luonteessa havaittu merkityksellinen sykintä.

Vaikka merkityksellistä sykintää ei tuulivoima-asetuksen mukaan otettu huomioon verrattaessa mittauksen tuloksia ohjearvoihin, oli toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa kokonaisuutena hallinto-oikeudessa arvioitaessa otettu huomioon mahdollinen naapuruussuhdelain tarkoittama kohtuuton rasitus ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti. Mahdollisen kohtuuttoman rasituksen arvioinnissa oli siten annettava merkitystä melun luonteelle.”

Tuulivoimamelun häiritsevyyttä arvioitaessa tulisi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen valossa siten tarkastella myös merkityksellisen sykinnän vaikutukset melun häiritsevyyteen. Huomattakoon, että Korkein hallinto-oikeus on 27.7.2018 tekemällään päätöksellä (Taltionumero 3621) [11] kumonnut valituksen Vaasan hallinto-oikeuden edellä mainitusta päätöksestä, joten myös KHO:n päätöksen valossa merkityksellinen sykintä tulee ottaa huomioon arvioitaessa tuulivoimaloiden melun haitallisuutta.

3. Rakennusten sisätiloihin syntyvän melun mallintaminen

Kun tarkastellaan pienitaajuisen melun mallinnusta Rambollin melumallinnuksessa [1, s. 5-6], voidaan yleisesti ottaen todeta, että sen pohjalta on mahdotonta arvioida rakennusten sisätiloihin syntyviä melutasoja ja asumisterveysasetuksen [9] pienitaajuisen melun toimenpiderajojen alittumista. Edellä esitettyyn johtopäätöksen vaikuttavat ennen kaikkea seuraavat kaksi seikkaa:

1. rakennusten ulkopuolelle laskettujen melutasojen oikeellisuutta on mahdotonta arvioida, koska laskennan lähtötietona on käytetty tuulivoimaloiden standardinmukaisessa mittauksessa todettua melupäästöä, mikä ei vastaa turbulentsissa tuulikentässä esiintyvää todellista melupäästöä eikä näin ollen myöskään melutaso altistuvan kohteen ulkoalueella ole melumallinnuksessa oletetun mukainen.
2. rakennusten ääneneristyksen (äänitasoero rakennuksen ulkomelu- ja sisämelutasojen välillä) arvona on käytetty arvoa, joka edustaa 84 %:n persentiiliä suomalaisten pientalojen ääneneristävydestä eli 16 %:lla suomalaisista pientaloista on laskennassa käytettyä arvoa huonompi ääneneristävyys.

4. Johtopäätökset

Edellä esitettyjen kohtien perusteella voidaan todeta, että Rambollin melumallinnus ei anna oikeaa ja totuudenmukaista kuvaa tuulivoimaloiden aiheuttaman melun leviämisestä ja melutasoista Lappajärven Iso Saapasnevan suunnitellun tuulivoima-alueen melulle altistuvien rakennusten ulkoalueilla tai sisätiloissa.

Tuulivoimaloiden sijoittelu liian lähelle toisiaan aiheuttaa sen, että melumallinnuksen lähtöolettamus tuulivoimaloiden toimimisesta pyörteettömässä tuulikentässä ei päde, jolloin koko melumallinnus on jo lähtökohdiltaan virheellinen.

Lisäksi melumallinnuksen virheellinen sisätiloihin syntyvän pienitaajuisen melun terssikaistatasojen laskenta liian suurilla rakennusten ääneneristysarvoja käyttäen johtaa siihen, että melumallinnus antaa virheellisen kuvan sisätiloihin syntyvistä melutasoista.

YVA-Kaava vaiheelle hyväksytty kaavasuunnitelma tulisi kumota ja palauttaa mahdolliseen uuteen valmisteluun Lappajärven kuntaan, jolloin ainakin:

1. tuulivoimaloiden välinen etäisyys tuulivoima-alueen sisällä tulisi saattaa asianmukaiseksi eli voimaloiden väli kasvattaa vähintään kahdeksan kertaa roottorin halkaisijan suuruiseksi,
2. melumallinnuksen puutteet ja virheet tulisi korjata, ja
3. arvioitaessa suomalaisten asuinrakennusten ääneneristävyyksiä pienitaajuisen melun osalta tulisi arvioinnissa käyttää vähintään 90 %:n varmuutta edustavia ääneneristysarvoja.

Itäkylän Metsästysseura ry.

Itäkylän Metsästysseura ry on kevätkokoukseen 17.2.2019 tehnyt yksimielisen päätöksen, että hankkeeseen suhtaudutaan ehdottoman kielteisesti ja Lappajärven kunnan on lopetettava kaavoitusprosessi. Hanketta ei tule toteuttaa.

Viitaten Abo Wind Oy:n tekemään suunnitelmaan Isosaapasnevalle rakennettavasta teollisesta tuulivoimapuistosta ja ehdotukseen YVA-menettelystä ja kaavoituksesta haluamme, että seuraavat asiat ja niiden vaikutukset selvitetään. Lista selvitettävistä asioita myöhemmin kohdassa 2.0.

1.0 TAUSTAA SEURAN TOIMINNASTA

Hankkeen haitat voidaan jakaa seuran mukaan aineellisiin ja aineettomiin haittoihin. Aineelliset haitat koostuvat riistalle, metsästys- ja kenneltoiminnalle ja täten seuran jäsenille koituvista haitoista. Aineettomat haitat muodostuvat hankkeen sosiaalisista haitoista, harrastusmahdollisuuksien vähenemisestä ja akateemisestikin tutkitusta ympäristöahdistuksesta. Aineettomilla haitoilla on iso vaikutus ihmisten hyvinvointiin alueella. Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa nämä haitat on sivuttu hyvin kevyesti. Hankevastaavan on selvitettävä nämä haitat perusteellisella kyselytutkimuksella. Mikäli hanke etenee niin hankevastaavan on korvattava jo seuralle aiheutuneet haitat. Kaikkia haittoja ei voida taloudellisesti mitata. Hankealueen pintala-ala on 2 550 ha joka on lähes kokonaan seuralle vuokrattua metsästysaluetta. Seuralle vuokratut maat ovat kokonaispinta-alaltaan n. 6 000 ha. Hankealue muodostaa 35-42% seuran pyyntialueesta. Akateemisen tutkimuksen mm. Suomen Riistakeskuksen tutkimuksen mukaan rakennettu teollinen tuulivoimapuisto aiheuttaa merkittävää haittaa alueen luonnolle ja riistan hyvinvoinnille. Seuran johtavana ajatuksena on riistan ja luonnon hyvinvoinnin edistäminen, riistanhoitotyö. Itäkylän Metsästysseura ry:llä on n. 120 jäsentä ja Itäkylässä on n. 600 asukasta. Osa seuran jäsenistä ei asu kylässä, seuratoiminta tuo täten myös tuloja paikkakunnalle muualta asuvilta. Seuran jäseneksi pääsemisen edellytys on asua kylässä tai olla syntynyt/aiemmin asunut kylällä. Seuralta on hyvin vahva sosiaalinen vaikutus kyläyhteisössä. Seura tekee hyvin läheistä yhteistyötä muiden yhdistysten kanssa kylällä mm. Itäkylän Kyläyhdistys ja Itäkylän maa- ja kotitalousseura.

Itäkylä tunnetaan hyvin aktiivisena kylänä jonne on rakennettu mm. oma viemäriverkosto ja laajakaista, liikuntahalli, liikuntapaikkoja talkootyönä mm. frisbeegolfrata v. 2018 hankealueesta n.2 km päähän. Seuralta ja sen jäsenillä on ollut oma paikkansa talkootyössä ja kyläyhteisössä. Yksi mainittava hanke missä seuran jäsenet ovat olleet mukana on Vanhanvuoren-Ammeskallion ulkoilureitti näkötorneineen missä mm.

kyläläiset ovat saaneet viettää aikaa luonnossa ja koululaiset ovat käyttäneet reittiä aktiivisesti mm. Evijärven/Lappajärven ala-asteet luontoon tutustumisessa, samoin yksittäiset matkailijat ja liikunnan harrastajat. Tähänkin hankkeeseen on saatu julkista avustusta talkootyön lisäksi ja se sijaitsee suunnitellun tuulivoima-alueen sisällä ja välittömässä läheisyydessä. Tätäkin reitistöä käyttää hyödyksi omassa liiketoiminnassaan matkailuyritykset järjestäessään esim. hiljentymisreittejä Övermarkin/Vanhanvuoren alueella. (Yritysten nimet tuodaan julki vain yrittäjien luvalla). Seura kuuluu Lappajärven-Vimpelin Riistahoitoyhdistykseen ja läheistä sosiaalista yhteistyötä tehdään mm. Lappajärven Metsästysseura ry:n, Kärnän Metsästysseura Ry:n ja Vimpelin Metsästysseura Ry:n kanssa. Yhteistyö on kenneltoimintaan mm. koirakokeet. Yksittäiseen ajo/hirvenhaukkukokeeseen voi olla järjestäjä/kilpailijoita/tuomareita n.50-100 ihmistä/koepäivä. Ampumatoiminta on myös merkittävä sosiaalinen seuroja yhdistävä tekijä kahden yhteisen ampumaradan muodossa. Seuralla on oma -92 rakennettu metsästysmaja nykyaikaisina nylky- ja lihankäsittelytiloineen jotka on rakennettu 2015-2018 talkootyönä. Seuran majan kustannusarvio v.-92 400 000 mk, nylkypää ja lihankäsittelylaitteet n.25 000 euroa. Kyläläiset tekivät majan talkootöinä ja puuta kerättiin lähes kylän kaikilta metsänomistajilta lahjoituksina. Sosiaalinen tapahtuma on niin ikään jokavuotiset hirvipäivälliset joihin osallistuu 150-200 ihmistä kylästä ja muualta Suomesta. Merkittävimmät metsästysmuodot ovat hirvenmetsästys, kauriin metsästys ja ketun- ja jäniksenmetsästys. Hirviseurueessa on n.25 jäsentä ja metsästyspäiviä pelkästään hirvenmetsästyksessä arvioidaan olevan 400-500 päivää vuosi. Seura näkee, että näin suuren metsästyspinta-alan katoaminen vaikuttaa olennaisesti seuran toimintaan halvauttamalla toiminnan kokonaan ja tämän takia hanketta ei tule toteuttaa.

Hanke-alue on erittäin riistarikasta aluetta. Lähialueella ei ole näin suurta yksittäistä yhtenäistä suoaluetta. Alueella on voimakas metsäpeurakanta, hirvikanta, harvinaisia kanalintuja mm. riekko, metso ja teeri. Alueella voidaan myös todeta kaikkia suurpetojamme mm. karhu, ilves, susi, ahma. Havainnot voi todentaa Riistahoitoyhdistyksen Tassu-tietokannasta. Metsästyksen harrastajat osallistuvat myös merkittävässä määrin suurpetotutkimukseen ja riistantutkimukseen, talkootyönä. SRVA-toimintaan osallistuu myös seuran jäseniä, ts. auttavat viranomaisia hirvikolareissa ja suurpetokolareissa. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on myös Alanevan peltoaukea ja Vieresjoki joka kerää syksyisin ja keväisin kurkia, hanhia ja joutsenia puhumattakaan pienemmistä vesilinnuista. Vieresjoessa on saukkokanta. Alueella nähdään entistä useammin myös maakotkia ja merikotkia. Metsäpeurat vetävät puoleensa susia ja kotkia vasomisaikaan. Alueella on kuvattu kännykkäkameralla maakotka maassa muutama vuosi sitten (havaintokuva saadaan käyttöön). Samoin kotkahavaintoja/kuvia tammikuussa 2019. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on Ähtävänjoki ja Lappajärvi jossa on merikotkille otolliset pyyntimahdollisuudet. Merikotkista on riistakamerakuvaa Ähtävänjoen varresta kesältä 2018 ja niiden on todettu pesivän alueella. Kaikki tämä luonnon monimuotoisuus tuhoetaan mikäli hankealueelle rakennetaan tuulivoimaa tässä mittakaavassa. Seura haluaa huomauttaa että hankealuetta ei ole merkitty maakuntakaavassa tuulivoima-alueeksi. Valtioneuvoston v.2016 Tuulivoimarakentamista koskevaa ohjeistusta hanke rikkoo useassa kohtaa. Yksi seuramme jäsenistä kuvasi maakotkan v.2016 maassa hanke-alueella. Todennäköisesti hankealueella on 2 kalasääskenesä tekopesän lisäksi. Vaikutukset näihin harvinaisiin rauhoitettuihin lintuihin on selvittävää. Alueella on todettu myös uhanalaisen liito-oravan asuinalue ja vaellusreitistö.

2.0 SELVITETTÄVÄT ASIAT

2.1 Hirvieläinten elinmahdollisuudet ja lisääntyminen: Maailmassa on 3 uhanalaista metsäpeurapopulaatiota, Kainuussa, Venäjän Karjalassa ja hankealueella olevalla Suomenselän alueella. Tuulivoima-alueen äänihaitat ja liikehaitat aiheuttavat haittaa mm. metsäpeuroille ja seuran tärkeimmälle saaliseläimelle hirvälle. Muualta maailmasta saadun tutkimustiedon mukaan hirvieläinten vasominen ja täten lisääntyminen ja oleskelu häiriintyy. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan metsäpeuralle läheistä sukua oleva poro on häiriintynyt voimaloista ja muuttanut käytöstään. Havaintojen mukaan Suomenselän peurat ovat lisääntyneet hankealueella viime vuosina, pitää selvittää mitä Perhossa sijaitsevat voimalat aiheuttavat peurojen liikkumiseen. Peurat vaeltavat nykyisin Lappajärven länsipuolelle asti. Hankealueen pohjoisosa jonne on suunniteltu voimaloita on luontaista jäkäläkalliota ja oleskelualueita peuroille. Samoin yhtenäinen neva-alue joka häiriintyy/tuhoutuu voimaloista. Alueella on myös erittäin tiheä hirvikanta. Pitää selvittää mitä voimalat aiheuttavat hirvikannalle. Seura vaatii että nämä haitat on selvittävää ja korvattava seuralle

hankkeen toteutuessa. Hanketoimijan vakuuttelut siitä että riistalle ei ole haittaa voimaloista ei voi pitää uskottavana. Lähialueille Perhoon, Veteliin, Soiniin ja Alajärvelle on rakennettu tuulivoimaa, samoin koko länsisuomi. Seuran esityksen mukaisesti tätä hanketta ei tule enää rakentaa jotta luonnon monimuotoisuus säilyisi riittävästi laajemminkin.

2.2 Haitat metsäkanalinnuille: Hankealue pirstoutuu teiden ja rakennettavien voimajohtokäytävien vuoksi. Hankealue on metsäkanalintujen mm. rauhoitetun riekon asuinalueita. Pitää selvittää soidinpaiikat ja pesimäpaikat. Lisääntynyt tieverkosto aiheuttaa tutkimuksen mukaan haittaa alueelle, erityisesti soidinalueet ja pesintä. Alue on seudulla ainut iso yhtenäinen alue riistalle ja siksi sen rakentamisesta tuulivoimakäyttöön tulee pidättäytyä. Alueella lisääntyy isoin osa seuran ja seudun riistasta sen yhtenäisyyden vuoksi. Pyydämme katsomaan karttaa kun mietitään aluerakennetta.

2.3 Metsästysharrastus ja ihmisten terveys- ja hyvinvointi Näin merkittävän alueen tuhoutuessa tarvitaan tarkka taloudellinen selvitys siitä mitä kaventunut ja rapautunut metsästysmahdollisuuden menettäminen aiheuttaa ihmiselle. Metsästysharrastus on kiistatta ihmisen hyvinvointia parantava harrastus. Tarvitaan selvitys mitä tämä aiheuttaa kustannuksia kunnalle ja valtiolle lisääntyneiden terveyshaittojen muodossa. Hankevastaavan on korvattava menetykset. Harvinaislaatuisten alueella sijaitsevan maiseman vuoksi vaadimme kattavia mallinnuksia voimala-alueesta maiseman kannalta. Lisäksi on huomattava että kylässämme ei ole oikein muita yhteisöllisyyttä lisääviä harrastuksia ja harrastusmahdollisuuksia kuin metsästys ja luontoharrastus.

2.4 Metsästyksen taloudellinen merkitys ja menetykset: Seuralla on keskimäärin ollut n.10 hirvenkaatolupaa. Tarvitaan selvitys mitä n. 50%:n menetys pyyntialueesta merkitsee seuralle ja sen jäsenistölle. Lisäksi metsästysmatkailu on nostamassa päätään. Kevättalvella 2019 seura möi seurankaatoluvan 5 000 eurolla. Seura on kasvattanut myös fasaaneita metsästysmatkailijoille. Tarvitaan selvitys mitä menetyksiä tulee alueen matkailu- ja majoitusyrityksille menetetyistä tuloista. Hankkeen toteutuessa menetetään n.50% metsästysmahdollisuuksista ja seuran on hommattava uutta pinta-alaa tai seuran jäsenen on haettava toisen seuran jäsenyyttä. Jäsenyyttä on vaikea saada toisesta seurasta jos ei omista maata. Paluumuutto ja lomamatkailu alueelta poismuuttaneiden kyläläisten toimesta tulee ratkaisevasti vähenemään mikäli ei ole metsästysmahdollisuutta. Toimiva metsästysseura on yksi vetovoimatekijä paluumuuttoon. Tarvitaan taloudellinen selvitys kaikista näistä menetyksistä. Hankevastaavan on tarjottava korvaava metsästysmahdollisuus.

2.5 Harvinaiset nisäkkäät/linnut alueella: Tarvitaan parempi ja laajempi selvitys alueen merikotka, maakotka ja muista harvinaisista lajeista alueella. Alueella on todennäköisesti useampi kalasääsken pesä nyt todetun tekopesän lisäksi. Mikä on merkitys lajistolle alueen tuhoutuessa täysin? Hankealueella on todettu liito-oravia kuusi- ja lehtimetsävaltaisissa metsälöissä. On selvitettävä kunnolla liito-oravan asuinalueet ja vaellusreitit. Alueella on myös todennäköisesti karhun talvipesä. Myös muut suurpedot; susi, ahma, ilves ovat alueella. Saaliseläiminä peura ja hirvi vetävät suurpetoja puoleensa.

2.6 Alueen tuhoutuminen, lintujen kuolleisuuden lisääntyminen ja infraäänit: Eri tutkimuksissa on todettu että äänillä, valoilla ja suunnitelluilla maailman suurimmilla tuulivoimaloilla on merkitystä eläimistöille, ihmisille ja linnuille. Hanketta ei tule toteuttaa ennen kuin kaikista haitoista on saatu faktat. Hankevastaavalta on vaadittava, että betoniperustukset on purettava hankkeen loppuessa pois alueelta eikä niitä saa haudata alueelle. Riistakeskuksen mukaan lintuja tuhoutuu voimaloiden siipiin ja niiden asuinalueet/elinympäristö häiriintyy. Seuran jäsenet harrastavat laajasti myös kalastusta; mikä on infraäänien merkitys kaloille?

2.7 Taloudellinen merkitys: Hankevastaavan/Lappajärven kunnan on avattava tarkasti laskelmissa mitä taloudellista hyötyä tuulivoimapuisto tuo. Hankkeesta on annettu ylimalkaisia lukuja. Hankeaika on 50 vuotta. Saadut verotulot loppuvat aikanaan verotuksen prosenttien laskiessa vuosien kuluessa. Lappajärven kunnan on tarkasteltava paremmin hankkeen kokonaisvaltaisia hyötyjä vs. haitat. Jo nyt voidaan osoittaa että kokonaisvaltaisesti haitat ovat suurempia kuin hyödyt. Hankevastaavalta on vaadittava selvitys tuulivoimalan purkukustannuksesta ja purkukustannuksista on asetettava heti vakuus pankkitakauksena tai talletuksena

eikä sitä saa kerryttää pikkuhiljaa. Vakuus on asetettava yleisen rakennuskäytännön mukaisesti heti täysimääräisesti voimassaolevana. Tutkimuksen mukaan tuulivoimalan purkukustannus on useita satoja tuhansia euroja. Koska tehdyt vuokrasopimukset voidaan siirtää niin se aiheuttaa riskiä siitä että voimalat voivat jäädä purkamatta ja täten luontoa saastuttamaan ja maanomistajan ja lopulta yhteiskunnan vastattavaksi.

2.7 Ympäristöluvat: Alueelle suunnitellaan maailman suurimpia tuulivoimaloita. Hyvän kaavoitusprosessin mukaisesti olisi jo ennen Yva-vaihetta pitänyt vaatia ympäristölupia joka voimalalle. Ympäristöluvat on vaadittava joka suunnitellulle voimalalle. Jokaisen voimalan paikalla on jollakin tavalla arvokas luontokohde soidinpaikka, luonnon tarkkailupaikka (harvinainen avoin suo) tai hirvieläinten vasomispaikka tai pesimäpaikka. Kaikki voimalat ovat metsäpeuran luontaisella oleskelualueella mm. jäkäläkalliot. Jokainen voimalan rakentaminen tulee päättää ja arvioida harkitusti ympäristölupamenettelyä käyttäen. Emme tule hyväksymään hankealueelle myöskään pienempiä voimaloita. Toteamme että seuran jäsenten joukossa on paljon hankealueella maataomistavia, jotka eivät tule vuokraamaan alueitaan tuulivoimarakentamiseen.

2.9 Asukaskyselyt+muuta Hankkeen toteutunut asukaskysely ei ole luotettava. Joihinkin talouksiin kyselyä ei tullut, joihin esim. 5 kpl. Kysely on suunnattava myös loma-asukkaille. Ohjausryhmän valintaprosessi oli epämääräinen ja hankkeen tiedottaminen ei ole ollut avointa. Hankkeen toteutuspaikalle ei ole osoitettu vaihtoehtoja ja hankevastaavaksi on valittu toimija joka on saanut Ylen uutisoinnissa epämääräisen toimijan maineen. Hankevastaavan taloudellinen tilanne on tuotava paremmin esille ja on vaadittava että vuokrasopimuksia/kaavoitus sopimusta ei saa siirtää. Hankkeesta on tehtävä Natura-arviointi ja hanketta ei tule toteuttaa arvokkaan kulttuurimaiseman tuhoutumisen vuoksi. Ympäristöministeriöstä on vaadittava lausunto hankkeen ympäristövaikutuksista, perusteena voimaloiden iso koko. Seuran mielestä maisema on valtakunnan tasolla arvokas ja suojeltava. Kaavaesitykseen on sivulle 8 korjattava että kaavan hyväksyy tai hylkää Lappajärven kunnanvaltuusto. Hanketta on lykättävä ainakin siihen asti että saadaan valtioneuvoston päätös siitä että kuuluuko alue valtakunnallisesti arvokkaaksi määriteltyyn maisema-alueeseen (kaavaluonnos s.19.) Välijoen alue on myös perhokalastajille, kalastajille, luontoharrastajille arvokasta aluetta. Sitä ei tule tuhota tällä hankkeella. Välijoen loma-asuntokaavan ja teollisen tuulivoimakaavan laatiminen näin lähelle toisiaan on poukkoilevaa kaavapolitiikkaa joka vaikuttaa myös metsästysmatkailuun. Lappajärven kunnan elinkeinostrategiassa on matkailulla iso painoarvo eikä siellä ole puhuttu teollisesta tuulivoimatuotannosta mitään. On huomattava myös se että hanketta vastusti n.1 125 ihmistä addressissa jo ennen kuin hanke edes alkoi. Vastustus on lisääntynyt. On selvitettävä lisää vastustuksen määrää ja kunnioitettava kansalaisten mielipidettä ja huomioitava vastustus joka on lisääntynyt ja laajaa mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä. Lisäksi on tarjottava kriisiapua ja selvitettävä mikä vaikutus hankkeella on ihmisten pahoinvointiin viitaten jo aiemmin mainittuun ympäristöahdistukseen jota on tutkittu akateemisesti. Hankevastaava on ilmoittanut tammikuussa 2019 että maanvuokrasopimuksia on alle 800-1 000 ha. Tämäkin kertoo siitä että ihmiset ja maanomistajat eivät edes rahanvoimalla halua voimaloita alueelle. Todennäköisesti vuokraajien joukossa on 2 isompaa yhteisöä. Olemme perehtyneet tuulivoimaloiden haittoihin ja käyttäneet lähteenä paljon akateemista tutkimusta. Miksi otetaan riski ja tuodaan näin iso hanke näin lähelle asutusta? Tuulivoiman riskit on oltava selvillä ennen kuin näin isoa hanketta aletaan toteuttamaan. Itäkylän Metsästysseuran näkemyksen mukaan hankkeet on toteutettava siellä minne ne on merkitty maakuntakaavassa. Tällöin riskit ovat vähäiset. Hankkeen toteutuessa menetetään iso osa arvokasta maisemaa ja sillä on korvaamattomat haitat ihmisille ja yritystoiminnalle. Hanketta ei tule toteuttaa.

Itäkylän Metsästysseura ry. (toinen mielipide)

Lappajärven kunta (myöhemmin Kunta), kaavakonsultti Ramboll Oy (myöhemmin Kaavakonsultti) ja Abo Wind Oy (myöhemmin Hankevastaava) on asettanut lausuttavaksi hyvin puutteelliseen materiaalin koskien Iso-Saapasnevan Tuulivoimapuiston kaavoitusmateriaalia.

Kunta ja Ely-keskus pyysivät samasta aiheesta lausuntoja 21.2.2019 asettamalla OAS:n ja Yvaarviointisuunnitelman lausuttavaksi ajalle 13.2.-15.3.2019. Annoimme lausunnot aiheesta 19.3.2019 ja joudumme toteamaan että lausuntoja ei ole otettu huomioon kaavan valmisteluvaiheessa. Lausunnoissamme annetut lausumat ovat edelleen ajankohtaisia eikä viranomaiset ole niitä valmisteluvaiheessa huomioineet ollenkaan. Samoista aiheista on käyty keskustelua sähköpostitse, puhelimitse ja kaavankuulemistilaisuudessa 17.12.2020. Hankevastaava, Kunta ja Kaavakonsultti eivät huomioi lausuntojamme mitenkään joka näkyy nyt esille asetetusta puutteellisesta materiaalista.

Helmikuun 2019 huomautuksemme pääasiakohdat koskevat hankkeen sosiaalisia vaikutuksia ja hankkeen vaikutuksia riistan elinympäristöön. Eläimistö- ja linnustoselvitykset ovat puutteellisia. Pyydämme tutustumaan 19.3.2019 annettuun huomautukseemme, joka on liitteenä. Asiakohdat ovat edelleen voimassa ja niihin ei ole saatu selvitystä.

2 550 ha suuruinen hankealue tuhoaa riistan elinympäristön kokonaan. Itäkylän Metsästysseuran vuokraama kokonais pinta-ala on 6 000 ha. Missä ja miten korvataan metsästysmahdollisuuksien menettäminen. Kaavoitusmateriaaliin pitää laskea auki menetetty vahinko ja hankevastaavaan on se korvattava seuralle. Nyt esille asetettu hyvin puutteellinen kaavoitusmateriaali osoittaa sen että hanke on toteuttamiskelvoton ja on käytettävä kaavoitusmateriaalissa olevaa 0 vaihtoehtoa. Kaavankuulemistilaisuudessa tuli hyvin selvästi esille että Kunta, Hankevastaava ja Kaavakonsultti haluavat edistää hanketta puutteista huolimatta. Kahdessa ohjausryhmän kokouksessa ja kaavankuulemistilaisuudessa 17.12.2020 ei tullut yhtään puoltavaa lausuntoa aiheesta. Nämä on todettavissa nauhoitetusta kaavankuulemistilaisuudesta ja Ohjausryhmien kokousten muistioista. Hankevastaava tuo esille vain sen että hankkeen avulla voidaan tuottaa energiaa päästövapaasti. Tosin luonnon osalta ei ole laskelmaa miten paljon hanke esim. tuhoaa metsää joka on hiilinielu. Eli voimalat on siirrettävä muualle tuottamaan puhdasta energiaa, maakuntakaavoissa merkityille alueille. Sitä vastoin hanketta vastaan on esitetty satoja ellei tuhansia asiakohtia jotka on todettavissa annetuista lausunnoista. Ely-keskuksen mukaan hankkeesta tuli jo ensimmäisessä vaiheessa ennätysmäärä huomautuksia ja kuntaan on ennen hankkeen aloittamista toimitettu yli 1 000 nimen addressi. Pyydämme edelleen Lappajärven kuntaa vastaamaan huhtikuussa 2019 toimitettuihin lausumiin. Vastauksia ei ole saatu lukuisista pyynnöistä huolimatta.

Hankealue on 2 550 km² suuruinen ja sijoittuu Evijärven ja Vetelin kuntarajoihin ja Keski-Pohjanmaan maakuntarajaan. Etelä-Pohjanmaan ja Keskipohjanmaan maakuntakaavassa hankealuetta ei ole merkitty tuulivoimatuotantoon.

Tämän kokoluokan tuulivoimaloita ei ole rakennettu vielä missään maailmassa. Siksi on erittäin perusteltua että hankevastaava, kunta ja kaavakonsultti kantaa vastuunsa ja selvittää hankkeen haitat lupaustensa mukaan perusteellisesti eikä tuo mahdollisimman kevyttä ja samalla kustannustehokasta esitystä lausuttavaksi yleisölle.

Lähtökohta on se, että jo nyt saatu materiaali osoittaa että hankkeessa on käytettävä 0 vaihtoehtoa ja energia tuotettava muualla. Yleisölle ja eritoten Lappajärven valtuuston jäsenille on kuitenkin tuotava esille hankkeen vaikutukset ja tarkennettava kaavoitusmateriaalia seuraavilta osin:

Metsästysseuramme huomauttaa että peuraselvitys on puutteellinen ja metsäpeura on uhanalainen. Alueella on hyvä kanalintukanta. Samoin alueella todetaan suurpetoja ja kaikkia uhanalaisia petolintuja mm. kotkaa ja merikotkaa.

Linnusto- ja eläimistöselvitys on puutteellinen. Samoin hankkeen aiheuttamia haittoja eri luontoharrastajille ei ole tuotu esille. Hankemateriaalissa ei ole käyty läpi mitä lähialueille jo luvitettu ja suunniteltu tuulivoimatuotanto aiheuttaa linnustolle ja eläimistöille.

Hankkeella on mittavat haitat joten jo nyt saatujen selvitysten perusteella hanke on hylättävä. N. 1500 yksilön metsäpeurapopulaatio laiduntaa alueella. Alue on peuran läpikulkualue. Jo rakennettua ja luvitettua

tuulituotantoa ja sen haittavaikutuksia peuralle ei ole käyty läpi. Peura on luokituksen mukaan uhanalaisempi kuin susi. Hankkeella on mittavat sosiaaliset haittavaikutukset seuramme n. 120 jäsenelle.

Jokikylän kylätalo ry

Jokikylän Kylätalo ry toimii Evijärven Jokelankylässä vakituisesti asuvien ja vapaa-ajanasuntoa pitävien asukkaiden viihtyisyyden ja vapaa-ajan toimintamahdollisuuksien edistämiseksi. Tuulivoimaloiden lisääntymisen myötä on myös Suomessa yhä enemmän tuotu esille vaikutusalueella asuvien ihmisten kokemia terveyteen ja viihtyvyyteen vaikuttavia häiriöitä (mm. unihäiriöt, stressi, pahoinvointi, sydänoireet). Seurauksena on ollut jopa poismuuttoa alueelta. Myös alueen eläimillä on havaittu tulevan erilaisia haitallisia vaikutuksia (vaikutusalueen karttaminen, tiinehtymis- ja sikiönkehityshäiriöt). Oirehtimisen epäillään liittyvän tuulivoimaloiden tuottaman äänen erityislaatuun, erityisesti infraäänitasoiseen ääneen ja sille altistumiseen. Tuulivoimaloista lähtevä erityislaatuinen, muusta luonnon tai ihmistoiminnan infraäänestä poikkeava sykkivä äänisignaali voidaan mitata jopa kymmenien kilometrien päässä voimala-alueesta. Hankkeessa ei ole selvitetty tuulivoimalaäänien erityislaatua ja sille altistumisen vaikutuksia.

Tuulivoimalaäänipäästön erityisominaisuuksia (erityisesti infraäänitason painesykintä), päästön leviämistä ja vaikutusaluetta sekä altistumisen vaikutusta alueen asukkaisiin, tuotantoeläimiin ja luonnoneläimiin ei ole selvitetty kunnolla. Hanketta ei saa toteuttaa riittämättömin ympäristövaikutustiedoin. Tuulivoimaloita ei tule rakentaa, jos niitä voi aiheutua terveysvaaraa alueen ihmisille tai merkittävää haitta tuotantoeläimille, kotieläimille tai luonnoneläimistöille.

Lappajärven Perussuomalaiset ry.

Taustaa

Vuonna 2017 asukkaat ja mökkiläiset keräsivät yli tuhannen nimen adressin, ettei tuulivoimapuistoa Lappajärven ainutlaatuiseseen kulttuurimaisemaan kaavailtaisi, mutta se jätettiin kylmästi huomiotta. Suurin osa YVA-ohjelman lausunnoista ja mielipiteistä ovat tähän mennessä olleet negatiivisia ja täynnä esitettyjä kysymyksiä, joihin vastauksia useista pyynnöistä huolimatta ei ole saatu. Kaikesta huolimatta hanketta ajetaan sokeasti eteenpäin, eikä asukkaita, mökkiläisiä, yrittäjiä ja muita asianosaisia kuunnella, saati että heidän huolensa otettaisiin todesta. Tämän perusteella näyttää siltä, että yksityinen etu menee yleisen edun edelle, eikä kunta lyhytaikaisten kiinteistöverotulojen sokaisemana näe sitä totuutta, mitä tämä hanke toteutuessaan tulee aiheuttamaan alueen elinkeinolle, asukkaille, luonnolle, eläimille ja koko ekosysteemille, lääketieteellisistä haitoista ja niiden aiheuttamista kustannuksista puhumattakaan. Hanke toteutuessaan on kuolinisku alueen turismille ja sitä kautta koko kunnan elinkeinoelämälle. Kun vaakakupissa on viiden miljoonan kiinteistöverotulot tuulivoimapuiston koko elinkaaren ajalta ja matkailun 25 miljoonan liikevaihdon tulot, voidaan perustellusti kysyä, että kenen etua hanke on oikein valjastettu ajamaan?

Olemme huolissamme myös ABO Windin kyseenalaisesta maineesta koskien Sievin Jakoistenkallioiden tuulivoimahanketta ja ilmi tulleista väitetyistä lahjontayrityksistä, jotka Ylen Mot-Ohjelma jaksossa ”Mahtisukuja ja kahdella tuolilla istuvia päättäjiä kunnissa” paljasti vuonna 2017. ABO Wind on olemassaolonsa aikana ehtinyt myymään tekemiään sopimuksia jo eteenpäin. Uusiutuvaan energiaan keskittynyt johtava eurooppalainen varainhoitoyhtiö Luxcara ja ABO Wind tekivät sopimuksen helmikuussa 2020 kolmen suomalaisen tuulivoimaprojektin rakentamisesta ja muista tuulivoimapuiston palveluista. Sopimukseen sisältyvät Välikankaan tuulivoimahanke Haapajärvellä ja Sievin Jakostenkallion tuulivoimahanke. Kolmas sopimukseen kuuluva hanke on Pihtiputaalla. Saksalainen Luxcara osti hankkeet ABO Windiltä. Miten tulee käymään Iso Saapasnevan hankkeen? Olemmeko valmiita luovuttamaan energiahuoltovarmuutemme ja energiatulot Venäjän (61% tuontienergiasta) lisäksi Saksaan? Miten käy siirtohinnoittelun? Miksi Saksassa tuulivoimahankkeet ovat pysähdyksissä?

YVA-selostus: Katsomme, että - Koska tämän kokoluokan tuulivoimaloita ei ole aikaisemmin rakennettu, eivät mallinnukset vastaa todellisuutta ja ovat kaikilta osin puutteellisia. - Tuulivoiman terveysvaikutukset ovat

laboratorio-olosuhteissa tehty, eivätkä vastaa todellisuutta. - Alueen eläin- ja lintuselvitys on puutteellinen. - Alueella sijaitsee kolme pohjavesialuetta, eikä näistä ole minkäänlaista selvitystä kuten ei tuulivoimaloiden olemassaoloon ja huoltoon käytettävistä öljyistä ja kemikaaleista ja niiden vaikutuksista luontoon. - Infraäänten viiveellä aiheuttamien haittojen korvausvelvoite tulee määrittää, kuten myös tuulivoimaloiden purkuvastuu. Veronmaksajien kontolle näitä kustannuksia ei saa säilyttää! - Selvitys lähialueiden kiinteistöjen arvonalennuksesta puuttuu. - On otettava huomioon naapurikuntien Vetelin ja Evijärven kuntien ja asukkaiden kannat liittyen hankkeeseen.

Rambollin itsensä tekemässä arvioitujen vaikutusten merkittävyys raportissa tulee selvästi ilmi kielteiset vaikutukset ylitse myönteisten vaikutusten. Myönteiset vaikutukset elinkeinolle ja ilmastolle ovat pienet verrattuna tuulivoimapuiston haittoihin nähden. Jo tämän raportin perusteella voidaan todeta, että Iso Saapasneva ei sovellu tuulivoimapuistoalueeksi, vaikka mielestämme tuulivoimapuiston kielteisiä haittavaikutuksia on raportissa suuresti vähätelty ja luonnonsuojelun näkökulmasta täysin ohitettu. Katsomme, että hankkeen YVA-selostus on puutteellisesti laadittu sekä vahvasti puolueellinen. Näin ollen me Lappajärven Perussuomalaiset katsomme, että ainoa vaihtoehto on päätyä hankkeessa vaihtoehtoon 0 (VE0) Iso Saapasnevan alueelle suunniteltuja tuulivoimaloita ja niiden maakaapeliliityntää kantaverkkoon ei toteuteta ja vastaava sähkömäärä tuotetaan jossain muualla, jollain muilla sähköntuotantomenetelmillä.

Yksityisten henkilöiden jättämät mielipiteet:

Mielipide 1

Olemme erittäin huolissamme suunnitteilla olevasta Iso Saapasnevan tuulivoimapuistohankkeesta Lappajärvellä ja vaadimme, että hanketta ei toteuteta (VE0)! Olemme seuranneet kauhistuneina suunnitelmia tuhota yksi Suomen upeimmista ja arvokkaimmista maisemista. Lappajärven kulttuurimaisema on alle kilometrin päässä suunnitelluista tuulimyllyistä! Maisemahaitta on mittava: myllyt näkyvät järvelle, kirkonkylälle ja naapurikuntiin järkyttävällä tavalla pilaten kauniin Pohjanmaan helmen! Mikäli kunnalla on halu tukea matkailua ja Geo Park –hanketta Lappajärven ympäristössä, on suunnitelma järjetön, sillä se vetää maton alta kaikilta matkailualan yrittäjiltä, joilla on ollut tähän asti valttikorttinaan kaunis luonto ja erikoinen järven syntyhistoria. Kukapa haluaisi viettää vapaa-aikaansa valtaviin siipien välkkeessä!

Kotimme on Evijärven Jokikylässä, valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (RKY 2009),... Suunniteltu tuulivoimapuisto olisi noin ... kilometrin päässä talostamme. Valtavat, Eiffel-tornin korkuiset 300 metriin nousevat myllyt näkyisivät hallitsevina arvokkaassa kulttuurimaisemassa pilaten sen täysin. Rauhallinen, esteettinen ympäristö ovat oleellinen osa ihmisen hyvinvointia. Ammennamme voimia hiljaisuudesta ja luonnon rauhasta. Ne ovat vastakohtia työmaailman hektisyydelle ja jatkuvalle hälylle. Muuttaessamme muualta Evijärven Jokikylään pidimme yhtenä tärkeimpänä asiana juuri kaunistaa, rauhallista maalaismiljöötä. Se on nyt vaarassa tuhoutua. Kiinteistöjen ja tontin hinta putoaisivat kymmeniä prosentteja suunnitelman toteutuessa.

Mökkimme sijaitsee Aiheellisina pelkoinamme ovat melu-, infraääni-, varjo- ja välkehaitat. Talvisin on vaarana jään sinkoutuminen lavoista pitkien matkojen päähän. Metsäpalojen vaara kasvaa myös. Mökkitonttien ja kiinteistöjen arvon lasku on selvä. Menetämme mittaamattoman arvokkaan rauhan tyyssijan, jos hanke toteutuu. Mökkimme takaa alkaa laaja erämaa, jossa viihtyvät tällä hetkellä mm. suurpedot, peuralaumat, isot petolinnut ja metsäkanalinnut. Niistäkin on syytä olla huolissaan.

Infraäänit huolestuttavat kovasti: mitä infraäänit todella aiheuttavat ihmisille ja eläimille? Mitkä ovat lopulliset vaikutukset turkistarhojen pienistä minkeistä suuriin maatalouden tuotantoeläimiin tai vesistöjen eläimistöön? Kulkeutuuko korvin kuultava melu kauas? Melumallinnuksesta ei käy ilmi esimerkiksi Lamminkylän suuntaan kantautuvaa melua, koska reseptoripisteitä ei siinä suunnassa ole ollut. Tuulipuiston hankealueella vallitseva tuulensuunta on melumallinnuksen mukaan lounaasta, jolloin voimaloiden koillispuolelle kantautuu todennäköisesti melua eniten. Missä ovat näiden suuntien melulaskelmat? Entä

johtaako kallioperä ääniä ja värinää? Miten reagoi ihminen, joka jo valmiiksi kärsii esim. migreeneistä tai korkeasta verenpaineesta? Kaipaamme tutkimustuloksia näistä asioista vastaavan kokoisilla tuulivoimaloilla.

Suunnitellun tuulivoimapuiston lähialueella Itäkylässä, Övermarkilla, Kuoppalassa, Lammilla, Koskelassa, Koskella, Ranta-aholla, Pitkäsälössä jne. asuu monta iäkstä ja huolestunutta vanhusta, jotka eivät ehkä pysty tässä asiassa tuomaan ääntään kuuluviin. Kaikki eivät edes jaksaneet välttämättä vastata kyselyyn, joka jaettiin vain osaan talouksista. Vanhalle ihmiselle voivat tällaiset suunnitelmat tuntua painajaiselta! Toivomme todella, että päädytään ratkaisuun, ettei alueelle rakenneta yhtään tuulivoimalaa! Tuulivoimahanke Lappajärvellä ei ole keino tukea maaseudun elinvoimaisuutta, päinvastoin!

Mielipide 2

Vastustan tuulivoimapuiston rakentamiseen tähtäävän osayleiskaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostuksen valmisteluvaiheen jatkamista ja se tulisi lopettaa.

Perustelut:

1. Suuri enemmistö Lappajärvellä ja ympäröivissä kunnissa, joita tämä asia koskee, niin he vastustavat hanketta. Täten Lappajärven kunnan tulisi kunnioittaa kuntalaistensa ja naapurikuntien asukkaiden toivetta tässä asiassa. Näitä vastustavia mielipiteitä ja kommentteja on esitetty mm. aineiston Liite 1:ssä "Tiivistelmä annetuista lausunnoista, asiantuntijakommenteista ja mielipiteistä", 69 sivua. Toivon, että kaavan selvitystyö keskeytetään ja lopetetaan.

Kommentit:

Kommentteja kaavaselostukseen:

Kohtaan 4.3.1 "Tuulivoimalat", Tuulivoimaloita ei ole esitetty havainnekuviissa todellisessa koossa, vaan liian pieninä ja siroina. Havainnekuvat — ja videot tulisi esittää useista eri suunnista ympäri järven sekä myös järven selältä. Nämä näkymät kiinnostavat minua ja varmasti kaikkia Lappajärveläisiä ja naapurikuntalaisia, sekä vakituksia, että kesäasukkaita. Tuulivoimaloiden aiheuttamia ongelmia:

- nämä tulisivat joidenkin naapuriksi
- melu, infraäänialto ja -välkehaitat, ei ole tutkimustuloksia näin suurista voimaloista
- suuri vaara linnuille, joiden lentoreitit kulkisivat alueen läpi
- metsän eläinten vaellusreitit ja elinalueet tuhoutuisivat sekä mikä vaikutus tällä olisi tarhaeläinten elinolosuhteisiin ja kaloihin?
- tulevien ongelmajätteiden jälleenkäsittely ja hävittäminen
- pilaisivat järvimaiseman

Olen antanut kannanottoni Ympäristöministeriölle (lausuntopalvelu.fi) siitä, että Lappajärvi liitettäisiin valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden joukkoon. Olen ... , jotka sisältävät metsä ja -peltoalueita sekä asuinrakennuksen. Omistan myös...

Mielipide 3

Yhtenä maan- ja metsänomistajana sekä myös Lappajärvellä lomapalveluja käyttävänä henkilönä haluan tuoda esiin vastustavan mielipiteeni Lappajärvelle suunniteltavaan suureen tuulivoimalapuistoon. Iso Saapasnevalle suunniteltu tuulivoimalapuisto tuhoaa ainutlaatuisia luontoa laajalta alueelta sekä Lappajärven arvokasta kulttuurimaisemaa. Tuulivoimalapuisto tulee vaikuttamaan epäsuotuisasti kuntaan suuntautuvaan matkailuun ja sen kehittämiseen. Ennen kaikkea tuulivoimalapuiston aiheuttama melu, välke sekä infraäänit aiheuttavat häiriöitä sekä mahdollisia terveyshaittoja kuntalaisille, loma-asukkaille/lomamatkailijoille. Järviseudun sanomissa (3/2021, sivu 9) tuodaan selkeästi esiin tuulivoimaloiden aiheuttamia terveydellisiä uhkia/haittoja.

Kunnan tehtävänä on huolehtia kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä luontoarvojen säilymisestä, mitä kyseinen hanke ei mielestäni edistä. Luontoarvojen palauttaminen tuulivoimalapuiston lopettamisen jälkeen kestää vuosikymmeniä. Pitkällä tähtäimellä tuulivoimaloiden tuotot eivät tule kompensoimaan matkailusta ja metsänhoidosta saatavia tuloja. Tuulivoimalat eivät tule myöskään edistämään alueen vetovoimaisuutta asumispaikkana.

Järvisseudun sanomissa olleessa artikkelissa tuotiin myös esiin, että Saksassa tuulivoimaloiden lisärakentaminen on jäissä johtuen niiden asukkaille aiheuttamista haitoista. Ymmärrettävästi saksalainen yhtiö pyrkii näistä syistä levittäytymään Suomen markkinoille kotiuttaen voitot Saksaan ja tuhoten samalla suomalaisten elinympäristöä ja aiheuttaen pitkäaikaisia haittoja ihmisille.

Vetoan Lappajärven kunnan päättäjiin, että he suojelisivat kaikkien niiden terveyttä ja hyvinvointia, joita asia koskee, kunnioittaisivat luontoarvoja ja luonnon ainutlaatuisuutta ja estäisivät Iso Saapasnevan tuulivoimalapuiston tulon Lappajärvelle.

Mielipide 4

Asukkaiden jo tähän asti antama runsaslukuinen kielteinen palaute kertoo, mitä tuulivoimalahankkeesta ajatellaan. Jo vuonna 2017 kerättiin kuntaan 1121 nimen addressi hanketta vastustamaan!

Kraatterijärven kauniit maisemat ovat tärkeitä asukkailleen ja mökkiläisilleen, eikä niitä tule pilata rumilla, välkkyvillä rakennelmilla. Voimalat näkyvät ja tuntuvat paljon varsinaisen hankealueen rajoja kauemmaksi, kuten Nykälänniemen-Halkosaaren matkailukeskukseen ja Nissin keskustaajamaan asti.

Euroopan suurin kraatterijärvi ja Välijoki sekä mahdollisesti toteutuva Geopark-hanke tarjoavat upeita mahdollisuuksia jopa kansainvälisen matkailun kehittämiseksi, kunhan vaalimme sitä hyvää mikä meillä nyt on: alkuperäistä luontoa ja rauhaa. Lappajärven kunta on panostanut paljon uuteen kalatiekanavaan sekä Nykälänniemen-Halkosaaren kehittämiseen: siltä olisi pohja pois tuulivoimaloiden myötä. Lappajärven pohjoispää on merkitty maakuntakaavassakin matkailun vetovoima-alueeksi! Lappajärven kunnan on syytä huomioida olemassa olevat yritykset eikä sulkea tällä hankkeella toimintanäkymiä.

Voimala-alueella pesii ja liikkuu paljon suojeltavia eläinlajeja, kuten metsäpeura, liito-orava, maakotka ja merikotka: näiden elinolosuhteita ei tulisi heikentää. Hankealueella on virkistyskäytön kannalta tärkeitä Pihlajakallio ja -lampi, Virkavuori ja Vanhavuori, ja se on myös paikallisille seuroille tärkeä hirvenmetsästysalue.

Tuulivoimalat aiheuttavan jo nyt äärettömän suurta ristipainetta koko seudulle, kun ollaan raivokkaasti puolesta ja vastaan. Kuntayhteistyö Evijärven ja Vetelin kanssa heikkenee jos voimalat tulevat, koska alue on tulossa näiden naapurikuntien rajalle ja aiheuttavat ongelmiaan sikäläisille asukkaille. Evijärvi on linjannut 4 km:n suojavyöhykkeen asutukselle, ja sitä tulisi kunnioittaa.

Uskomme, että tulevaisuudessa ”voimalavapaat” alueet kiinnostavat uusia asukkaita, ja toivomme että Lappajärven kunta ottaa tämän linjauksen kuntastrategiaansa. Meidän vaihtoehtomme on VEO: ei yhtään tuulivoimalaa Iso Saapasnevalle.

Mielipide 5

Vastustamme tuulivoimalapuiston rakentamista Saapasnevalle. Asumme... Voimaloiden sijainti olisi aivan liian lähellä asuntoamme, lisäksi myllyt näkyisivät hyvin koko tontilla sekä sisälle taloon. Tonttia ostaessamme meille ei kunnan puolelta kerrottu mitään kaavaillusta tuulivoimalapuistosta. Olisimme ehdottomasti valinneet siinä tapauksessa toisen paikkakunnan. Meille tärkeää kotimme sijainnille on luonnon moninaisuus ilman tuulivoimaa. Lisäksi mietityttää voimaloiden aiheuttamat haitat (mm. infraäänit) ihmisille ja eläimille.

Mielipide 6

Velvoitamme edm hankkeen vastuulliset korvaamaan täysimääräisesti mahdolliset vahingot, jotka aiheutuu elinkeinollemme ja siellä toimiville ihmisille. Tämän edm hankkeen vaikutusalueella ... meillä on turkistarha.

Mielipide 7

1. Alue

- ahdas ottaen huomioon asutus, Övermark / Pitkäsalo, sekä naapurikunnan Evijärvi ja Veteli
- Negatiivinen vaikutus lähiasukkaiden terveyteen / viihtyvyyteen
- Alueella ja sen läheisyydessä ulkoiluun ja Lappajärven ympäristön vetovoimaan laitettut satsaukset menettävät arvoaan: kalatiekanava, geoparkki-hanke geolukioineen, vaellusreitit, rakennetut kuntoportaat, laavu Pihalajakalliolle, jne...
- Kiinteistöjen arvo lähialueella laskee
- Läheisyydessä olevien loma-asuntojen arvo laskee
- Kaavoitettujen loma-asuntojen tontit Välijoen rannoilla menettävät kiinnostuksensa
- Peurojen kulkureitti kulkee alueen puolivälin paikkeilla, sitä ei ole huomioitu
- Aluelle syksyisin runsas hirvikanta, mitä tapahtuu sille?
- Alueella hyvät ulkoilu – marjastus – ja metsästyksen mahdollisuudet menetetään

2. Hyödyt

- Kiinteistövero n. 1 % Lappajärven kunnan vuosibudjetista
- Rakennusaikaista hyötyä on vaikea arvioida, mutta lähes kaikki materiaali, maa-ainesta lukuunottamatta, tulee ulkomailta

3. Haitat

- Asukkaille/vapaa-ajan asukkaille mittavat kiinteistöjen arvonmenetykset
- Tuotantoeläimille / maataloudelle ja tarhaajille tulevat negatiiviset vaikutukset
- Matkailuyrittäjille koituvat tulonmenetykset
- Voimaloiden purkamisen, niiden elinkaaren, 25 – 30 vuoden, jälkeen
- Lappajärven kiinnostavuus matkailun / loma-asumisen / koskemattoman luonnon vetovoiman menettäminen on vaikeasti arvioitavissa, mutta varmaa on, että kaikki nämä huomioiden, viivan alle jää pitkä miinus!

4. Vetoamus Lappajären kunnan päättäjille

Haudatkaa tämä kuntalaisia kahteen leiriin jakava hanke mahdollisimman pian. Ottakaa huomioon naapurikuntamme Evijärvi ja Veteli. On vastuutonta naapurikuntien rajoille rakentaa naapurille vahinkoa aiheuttavia tuulivoimaloita. Ottakaa myös huomioon, että hanketta vastustavan adressin allekirjoitti 1053 henkilöä.

Mielipide 8

Haluan kertoa vastalauseeni tuulivoimaturbiinien tulosta Lappajärvelle. Toivottavasti ajattelette niitä ihmisiä jotka joutuisivat asumaan turbiinien varjossa, on meluhaitta, maisemahaitta ja kenties myös terveydellinen haitta. He ovat asuneet noilla koti paikoillaan vuosikymmeniä jotkut jopa sukupolvien ajan. Nyt kuitenkin on saksalainen yhtiö tunkemassa kauniisiin Lappajärven maisemiin välittämättä mitään ihmisten, jo siellä asuvien mielipiteistä ja ovat myös jättämässä jälkipyykin kunnalle ja kuntalaisille, kun turbiinit on ajettu loppuun. Ulkolaiset yhtiöt eivät vastaa jälkipyykistään vaan häipyvät rahojensa kanssa veroparatiiseihin. Täällä maalla on totuttu pärjäämään ja pärjätään edelleenkin vähemmälläkin rahalla ei tarvitse euronkuvat silmissä juosta ensimmäisen houkutuksen perässä. Matkailuarvo tulee olemaan Lappajärven valttikortti. Jo nyt kesäasukkaiden myötä väkiluku varmasti tuplaantuu. Haluan myös sanoa että luonnon ja, eläimien varsinkin lintujen kannalta olisi turbiinit vain lisäämässä eläimien ahdinkoa. Epäilen myös vahvasti että tuskin turbiinit luovat vakituisia työpaikkoja kuntaan muuta kuin hetkellisesti ehkä maanmuokkauksen ja betonivalun yhteyteen mutta tuskin silloinkaan. Turbiinithan tehdään muualla, kiinassa mitä luultavimmin eli ne mies työvuodet jotka on papereihin merkitty on ihan huhhaata ja silmänlumetta. Myös pystyttäjät tulevat

muualta. Puolasta on paljon pystytys työvoimaa tullut. Haluaisin myös nähdä kunnolliset mallikuvat joka puolelta maakuntaa eikä mitään silmänlumetta tällä kertaa.

Mielipide 9

8.1. Meluvaikutukset

Kuten selostuksessa todetaan, melun havaittavuus todellakin riippuu yleisestä äänitasosta. Koska hankealue on jokseenkin erämaaksi luokiteltavaa, ympäristön herkkyyks meluvaikutuksille on syytä todeta suureksi eikä kohtalaiseksi. Millä perusteella koulut tai päiväkodit olisivat "herkkiä" kohteita, mutta eivät ihmisten kodit ja loma-asunnot joissa vietetään eniten aikaa?

Selvityksessä mainitaan pitkin dokumenttia epävarmuustekijäksi, että voimaloiden tyyppi ja sijaintipaikat saattavat muuttua. Mitä virkaa on mallinnuksella jonka oleelliset parametrit ovat ilmassa? Ja jos ei ole luotettavaa mallinnusta, ei voida todeta että "Joka tapauksessa tuulivoimalaitoksista aiheutuva melu on suuren osan ajasta kuitenkin hiljaisempaa kuin mitä mallinnustulokset esittävät".

Melumallinnus on tehty muutenkin puutteellisesti. Oheinen asiantuntijalausunto (Hannu Nykänen, 2021) osoittaa, että ei voida olettaa noin lähellä toisiaan sijaitsevien voimaloiden toimivan jatkuvasti pyörteettömässä tulovirtauksessa, kuten mallinnuksessa on oletettu. Myös amplitudimodulaation vaikutukset on huomioonottamatta (liitteet 1-4). Tässä on jo yksinään perusteet koko YVAkaavasuunnitelman hylkäämiseksi.

8.2. Välkevaikutukset

Ympäristön herkkyyks välkevaikutuksille on luokiteltu vähäiseksi, vaikka alueella on kiinteää asutusta, loma-asutusta ja vastarannalla Nykälänniemen matkailukeskittymä. Oikea herkkyyks on vähintäänkin kohtalainen/suuri. Vaikutusten lieventämiskeinot: "Hankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava Övermarkin ja Pitkäsalon kyläalueilla sijaitsevien asuintalojen sekä hankealueen itäpuolella sijaitsevien yksittäisten asuin- ja lomarakennusten kohdalla muodostuva välkevaikutus." Miten on tarkoitus huomioida? Siirtämällä talot? Vai voimalat? Tässäkin todetaan, että tuleva voimalatyyppi saattaa olla jotain muuta kuin mallinnuksissa käytetty, millä yritetään jättää ovi auki sille että välkkeet voivat aikanaan olla mitä vain. Toistan, että tällaisilla mallinnuksilla ei ole mitään arvoa.

8.3. Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Vaikutusalueen herkkyyks: edelleen hämmästelen miksi vain koulut ja terveyskeskukset (tai mitkään julkiset rakennukset) olisivat herkkyystekijöitä elinolojen ja asumisviihtyvyyden kannalta? Tokihan kodit ja loma-asunnot ovat sitä vielä enemmän, koska niissähän eletään ja asutaan! Asukkaiden antama runsaslukuinen kielteinen palaute kertoo selvää kieltä siitä että vaikutukset viihtyvyyteen ovat suuresti kielteisiä. Vaikka ei suoranaisesti menetettäisi tiettyjä ulkoilureittejä tai kiellettäisi harrastustoimintaa, visuaalinen ja äänimaisema muuttuvat ja eläinlajisto kapenee. Näillä tekijöillä on suuri merkitys alueen asukkaille, esimerkiksi itselleni joka olen muuttanut tänne pk-seudulta nimenomaan päästäkseni eroon melusta ja teollisuusalueista.

Kaavaselostuksessa tässä kohtaa mainittu "kollektiivinen huolestuminen" ja epäilyt yhteisössä leviävistä huhuista ja väärästä tiedosta viestivät kirjoittajien ylenkatsetta asukkaiden mielipiteitä kohtaan. Tunnistan tässä ns. nosebo-ilmiöön vetoamista ei-toivottujen mielipiteiden vaientamiseksi, mikä on alalla valitettavan yleistä.

8.4. Vaikutukset elinkeinoihin

Infraäänen vaikutus tuotantoeläimiin on edelleen selvittämättä, joten elinkeinoriski on todellinen lähialueiden eläintuotantotiloilla.

Matkailun kannalta kaikkein tärkeimmät vetovoimatekijät ovat uhattuina: maisemat ja luonnonrauha. Geopark-hanke etenee, mutta voimalahanke nakertaa sen uskottavuutta. Geoparkin idea on nimenomaan aidossa ja alkuperäisessä luonnossa ja kulttuurissa. Millaista on veneillä Lappajärven pohjoisosassa tai meloa kanootilla Välijoella, jos tuulivoimalat jyrisevät vieressä ja vesi vielä voimistaa ääniaaltoja? Ei sellaiseen ympäristöön ole järkeä perustaa uusia luontomatkailuyrityksiä.

Itselläni oli vielä 2019 lopulla vireillä hanke uuden Lappajärvellä sijaitsevan luontomatkailuhotellin esiselvityksestä, mutta uniikista alueesta ja Geoparkista alun perin kiinnostunut potentiaalinen rahoittaja vetäytyi, kun kuuli että Lappajärven kunnalla on suunnitteilla tuulivoimaloita paraatipaikalle. Hänelle matkailua painottava kuntastrategia näyttäytyi epä johdonmukaisena ja investoijan kannalta epäluotettavana.

Mitä Kalajoen matkailuun verrokkina tulee, olen kontaktoinut useita Kalajoella aiemmin lomailleita, jotka ovat todenneet etteivät enää mene alueelle. Syynä ovat tyypillisesti olleet alueella koetut terveysongelmat, kuten rytmihäiriöt, päänsärky tai ahdistuksen tunne, jotka sitten loppuvat kun Kalajoki jää taakse. Kukaan heistä ei ollut tiedottanut ongelmistaan paikalliselle matkailuhenkilöstölle (tarjoilijoille tai respahenkilöstölle, itse yrittäjistä puhumattakaan), koska eivät kokeneet että siitä olisi mitään hyötyä (koska tuulivoimalat eivät ole näiden ihmisten vaikutuspiirissä). Sen sijaan syntyi hiljaisia päätöksiä että tänne ei tulla enää. On syytä olettaa, että Kalajoen matkailuyrityksissä ei täsmällisesti tiedetä mikä on tuulivoimaloiden vaikutus matkailijamääriin. Muutamien matkailuyrittäjien lausuntoja relevantimpi olisi ollut suoraan Kalajoen matkailijoilla tai sikäläisillä mökkiläisillä teetetty kysely.

Matkailuselvitys-liitteessä mainittu tutkimus/kirjallisuusanalyysi vuodelta 2008 (Skotlanti) on jo kovin vanha eikä sikäli huomionarvoinen näinä päivinä, kun teknologia ja olosuhteet ovat jo oleellisesti muuttuneet. 12 vuotta sitten tuulivoimaloiden koot ovat olleet merkittävästi pienempiä ja niitä on ollut huomattavasti vähemmän ja harvemmissa paikoissa. Tänä päivänä yhä useammat ihmiset niin Suomessa kuin esim. Keski-Euroopassakin joutuvat asumaan tuulivoimaloiden läheisyydessä, eivätkä siten välttämättä ole innostuneita niistä enää lomamatkoillaan. Utta tutkimusta aiheesta toki tarvittaisiin kipeästi!

8.5. Vaikutukset terveyteen

Tuoreita kirjattuja kokemuksia tuulivoiman terveyshaitoista löytyy Kalajoelta, jossa tehtiin vuonna 2020 asukaskysely aiheesta. 551 kyselyyn vastanneesta 55% piti tuulivoimaa haitallisena ja 58% ei halunnut enempää voimaloita Kalajoelle (kyselytutkimuksen tulokset, liite 5). Maisemahaittojen lisäksi moitittiin voimaloiden tuottamaa "valosaastetta", jatkuvaa meteliä sekä erilaisia terveysongelmia, mm. päänsärkyä, uniongelmia ja rytmihäiriöitä. Monet ovat joutuneet jättämään kotinsa. En näe mitään tapaa miten Lappajärvellä, Evijärvellä ja Vetelissä nämä vaikutukset olisivat vältettävissä? Ihmiskehot reagoivat niin melu- kuin infraäänivaikutuksiinkin eri tavoilla: kaikki eivät sairastu, mutta niille joita arpaonni ei suosi, vaikutukset saattavat olla merkittäviä kielteisiä. Kokemusten perusteella vasta 20 km alkaa olla riittävä suojavyöhyke asutukselle.

Suomessa ei edelleenkään löydy poliittista halukkuutta tarkastella muualla maailmassa tehtyjä tieteellisiä tutkimuksia, joten virallisesti ongelmaa ei ole olemassa. Tutkimustietoa kuitenkin löytyy, mm.

Ruotsalaistutkimus äänen vaikutuksesta uneen (2020), Saksalainen vertaisarvioitu tutkimus pulssaavan infraäänien vaikutuksesta (2017). Kaavaselostukseen näyttää valikoituneen ainoastaan sellaisia lähdetietoja, jotka tukevat tätä hanketta.

9.3. Ilma ja ilmasto

Selostuksessa esitetty väite siitä, että tuulivoiman yhteydessä ei syntyisi kasvihuonekaasupäästöjä on pääsääntöisesti väärä. Tuulivoimaloiden lisääntyminen tarkoittaa enemmän sähköverkkojen kytkinlaitoksia, joissa yleisesti käytetään rikkiheksafluoridia. Se on kasvihuonekaasuna 23.500 kertaa voimakkaampaa kuin hiilidioksidi ja sitä vuotaa käytön myötä ilmakehään. Rikkiheksafluoridin käytön on arvioitu kasvavan 75%

vuoteen 2030 mennessä, ja sen vaikutusaika ilmakehässä on pitkä, jopa 1000 vuotta. Tuulivoiman päästöttömyys on markkinointimielikuva, jota kansalaisille tarjotaan tuulivoimamyönteisyyden lisäämiseksi.

Yhden tuulivoimalan lavoista ja perustuksista syntyy elinkaarensa päätteeksi kymmeniä tonneja käyttökelpotonta purkujätettä. On edesvastuutonta lisätä ko. jätteen tuotantoa vailla suunnitelmaa siitä, kuinka se aikanaan käsitellään. On muistettava, että tuulivoimalan käyttöikä on tosiasiallisesti korkeintaan 15 vuotta, ja siipiä näkyy putoilevan alas jo muutaman vuoden käytön jälkeen.

9.4. Kasvillisuus, eliöstö ja luonnon monimuotoisuus

Tämän kokoluokan teollisuusalue vaikuttaa erittäin negatiivisesti kasvillisuuteen sekä etenkin eliöstöön ja biodiversiteettiin. Tehdyt tutkimukset yksityiskohtineen ovat paikoin ansiokkaita, mutta kaikkiaan tässä kohdassa näkyy selostuksen laatijan tarve vähätellä riskejä ja uskoa että hankkeesta ei koidu mitään ikävää kellekään eikä millekään.

Tuulivoimaloiden vaikutuksesta eläinten käyttäytymiseen ei ole paljoa tutkimustietoa, ja siltä pohjalta arvioissa tulisi olla huomattavasti enemmän varovaisuutta. Hankealueesta tulisi puhtaaksi hakattua puutonta aluetta, ja Iso Saapasnevan kohdalla yhtenäisen luonnonalueen rikkoutuminen on suuri riskitekijä mm. liito-oravan reviireille. Lisääntyvä liito-oravanaaras tarvitsee pärjätäkseen vähintään noin 3,5 hehtaarin alueen, ja radioseurantojen perusteella se käyttää keskimäärin 8 hehtaarin aluetta. Hankealueella on nyt ainakin kolme tunnistettua reviiriä.

Metsäpeurapopulaation osalta mainitaan, että "hankealue ei sijoitu ... tärkeille laidunmaille". Tämä ei pidä paikkaansa. Iso Saapasnevan alue ympäristöineen on metsäpeuran talvilaidunalue, alueella on valtavia tokkia. Tänäkin talvena on kulkenut useampia 80-100 yksilön letkoja tonttini nurkalta (...) sekä pohjois- että eteläsuuntaan, ja piha jatkuvasti sorkanjälkiä täynnä. Huomioiko mikään taho tämän peurapopulaation olosuhteita kokonaisuutena, kun tulevaisuudessa niitä on häiritsemässä myös Perhon, Kyyjärven, Alajärven ja Soinin suuret tuulivoimala-alueet?

Linnustoselvityksen mukaan suojellisesti huomioitavista lajeista tulkittiin hankealueella pesiviksi peräti 31 lajia ja reunavyöhyke mukaan lukien 45 lajia. Lisäksi lähimmän voimalan etäisyys maakunnallisesti arvokkaaseen Julkunevan lintualueeseen on vain reilu kilometri, mikä on naurettavan vähän voimaloiden melu- ja infraäänivaikutukset huomioiden. Villien eläinten toleranssi häiriöiden suhteen on vielä paljon ihmistäkin pienempi. Julkunevan menetys nykyisenlaisena, arvokkaana lintualueena (kuin myös metsäpeuran vasomisalueena!) olisi hankkeen toteutuessa väistämätöntä: selvityksessä esitetty naiivi haave, että hankealueelta väistymään joutuvat populaatiot muuttaisivat Julkunevalle, on erittäin epärealistinen.

10.1. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen

Selostuksessa todetaan, että melumallinnuksen tulosten perusteella hankkeen toteutuminen ei rajoita lähimpien kylien asuin- ja lomarakentamista. Sivuhuomautuksena mainitaan että "Se voi kuitenkin rajoittaa Evijärven puolella 1-3 yksityisen kiinteistön alueella rakentamista": ajatteleeko selostuksen laatija että tällä tosiasialla ei ole merkitystä, vai onko ajatus muuten vain ollut hukassa?

10.2. Hankkeen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Taulukossa on useita kyseenalaisia väitteitä:

-Tuulivoima monipuolistaa alueen elinkeinoitoimintaa. Missään ei ole kuvattu kuinka hanke synnyttäisi uusia elinkeinoja? Pikemminkin se pienentää mahdollisuuksia niiden syntymiselle, kun luontomatkailun tärkeät kulmakivet katoavat.

-Hanke parantaa paikallisen elinkeinoelämän edellytyksiä sekä rakentamis- että toiminta-aikana. Se voi rakennusaikana hetkellisesti lisätä jonkun toiminnan volyyymiä, mutta ei ole perusteita sille, että toiminta-aikana olisi havaittavia muutoksia nykytilaan.

-Tuulivoimaloiden sijoittelussa on huomioitu riittävät suojaetäisyydet asutukseen ja loma-asutukseen. Etäisyydet ovat täysin alimitoitettuja niin melun, välkkeen kuin infraäänienkin osalta. -Hanke ei estä alueen käyttöä virkistykseen. Ehkä ei, mutta kuka edes haluaisi virkistäytyä teollisuusalueella?

10.3. Hankkeen suhde suunniteltuun maankäyttöön Lappajärven-Evijärven alue on maakuntakaavassa matkailun vetovoima-alueita, johon hankkeella on erittäin suuri negatiivinen vaikutus. Tuulivoimaloiden vaikutukset tuntuvat ja näkyvät paljon hankealuetta laajemmalle ja ne ovat suuremmat kuin vähäinen kielteinen.

11e Yhdyskunta- ja energiatalous

Hankkeen esitetyt työllistävyyssluvut eivät varmasti pidä tämän hankkeen osalta paikkaansa. ABO Windin suunnittelutyö tehdään Saksassa, komponentit rakennetaan muualla ja tuodaan Suomeen valmiina. Pystytykseen on tyypillisesti oma, muualta tuleva porukka. Paikallista työpanosta tarvitaan rakennusvaiheessa lähinnä hankealueen raivaamiseen ja teiden tekoon, ja tuotantovaiheessa teiden kunnossapitoon. Tuulivoimalat operoidaan etänä muualta. ABO Wind on itse todennut mm. Kannonkosken hankkeensa osalta, että he eivät anna takuita tai lupauksia kotimaisen työvoiman käytöstä, vaan sekä rakennusvaiheiden että ylläpidon toteuttajat päätetään kilpailutuksen perusteella.

Purkuvaihe saattaa sen sijaan hyvinkin jäädä paikallisille kotiseutuyhdistyksille talkootyönä tehtäväksi. Edinburghin yliopiston tutkimuksessa (Gordon Hughes: The Performance of Wind Farms in United Kingdom and Denmark) todetaan, että tuulivoimalan taloudellinen käyttöikä on 10-15 vuotta (eikä 25). Tutkimus osoitti, että vanhenevan tuulivoimalan keskimääräinen tuotto laskee merkittävästi todennäköisesti kulumisen ja vikojen takia. Kymmenen vuoden ikäisen voimalan energian tuotto on laskenut Englannissa keskimäärin kolmanneksen. Energian tuoton lasku merkitsee ettei voimalaa ole taloudellisesti kannattavaa käyttää kauemmin kuin 10-15 vuotta. Sen jälkeen voimalan turbiini on vaihdettava, mistä koituu isoja kustannuksia: pahimmillaan niin suuria, että korjaaminen ei kannata.

Kiinteistöverotulojen kertymislaskelma on ehdottomasti tehtävä realistiseksi, etteivät kuntapäätäjät tule harhaanjohdetuiksi.

Kunnalle ei suuremmin kerry tuloveroja rakennus- tai toimintavaiheiden työtunneista, koska vain murto-osa niistä on lappajärveläisten tekemiä. Suurin osa työstä tehdään ulkomailla tai ulkomaisten työporukoiden toimesta.

Yhdyskunta- ja energiatalouteen kohdistuvien vaikutusten merkittävyys on oletettavasti positiivinen, muttei määrällisesti edes mainitsemisen arvoinen hankkeen haittapuoliin verrattuna.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Kyseenalaistan ensinnäkin kaavakonsultin pätevyyden todeta esim. että "vaikutuksen merkittävyys alle kolmen kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista arvioidaan olevan enintään kohtalainen". Maisemavaikutuksen merkitys niin lähellä kuin kaukana on erittäin subjektiivinen asia ja siitä päätösvaltaa käyttävät alueen asukkaat. Erityisesti tässä kohdassa tulee nostaa tärkeimpinä esiin vaki- ja lomaasukkaiden antamat mielipiteet sen sijaan, että yritetään teoreettisesti analysoida maisemia. Kyseenalaistan myös tehtyjen havainnekuvien mittasuhteet — onko kuvauksessa käytetty laajakulmaa? Joku ei täsmää.

Havainnekuva Nykälänniemestä 4,5 km päästä.

Valokuva Kalajoelta 4,8 km päästä: välimatka on pidempi ja voimalat ovat siellä 60 m matalammat kuin havainnekuvasssa olevat mutta kuvassa silti selvästi korkeammat veden pinnasta mitattuna??

Voimaloista on saatava havainnekuvia, joissa vieressä on verrokkina nykyinen tuulenmittausmasto, jotta mittasuhteista voi varmistua. On myös oleellista saada (todenmukaisesti tehtyjä) havainnekuvia Lakikselta sekä Pyhävuorelta, jotka ovat merkittäviä Lappajärven matkailulle, vaikka sijaitsevatkin naapurikuntien alueella. Yöhavainnekuvista näkyy jo näinkin, kuinka pilalle seesteiset maisemat eri puolilla menisivät tuulivoimaloiden myötä.

YHTEENVETO

Kaavaselostus on mielestäni yllättävän epätasalaatuinen ja jotenkin vasemmalla kädellä tehty. Etenkin vaikutusarvioinneissa näkyy selkeää asenteellisuutta ja puolueellisuutta. Hankkeelle edullisia argumentteja on korostettu, suorastaan suurenneltu, ja epäedullisia vähätelty. Etenkin tiivistelmässä näkyy, mitä on haluttu nostaa esiin ja mitä ei. Toisinaan esiintyy hämäävää ristiriitaista ilmaisua, kuten "Maiseman taustallakin sijaitessaan moderni tuotantolaitos on luonnonmaisemasta ja vanhasta kulttuurimaisemasta poikkeava elementti. Näin ollen tuulivoimaloiden vaikutuksen suuruus kohdealueen maiseman laatuun ja luonteeseen on usein pientä tai keskisuurta". (että mitä?) Selostuksen suurin sisäinen heikkous on siinä, että voimaloiden paikkoja ei ole kiinnitetty ja käytettävää voimalatyyppiä ei ole valittu, minkä myötä ei ole myöskään mielekkäitä mallinnuksia. Epäluotettavien mallinnuksien tai havainnekuvien informaatioarvo on olematon, ja siitä niihin viitataan pitkin tekstiä.

Päälle kaatuvasta ilmastokriisistä huolimatta pidän tuulivoimaa tehottomana ja monin tavoin vaarallisena energiatuotantomuotona. Tässä tapauksessa voimala-alue on sijoitettu maisemallisesti ja luontoarvojen puolesta vieläpä harvinaislaatuiseen harkitsemattomaan paikkaan. Evijärven ja Vetelin näkökulmasta voidaan puhua jo moraalittomuudesta, koska niin monet naapurikuntien asukkaat saivat hankkeesta pelkät haittavaikutukset. Evijärvellä on myös linjattu 4 km suojaetäisyys lähimmästä asutuksesta, mikä ei esitetyllä voimaloiden sijoittelulla toteudu. Lappajärvellä tuulivoimalahanke kutistaisi jo entuudestaan rajallisia elinkeinomahdollisuuksia entisestään. Hankkeesta saatavia hyötyjä esitellään paljon suurempina kuin ne todellisuudessa ovat, eivätkä ne riitä korvaamaan mm. vetovoimaisuuden vähenemistä ja kiinteistöjen arvonlaskua.

Lopuksi on myös mainittava hankkeen myötä virinneet voimakkaat sosiaaliset jännitteet. Muutaman maanomistajan saama taloudellinen hyöty ei ole oikeassa suhteessa siihen vahinkoon, jonka todella suuri väkijoukko kärsisi nahoissaan: tämä nostaa epäoikeudenmukaisuuden tunnetta. Lisäksi se ei-avoin tapa, jolla hanketta on runnottu eteenpäin ABO Windin ja Lappajärven kunnan taholta, asukkaiden useista mielipiteenilmauksista ja vetoimuksista huolimatta, on omiaan herättämään epäluuloja kuntapäätäjien puolueettomuutta kohtaan. Pienet kunnat tarvitsevat selviytyäkseen avointa ja rakentavaa yhteistyötä niin kunnan sisällä kuin yli kuntarajojen, eikä tällaisia rikki repiviä hämärähankkeita.

Mielipide 10

Hankkeesta laadittu aineisto on sivumäärältään mittava. Myös hanke on mittava. Hankealue ei toteutuessaan ole puisto, vaan teollisen mittakaavan tuulivoimaloiden alue, voimaloinen, siirtokaapeleineen ja tiestöineen. Sijoituspaikka nykyisellään ei ole puisto, vaan Lappajärven erämaa-alue.

Lähtökohtaisesti tuulivoima toimii tavoitteellisesti fossiilisen polttoaineen ja ydinvoiman korvaajana. Tuulivoimaloiden rakentamisen tarkoituksena on hidastaa ilmaston lämpenemistä ja parantaa ydinturvallisuutta.

Suomeen muodostui 2000 luvun loppupuolella MRL:n pohjalle tuulivoiman rakentamisen "väylä" työkaluina kaavoitus ja rakentamisen luvat, sekä YVA tarkastelu. Melun lisäksi muita oleellisia haittoja ei katsottu olevan ja ympäristönsuojelulain (527/2014)142 pykälän pohjalta annettiin 27.8.2015 Valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) äänenpainetasopohjaisena (voimaan 1.9.2015). Sitten ovat nousseet keskusteluun tuulivoimalaitosten rakenteellistoiminnalliset ympäristövaikutukset, kuten infraäänit. Voimaloiden ympäristöhaitattomuuden arvioinnin suoraviivaisuutta lainsäädäntöprosessissa ilmentää sekin, että tuulivoimalaa ei otettu mukaan luvitettavien laitosten luetteloon ympäristönsuojeluasetuksessa, vaan ympäristönsuojelulain puolella toimii luvituksen yleinen mahdollisuus, mikäli toiminnasta aiheutuu haitta. Luvanhakutarpeen arvioi ja määrää tällöin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen omasta tai haitankärsijän aloitteesta. Lupaharkinnasta ei saa valittaa, vasta ympäristöluvasta. Yleensäkin rakentamislupia ei tulisi luvanvaraisille laitoksille myöntää ilman lainvoimaista ympäristölupaa.

Kunnalla on erityinen vastuu alueensa maan käytöstä, ns. kaavoitusmonopoli. Kunnan valtuusto hyväksyy tai hylkää yleiskaavan. Tässä Iso Saapasnevan tapauksessa tämä tarkoittaa sitä, että kunnan kuuluu päättää ja siis ottaa vastuu siitä, minne tuulivoimaa rakennetaan. Tai rakennetaanko sitä ollenkaan. Tämän päätöksen perusteeksi riittää se, että kunta (so. kuntalaiset) ei halua kuntaan tuulivoimaloita. Vastuu on kollektiivinen, mutta kullakin valtuutetulla erikseen.

Kaavoitus on maankäytön ohjausta alueella. Näin ollen tuulivoima-alueiden kaavoitus kunnassa vastaista käyttöä varten tulisikin tehdä, mikäli tuulivoimaa kuntaan halutaan, ilman yhtään voimalaa eli ilman akuuttia rakentamispainetta. Tuulivoimaloiden aiheuttama näköhaitta ei ole immissio, mutta se voidaan kaavoituksessa huomioida.

Tuulivoiman rakentamisen nopeatempoisuuden ja "trendin" takia voimaloiden immissiohaittojen selvittäminen on mitä ilmeisemmin jäänyt puolitiehen. Haittoja on lähtökohtaisesti ajateltu aiheutuvan vain ihmiselle. Taitaa kuitenkin olla, että luonnonvaraisten eläinten aistit ovat ihmisen aisteja herkemmiä. Ja vaikutus siis voi olla suurempi. Lisäksi elollinen luonto on kokonaisuus. Ympäristömuutosten ja –paineiden takia osa luonnonvaraisesta eliölajistosta koko ajan harvenee, siirtyy punaisen kirjan lehdille ja lopulta geenistö katoaa kokonaan. Tällä on merkityksellisiä seurauksia, joita puutteellisesti tunnetaan. Tuulivoimalaitosten toiminta edistää lajikatoa sinällään mm. konkreettisine törmäyksinä pyöriviin lapoihin, sekä mahdollisesti myös sykkivän infraäänien kautta. Iso Saapasnevan alueella pesii ja elää runsaasti lintu- ja luontodirektiivin suojaamia lajeja. Luontoselvitykset tulisikin tehdä kansainvälisen standardin suosituksen mukaisina. Yleisimmin hyönteisiä ei ole tutkittu lainkaan.

Maankäytön suunnittelussa vaikuttaa myös kunnan julkikuva. Poikkeuksellisen hyvistä luonnonoloista ja vallitsevasta tarjonnasta huolimatta Lappajärvellä, sekä ympäryskunnissa, on matkailuhaaste. Myös muuttotappio. Investoinneille tulisi saada käyttäjiä. Matkailukohteen valinnassa oleellista on mielikuva - ja tietenkin sen toteutuminen. Tuulivoimaloiden näkymä ei edistä matkailua.

Tuulivoiman sähköntuotto juuri Lappajärvellä ei ole valtakunnallisesti kovin merkityksellistä. Tuulivoimalat sopivat parhaiten rakennettuun ympäristöön ja ehkä käytöstä poistetuille turvesoille. Kun tuulivoimaloita ei ympäristöllisesti luviteta, niiden purkamisen jää vapaaehtoisuuden varaan. Uusia tuulivoimaloita samalle paikalle tuskin rakennetaan, sen verran vanhahtavasta teknologiasta on kysymys. Joka tapauksessa vanhat voimalat tulee purkaa niiden käyttöiän päätyttyä.

Ylisummana totean, että

- Tuulivoiman maankäytöllinen menettely on muodostettu tilanteessa, jossa tuulivoimaloiden immissiohaittoja ei katsottu juurikaan aiheutuvan. Infraäänien vaikutuksista ei vielä ole sovellettavissa olevaa näyttöä, vaikka haitat lienevät olemassa.
- Tuulivoimaloita sijoitetaan kauas asutuksesta, luonnonmaisemaan, tuulisille paikoille. Tuulivoimalat tulisi sijoittaa teollisille alueille ja suunnitella sen mukainen turvallinen teknologia.
- Tuulivoimalat aiheuttanevat haittaa koko eliöyhteisölle vaikutusalueellaan. Direktiivipohjaisesti suojellut lajit ovat joskus olleet runsaslukuisia. Tuulivoiman käyttöönotto osaltaan edistää lajikatoa.
- Kunnalla on maankäytön monopoli ja kunnanvaltuusto päättää ja arvioi tuulivoiman soveltuvuudesta kunnan toimintaan, sekä tuulivoimalaitosten sijoittumisesta kunnassa.
- Tuulivoimaselvitykset perustuvat säädösten vaatimuksiin, mutta elolliseen luontoon liittyvien selvitysten laadinnassa tulisi noudattaa myös kansainvälistä suositusta ja standardia.
- Tuulivoimaloiden maisemavaikutukset eivät ole luvitettava immissio, mutta ne voidaan huomioida kaavassa, etenkin jos lopputulema ei tue kunnan julkikuvaa nyt ja tulevaisuudessa. Tuulivoimaloiden näkymä maisemassa on oleellista; ne näkyvät sekä yöllä, että päivällä. Ja kauas.
- Tuulivoimaloiden paikallista taloudellista hyötyä kunnalle ja yksityisille voidaan pitää melko vähäisenä, mutta se olisi syytä kunnassa selvittää.

- Rakennuslupamenettelyssä ei voida määrätä tuulivoimalan elinkaaren päätyttyä tapahtuvasta laitoksen purkamisesta ja aineiden hyödyntämisestä, vaan se jää toimijan vapaaehtoisuuden varaan. Myös purkamisvelvoite saattaa jäädä kiinteistön omistajalle, ei välttämättä haltijalle.

Hankkeesta tulisikin tehdä perusteellinen, kuntapoliittinen, hyöty-haitta vertailu käytettävissä olevin tiedoin ja aineettomat arvot huomioiden, sekä selvitettävä vielä ”piilossa” olevat haittavaikutukset, kuten infraäänen vaikutukset, myös luonnonvaraisiin eliöihin. Luontoselvitykset tulee laatia kansainvälisen standardin mukaisina.

Mielipide 11

Yleistä

Omistuksessamme on kesämökkintontti Lappajärven kunnassa Kesämökin omistamisen tarkoitus on vapaa-ajan asuminen ja vapaa-ajan viettäminen ... rantamaisemissa luonnon rauhassa. Meneillään oleva tuulivoimahanke on ongelmallinen kesämökki- ja vapaa-ajan asumisen osalta. Kiinteistömme sijaitsee noin ... etäisyydellä 300 metriä korkeista tuulivoimaloista. Näin mittava tuulivoima-alue muuttaa maisemaa laajalla alueella teollistaa sitä ja sillä on vääjäämättä vaikutus alueen kiinteistöjen markkina-arvoihin pysyvästi.

Olemme olleet iloisia uudesta monitoimikanavasta, joka avasi ... veneyhteyden Lappajärven selälle. Tämä tuulivoimahanke tekee kuitenkin tyhjäksi veneilyinnon järvelle, jos maisemana avautuu valtavat ja levottomat tuulivoimalat, jotka painottuvat pahiten juuri Lappajärven pohjoisosaan.

Täydennys ja muutoshavainnot:

Kaavaselostuksen kansilehteen vaihdettava tuulivoimateollisuuden markkinointitermi tuulipuisto hanketta paremmin kuvaavaksi tuulisähkötuotantoalueeksi. Lappajärven Iso Saapasnevan tuulisähkötuotantoalue on hyvä asian todellisuutta kuvaava otsikko.

Lisäksi kansilehden kansikuva johtaa harhaan laajempaa maisemallista totuutta pieniroottorillisilla mallinnuskuvilla pellon reunasta. Mallinnuskuvaan on saatava totuudenmukaiset kuvat tuulivoimaloiden korkeudesta ja roottoreiden halkaisijasta. Lisäksi niissä on esitettävä roottorin pyyhkäisyalue ja lentoestevalot.

Hankkeen taloudellisessa selvityksessä ei ole otettu huomioon alueen kiinteistökantaa, joka suuren Lappajärven takia koskee Välijoen kiinteistöjen lisäksi satoja mökkintontteja ja Nykälän vapaa-ajankeskittymää ja Kivitiipun ympäristöä. Kaavan laatija ei selvästi halua ymmärtää Lappajärven alueen merkitystä pohjalaisten kesämökkipaikkana.

MRL:n 63 S:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Lain valmistelumateriaalin mukaan laaja-alaisissa tai muuten merkittävässä kaavoitushankkeissa suunnitelman tulee olla laajempi.

Lappajärvi on Etelä-Pohjanmaan selvästi suurin järvi. Lappajärvi on myös merkittävin vapaa-ajan asuntojen sijaintipaikkakunta Etelä-Pohjanmaalla. Maanmittauslaitoksen kauppahintatilaston mukaan rantaan rajoittuvien vapaa-ajan asuntojen keskihinta on ollut 115 000 euroa vuonna 2019. Lappajärvellä on noin 1100 vapaa-ajan asuntoja, joiden teoreettinen yhteenlaskettu arvo on noin 120 miljoonaa euroa.

Ympäristöministeriön ohjeen mukaan vaikutusten merkittävyttä arvioitaessa keskeisiä ominaisuuksia ovat suuruus, laajuus ja kohdentuminen. Vaikutuksen merkittävyttä arvioitaessa on syytä ottaa huomioon myös vaikutuksen alueellinen laajuus. Ohjeen mukaan, jos vaikutus merkitsee suurta muutosta nykytilanteeseen, on vaikutus useimmiten merkittävä. Nyt esitetyssä kaavaselvityksessä ei ole selvitetty, miten kaava vaikuttaa vapaa-ajan asuntojen ja tonttien arvoon. Jo prosentin lasku kiinteistöjen arvossa on yli miljoonan euron

varallisuusvahinko vapaa-ajan asuntojen omistajille. Muualla Suomessa lehtitietojen mukaan on kiinteistöjen arvot tuulivoimaloiden vaikutusalueella pudonneet kymmeniä prosentteja.

YM:n ohjeen mukaan vaikutuksen merkittävyyttä arvioitaessa on syytä ottaa huomioon myös vaikutuksen alueellinen laajuus. Vaikutuksen kohteeksi joutuvien ihmisten määrällä tai sillä, mihin ihmisryhmiin se kohdentuu voi olla myös merkitystä. Nyt esitetyssä kaavassa ei ole selvitetty, miten laajasti kaava vaikuttaa vapaa-ajan asuntojen ja tonttien arvoon.

YM:n ohjeen mukaan vaikutuksen ajallisella kestolla ja sen todennäköisyydellä on merkitystä vaikutuksen arviointiin. Tässä tapauksessa kaavan ja tuulivoimaloiden toteutuessa tuulivoiman vaikutus on jatkuva. Siinä ei ole kausiluonteista tai se ei ajoitu vain tiettyyn kellonaikaan vaan se tulee olemaan jatkuvaa vuosikymmenten ajan. Tämä vaikuttaa vapaa-ajan asuntojen ja tonttien vetovoimaan. Potentiaalinen ostaja tietää jo hankintavaiheessa, että tuulivoiman haitat ovat pysyviä. On luonnollista, että tämä vaikuttaa kysyntään negatiivisesti ja laskee kohteiden arvoa.

MRL: 9 S:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin ja että, kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävät suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen vaikutukset. MRA 1 S selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Edellä perusteilla toteamme, että kaavaesitys on puutteellinen ja se on tehty käytännössä tuulivoimayhtiön intressejä painottaen. Sitä tulee täydentää vähintään kahden Keskuskauppakamarin hyväksymän arvioijan lausunnolla kaavan vaikutuksesta vapaa-ajan ja pysyvien asuin käyttöön tarkoitettujen kiinteistöjen arvoon.

Purkukustannukset on selvittävä puolueettomasti ja rahastoitava täysimääräisesti, koska vallitsevana kehityksenä tuulivoimahankkeissa on ollut, että hankealueen vuokraoikeudet voidaan siirtää maanomistajalta kysymättä kolmannelle ja maanomistajat voivat puolestaan yhtiöittää tuulivoimalan alla olevan maapohjan, jolloin heiltä katoaa henkilökohtainen vastuu kiinteistöllä tapahtuvasta toiminnasta yhtiön ollessa varaton. Riski siihen, että tuulivoimaloiden elinkaaren lopussa sekä tuulivoimalat omistava yhtiö että maapohjan omistava yhtiö ovat varattomia, jolloin purkukustannukset tulevat Lappajärven kunnan maksettavaksi. Tästä syystä puskukustannukset on rahastoitava täysimääräisesti puolueettoman selvityksen perusteella määritellyillä summilla, ettei käyttökeltottomat tuulivoimalat jää myöhemmin ympäristöä rumentamaan.

Maisemaselvityksiin on saatava mallinnusvideot Lappajärven selältä. Pelkät hankkeen kokonaisuhaittaa vähättelevät mallinnuskuvat eivät kerro sitä todellisuutta, jota tuulivoimalat aiheuttavat ympäristöön. Reilua olisi, että mallinnuskuvissa ja videossa näkyisi nyt maastossa oleva tuulenmittausmasto, jolloin olisi helpompi arvioida hankkeen kokonaisvaikutelmaa. Lisäksi mallinnuskuviin on kuvattava roottorin pyyhkäisyypinta-ala, koska roottorit ovat harvoin paikallaan vaan ne pyörivät ja valot vilkkuvat.

Laaditut mallinnuskuvat herättävät perusteltua epäilystä ovatko ne tehty oikein. Tuulivoimaloiden koko vastaa Lapuan Simpsiön radio- ja televisiomaston korkeutta, joka näkyy todella kauas. Hankealueen korkeusasema on kuitenkin vain parikymmentä metriä alempana, kuin Simpsiön vuoren korkein kohta. Tärinäselvitys ja pohjatutkimus puuttuu. Tuulivoimalat aiheuttavat varmasti tärinää, joka kantautuu kauas. Miksi tätä ei ole selvityksissä esitetty, mihin perustuu se, että tärinäongelmaa ei tule- Tämän kokoluokan voimaloita ei ole vielä Suomessa pystytetty. EO ole myöhemmin kenenkään etu, jos Välijoen alueen kiinteistöissä esiintyy tärinää voimaloiden ollessa tuotannossa.

Eläinselvitys on puutteellinen mm liito-oravareviirien osalta ja metsäpeurojen osalla. Koska mökkimme pihapiirissä on havaittu tammikuussa metsäpeuratokkia, on ilmeistä, että ne talvehtivat myös hankealueella, eikä hankealue ole vain kauttakulkureitti. Metsäpeuraselvitykseen on saatava lisäksi myös tulevaisuutta

ennustava selvitys siitä, kuinka metsäpeurat käyttäytyvät, kun Alajärven, Soinin, Kyyjärven, Perhon ja Lestijärven tuulisähkötuotantoalueet ovat toiminnassa.

Liito-oravaselvitys on puutteellinen. Tiedossamme on tuolla alueella ainakin yksi liito-oravapesä. Kaavakarttaan on saatava esille kaikki alueen liito-oravareviirit siten että liito-oravien liikkuminen on alueella turvattu. Eläin- ja meluselvitys eivät ota kantaa siihen, kuinka voimaloiden aiheuttama matalataajuuksinen ääni vaikuttaa Lappajärven ja Välijoen vesistöjen kalakantaan.

Mökkimme lähellä meillä on havaintoja myös kalasääksestä ja alueella majailevasta haikarasta, josta jälkimäisestä valokuvia. Turvallisuusselvitys puuttuu. Laskelmin on osoitettava, millä nopeudella roottorin lavan kärki pyörii ja mihin saakka sieltä voi lentää jäätä ja millä nopeudella jääpalat lentävät. Onko yleisesti käytössä oleva 300 metrin suojaetäisyys riittävä tämän kokoluokan voimaloilla. Tuulivoimalan palotilanne on täysin kuvaamatta. Jos esimerkiksi hellekauden päätteeksi ukkonen syyttää tuulivoimalan, mihin saakka siitä aiheutuva metsä- ja suopalo yltyä ennen kuin se saadaan sammutettua. Oheisesta vahingosta myös vahinkoarvio kokonaistaloudelliseen riskiarvioon.

Meluselvitys on puutteellinen. Hankkeen sijaintipaikka on vaativa. Ääniselvitys ei ota kantaa kesäiltoina ilmenevään pinta-inversioon, jolloin ääni kantautuu kauas tuulivoimaloiden pyöriessä, kun samalla maanpinnan tuuli tyyntyy. Uusimpien tutkimusten valossa tuulivoimaloiden lähekkyydestä aiheutuu ilmiö, jossa edessä olevan tuulivoimalan jättöpyörre sekaa taemman tuulivoimalan ilmoitettuja ääniominaisuuksia. Lisäksi äänilaskelma on syytä tehdä vanhemmasta yli 10 vuotta vanhasta tuulivoimalasta ja se on tehtävä sellaisesta voimalasta, joka alueelle on tarkoitus pystyttää.

Meluselvitykseen on mallinnettava karttaan matalataajuuksisten äänien 1-20 Hz kantamat ja näiden äänien äänenvoimakkuudet eri etäisyyksillä. On ilmeistä, että nämä seinistä läpi kulkeutuvat äänet tulevat myös mökkimme sisälle ja aiheuttaa altistetta. Tuulivoimaloiden sijoittuminen maakuntakaavan matkailun vetovoima-alueelle. Hankealueella on Lappajärven luontomatkailua tukevia maastopyöräreittejä ja Pihlajalammen ja Vanhavuoren laavuja. Miksi maakuntakaavamääräyksiä ei Lappajärven kunnassa noudateta? Johtuen maakuntakaavan laatimisajankohdasta, jolloin suuria tuulivoimaloita ei ollut markkinoilla ja nykyisestä tuulivoimaloiden 300 metrin korkeudesta tätä kaavamääräystä laadittaessa ei suuria tuulivoimaloita ole aikanaan otettu huomioon maakuntakaavaa laadittaessa eikä myöhemmissä vaihemaakuntakaavoissa aluetta ote esitetty tuulivoima-alueeksi. Maakuntakaavan arvokasta maisemarajausta on tämän seikan nojalla perustellusti syytä päivittää siten, että Lappajärven arvokkaassa maisemassa maisemaan sopimattomat tuulivoimalat eivät näy.

Matkailijaselvitys oli puutteellinen. Selvityskyselystä puuttui havainnekuvat täysin järven rannoilta ja Lappajärven selältä. Lisäksi selvityksessä ei suoraan tavoitettu loma-asunnonomistajia, vaikka tiedot ovat olleet saatavilla. Matkailuyrittäjissä ei ollut selvitetty vastaavien yritysten tilannetta, jossa matkailuyrityksen päämaisemaan tuodaan tuuliturbiinit häiritsemään yrityksen luontomatkailukohteeseen. Pelkät alueella nyt olevien henkilöiden kommentit, joilla ei ole omakohtaista kokemusta siitä, kun tuuliturbiinit tuodaan matkailualueelle, ei ole riittävä tähän selvitykseen.

Kokonaistaloudellinen pohdinta siitä, mitä Lappajärven alue voi olla tulevaisuudessa ilman teollista tuulivoimaa puuttuu yleiskaava-aineistosta puolueettoman kiinteistöjen arvonlaskuselvityksen lisänä. Lappajärvi-Evijärven seutua on esitetty liitettäväksi valtakunnallisesti arvokkaiden maisemien listalle. Onnistuessaan tämä nostaa alueen statusta maakunnallisesta sarjasta valtakunnalliseen sarjaan, joka hyvin hyödynnettynä nostattaa matkailullista tunnettavuutta. Geopark-hankkeella haetaan tunnetusti kansainvälisiä matkailijoita. Tulevatko nämä matkailijat kaupunkien kohinasta ja sykkeestä Lappajärvelle katsomaan tuulisähkötuotantoaluetta vai mieluummin kaunista luonnon rauhaa ja kuuntelemaan hiljaisuutta? Koronakriisi on avannut uuden ajan etätyöskentelyssä. Yleiskaavallisessa kokonaistaloudellisessa pohdinnassa on syytä selvittää, millä keinoilla luonnonkauniille Lappajärven alueelle saadaan esimerkiksi työssäkäyviä paluumuuttajia, joita alueelle on jo tullut.

Kaavakartta:

Kaavakarttaan on merkittävät kokonaisvaltaisesti alueet, joilta tullaan tuulivoimarakentamisen takia poistamaan puusto. Myös tuulivoimaloille varatut sijoitusalueet ovat liian suuripirteisiä 200 metrin sijoitustoleranssilla. Kaavakarttaan on lisäksi merkittävä kaikki hankealueella ja hankealueen läheisyydessä olevat liito-oravareviirit ja turvattava eri liito-oravareviirien väliset turvalliset kulkureitit liito-oraville siten, että liito-oravien lento on turvattu kaikkialla reitin varrella.

Lopuksi

Jo ilman täydennyksiä ja jatkoselvityksiä lienee tämän YVA-aineiston perusteella selvää, että hankkeesta on enemmän haittaa kuin hyötyä. Kaikkien kannalta on reilua, että nämä muutamat tuulivoimalat siirretään harvemmin asuilla seuduille pois kauniista ja arvokkaasta järvimaisemasta eli hankevaihtoehto O on ainut oikea kaavoituspäätös.

Toivon viisaita ja kauaskantoista kaavoituspäätöstä ilman tuulivoimaloita.

Mielipide 12

Vastustan ko.hanketta.

Muutama lyhyt perustelu, nyt kun asiasta kuulin, myöhässä:

-Hankkeesta ilmoittamisessa ei ole noudatettu lain henkeä, asiasta ei ole tiedotettu riittävästi koko kunnan alueen maanomistajille, yrittäjille tai henkilöille, joihin hanke tulee vaikuttamaan.

-Hanke tulee haittaamaan huomattavasti kunnan alueen muita hankkeita matkailu- ja virkistystoiminnan osalta

-Hankkeen pysyviä haittavaikutuksia pysyväälle asutukselle, vapaa-ajan asukkaille tai matkailulle ei ole arvioitu kestävästi tai edes riittävän kattavasti

-Hankkeen haittavaikutuksia luonnolle ei ole arvioitu juuri ollenkaan tai niitä on vähätelty

-Hankkeen eteneminen katkaisee ja lopettaa täysin alueen kehittämisen luontoarvoja kunnioittavalla tavalla. On suorastaan naurettavaa että kunta pyrkii samalla esimerkiksi kehittämään Lappajärvestä Geoparkia tai muutoin luontoarvoja esiin tuovasti ja samalla tällaisella tuulivoimalahankkeella, joka ei varmasti lisää luontoarvoja millään lailla, päinvastoin.

Samoin on syytä selvittää ely-keskuksen toimijoiden motiivit ja kytkökset muihin lähialueiden tuulivoimalapuistohankkeisiin.

Ovatko he jäävejä asiassa?

Tuulivoimaloiden terveysvaikutukset ovat tutkinnan alla ympäri maailman, joten en todellakaan kannata ko. hanketta vaan tulen vastustamaan sitä tarvittaessa jatkossakin.

Mielipide 13

Haluamme lausua mielipiteemme Lappajärven Iso Saapasnevalle rakennettavien tuulivoimaloiden suhteen. Hankkeen valmistelu tulee lopettaa ja valita hankkeen vaihtoehto O, eli se, että teollista tuulivoimala-aluetta ei rakenneta Iso Saapasnevalle.

Omistamme ... kiinteistön, joka on tällä hetkellä loma-asuntokäytössä. Tarkoituksenamme on kuitenkin aloittaa kiinteistömme alueella matkailutoimintaa ja kehittää sitä edelleen tulevien vuosien aikana. Olemme ostaneet kiinteistön ... siinä uskossa, että alue pysyy luonnonläheisenä ja rauhallisena alueena. Alueen vahvuudet ovat ainutlaatuiset maisemat: Lappajärven Kraatterijärvi, jollaista ei ole missään muualla Euroopassa sekä toisaalta laajat erämaiset suo- ja metsäalueet, jotka alkavat heti kiinteistömme pohjoispuolelta.

Alue soveltuu erinomaisesti luonto- ja hyvinvointimatkailuun. Itäkylän aluetta on viime vuosina kehitetty talkoilla kannustamalla ihmisiä liikkumaan luonnossa, esim. Ammesmäen ja Vanhavuoren alueilla. Erityisesti

Vanhavuorelta aukeava laaja erämainen maisema on todella vaikuttava ja ehdottomasti säilyttämisen arvoinen.

Yrityksemme on toiminut hyvinvointialalla Kokkolassa jo seitsemän vuotta ja olemme havainneet, että kaikenlainen luonnossa tapahtuva ohjattu liikunta kasvattaa koko ajan suosiotaan. Tämän vuoksi olemme kehittämässä omistamallemme kiinteistölle matkailuliiketoimintaa, jonka painopiste olisi alueen vahvuuksissa: luonto, rauhallisuus ja puhtaus. Toisaalta alueen vahvuus on myös alueen hyvät liikenneyhteydet ja palvelujen läheisyys. Rautatieyhteys Kauhavalla on lähellä, samoin hyvä tieliikenneverkko sekä hotellipalvelut Kivitiipussa. Nämä ovat juuri niitä seikkoja, joita luontomatkailijat arvostavat. Kotimaan matkailun noustessa kannattaisi nyt panostaa lähimatkailukohteen kehittämiseen ja järven ainutlaatuisen syntytarinan hyödyntämiseen.

Iso Saapasnevan ja Övermarkin pohjoispuolinen alue on erittäin rauhallista ja puhdasta. Siitä todisteena on myös alueen monipuolinen eläinlajisto. Tämä on erittäin suuri arvo luontomatkailulle. Tuulivoimalat eivät myöskään sovi Lappajärven kunnan virallisen strategian tavoitteisiin, joissa kunnasta pyritään järvimaisemaa hyödyntämällä rakentamaan eturivin matkailukuntaa.

YVA-selostuksessa on käsitelty tuulivoimala-alueen vaikutuksia ympäristöön, talouteen ja yhdyskuntarakenteeseen. Merkille pantavaa vaikutuksissa on se, että lähes kaikki mittarit osoittavat, että hankkeella on kielteisiä vaikutuksia. Kielteiset vaikutukset on arvioitu pääosin vähäisiksi, mutta myös kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia on. Ainoat asiat, johon hankkeen toteutumisella on positiivisia vaikutuksia, on vaikutus ilmastoon ja kunnan verokertymän kautta talouteen. Huomattava siis on, että hankkeen negatiiviset vaikutukset ovat paikallisia, mutta positiiviset vaikutukset valtakunnallisia ilmaston suhteen. Verotulojen kasvun voisi varmasti toteuttaa myös muilla tavoilla kuin tuulivoimaloita rakentamalla. Muutaman perheen saaminen paikkakunnalle vaikuttaisi todennäköisesti yhtä paljon verotuloihin.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole merkitty aluetta tuulivoima-alueeksi. Sen sijaan koko Lappajärven itäranta, ja alue Ammesmäeltä Övermarkiin saakka on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, jonka suunnittelumääräyksissä edellytetään, että ”kulttuuriympäristön ja maiseman arvot on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa”. Suunnitellut tuulivoimalat muuttaisivat tämän maiseman totaalisesti. Suunnitellut voimalat ovat erittäin korkeita ja lisäksi alue on kokonaisuudessaan ympäristöään korkeammalla, joten maisema muuttuisi hyvin laajalla alueella, sillä tuulivoimalat tulevat näkymään jopa 30 kilometrin päähän. Ihmettelimme, että eikö maakunnallisesti arvokkaaksi merkityllä maisemalla ole mitään arvoa? Jos ei, niin vaadimme selvitystä miksi ei. Alue on maakuntakaavassa merkitty myös matkailun vetovoima-alueeksi, jonka suunnittelumääräyksiensä mukaan alueen ”kehittämistoimien tulee liittyä maakunnan matkailuelinkeinojen maankäytöllisten edellytysten tukemiseen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyden turvaamiseen”. Lappajärven kunta on aiemmin vastustanut Vapon turpeenoton lisäämistä alueella nimenomaan vedoten siihen, että se olisi ollut maakuntakaavamääräyksiä vastaan. Vaadimmekin selvitystä siitä, että miksi nyt tässä tapauksessa voidaan toimia näin räikeästi maakuntakaavaa ja sen määräyksiä vastaan?

Lisäksi kaipaamme avoimempaa tiedottamista hankkeen osalta. Loma-asukkaat, joita Lappajärvellä on erittäin paljon, ovat jääneet pimettiin tiedottamisessa eivätkä he ole voineet lausua mielipidettään, koska kunnasta ei ole jostain syystä toimitettu konsultille yhteystietoja, johon hankkeen aikaisemmassa vaiheessa tehdyn kyselyn olisi voinut toimittaa. Vaadimme, että tuo kysely tulee teettää uudestaan niin, että myös kaikki loma-asukkaat tavoitetaan jollakin tavalla.

Jos tämä teollinen tuulivoimala-alue toteutetaan, estää se käytännössä luontomatkailun alueella. Kuka meille on tällaisessa tapauksessa korvausvelvollinen menetetyistä tuloista? Kuka korvaa kiinteistömme arvon laskun? Tuulivoimaloiden vaikutus osuisi erittäin voimakkaasti Övermarkin kylään, koska kaikki voimalat näkyvät kylälle. Loma-asuntomme sijaitsee vain reilun ... päässä lähimmästä voimalasta. Tämä on

mielestämme aivan liian pieni etäisyys. Vaadimme, että turvaetäisyyksissä noudatetaan mm. Evijärven kunnan päättämää 4 km:n etäisyyttä.

Lopuksi haluamme vielä sanoa, että emme ole lähtökohtaisesti tuulivoimaa vastaan. Tämän hankkeen sijainti vain on väärä. Tuulivoimalat sijaitseva lähellä asuntoja ja varmasti löytyy parempiakin paikkoja näin vähäiselle voimalamäärälle. Seitsemän tai kymmenen tuulivoimalan positiivinen vaikutus Suomen hiilidioksidipäästöihin on mielestämme pienempi kuin tuulivoimaloiden aiheuttama negatiivinen vaikutus alueen maisemaan, paikallisten asukkaiden elämään, kiinteistöjen arvoihin ja luontoarvojen säilymiseen. Maailman korkeimpia tuulivoimaloita ei tulisi rakentaa Iso Saapasnevalle.

Mielipide 14

Ilmoitan kantamani, että tuulivoimaloita ei tule rakentaa iso-saapasnevalle, useiden syiden takia, mm. luonnon ja maiseman turmeltuminen, terveyshaitat, kiinteistöjen arvonalentuminen. Varaan mahdollisuuden täydentää tätä lausuntoani. jos voimalat rakennetaan, vaadin hankkeesta vastuussa olevilta vahingonkorvausta kiinteistöni arvonalenemasta. Kiinteistöni sijaitsevat ...

Mielipide 15

Haluan kyseisen osayleiskaavaluonnoksen alueen yhtenä metsänomistajana sekä myös Lappajärvellä lomapalveluja käyttävänä henkilönä tuoda esiin vastustavan mielipiteeni liittyen osayleiskaavaluonnokseen, Iso Saapasnevalle suunniteltu tuulivoimalapuisto tuhoaa luontoa laajalta alueelta sekä tuhoaa Lappajärven arvokasta kulttuurimaisemaa vaikuttaen epäsuotuisasti kuntaan suuntautuvaan matkailuun ja sen kehittämiseen.

Ennen kaikkea tuulivoimalapuiston aiheuttama melu, välke sekä infraäänit aiheuttavat häiriöitä sekä mahdollisia terveyshaittoja kuntalaisille, loma-asukkaille/lomamatkailijoille. Järviseudun sanomissa (3/2021, sivu 9) tuodaan selkeästi esiin tuulivoimaloiden aiheuttamia terveydellisiä uhkia ja haittoja. Kunnan tehtävänä on huolehtia kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä luontoarvojen säilymisestä, mitä kyseinen hanke ei edistä.

Luontoarvojen palauttaminen tuulivoimalapuiston lopettamisen jälkeen kestää vuosikymmeniä. Pitkällä tähtäimellä tuulivoimaloiden tuotot eivät tule kompensoimaan matkailusta ja metsänhoidosta saatavia tuloja. Tuulivoimalat eivät tule myöskään edistämään alueen vetovoimaisuutta asumispaikkana.

Järviseudun sanomissa olleessa artikkelissa tuotiin myös esiin, että Saksassa tuulivoimaloiden lisärakentaminen on jäissä johtuen niiden asukkaille aiheuttamista haitoista. Ymmärrettävästi saksalainen yhtiö pyrkii näistä syistä levittäytymään Suomen markkinoille kotiuttaen tuotot Saksaan ja tuhoten samalla suomalaisten elinympäristöä ja aiheuttaen pitkäaikaisia haittoja ihmisille. Vetoankin Lappajärven kunnan päättäjiä estämään Iso Saapasnevan tuulivoimalapuiston osayleiskaavan voimaantumisen.

Mielipide 16

Yleistä

Olen osakkaana ja hallituksen jäsenenä Omistusteni tarkoitus on vapaa-ajan asuminen ja vapaa-ajan viettäminen Lappajärven kauniissa rantamaisemissa.

Olen osallisena tämän tuulivoimahankkeen ohjausryhmässä, jonka pöytäkirjoissa on osin samoja asioita, jotka tässä nyt kirjallisesti toistan ja edellytän, että ne otetaan jatkovalmistelussa huomioon.

Täydennys ja muutoshavainnot:

Kaavaselostuksen kansilehden vaihdettava tuulivoimateollisuuden markkinointitermi tuulipuisto hanketta paremmin kuvaavaksi tuulisähkötuotantoalueeksi. Lappajärven Iso Saapasnevan tuulisähkötuotantoalue on hyvä asian todellisuutta kuvaava otsikko.

Lisäksi kansilehden kansikuva johtaa räikeästi harhaan laajempaa maisemallista totuutta pieniroottorillisilla mallinnuskuvilla pellon reunasta. Kansikuva on vaihdettava tosiasialliseen kuvaan, joka on otettu Lappajärven selältä kesäiltana. Kuvassa on oltava 300 metriä korkeat tuulivoimalat vilkkuvaloineen ja 200 m leveine roottoreineen.

Hankkeen yhteiskunnallisessa kokonaistalousselvityksessä ja vaikutusarvioinnissa ei ole huomioitu Lappajärven alueen erityispiirteitä eteläpohjalaisten kesämökkipaikkana huolimatta useista pyynnöistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalausunnossa ja ohjausryhmäkokouksien kirjatuisissa puheenvuoroissa. MRL:n 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Lain valmistelumateriaalin mukaan laaja-alaisissa tai muuten merkittävässä kaavoitushankkeissa suunnitelman tulee olla laajempi.

Lappajärvi on Etelä-Pohjanmaan selvästi suurin järvi. Lappajärvi on myös merkittävin vapaa-ajan asuntojen sijaintipaikkakunta Etelä-Pohjanmaalla. Maanmittauslaitoksen kauppahintatilaston mukaan rantaan rajoittuvien vapaa-ajan asuntojen keskihinta on ollut 115 000 euroa vuonna 2019. Lappajärvellä on noin 1100 vapaa-ajan asuntoja, joiden teoreettinen yhteenlaskettu arvo on noin 120 miljoonaa euroa.

Ympäristöministeriön ohjeen mukaan vaikutusten merkittävyyttä arvioitaessa keskeisiä ominaisuuksia ovat suuruus, laajuus ja kohdentuminen. Vaikutuksen merkittävyyttä arvioitaessa on syytä ottaa huomioon myös vaikutuksen alueellinen laajuus. Ohjeen mukaan, jos vaikutus merkitsee suurta muutosta nykytilanteeseen, on vaikutus useimmiten merkittävä. Nyt esitetyssä kaavaselvityksessä ei ole selvitetty, miten kaava vaikuttaa vapaa-ajan asuntojen ja tonttien arvoon. Jo prosentin lasku kiinteistöjen arvossa on yli miljoonan euron varallisuusvahinko vapaa-ajan asuntojen omistajille. Muualla Suomessa lehtitietojen mukaan on kiinteistöjen arvot tuulivoimaloiden vaikutusalueella pudonneet kymmeniä prosentteja.

YM:n ohjeen mukaan vaikutuksen merkittävyyttä arvioitaessa on syytä ottaa huomioon myös vaikutuksen alueellinen laajuus. Vaikutuksen kohteeksi joutuvien ihmisten määrällä tai sillä, mihin ihmisryhmiin se kohdentuu voi olla myös merkitystä. Nyt esitetyssä kaavassa ei ole selvitetty, miten laajasti kaava vaikuttaa vapaa-ajan asuntojen ja tonttien arvoon.

YM:n ohjeen mukaan vaikutuksen ajallisella kestolla ja sen todennäköisyydellä on merkitystä vaikutuksen arviointiin. Tässä tapauksessa kaavan ja tuulivoimaloiden toteutuessa tuulivoiman vaikutus on jatkuva. Siinä ei ole kausiluonteista tai se ei ajoitu vain tiettyyn kellonaikaan vaan se tulee olemaan jatkuvaa vuosikymmenten ajan. Tämä vaikuttaa vapaa-ajan asuntojen ja tonttien vetovoimaan. Potentiaalinen ostaja tietää jo hankintavaiheessa, että tuulivoiman haitat ovat pysyviä. On luonnollista, että tämä vaikuttaa kysyntään negatiivisesti ja laskee kohteiden arvoa.

MRL: 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin ja että, kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen vaikutukset. MRA 1 § selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Edellä perusteilla totean, että kaavaesitys on puutteellinen ja se on tehty käytännössä tuulivoimayhtiön intressejä painottaen. Sitä tulee täydentää, vähintään kahden Keskuskauppakamarin hyväksymän arvioijan lausunnolla kaavan vaikutuksesta vapaa-ajan ja pysyvien asuin käyttöön tarkoitettujen kiinteistöjen arvoon.

Purkukustannukset on selvitettävä puolueettomasti ja rahastoitava täysimääräisesti.

Hankealueen vuokraoikeudet voidaan siirtää maanomistajalta kysymättä kolmannelle ja maanomistajat voivat puolestaan yhtiöittää tuulivoimalan alla olevan maapohjan, jolloin heiltä katoaa henkilökohtainen vastuu kiinteistöllä tapahtuvasta ympäristölle vahingollisesta toiminnasta tuulivoimaloiden elinkaaren päätyttyä. Tämä johtaa lopuksi siihen, että riski siihen, että tuulivoimalat päätyvät taloudellisesti heikolle yhtiölle on olennainen. Tuossa tilanteessa voimaloiden mahdollinen purkaminen jää yhteiskunnan vastuulle. Hankevastaava suurella todennäköisyydellä myy hankkeen eteenpäin ja seuraava omistaja voi tehdä saman, jolloin riski siitä, että tuulivoimalat päätyvät loppupelissä taloudellisesti heikolle yhtiölle on olennainen. Maisemaselvitys ja havainnekuvat: Useasti on todettu ohjausryhmäkokouksissa, Oasin lausunnossa ja kaavayleisötilaisuudessa tarve saada maisemaupotuskuvat ja maisemaupotusvideot vilkkuvaloineen myös Lappajärven selältä. Miksi niitä ei vielä kukaan tuoda esille? Mitä salataan?

Perustelut: Selvitysaineiston matkailijakyselyssä erittäni paljon ihmiset ilmoittivat liikkuvansa järvellä mm veneillen. Kun katsotaan paikkaa, missä on eniten veneilyä, se on juuri pahimmassa paikassa, mihin 300 m korkeiden tuulivoimaloiden maisemavaikutus osuu. Lisäksi lentoestevalojen kantama on syytä kertoa mitattavilla suureilla ja malliesimerkein eikä vain maininnalla pyritään minimoimaan. Mallinnuskuvissa ei näy tuulivoimaloiden todellista vaikutusta korkeutensa ja rottoreiden pyörimisen ja lentoestevalojen välkkeen osalta. Ratkaisuehdotuksena tähän mallinnuskuviin olisi saatava pyyhkäisyalueen kehä ja pyyhkäisyalue on esimerkiksi sumennettava, kuvaamaan mittavaa aluetta, missä rottoreiden lavat pyörivät. Tuulivoimaloiden korkeusvaikutelman takaamiseksi mallinnuskuviin on esitettävä maastossa nyt oleva 140 m korkea 1,1 metriä leveä tuulenmittausmasto sellaisen polttovälin kuvaan, jona ihminen se todellisuudessa kokee.

Suuressa maakunnan mittakaavassa suunniteltujen tuulivoimaloiden korkeus vastaa käytännössä Lapuan Simpsiön radio- ja televisiomaston korkeutta. Hankealueen korkeus merenpinnasta on noin 100-115 metriä ja Lapuan Simpsiönvuoren korkeusasema on 132 metriä. Masto on kuitenkin yksin. Se on siro ja paikallaan. Sen huipussa ei pyöri 200 m leveä rottori eikä niitä ole kymmentä kappaletta, kuten Lappajärven maisemaan nyt kaavaillaan.

Tärinäselvitys ja pohjatutkimus puuttuu tai on ohitettu yhdellä kappaleella tekstissä, joka herättää epäilystä. Selvitysaineistoon on tuotava esiin kunkin tuulivoimalan alla oleva pohjatutkimus, jotta voidaan olla jo ennen rakentamista varmoja, että voimaloista ei kantaudu tärinää laajalle alueelle.

Eläin selvitys on puutteellinen mm liito-oravareviirien osalta ja metsäpeurojen osalla. Koska hankealueella on havaittu tammikuussa metsäpeuratokkia, on ilmeistä, että ne talvehtivat hankealueella, eikä hankealue ole vain kauttakulkureitti. Metsäpeuraselvitykseen on saatava lisäksi myös tulevaisuutta ennustava näkemys, kuinka eläimet käyttäytyvät, kun Alajärven, Soinin, Kyjärven, Perhon ja Lestijärven tuulisähkötuotantoalueet ovat toiminnassa.

Lisäksi eläin selvitys ei ota kantaa siihen, kuinka voimaloiden aiheuttama matalataajuuksinen ääni vaikuttaa Lappajärven vesistön kalakantaan. Poiketen meressä olevista kaloista, Lappajärven altaassa olevat kalat eivät pääse pakenemaan järvestä.

Liito-oravaselvitys on puutteellinen. Siinä ei tule esille kaikki alueen liito-oravareviirit ja kaavakarttaan ei ole varattu liito-oraville riittäviä kulkuväyliä reviirien välillä.

Turvallisuusselvitys puuttuu. Laskelmin on osoitettava, millä nopeudella rottorin lavan kärki pyörii ja mihin saakka sieltä voi lentää jäätä ja millä nopeudella jääpalat lentävät. Onko yleisesti käytössä oleva 300 metrin suojaetäisyys riittävä tämän kokoluokan voimaloilla. Tuulivoimalan palotilanne on täysin kuvaamatta. Jos esimerkiksi hellekauden päätteeksi ukkonen sytyttää tuulivoimalan, mihin saakka siitä aiheutuva metsä- ja suopalo yltää ennen kuin se saadaan sammutettua. Oheisesta vahingosta myös vahinkoarvio kokonaistaloudelliseen riskiarvioon.

Meluselvitys on puutteellinen. Hankkeen sijaintipaikka on vaativa. Ääniselvitys ei ota kantaa kesäiltoina ilmenevään pinta-inversioon, jolloin ääni kantautuu kauas, eikä tuulivoimaloiden lähekkyydestä johtuen olevaan ilmiöön, jossa edessä olevan tuulivoimalan jättöpyörre sekaa taaemman tuulivoimalan ilmoitettuja ääniominaisuuksia. Lisäksi äänilaskelma on syytä tehdä yli 10 vuotta vanhalla tuulivoimalalla. Tarkemmat kommentit ääniselvityksestä löytyvät Hannu Nykäsen erillisestä asiantuntijalausunnosta LIITE 1.

Meluselvitykseen on lisäksi mallinnettava karttaan matalataajuuksisten äänien 1-20 hz kantamat ja näiden äänien äänenvoimakkuudet eri etäisyyksillä. Ääniympäristön muutos hankealueella on mallinnettava kuultavin äänimallein, miten ääniympäristö muuttuu hankealueen matkailua palvelevilla laavuilla.

Tuulivoimaloiden sijoittuminen maakuntakaavan matkailun vetovoima-alueelle.

Hankealueella on Lappajärven luontomatkailua tukevia maastopyöräreittejä ja Pihlajalammen ja Vanhavuoren laavuja. Esimerkiksi Kalajoella tuulivoimaloita ei ole sijoitettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan matkailuvetovoima-alueelle. Lisäksi tuulivoimalat on sijoitettu maakuntakaavan merkityn arvokkaan maisema-alueen välittömään läheisyyteen. Miksi maakuntakaavamääräyksiä ei Lappajärven kunnassa noudateta? Johtuen maakuntakaavan laatimisajankohdasta, jolloin suuria tuulivoimaloita ei ollut markkinoilla ja nykyisestä tuulivoimaloiden 300 metrin korkeudesta tätä kaavamääräystä laadittaessa ei suuria tuulivoimaloita ole aikanaan otettu huomioon maakuntakaavaa laadittaessa eikä myöhemmissä vaihemaakuntakaavoissa aluetta ole esitetty tuulivoima-alueeksi. Maakuntakaavan arvokasta maisemaraajausta on tämän seikan nojalla perustellusti syytä päivittää siten, että Lappajärven arvokkaassa maisemassa maisemaan sopimattomat tuulivoimalat eivät näy.

Matkailijaselvitys oli puutteellinen. Selvityskyselystä puuttui havainnekuvat täysin järven rannoilta ja Lappajärven selältä. Lisäksi selvityksessä ei suoraan tavoitettu loma-asunnonomistajia, vaikka tiedot ovat olleet saatavilla. Matkailuyrittäjissä ei ollut selvitetty vastaavien yritysten tilannetta, jossa matkailuyrityksen päämaisemaan tuodaan tuuliturbiinit häiritsemään yrityksen luontomatkailukohteeseen. Pelkät alueella nyt olevien henkilöiden kommentit, joilla ei ole omakohtaista kokemusta siitä, kun tuuliturbiinit tuodaan matkailualueelle, ei ole riittävä tähän selvitykseen.

Matkailuselvitys on puutteellinen myös Kalajoen verrokkiselvityksen osalta. Kalajoen vertauksissa on käytetty vanhaa selvitystä vaikka vuodelta 2020 on tullut myös uusi, eikä Kalajoen merenrantakohteen tilanne vastaa muutenkaan Lappajärven sisäjärven tilannetta, jossa esimerkiksi Nykälänniemen vastarannalle tulee tuulivoimalat. Kalajoelta löytyy kuitenkin Lappajärven Nykälänniemeä vastaava paikka Leton nokka, josta alueella vapaa- aikaa viettävä ... kommentoi mökkialueella aikaa viettävänä seuraavasti: "Lappajärven kunnanpäättäjille tiedoksi: Käydessäni Kalajoen Letolla viime keväänä näky oli aivan hirveä. Kalajoen tuulivoimalat hallitsivat täysin mökkialuetta ja maisemaa tuntui todella ahdistavalta. Tuulivoimalat hallitsevat muutenkin Kalajokea ja isoa osaa merenrantaa. Se vaikuttaa varmasti Kalajoen matkailuun. Tulee tuon tuosta kommentteja, että en tule juuri enää käymään Kalajoella. Vain ajaessa ohi Kalajoen monella menee korvat lukkoon ja tulee paha olo. Lappajärvelle ei missään nimessä saa rakentaa tuulivoimaa se tulee varmasti vaikuttamaan matkailuun, siitä tulee lähiasukkaille vakavia terveyshaittoja. Valtion teettämä infraäänitutkimus ei kerro totuutta, esim. 10 sekunnin altistus ei vielä näytä onko siitä haittaa vai ei. terveisin: ..."

Kokonaistaloudellinen pohdinta siitä, mitä Lappajärven alue voi olla tulevaisuudessa ilman teollista tuulivoimaa puuttuu yleiskaava-aineistosta puolueettoman kiinteistöjen arvonlaskuselvityksen lisänä.

Lappajärvi-Evijärven seutua on esitetty liitettäväksi valtakunnallisesti arvokkaiden maisemien listalle. Onnistuessaan tämä nostaa alueen statusta maakunnallisesta sarjasta valtakunnalliseen sarjaan, joka hyvin hyödynnettynä nostattaa matkailullista tunnettuutta. Geopark-hankeella haetaan tunnetusti kansainvälisiä matkailijoita. Tulevatko nämä matkailijat kaupunkien kohinasta ja sykkeestä Lappajärvelle katsomaan tuulisähkötuotantoaluetta vai mieluummin kaunista luonnon rauhaa ja kuuntelemaan hiljaisuutta? Koronakriisi on avannut uuden ajan etätyöskentelyssä. Yleiskaavallisessa kokonaistaloudellisessa pohdinnassa on syytä selvittää, millä keinoilla luonnonkauniille Lappajärven alueelle saadaan esimerkiksi työssäkäyviä paluumuuttajia, joita alueelle on jo tullut.

Kaavakartta:

Kaavakarttaan on merkittävä kokonaisvaltaisesti alueet, joilta tullaan tuulivoimarakentamisen takia poistamaan puusto. Myös tuulivoimaloille varatut sijoitusalueet ovat liian suuripirteisiä 200 metrin sijoitustoleranssilla. Kaavakarttaan on lisäksi merkittävä kaikki hankealueella ja hankealueen läheisyydessä olevat liito-oravareviirit ja turvattava eri liito-oravareviirien väliset turvalliset kulkureitit liito-oraville siten, että liito-oravien lento on turvattu kaikkialla reitin varrella.

Lopuksi

Jo ilman täydennyksiä ja suurempaa rahan polttoa selvityksiin ympäristöselvityksissä on tullut selväksi, että kyseinen hankealue ei edusta vastuullisen tuulivoimarakentamisen sijoituspaikkaa. Siksi Lappajärven kunnan on kokonaisuutta ajatellen selvintä valita kaavoitusvaihtoehto 0. Tuulivoima-alue ilman tuulivoimaloita.

Toivon viisaita ja kauaskantoista kaavoituspäätöstä ilman tuulivoimaloita.

Mielipide 17

Tuulivoiman hyödyntämisellä on ollut Lappajärvellä pitkä perinne, Lappajärvellä ei ole ollut koskia vesimyllyjä varten, joten Lappajärvelle rakennettiin paljon tuulimyllyjä. Toki jo tuolloin tuulimyllyt aiheuttivat riitoja koska tuulimyllyt olivat yhteisomistuksessa ja viljan jauhatusvuoro saattoi sattua tynnelle päivälle, myös liian kovalla tuulella jauhattaminen saattoi rikkoa myllyn. Iso-Saapasnevan tuulimyllyissä ongelmat tuulen suhteen olisivat vähäiset, myllyt ovat tarpeeksi korkeita ja isoja jolloin ne pyörivät myös melko tynnelläkin ilmalla ja tuottavat sähköä tasaisesti. Tuulimyllyjen sijainti on edullinen sähkölinjan ollessa lähellä ja hankealueen ollessa kaukana taajamista. Tuulimyllyt tuottaisivat Lappajärven kunnalle tasaista verotuloa vuosittain ja kunnallisveroa voidaan jopa laskea tulevaisuudessa. Tuulivoimalat antavat kehittyneen ja ympäristöystävällisen kuvan koko seutukunnasta, usein mainoksissa kehittynyttä ja puhdasta seutua kuvitetaan tuulivoimaloilla.

Maaseudun on tehtävä omat ilmastotekonsa ja tuulimyllyt ovat hyvä tapa siinä. Lappajärvellä ei ole ollut vuosiin omaa sähköntuotantoa Lappajärven Sähkölaitoksen myynnin jälkeen, nyt tämä asia korjaantuisi tuulivoimaloilla. Tuulivoiman vastustajat Lappajärvellä ja Evijärvellä vetävät matkailukortin esiin, matkailulla ei ole tällä seudulla mahdollisuuksia koskaan ollut, Lappajärvellä on vuosikymmenten ajan miljoonia euroja laitettu erilaisiin matkailu- ja näkyvyysprojekteihin tuloksetta (esimerkkeinä Kivitippu/meteoriittijärvi/Halkosaari/meteoriittikeskus/musiikkijuhlat/Life Lappajärvi). Tuulivoimalat eivät vaikuta matkailuun, kukaan ei niitä tule katsomaan mutta ei myöskään välttele alueita joissa on tuulimyllyjä. Unescokin on sanonut ettei tuulivoimalat ole este suunnitellulle Geoparkille. Myllymäärän vähentäminen seitsemästätoista noin kymmeneen on hyvä kompromissi jossa kuunnellaan myös tuulimyllyjen äänekkäimpiä vastustajia. Myötämielisellä suhtautumisella uusiin hankkeisiin voimme saada Lappajärvellä myös muita uusia investoijia kuten teollisuutta. Ison pörssiyhtiön tullessa Lappajärvellä voivat asiasta hyötyä myös koko seutukunnan yhdistykset kuten urheiluseurat kun yhtiöt usein sponsoroivat seudun toimijoita, esimerkiksi Lappajärvellä suunniteltaessa jääurheilukenttää ja liikuntahallia tämä pidettävä mielessä.

Mielipide 18

Vastustamme hanketta sen terveys- ja ympäristövaikutusten sekä kiinteistöjen arvoa alentavan vaikutuksen vuoksi. Hankkeen toteuttaminen ei ole mitenkään sovitettavissa yhteen asumisterveyden, alueen elinkeinojen ja luonnonarvojen kanssa. Mielipiteemme on, että alueelle ei tule rakentaa yhtään tuulivoimalaa. Hanke vaikutuksineen rikkoor alueen asukkaiden perustuslaillisia oikeuksia, koskien sitä mitä on säädetty perustuslailla omaisuuden suojasta, oikeusturvasta ja vastuusta ympäristöstä. Järviseudun alue tulee säästää infraäänivapaana vyöhykkeenä. Jo nyt Suomessa sadat henkilöt ovat joutuneet muuttamaan kodeistaan tuulivoimala-alueiden läheisyydestä vakavien terveyshaittojen vuoksi. Viranomaisten on

suojeltava meitä nyt erityisesti siksi, koska Abo Wind suunnittelee kotiemme läheisyyteen maailman suurimpia tuulivoimaloita. Tämän kokoluokan voimaloista ei ole tehty yhtään terveystutkimusta. Viranomaisten ja kuntapäätäjien on syytä ottaa tämä seikka erittäin vakavasti ja toimia varovaisuusperiaatteen mukaan.

Esimerkkinä ongelmista jo toteutuneilla tuulivoima-alueilla voidaan mainita tilanne Etelä-Pohjanmaalla. Siellä terveystarkastajille on tullut paljon valituksia yöaikaisesta melusta jopa 10 kilometrin säteellä Ilmajoen Santavuoren voimaloista. VTT:n mittauksen mukaan maaseudulla hiljaisessa kylässä, pienen sivutien varrella sijaitsevassa hirsitalossa noin 1,7 kilometrin päässä tuulivoimaloista yöaikaisen melun keskiarvo on 35 desibeliä, vaihteluvälin ollessa 18–55 desibeliä. Tämä rikkoo törkeästi lain sallimia melurajoja. Lain mukaan melu saisi olla maksimissaan 25 desibeliä nukkumiseen tarkoitettussa tilassa. Tämä mittauskohde oli mukana Valtioneuvoston teettämässä uusimmassa tutkimuksessa. Talo on melututkija Panu Maijalan tutkimuskohde Kurikassa. Infraääntä siellä mitattiin pahimmillaan jopa yli 100 desibeliä. Samanlaisia ongelmia on todettu muun muassa Porissa, Raahessa, Salossa ja Luhangalla – melusta kärsitään ja melumittauksia vaaditaan (lähde tvky sivu) Tekniikan tohtori Panu Maijalan mukaan hän ei missään tapauksessa itse asuisi perheineen kahden kilometrin päässä tuulivoimalasta. Saman hän on kertonut myös Loviisan valtuuston iltakoulussa 30.9. kuntapäätäjille.

Infraäänen ja kuuluvan tuulivoimalamelun terveydelliset vaikutukset alueen asukkaisiin

Edellisen muistutuskierroksen jälkeen on ilmestynyt uusi suomalaistutkimus, jossa todettiin, että 15 % tuulivoimala-alueen asukkaista oireili tuulivoima-alueiden läheisyydessä. Oireilevista vastaajista 49 % ilmoitti korvaoireista (esimerkiksi paineen tunne korvassa tai tinnitus), 45% unihäiriöistä, 26% sydänoireista (esimerkiksi rytmihäiriöt), 24% päänsärystä, 21% huimauksesta, 13% ahdistuneisuudesta, 9% väsymyksestä, korkeasta verenpaineesta tai nivel- ja muista kivuista ja 7% pahoinvoinnista tai keskittymisvaikeuksista. Muita ilmoitettuja oireita olivat aivosumu ja paineen tunne päässä tuuliturbiinin infraäänen takia. Myös aivohalvauksia esiintyi. Monet valittivat tärinästä ja huimauksesta ym. Nämä kaikki ovat etenkin pitkittyessään sietämättömiä ja vakavia oireita. Lienee sanomattakin selvää, että tässä kohtaa paikallisilta päätäjiltä toivottaisiin inhimillisyyttä ja halua estää se, että täälläkin 15 % alle 2,5 km etäisyydellä voimaloista asuvista joutuisi kodeissaan kärsimään näistä haitoista ja vielä 20 km säteellä 5% oireilisi.

Vuonna 2020 julkistetun suomalaistutkimuksen mukaan infraääni ei ollut lähistöllä asuvien oireilun syytä. Infraäänen kuuntelukokeen järjestely herätti kuitenkin syvää ihmetystä. Miksi kokeeseen valituista henkilöistä suurin osa oli sellaisia, jotka eivät oireilleet kodeissaan? Miksi kuunteluaika oli niin lyhyt? Saksalaistutkijat totesivat vasteen aivoissa vasta 200 sekunnin kuuntelun jälkeen. Lyhyemmällä ajalla ei saatu vastetta. Suomalaiskokeessa kuunteluaika oli vain 10 sekuntia. Ihmetystä herätti myös se, miksi kokeessa oli rentoutusjakso. Tutkimusryhmään valituista suurin osa oli henkilöitä, jotka eivät oireilleet kodeissaan. Oliko tämäkin tarkoitushakuista? Suomalaiskokeessakin pelkän sähkönjohtavuustestin mukaan infraäänen vaikutus näkyi suoraan ja johdonmukaisesti, mutta kun lisättiin koetta sekoittavat altisteet (rentoutus), vaikutukseksi jäi enää lähes merkitsevä taso. Suomalaistutkimus onkin näin ollen ristiriidassa ulkomaisen tutkimuksen kanssa.

Tuulivoimaloiden terveystutkimuksista on paljon vertaisarvioitua tutkimusta maailmalla. Washingtonin lääketieteellisen tiedekunnan professori Alec Saltin mukaan tuuliturbiinit tuottavat matalataajuisia ääniä, jotka vaikuttavat korvaan. Korva muistuttaa mikrofonia, joka muuntaa mekaaniset ääniaallot sähköisiksi signaaleiksi, monimutkaisilla fysiologisilla prosesseilla. Vakavat väärinkäsitykset matalataajuisesta äänestä ja korvasta ovat johtuneet siitä, että korvan toimintaa ei ole tarkasteltu yksityiskohtaisesti. Vaikka kuuloa tarjoavat solut eivät ole herkkiä infraäänelle, muut korvan aistisolut ovat paljon herkempiä, mikä voidaan osoittaa sähköisillä tallenteilla. Infraäänivasteet saapuvat aivoihin sellaisten reittien kautta, joihin ei liity tietoista kuuloa, mutta ne voivat sen sijaan tuottaa täyteyden, paineen tai tinnituksen tunteita. Alitajuisen reittien aktivointi infraäänellä voi häiritä unta. Nykyisen tietämyksemme mukaan on siis täysin mahdollista, että matalataajuiset äänet tuuliturbiinien tuottamilla tasoilla voivat vaikuttaa lähellä asuviin.

Siteeraan Helsinki Ear Instituutin johtajaa, emeritusprofessori Jukka Ylikoskea: "Tuulivoimalamelun on raportoitu aiheuttavan tuulivoimalasyndroomaksi (Wind Turbine Syndrome) nimitetyn sairauden oireita unihäiriöistä, pääsärystä, huimauksesta, tinnituksesta ja äänyliherkkyydestä paniikkikohtauksiin ja masennukseen (Shepherd & Billington, 2011; Enbom & Enbom, 2013; Farboud et al., 2013)." Itseasiassa on toistuvasti osoitettu, että ihminen aistii infraääntä, mikäli äänenpainetasot ovat riittävän suuria (Robinson & Dadson, 1956; Corso, 1958; Landström et al., 1988; Moller & Pedersen, 2004; Schust, 2004). Kahdessa suhteellisen tuoreessa magneettikuvaus-tutkimuksessa (fMRI) on edelleen osoitettu, että 12 Hz:n infraääntä annettuna yli 110 desibelin voimakkuudella aiheuttaa kuuloaivokuoren aktivoitumisen, joka osoittaa, että (kuultavissa olevan) infraäänen aistimisprosessit kuuloaivokuoritasolla muistuttavat vastaavia "normaalien" äänten kuulemisen prosesseja (Dommes et al., 2009; Weichenberger et al., 2015). Näyttääkin siis nyt olevan yleinen käsitys, että ihmiset tosiaan aistivat infraääntä ja että altistuminen pientaajuuselle ja infraäänimelulle voi aiheuttaa hankalaakin häiritsevyyttä (annoyance) ja stressiä (distress) (Leventhall, 2004). (Lähde TEM:n teettämän Tuulivoiman terveyshaitat -raportin kirjallisuuskatsaus 2016, tästä kohdasta Yle ei uutisoinut lainkaan!).

Tasoltaan vaihteleva infraäänipulssi leviää vaivatta ympäristöönsä, jopa kymmeniä kilometrejä. Maailman johtava infraääniasiantuntija Mariana Alves-Pereira toteaa, että vaikka tiede ei tunne turvaetäisyyttä voimaloihin, hän henkilökohtaisesti ei asuisi 20 km lähempänä voimalaa. Mekään emme halua koekaniineiksi sille, kuinka nopeasti, kenet ja miten nämä maailman suurimmat myllyt sairastuttavat. Useiden tutkijoiden mukaan noin 20% ihmisistä on herkkiä tuulivoimaloiden infraäänelle. Brancon mukaan sairastuminen liittyy pitkäaikaisaltistukseen, ja hänen mukaansa ongelmasta on tulossa asbestiongelman tasoinen. Mc Murthyn ja Kroghin 2014 toimesta on laadittu diagnostiset kriteerit tuulivoimaloiden terveysvaikutuksille, joissa on lueteltu mm. nukkumishäiriöt, ärsyttävyyys (jonka jo Nasa todennut yli 20 vuotta sitten), tinnitus, huimaus, tasapainohäiriöt, keskittymisvaikeudet, sydämentykytykset ym. Aivan uuden tutkimuksen mukaan pitkäaikaisvaikutuksena todetaan hyvinkin vakavia vaikutuksia sydämen pumppaustehoon (lasku jopa 20%)(Vahl ym. 2018, Department of Cardiothoracic and Vascular Surgery (HTG) of the University Medical Center). Vahlin tutkimusryhmän mukaan tuulivoimalat eivät millään hetkellä saa infraäänen osalta ylittää 90 dB. Vanhuksilla ja pikkulapsilla raja on 80dB. Uudessa Valtioneuvoston teettämässä suomalaistutkimuksessa nämä arvot ylittyivät esim. Santavuoren lähistön mittauskohteessa reilusti. Tanskalainen biolääketieteen professori varoittaa pitkäaikaisaltistuksesta myös mm. sydämen läppävuodon ja koronaarivaltimoiden sidekudostumisen osalta. Samoja havaintoja ovat tehneet tutkimuksissaan Pereira ja Branco ym..

Washingtonin lääketieteellisen tiedekunnan PhD Alec Salt ym. puolestaan ovat havainneet tutkimuksissaan tuulivoimaloiden aiheuttavan unettomuutta. Salt on myös havainnut korvan herkistyvän tuulivoimalamelulle. Michael Persingerin kokeelliset tutkimukset todistavat tuulivoimaloiden infraäänen aiheuttavan pitkittyneenä altistuksena pahoinvointia, huonovointisuutta, väsymystä, kipuja ja unihäiriöitä. Nina Pierpointin empiirisissä tutkimuksissa on havaittu samantyyppinen oireisto. Tanskalais tutkimuksissa on todettu myös pitkäaikaisaltistuksena syövän lisääntymistä. Erityisen huolestuneita olemme lastemme vuoksi. Tutkimusten mukaan erityisen alttiita äänihäiriöille ovat pienet lapset, joista jopa 27% kärsii SCDsyndroomasta (Harrison 2014). Suuri joukko alueemme lapsista saattaisi siis kärsiä huimauksesta. Haitat on todettu jo ulkomailla, lainsäädäntöä tulisi kiristää ja rakentamiselle asettaa ihmisten terveys huomioivat määräykset. Mm. Kanadassa on jo laadittu selkeät kriteerit siitä, miten tuulivoimaloiden aiheuttama oireisto voidaan diagnosoida.

TEM:n teettämästä kirjallisuuskatsauksesta jätettiin pois merkittäviä tutkimuksia (mm. Persinger, AlvesPereira, Johansson). On myös huomioitava, että Suomen viranomaisten THL:lla teettämä vanhempi kysely vuonna 2016 on toteutettu osittain virheellisin menetelmin (vertailu on esim. suoritettu altistuneiden kesken ja tutkimussäde voimalasta on ollut liian lyhyt verrokkiryhmän kohdalla). On siis huomioitava, että nämä eivät ole fysiologista toimintaa mittaavia tutkimuksia, kuten esim. maailmalla hyvin arvostetun Max Planck -instituutin magneettikuvausmenetelmällä toteutettu tutkimus, jossa infraäänen vaikutus autonomiseen hermostoon todettiin. Mm. Saksassa käydään oikeutta hallitusta vastaan tuulivoimaloiden

aiheuttamien terveyshaittojen vuoksi. Tutkimusnäyttöä tulee koko ajan lisää. Kärsijöitä löytyy Suomesta jo ihan liikaa, täällä muutamia kokemuksia.

Argeologia

Selvityksen arkeologinen arviointi on puutteellinen, ja se tulee tehdä koko hankealueelle. Hankealue on muutoinkin historialtaan hyvin mielenkiintoinen. Alue liitetään Räyriössä eläneeseen Alperin mestariin (Juho Hintrikki Alperi 1794-1864), joka paikallisen kansantarun mukaan löysi alueelta hopeaa ja hänen mahdolliseen oppipoikaansa Seppä David Perälään, joka syntyi Nykälässä. Alperin mestarilla oli oppilaana 4 myös lappajärveläinen Juha Pietilänketo.

Melun mittauksesta Yva-kaavaslostuksessa ei ole selvitetty millaisia vaikutuksia todellisella (painottamattomalla) äänenpaineella ja sen voimakkuuden vaihtelulla on alueen asukkaisiin. Tässä on huomioitava äänen taajuusalue ja sen jakautuminen eri taajuuskaistoihin. Merkityksellinen sykintä erottaa tuulivoimaloiden infraäänien esim. kaupungin infraäänestä, joka on vain kohinaa. Tällä sykinnällä on todettu haitallisia vaikutuksia ihmiseen. Tuulivoimateollisuus käyttää A-painotettua mittaustapaa, joka ei huomioi tuota tuulivoimalamelun häiritsevintä osaa. Infraäänitasoa ei saa sekoittaa sen signaalivaikutukseen, jota voi kuvata ”värinäksi”/paineenvaihteluksi. TEM:n teettämässä mittausprojektissa vuonna 2017 – joka ei ollut tutkimus, vaikka se sellaiseksi virheellisesti uutisoitiin – VTT mittasi ainoastaan kaupunkien ja tuulivoimaloiden lähialueiden välisen infraäänien keskimääräisten painetasojen eroja. Tällä tavoin toimittaessa iso osa dataa hukattiin. Tällä menetelmällä saatiin kymmeniä desibelejä pienempiä mittaustuloksia. Lääketieteellinen tiedelehti Lancet on julkaissut vuonna 2014 tutkimuksen, jossa havaittiin tuulivoimalamelun häiritsevän jo merkittävästi pienemmillä dB-tasoilla kuin liikenteen juuri sen luonteen vuoksi (Lähde: E. Mehtälän Tuulivoiman terveyshaitat -raportti). Vaadimmekin, että arvioinnissa on käytettävä uusinta ja parhaita tekniikkaa. Tärkeää olisi selvittää myös sisätiloissa pienitaajuista melua (tuulivoimaloiden lapataajuuteen liittyvää sykkivää äänenpainepulssia). Liitteenä olevassa Hannu Nykäsen laatimassa asiantuntijalausunnossa esitetään keskeiset virheet melumallinnuksen osalta.

WHO:kin tunnusti uudessa meluohjeistuksessa syksyiltä 2018 tuulivoimalamelun ympäristömelun ja terveyshaittojen lähteeksi.

Terveysvaikutuksia arvioidessa tulee huomioida Iso Saapasnevan alueen merkitys asukkaille virkistykseen soveltuvana alueena ja huomioitava on myös sen suuri merkitys terveyttä ylläpitävänä ja vahvistavana tekijänä. Saadun palautteen mukaan hankealue on alueen asukkaiden monipuolisessa virkistyskäytössä ja siellä on esimerkiksi paljon upeita, maisemaltaan poikkeuksellisen hienoja luontopolkuja ja luontoon liittyvää elämystoimintaa.

Yhteisvaikutus lähiseudun tuulivoimahankkeiden ja jo rakennettujen tuulivoima-alueiden kanssa asukkaiden terveyteen

Terveysselvityksissä ei ole huomioitu tämän hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden hankealueiden kanssa (Kauhavan Suolinevan ja Salo-Ylikoski –alueen hankkeiden kanssa, sekä Vetelin Haukinevan hankkeen kanssa Pedersören ja Alajärven hankealue). Selvitys on syytä tehdä interferenssi-ilmiön vuoksi. Summa-aaltoilmiö saattaa nimittäin aiheuttaa yllättäviä haittavaikutuksia kaukanakin voimalasta asuvalle. On myös arvioitava tilannetta koko Länsi-Suomen tasolla ja otettava huomioon kaikki lähialueiden hankkeet. Syten pilottitutkimuksen mukaan infraäänivapaata aluetta on enää hyvin rajallisesti esim. Oulun läänin eteläosissa.

Moni tuulivoimaloiden infraäänelle altistunut tuulivoimala-alueella asuva ystävämme sanoo, että Evijärven ja Lappajärven alue on aluetta, jossa heillä ei ole niitä oireita, joista kärsivät kotipakkakunnallaan. Tämä 5 alue tulee säästää infraäänivapaana. Parhaita ja uusinta tekniikkaa hyödyntävän tiedon valossa tilanne on erittäin huolestuttava:

Vaikutus maaperään/Seisminen värinä Yva:ssa ei ole selvitetty tuulivoimaloiden aiheuttamaa mahdollista maavärinää. Mm. Saksassa on tehty tutkimusta maavärinästä. Tutkimuksessa on todettu maavärinän ja ilman

värinän olevan pahimmat ihmiskehon herkimmillä resonanssitaajuuksilla 5-10Hz. Seuraavassa tutkimuksessa todettiin tuulivoimaloiden aiheuttaman maavärinän lisäävän rakennusten sisällä ilmapainevärinää:

Esim. öljynporauslautoilla työskenteleviä suojataan erilaisin työsuojelusäädöksin tällaiselta värinältä, siten että työskentely on jaksottaista. Tällöin keho saa välillä levätä. Vaadimme selvittämään, miten huomioidaan tällainen riski, miten suojellaan tältä vaikutukselta esim. vanhuksia, jotka joutuvat olemaan ympäri vuorokauden sisätiloissa. Suomessa peruskallio on lähellä maanpintaa, lisääkö tämä maavärinää? Joidenkin tuulivoimaloiden lähellä asuvien kotona huomaa lattian tai esim. keittiön työtason värinän. Fysiologi Kalevi Nikulan selvitystä aiheesta: "Myös ruotsalainen Karlsruhen teknillinen yliopisto on julkaissut elokuussa 2017 merkittävän tutkimuksen, joka osoittaa, että tuulivoimalat tuottavat maaperän kautta välittyviä mikroseismisiä aaltoja (ns. Raleigh-aaltoina) jopa 15 km etäisyydellä voimala-alueesta. Pääasiassa ne etenevät 5-7 Hz taajuudella, joka on ihmisen sähköisten elintoimintojen kannalta erityisen herkkä, jopa vaarallinen taajuus. Mikroseismisyys synnyttää rakennuksen sisällä jopa korkeampia äänenpainetasoja kuin ilman kautta siirtyvä melu." Seismologian laitos on mitannut maavärinää myös Suomessa Luhangan voimaloiden ympäristössä.

Vaikutukset alueen elinkeinoihin

Hankkeen vaikutukset alueen elinkeinoihin on selvityksessä arvioitu jopa positiiviseksi. Vaikutus esim. maidontuotantoon osoittaa toisin. Tunnettu monia maidontuottajia, joiden tiloilla on alkanut tiinehtyvyysongelma lähelle rakennettujen tuulivoimaloiden käynnistymisen jälkeen. Osa allekirjoittajista harjoittaa maidontuotantoa. Tulemme vaatimaan korvauksia mahdollisista menetyksistä esim. heikentyneen hedelmällisyyden seurauksena. Tilallamme käy eläinlääkäri säännöllisesti kuuden viikon välein ja tällä hetkellä hedelmällisyystilanne karjassamme on hyvä. Seurannan ansiosta mahdollinen haitta on siis helposti todennettavissa. Tilallamme tuotetaan maitoa ja tarkoituksena on rakentaa uusi tuotantorakennus. Oma rakennushankkeemme ja elinkeinomme harjoittaminen onkin nyt uhattuna tämän tuulivoimahankkeen takia. Mm. saksalaislääkäri Mayer toteaa, että tuulivoimaloiden infraäänellä on haitallisia vaikutuksia eläinten fysiologiaan, mm. hedelmällisyyteen ja stressitasoihin. Puolalaistutkimuksessa (Karwowska ym. 2015) todettiin tuulivoimaloiden lihanlaatua heikentävä vaikutus sioilla.

Hankkeella on negatiivinen vaikutus myös alueen matkailuelinkeinoon ja esim. Tervareitin houkuttelevuuteen. Hanke vaikuttaa muidenkin elinkeinojen kehittymismahdollisuuksiin ja kannattavuuteen, sekä vähentää muiden elinkeinojen investointihalukkuutta. Hankealue on matkailuelinkeinojen kannalta tärkeä kauniine Ely:n rahoittamien retkeilyreittein. Kaavoituksella ei saa heikentää alueen alkuperäistä toimintaa. On huomioitava matkailukyselyn mukainen valtava vastustus hanketta kohtaan.

Selvityksissä ei ole tehty vertailulaskentaa vertaillen tuulivoimahanketta muihin uusiutuvan energiantuotannon vaihtoehtoihin, kuten biokaasuun, aurinkovoimaan ja hakkeen käyttöön. Uuden Harvardin yliopiston tutkimuksen mukaan tuulivoimalat jopa lämmittävät ilmastoa (Harvard University: Climatic Impacts of Wind Power & Solar Panels.). On vertailtava tuulivoiman ja muiden bioenergiamuotojen ympäristövaikutusta ja hiilijalanjälkeä huomioiden koko tuulivoimaloiden rakennusprosessi (mm. turbiinien komponenttien rakentaminen ja osaprosessi Kiinassa, jossa voimalakomponentteja varten kaivetaan harvinaisia maametalleja, jolloin vapautuu radioaktiivista saastetta). Vertailussa on huomioitava myös vaikutus ihmisten hyvinvointiin sekä kuntatalouteen. Muut uusiutuvan energian tuotantomuodot työllistäisivät alueen väestöä, nyt taloushyöty valuu pieniä kiinteistöveroja ja maanvuokria lukuun ottamatta muualle. Kiinteistöverokin on laskeva.

Asukaskysely

Asukaskyselyn ja loma-asukaskyselyn mukaan hanke on erittäin vahvassa vastatuulella. Tämän johdosta on valittava 0-vaihtoehto. Psykologin mukaan alueen asukkaan tai loma-asukkaan näkökulmasta hanke uhkaa ihmisen perusturvallisuuden tunnetta, sillä omaan kotiin, asumiseen ja asumisterveyteen liittyvä turvallisuuden tunne on jokaisen perustarve. Koska suuri osa meistä tuntee jonkun tuulivoimalasta

terveyshaittaa kärsivän ystävän tai tuttavän, hankkeella on jo nyt valmisteluaihana negatiivinen vaikutus alueen asukkaiden psyykkiseen hyvinvointiin stressin ja ahdistuksen muodossa. Näitä psyykkisten ja sosiaalisten kuormitustekijöiden vaikutuksia alueen asukkaiden terveyteen on jo eettisistä syistä selvitettävä. Pelko ja huoli näin kokonaisvaltaisesta asiasta ovat omiaan heikentämään alueen asukkaiden 7 hyvinvointia ja haavoittuvaisimmassa asemassa oleville jopa laukaisemaan psyykkisiä häiriöitä.

Maisema

Hankealuetta ei ole maakuntakaavassa luokiteltu tuulivoima-alueeksi. Hanke tuhoaa maakuntakaavassa linjatun kulttuurimaisema-alueen, palan kauneinta Suomea. Hankealue on luokiteltu maakuntakaavassa osittain matkailun vetovoima-alueeksi. Hankealue on tärkeä virkistysalue seudun asukkaille, sen maisemat ovat Lapin maiseman veroisia. Haluamme että alueen kulttuurimaisemaa suojellaan yhtä lailla tuulivoimarakentamiselta kuin on suojeltu muultakin rakentamiselta. Esim. Välijoen rannan kulttuurimaisema-alueelle ei saa rakentaa lomamökkejä. Sama maisema voitaisiin kuitenkin tuhota jättimäisillä tuulivoimaloilla.

Mallinuksissa on käytetty laajakulmakuvia, jotka taitavasti hämäävät. NykYTEKNIKALLA olisi mahdollista toteuttaa animaatioita 3D tekniikkaa käyttäen. Vaadimme laatimaan animaatiot myös Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin ranta-alueilta. Lakeaharju on maakunnan kauneimpia paikkoja. Kuvamallinnukset tulisi toteuttaa staattisten kuvasovitteiden lisäksi 4D-teniikkaa ja virtuaalitekniikkaa hyödyntäen. Vilkkuvien lentoestevalojen ja roottorien pyörimisestä aiheutuvan varjo-valovälkkeen vaikutus on esitettävä myös erityisen tarkkaan, koska hankealue sijaitsee Lappajärven korkeimmalla kohdalla ja vaikutus on erittäin laaja-alainen. Näkymäanalyysin mukaan voimalat näkyvät Evijärven Jokikylän kulttuurimaisema-alueille ja myös esim. Lassilan alueelle, jossa sijaitsee valtakunnallisesti arvokas rakennetun kulttuuriympäristön kohde. Näkymäanalyysien mukaan tuulivoimalat näkyvät Evijärven ranta-alueille ja tulevat laskemaan loma ja vakituisen asutuksen kiinteistöjen arvoa. Voimalat näkyvät erittäin hyvin Lappajärven keskeisille paikoille (mm. kirkkorantaan) ja myös Kivitiipun alueelle. Myös Vimpelin Lakeaharjun Kolin-veroinen maisema tuhoutuu. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee esittää myös rakennettavien teiden, sähkölinjojen ja sähköasemien vaikutus. Kuva-mallinuksista puuttuu Lappajärven selältä tehdyt mallinnukset täysin. Lappajärven selkä on loma-asukkaiden ehkä tärkein paikka, sen näkymiä hallitsisi tuulivoimateollisuusalue.

Pohjavesialueet

Selvityksessä ei ole huomioitu hankealuetta ympäröiville pohjavesialueille tapahtuvaa pintavesien kulkeutumista. Myös turvetuotantoalue syttyessään on erittäin vaikea saada sammumaan. Voimalan turbiinin öljyt saattaisivat aiheuttaa ympäristöriskin, esimerkiksi voimalan palaessa. Ympäristösuojelulain 1. pykälän mukaan lain tavoitteena on muun ohessa ehkäistä ympäristön pilaantumista ja turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö. Ympäristönsuojelulain 28. pykälän 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaa on oltava ympäristölupa. On selvitettävä, miten siis toimitaan esim. palotilanteessa valuvan öljyn kanssa.

Eläimet

Luontoselvitys väheksyy voimala-alueen rakentamisen vaikutuksia alueen eläimiin. Alue on erämaa-alue asutuksen keskellä ja eläinlajisto on siellä runsas. Siellä tavataan monia uhanalaisia eläimiä, mm. karhu, ilves, susi, maakotka, liito-orava sekä merikotka. Metsolla on soidinalue Pihlajakallion itäreunalla. Teeren soidinalue on Saapasnevalalla, Kaakkurilla Pihlajalammella. "Vilkku"-karhu majoilee alueella pentuineen. Sillä 8 on vaalea täplä kyljessä. Alue on merkittävä metsäpeurojen talvilaidunalue ja olemme havainneet peurojen määrän lisääntyneen viime vuosina. Yva-kaavaselostuksen selvitykset alueen luonnoneläimistöä ovat hyvin puutteelliset. Petojen (Karhu-susi-ilves-ahma) esiintymistä ei huomioida lainkaan. Meillä on useita susihavaintojakin alueelta. Liito-oravien pesät jäävät nykyisen voimaloiden sijoittelusuunnitelman alueelle, siten että niiden kulkureitit tuhoutuvat. Liito-oravat varmasti häviäisivät alueelta. Peurat ovat aina kuuluneet hankealueelle. On selvitettävä, onko Perhon tuulivoima-alue ajamassa peurapopulaation tänne etelämmäksi, koska peuroja esiintyy alueella nykyään enenevässä määrin. Selvityksissä ei ole huomioitu infraäänien ja seismisen värinän mahdollista vaikutusta Vieresjoen, Välijoen ja Lappajärven kalakantaan ja näiden

vesistöjen ekosysteemeihin. Myös vaikutusta lähellä sijaitsevien suojelualueiden, Julkunevan ja Lampakannevan harvinaisiin lintulajeihin on vähätelty (aiheesta tutkimus jäljempänä). Hankkeen vaikutus alueen koko ekosysteemiin jätetty huomiotta. Uusi hyönteistutkimus Saksasta osoittaa jopa 5% muutoksen hyönteispopulaatioissa.

Tuulipuistojen vaikutuksesta sorkka- ja kavioläimiin ei ole riittävästi kenttätutkimuksia huolimatta maailmantuulienergian nopeasta kasvusta. Suuri osa aikaisemmista tutkimuksista on toisistaan poikkeavia eivätkä ne ota huomioon tuulipuistojen kokoa. Klich ym. (2020) tutkivat tuulipuistojen vaikutusta metsäkauriiden stressitasoon seitsemän erikokoisen (12–27 turbiinin) tuulipuiston perusteella Itä-Puolassa ja havaitsivat kohonneita stressitasoja metsäkauriilla. Sekä tuulipuiston pinta-ala että turbiinien lukumäärä selittivät metsäkauriin lisääntyneen stressin aiheuttamia ilmiötä. Korkeat stressitasot (lisääntynyt kortisolieritys) vaikuttavat mm. eläintenhyvinvointiin ja hedelmällisyyteen. Lopucki ym. mukaan tuulivoimat pirstovat luonnoneläinten elinympäristön Useimmissa tuulienergian vaikutuksia eläimiin koskevissa tutkimuksissa on keskitytty lintu- ja lepakoiden toimintaan, elinympäristöjen käyttöön ja kuolleisuuteen sekä todennettu turbiinien haittoja.

Lopucki ym.(2018) tutkivat, että tuulipuistotoiminta voi vaikuttaa maaeläimiin sekä tuulipuistojen välittömässä läheisyydessä, että myös sen reuna-alueilla. Eläinten reaktiot olivat lajikohtaisia. Kasvinsyöjät (hirvi ja jänis) välttivät tuulipuistojen läheisyyttä eniten. On tärkeää, että nykyistä enemmän kiinnitettäisiin huomioita tuulipuistojen aiheuttamiin vaikutuksiin alueen eläinten terveyteen ja käyttäytymiseen. Mockrinin ja Gravenmierin tutkimuksen keskeiset johtopäätökset: ”Kansallisesti yleinen kiinnostus vaihtoehtoisten ja uusiutuvien energialähteiden kehittämiseen lisääntyy ja poliittinen paine kasvaa. On kuitenkin syytä olla huolissaan tuulienergian vaikutuksista alueen eläimiin. Tuulienergiailaitokset voivat vahingoittaa villieläimiä sekä törmäyksissä turbiinien ja voimajohtojen kanssa että epäsuorasti esimerkiksi muuttamalla elinympäristöä”.

Mockrin ja Gravenmier 2012 totesivat, että tuulienergian vaikutuksista villieläimiin on liian vähän tutkimustietoa. Tuleviin tutkimustarpeisiin kuuluu pitkäaikainen, useaan paikkaan perustuva, kokeellinen tutkimus tuulienergian vaikutuksista villieläimiin, parempi kyky arvioida tuulienergiailaitosten populaatiotason ja kumulatiiviset vaikutukset villieläimiin sekä parempi tieto tärkeimpien villieläinlajien muuttoliikkeestä ja väestöstä.

Ruotsalaistutkijoiden mukaan tuulivoimaloiden ääni ja valaistus voivat ärsyttää tai stressata sekä villieläimiä että karjaa. Uutta tutkimusta aihealueesta tarvitaan tuulivoimaloiden sijoittamiseen uuden sijoittamisessa alueille, joissa sorkka- ja kavioläimiä ja suuria saalistajia. On tärkeää, että tuulivoiman mahdolliset kumulatiiviset vaikutukset otetaan huomioon, koska nämä voivat johtaa populaation pienenemiseen ja ovat siten eniten merkityksellisiä suojelun näkökulmasta (Helldin, Neumann ym. 2012) Eläinkokeessa havaittiin infraäänien (8HZ) vahingoittavan keskushermostoa (Liu, Li, Wang ym. 2012). Tämähän opetetaan jo lukiofysiikassa. Tämä tapahtui nimenomaan pitkäaikaisemmalla altistuksella. 9 Hankkeen jokaiselle voimalalle on haettava erikseen ympäristölupa, koska ne saattavat aiheuttaa naapurussuhdelain mukaista haittaa. Kaiken edellisen perusteella on valittava 0-vaihtoehto.

Jos hanke valtavasta vastustuksesta huolimatta toteutuu (on huomioitava esim. yli 1100 nimen adressi), velvoitamme hankkeesta vastuulliset tahot korvauksiin, joita mahdollisesti aiheutuu elinkeinollemme, aineelliselle omaisuudellemme tai terveydellemme myöhemmin esitettävien perusteiden.

Lähteet: <https://player.vimeo.com/video/292029786> <https://www.technologyreview.com/s/612238/wide-scale-us-wind-power-could-cause-significantwarming/> <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21946944/>
<https://www.auniogroup.com/2018/01/15/ilmajoen-alueen-tuulivoimaloiden-infraanimittaukset/>
http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0008/383921/noise-guidelines-eng.pdf

Esitän seuraavassa huomautukseni otsikossa mainittuun kaavaselostukseen ja ympäristövaikutusten arviointiin. Vaikka en tällä hetkellä asu pysyvästi alueella, omistan... Mökki on ollut ajoittain myös muidenkin käytössä eikä suunnitelmat sen vuokraamisesta ulkopuolisille ole poissuljettuja, koska kysyntää on ollut. Välijoen itäpuolella olevaa Tallbackan ja Riitojan aluetta käytämme monipuolisesti virkistyskäyttöön. Tuon käytössämme olevan alueen... kilometriä lähimpään suunniteltuun tuulimylyyn. Tulevaisuudessa...

8.1. Meluvaikutukset

Kuten selostuksessa todetaan, melun havaittavuus todellakin riippuu yleisestä äänitasosta. Koska hankealue on jokseenkin erämaaksi luokiteltavaa ja alueen läheisyydessä virtaa Lappajärven ja Evijärven välinen Välijoki (vesistöt tunnetusti kuljettavat ääntä kauaksikin), hankealueen ympäristön herkkyys meluvaikutuksille on syytä todeta *suureksi* eikä kohtalaiseksi. Lisäksi ei ole mitenkään perusteltavissa näkemys, jonka mukaan nimenomaan koulut tai päiväkodit olisivat "herkkiä" kohteita, mutta tällaisia kohteita eivät olisi ihmisten kodit ja loma-asunnot, joissa kuitenkin vietetään eniten aikaa. Kodeissa asutaan ympärivuorokautisesti ja loma-asunnoissa vietetään aikaa vaihtelevassa määrin, osin paljonkin ja ympäri vuoden.

Selvityksessä mainitaan pitkin matkaa epävarmuustekijänä se, että voimaloiden tyyppi- ja sijaintipaikat saattavat muuttua. Mitä virkaa varteenotettavana asiakirjana on sellaisella mallinnuksella, jonka oleelliset parametrit ovat ilmassa? Jos ei ole luotettavaa ja pysyvät tyyppi- ja suunnitellut sijaintipaikat sisältävää mallinnusta, ei voida perustellusti todeta, että "Joka tapauksessa tuulivoimalaitoksista aiheutuva melu on suuren osan ajasta kuitenkin hiljaisempaa kuin mitä mallinnustulokset esittävät".

Lisäksi selvityksessä todetaan, että "Taustäänet tai hiljaisuus vaikuttavat merkittävästi tuulivoimalaitoksen äänen havaitsemiseen. Tuulivoimalaitoksen äänen havaittavuutta nostaa sen taustamelusta poikkeava jaksottaisuus (amplitudimodulaatio). Tietyissä olosuhteissa (erityinen pystysuuntainen tuuliprofiili, lehdettömät puut) taustamelu havaintopisteessä saattaa olla niin alhainen, että tuulivoimalaitoksen vaimeakin ääni voi olla havaittavissa. Tällainen tilanne syntyy mm., kun tuulen nopeus on lähellä maanpintaa alhainen tai tyyni ja voimistuu merkittävästi korkeuden kasvaessa (tilanne esiintyy etenkin yöaikaan). Toisenlaisissa olosuhteissa taas voimakaskin tuulivoimalaitoksen käyntiääni saattaa peittyä taustamelun (tuulen humina puissa, maa- ja metsätalouskoneiden ääni, liikenne ym.) alle."

Tuohon edelliseen liittyen kiinnitän huomiota, että suunniteltu tuulivoimala-alueen ympäristössä metsäkoneiden ja maatalouskoneiden äänet ovat kausittaisia eikä normaaliin päiväsaikaan niistä aiheudu havaittavaa melua. Myös liikennettä on sen verran vähän, että liikenteenkään melu ei peitä ääniä. Tästä syystä tuulivoimaloiden vaimeakin ääni on havaittavissa. Ja jos tuulee, voimaloiden lavat pyöriivät enemmän. Tuolloin normaali puista lähtevä ääni myös peittyy voimaloiden tuottaman äänen alle. Suunniteltu voimala-alue on väistämättä uusi melun lähde ympäristössä ja voimakkaampi kuin muut äänet. Lisäksi ääni kulkeutuu ylempänä ja kauemmaksi eli se on oma "äänikerroksensa", joten se, miten siihen vaikuttavat alempana olevat äänet, oletettu peitto mukaan lukien on asia, jota tässä ainakaan ei ole tarkasteltu.

Ja selvityksessä todettu "Taustäänten peittovaikutus riippuu paitsi äänitasosta, myös äänen taajuusjakaumasta. Tästä syystä tuulivoimalaitoksen melun havaittavuus riippuu voimakkaasti havaintopaikasta ja sen ympäristöstä." Ison Saapasnevan alue on juuri sellainen, että sen ympäristössä äänimaailmaa on vähän ja siksi voimala-alue olisi väistämättä uusi ja keskeinen melusaasteen lähde.

8.2. Välkevaikutukset

Ympäristön herkkyys välkevaikutuksille on luokiteltu vähäiseksi, vaikka alueella on kiinteää asutusta, loma-asutusta ja vastarannalla Nykälänniemen matkailukeskittymä. Oikea herkkyys on vähintäänkin *kohtalainen/suuri*. Tässäkin kiinnitän huomiota selvityksen mainintoihin, että voimaloiden tyyppi- ja sijaintipaikat saattavat muuttua.

Vaikutusten lieventämiskeinot: "Hankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava Övermarkin ja Pitkäsalon kyläalueilla sijaitsevien asuintalojen sekä hankealueen itäpuolella sijaitsevien yksittäisten asuin- ja

lomarakennusten kohdalla muodostuva välkevaikutus.” Miten tämä on tarkoitus huomioida muutoin kuin toteamuksena? Siirtämällä talot, voimalat vai molemmat vai vain toteamuksella, että muodostuva välkevaikutus on vähäinen?

Tässäkin kohdassa todetaan, että mallinnuksessa käytetty voimalatyyppejä saattaa olla jotain muuta kuin tuleva voimalatyyppejä. Yritetäänkö tällaisella epämääräisyydellä sivuuttaa tämän mallinnuksen selkeä liittäminen välikearviointiin? Tällaiset epämääräisyydet, epätarkkuudet ja erillisyydet tekevät mallinnoista epäluotettavia, eikä niitä ei voi käyttää perusteluina hankkeen edistämiseksi suunnitellulla tavalla.

Lisäksi selvityksessä todetaan, että ”Välkevaikutus syntyy sääolojen mukaan, joten välkettä havaitaan tietyssä katselupisteessä vain tiettyjen valaistusolosuhteiden täytyessä, tuulivoimalan roottorin ollessa otollisessa asennossa ja tiettyinä aikoina vuorokaudesta ja vuodesta.” Evijärven ja varsinkin Jokikylän osalta auringon kiertosuunta on se, että väikevaikutusta kohdistuu päivän alkupuolella nimenomaan hankealueesta pohjoiseen. Ja ilta-aikaan hankealueesta Lappajärven ja Vimpelin suuntaan. Lisäksi puolipilvisellä säällä väikettä heijastuu takaisin pilvistä kaikkiin suuntiin. Tätä puolipilvisen sään tilannetta selvityksessä ei ole lainkaan arvioitu tai kuvattu.

Selvityksessä viitataan Tanskan ja Ruotsin määriteltyihin väikearvoihin, mutta niitä ei voi käyttää perusteluna tässä arvioinnissa. Selvityksessä kun todetaan, että ”Tuulivoimaloiden lavoista aiheutuvan liikkuvan varjon (välkeilmion) esiintymiselle ei ole Suomessa määritelty varsinaisia raja- tai ohjearvoja.” Tämä on huolestuttava puute, joka sivuutetaan tuolla yhdellä lauseella.

Selvityksessä todetaan myös, että ”Välkevaikutuksia esiintyy ainoastaan toimintavaiheessa, kun tuulivoimalat ovat toiminnassa.” Tämä kirjaus on lähinnä huvittava, koska tuulivoiman tuottamiseksihan voimaloita aiotaan rakentaa, eikä seisomaan tuulettomassa tilassa. Siksi väikevaikutusten osalta tuota ei voi mitenkään käyttää vaikutusten tasoa vähättelevänä perusteluna.

8.3. Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Vaikutusalueen herkkyys: Ei ole mitenkään osoitettu ja osoitettavissa, että vain koulut ja terveyskeskukset (tai mitkään julkiset rakennukset) olisivat ainoita ja varsinkin ensisijaisia herkkyystekijöitä *elinolojen ja asumisviihtyvyyden kannalta*. Sitä ovat nimenomaan kodit ja loma-asunnot ja vielä enemmän, koska niissähan eletään ja asutaan, hankitaan toimeentuloa, levätään ja rentoudutaan. Silti selvityksessä todetaan, että ”Vaikutusalueella on jonkin verran potentiaalisia haitankärsijöitä (vakituista ja loma-asutusta). ” Millä perusteella nämä ovat määritelty vain potentiaalisiksi haitankärsijöiksi, kun asuminen on vakituista ja kiinteistöt sijaitsevat vaikutusalueella? Myös loma-asutus on vuoden mittaan käytössä pitkiäkin aikoja.

Millä perusteella edes voidaan olettaa, että vain tietyn käyttötarkoituksen rakennukset olisivat ensisijaisia herkkyystekijöitä elinolojen ja asumisviihtyvyyden kannalta, ja varsinkin nimenomaisesti mainitut koulut ja terveyskeskukset. Lapset viettävät enemmän aikaa kotonaan kuin koulussa ja vaikka terveyskeskuksissa on sairaita ihmisiä, heitä on myös kodeissa, ml. pitkäaikaissairaat ja vanhukset.

Alueen asukkaiden ja alueen kiinteistöjä myös virkistyskäyttöön käyttävien henkilöiden ja maanomistajien antama runsaslukuinen kielteinen palaute kertoo selvää kieltä ja perustellusti siitä, että vaikutukset viihtyvyyteen ovat *suuresti kielteisiä*. Vaikka ei suoranaisesti menetettäisi tiettyjä ulkoilureittejä tai kielletäisi harrastustoimintaa, visuaalinen ja äänimaisema muuttuvat ja eläinlajisto kapenee. Näillä tekijöillä on erityisen suuri merkitys alueen asukkaille, mutta myös niille, jotka jo nyt asuvat alueella lyhyempiä aikoja. Itselläni asuminen ja liikkuminen ... läheisyydessä olevalla alueella on lisääntynyt koronavuoden 2020 aikana merkittävästi, koska teen etätyötä...

Kaavaselostuksessa tässä kohtaa mainittu ”kollektiivinen huolestuminen” ja epäilyt yhteisössä leviävistä huhuista ja väärästä tiedosta viestivät selostuksen kirjoittajien ylenkatsetta asukkaiden näkemyksiä, mielipiteitä ja esille tuomia tosiasioita kohtaan. Ja kollektiivinenkin huolestuminen koostuu aina yksityisistä ihmisistä, joiden elämäntilanne, elinkeino, terveydentilanne, asunnon sijainti jne. on erilainen. Siitä huolimatta siitä on luettavissa samanlaisia mielipiteitä ja perusteluja. Tällaiset selostuksen sisältämät

vähättelevät ja epäasialliset toteamukset sivuuttavat muistutuksissa esille tuodut asukkaiden elämään liittyvät asiat ja esitetyt tutkimustiedot. Tässä kaavaselostuksessa ei ole 100 prosenttisesta faktaa niin kauan, kun se sisältää ristiriitaisuuksia ja selvityksessä mainitaan pitkin matkaa epävarmuustekijänä se, että voimaloiden tyyppi- ja sijaintipaikat saattavat muuttua. Väärään tietoon viittaaminen vain asukkaiden näkemyksiin liittyen on sen perusteella täysin epäasiallista ja asenteellista.

Selvityksessä todetaan, että ”Vaikutusarvioinnissa kootaan yksilöiden ja yhteisöjen tiedot, näkemykset sekä kokemukset ja pyritään niiden perusteella tunnistamaan olennaiset esimerkiksi asuin ympäristön viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja alueiden virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset sekä asukkaiden ja alueella toimivien huolet tai toiveet näihin liittyen.” Tämä on ristiriidassa sen kanssa, miten nämä oikeasti on otettu huomioon, kun jatkossa erilaisin toteamuksin nämä sivuutetaan.

Lisäksi todetaan, että ”Merkittävimmät kielteiset sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat tuulivoimahankkeissa yleensä lähialueelle asuinviihtyvyyden heikkenemisenä, sillä vaikutukset asuinviihtyvyyteen heikkenevät mentäessä kauemmaksi hankealueesta.” Tässä on esimerkki siitä, miten sivuutetaan lähialueiden ja erityisesti Välijoen varressa olevan Jokikylän Pukkilan asukkaiden jättämät muistutukset. Seuraava kirjaus kuvaa hyvin tätä sivuuttamista: ”Kauempana voimaloiden vaikutuksista koetaan lähinnä maisemavaikutus.”

Eli - millä perusteella on tehty seuraava rajaus: ”Vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa on selvitetty ne väestöryhmät ja alueet, joihin vaikutukset erityisesti kohdistuvat. Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia on tarkasteltu erityisesti tuulipuistoalueen lähialueella noin 3 km etäisyydellä tuulivoimaloista, jossa painottuvat hankkeen aiheuttamat suorat vaikutukset (mm. melu, välke, maisema).” Eli – vain ne, joihin tehdyn määrityksen mukaan vaikutukset erityisesti kohdistuvat ja suorasti. Tässä on siivutettu muut ryhmät, kuten edellä mainittu Lappajärven rajan tuntumassa oleva alue, ml. Jokikylä. Mistä maisemasta seuraavassa on kyse: ”Arvioinnissa on huomioitu myös laajempi tarkastelualue, joka syntyy hankkeen maisemavaikutuksista.” Suunnitellut voimat ovat niin korkeita, että ne näkyvät kauemmaksi muuallekin kuin Lappajärven suuntaan.

8.4. Vaikutukset elinkeinoin

Infraäänen vaikutus tuotantoeläimiin on edelleen selvittämättä, joten elinkeinon kohdistuva riski on todellinen erityisesti lähialueiden eläintuotantotiloilla, mutta myös laajemmin, koska alueen maatalous ja tuotantoeläinten pito ei ole irrallinen saareke. Selvityksessä todetaan, että ”Viime vuosina on tehty jonkin verran tutkimusta ja tilastointia tuulivoiman vaikutuksista eläimiin, mutta edelleen tietoa sen vaikutuksista nisäkkäisiin on vähän.” Tämä tutkimustiedon vähäisyys on merkittävä ottaen huomioon sen, että vaikka alueella ja sen läheisyydessä olevien tuotantoeläintilojen tai turkiseläintarhojen määrä ei olisi suuri, niissä olevien eläinten määrä on merkittävä ja olennainen osa alueen elinkeinorakennetta.

Matkailun kannalta kaikkein tärkeimmät vetovoimatekijät eli maisemat ja luonnonrauha ovat uhattuina. Geopark-hanke etenee, mutta tämä voimalahanke nakertaa sen uskottavuutta. Geoparkin idea on nimenomaan aidossa ja alkuperäisessä luonnossa ja kulttuurissa. Lappajärven pohjoisosan ja Välijoen virkistyskäyttö. Nykytilanteeseen nähden on hyvin erilaista veneillä Lappajärven pohjoisosassa, meloa kanootilla Välijoella tai tarjota vuokralle tai itse käyttää lähialueella olevia loma-asuntoja, jos tuulivoimat jyrisevät vieressä ja vesi vielä voimistaa ääniaaltoja? Tällä tavoin muuttuneeseen ympäristöön ole järkeä perustaa uusia luontomatkailuyrityksiä ja kehittymismahdollisuudet olemassa olevan osalta huononevat. Jos esimerkiksi matkailuelinkeinon monipuolistamisessa halutaan perustaa hevostila, edellä mainittu vähäinen tutkimustieto vaikutuksista nisäkkäisiin vaikuttaa väistämättä siihen, onko tällaiselle kehityssuunnalle mahdollisuuksia. Hevoset ovat erityisen herkkiä eläimiä. Tästä on jo kokemuksia alueilta, jonne tuulivoimaloita on rakennettu.

Lappajärven kunnan alueella oli vielä 2019 lopulla vireillä hanke uuden luontomatkailuhotellin esiselvityksestä, mutta uniikista alueesta ja Geoparkista alun perin kiinnostunut potentiaalinen rahoittaja vetäytyi, kun hän kuuli että Lappajärven kunnalla on suunnitteilla tuulivoimaloita matkailun kannalta ihan keskeiselle paikalle. Hänelle kuntastrategia näyttäytyi epäohdonmukaisena ja se on hyvin ymmärrettävää.

Maassa on matkailuelinkeinon kannalta tärkeitä alueita, joiden osalta ei ole riittävästi ja laajasti tehty selvityksiä, joiden perusteella voitaisiin monipuolisesti arvioida toteutuneen tuulivoimala-alueen vaikutukset alueen matkailuelinkeinon lyhyellä ja varsinkin pitkällä aikavälillä.

Matkailuselvitys-liitteessä mainittu tutkimus/kirjallisuusanalyysi vuodelta 2008 (Skotlanti) on jo yli 12 vuotta vanha. Tämän päivän teknologia on muuttunut paljon ja olosuhteet ovat toiset. Kun mainittu tutkimus on tehty, tutkimuksen kohteena olleiden tuulivoimaloiden koko oli merkittävästi pienempi, niitä on ollut huomattavasti vähemmän ja paikkoja, joihin niitä on rakennettu, on ollut vähemmän. Tänä päivänä yhä useammat ihmiset niin Suomessa kuin myös esimerkiksi Keski-Euroopassa joutuvat asumaan tuulivoimaloiden läheisyydessä, eivätkä siten välttämättä ole innostuneita niitä sijaitsevista alueista enää lomamatkoillaan. Uutta ja laajaa tutkimusta myös tästä tuulivoimaloiden vaikutuksesta matkailuelinkeinon tarviin ihan välttämättä. Tarviin siis tutkimusta, jotta voidaan tehdä arvioita siitä, mitkä ovat todelliset vaikutukset matkailuelinkeinon ja ihmisten halukkuuteen lomailualueilla, joilla on tuulimyllyjä. Ihmisten etsiessä rauhallisempia ja maisemallisesti virkistäviä alueita, pidemmällä aikavälillä tällaisten tilalle valittujen lomakohdealueiden kuormitus ja kuluminen tulee myös lisääntymään. Nämä laajempaan aluetta kuin hankealuetta koskevat muutokset näkyvät pitkällä aikavälillä, mutta ovat väistämättä seurauksena siitä, kun tuulivoimaloiden seurauksena ihmiset hakeutuvat muualle vapaa-aikanaan, mutta myös asumaan.

8.5. Vaikutukset terveyteen

Tuulivoiman terveyshaitoista löytyy uusimpia kirjattuja kokemuksia esimerkiksi Kalajoelta, jossa vuonna 2020 tehtiin asukaskysely aiheesta. Kyselyyn vastasi 551 ja näistä 55 % piti tuulivoimaa haitallisena. Huomattavaa on, että kyselytutkimuksen tulosten mukaan 58 % ei halunnut enempää voimaloita Kalajoelle. Maisemahaittojen lisäksi moitittiin voimaloiden tuottamaa ”valosaastetta”, jatkuvaa meteliä sekä erilaisia koettuja terveysongelmia, mm. päänsärkyä, uniongelmia ja rytmihäiriöitä. Monet alueen asukkaista ovat joutuneet jättämään kotinsa. Nämä tulevat olemaan seurannaisvaikutuksia myös Lappajärvellä, Evijärvellä ja Vetelissä. Ainakaan selvityksissä ei ole osoitettu, että näiden välttäminen olisi mahdollista. Toisaalta arviointi ja osoittaminen eivät perustu lopulliseen voimaloiden tyyppi- ja sijaintipaikkaan. Lisäksi ihmisten elimistö reagoi yksilöllisesti niin melu- kuin infraäänivaikutuksiin. Kaikki eivät sairastu tai huomaa itse saamiaan oireita, vaikka vaikutukset terveyteen voivat olla todella merkittävät. Toisaalta oireiden kehittymisen aikaväli voi myös yksilöllisesti vaihdella. Suojavyöhyke asutukselle tulee olla vähintään 20 kilometriä ja siinäkin on huomioitava se, miten läheisyydessä oleva vesistö kuljettaa ääntä vieläkin kauemmaksi.

Suomessa ei ole tähän mennessä löytynyt poliittista halukkuutta tarkastella muualla maailmassa tehtyjä tieteellisiä tutkimuksia, joten virallisesti ongelmaa ei ole olemassa. Tutkimustietoa - ja hyvin tuoretta - kuitenkin löytyy, mm. Saksalainen vertaisarvioitu tutkimus pulssaavan infraäänin vaikutuksesta (2017):

Ruotsalaistutkimus kuuluvan äänen vaikutuksesta uneen (2020):

Nyt kaavaselostukseen näyttää valikoituneen ainoastaan sellaisia lähdetietoja, jotka tukevat tätä hanketta. Suomessa tarvitaan puolueetonta ja tieteellisen tutkimuksen kaikki kriteerit täyttävää tutkimusta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kysymyksenasetteluihin, jotta kokeellisella osiolla ei ole vaikutusta tutkimuksesta johdettaviin tuloksiin. Tarviin tutkimusta, jossa mitataan muitakin kuin 3 MV voimaloita. Olisi ehdottoman tarpeen tutkia se, mikä on huipputehotaso, jos 10 min keskiarvo on 104 dB, kuten suomalaistutkimuksessa mitattiin. Esimerkiksi saksalaisen Vahlin tutkimusryhmän loppupäätelmä on, että tuulivoimalat eivät millään hetkellä saa ylittää 90 dB eli edes hetkellisesti tuulivoimalat eivät saa kroonisessa altistuksessa ylittää 90 dB tehotasoa!! Z merkitsee tuossa hetkellistä tehoa. Kaikki yli 5 MW voimala-alueet tulevat eittämättä ylittämään ja ylittävät nyt tuon tehotason 90 dBz, ja sillä on ollut ja tulee olemaan vakavia ympäristövaikutuksia ihmisiin, eläimiin, yritteliäisyyden asteeseen, yleiseen toimeliaisuuteen jne.

Yhden tarkemmista syy-seuraus – suhde –tutkimuksista mainitakseni on esimerkkinä PLOS-julkaisu. Tämä tutkimus todisti suoraan tahdosta riippumattoman hermoston stressivaikutuksen.

Kyseenalaistan myös sen, miksi Valtioneuvoston tilaamassa suomalaistutkimuksessa 2020 infraäänialtistuksen aikana tehtiin myös kylmästressitesti ja rentoutusjakso. Tämä on siis kyse tutkimuksesta, josta uutisoitiin vain

se, että tulosten mukaan tuulivoimatalouden infraäänestä ei aiheudu terveyshaittaa. Pelkän sähkönjohtavuustestin mukaan infraäänen vaikutus näkyi suoraan ja johdonmukaisesti, mutta kun nuo em. altisteet lisättiin, vaikutukseksi jäi enää lähes merkitsevä taso. Miksi tutkimusasetelmasta tehtiin tällainen, että siihen lisättiin altisteet eikä tutkittu pelkästään infraäänen vaikutusta? Siitähän arkipäivän tilanteessa on kyse silloin kun henkilö altistuu infraäänelle. Tämä herättää kysymyksiä jo yksistään siksi, että tieteellisen tutkimuksen perusasioita on vakioita olemassa olevia muuttujia, joilla voisi olla vaikutusta tutkittavaan asiaan ja siten myös tutkimustuloksiin. Nyt näillä tutkimukseen tuoduilla uusilla muuttujilla on ollut selvä vaikutus infraäänialtisteen vaikutuksen lopullisiin tuloksiin.

Suomessa ei tule myöskään sivuuttaa julkista kannanottoa, jonka suuri joukko sattumoisin saksalaislääkäreitä ja –tutkijoita (useita kymmeniä) jätti huhtikuussa 2019 – eli hyvin tuore asiakirja – maansa poliittiselle johdolle tuulivoimaloiden aiheuttamista vakavista terveyshaitoista. Siinä nämä pitkään alalla ja aiheen piirissä työskennelleet asiantuntijat toteavat kasvavan huolensa teknisesti tuotetun infraäänen vaikutuksista. He toteavat muun ohella, että teknisten laitteiden, kuten esimerkiksi tuuliturbiinien lähettämä infraääni on aliarvioitu sekä niiden vakavuudessa että epidemiologisen merkityksen suhteen. Nykyiset väestön suojelemisstandardit eivät vastaa uusimpia tieteellisiä löydöksiä. He nimenomaisesti korostavat, että nämä vaikutukset ylittävät merkittäväällä tavalla normaalin häirinnän tason ja toteavat, että on kyse vakavista sairauksista, joissa oireet vaihtelevat, merkittävästä unihäiriöistä, joilla on elimellisiä vaikutuksia toissijaisiin sairauksiin, kuulon fysiologiseen heikkenemiseen ja muihin häiriöihin, sydänlihassolujen heikkenemiseen ja ahdistuneisuushäiriöiden lisääntymiseen. He toteavat lisäksi, että yksi vaikutus ulottuu useisiin fyysisiin ja psykologisiin toimintoihin eikä näitä vaikutuksia ole riittävästi vielä tutkittu riittävästi tai ymmärretty. Ja kun tieteelliset tutkimukset ja lausunnot päättyvät yleensä toteamukseen "Muut tutkimukset ovat tarpeen", näitä tulkitaan tuloksina väärin eli siten että terveysvaikutuksia ei ole. Tämä asiantuntijajoukko ilmaisee huolensa siitä, että kun Saksassa tuulivoimarakentaminen jatkuu, siitä seuraa väistämättä dramaattisia vaikutuksia kansalaisten terveyteen. He toteavat, että kun he ottavat huomioon jo paljastuneet infraäänen aiheuttamat sairaudet ja niiden epidemiologisen laajuuden, he uskovat, että ennalta varautumisen periaate edellyttää poliittiselta johdolta kiireellisiä toimia liittyen tuuliturbiinien vaarattomuuteen ja asetusten perusteiden uudelleen määrittelyn osalta. Johannes Gutenbergin yliopiston sydän-, rinta- ja verisuonikirurgian klinikan johtaja, professori Christian-Friedrich Vahl, arvioi saksalaisdokumentissa kesällä 2019, että useat miljoonat saksalaiset kärsivät vakavista unihäiriöistä, sydänsairauksista, pahoinvoinnista, keskittymiskyvyn puutteesta teknisesti tuotetun infraäänen eli erityisesti tuulivoimaloiden tuottaman infraäänisykkeen vuoksi.

9.3. Ilma ja ilmasto

Selostuksessa esitetty väite siitä, että tuulivoiman yhteydessä ei syntyisi kasvihuonekaasupäästöjä on pääsääntöisesti väärä. Tuulivoimaloiden lisääntyminen tarkoittaa enemmän sähköverkkojen kytkinlaitoksia, joissa yleisesti käytetään rikkiheksafluoridia. Se on kasvihuonekaasuna 23.500 kertaa voimakkaampaa kuin hiilidioksidi ja sitä vuotaa käytön myötä ilmakehään. Rikkiheksafluoridin käytön on arvioitu kasvavan 75 % vuoteen 2030 mennessä, ja sen vaikutusaika ilmakehässä on pitkä, jopa 1 000 vuotta. Tuulivoiman päästöttömyys on mielikuvamarkkinointia, jota kohdennetaan kansalaisiin tuulivoimamyönteisyyden lisäämiseksi.

Yhden tuulivoimalan lavoista ja perustuksista syntyy elinkaarensa päätteeksi kymmeniä tonneja käyttökelpotonta purkujätettä. On edesvastuutonta lisätä ko. jätteen tuotantoa vailla suunnitelmaa siitä, kuinka se aikanaan käsitellään. Lisäksi on muistettava, että tuulivoimalan käyttöikä on tosiasiallisesti korkeintaan 15 vuotta, ja parhaimmassakin tapauksessa käyttöikäksi arvoitu 25–30 vuotta on hyvin lyhyt aika.

9.4. Kasvillisuus, eliöstö ja luonnon monimuotoisuus

Tämän kokoluokan tuulimyllyistä muodostuva teollisuusalue, ml. rakennettava linja valtakunnanverkkoon, tiet jne. vaikuttavat erittäin negatiivisesti suuren alueen kasvillisuuteen sekä etenkin eliöstöön ja biodiversiteettiin. Tehdyt tutkimukset yksityiskohtineen ovat paikoin ansiokkaita, mutta kaikkiaan tässä kohdassa näkyy valitettavasti selostuksen laatijan tarve vähätellä riskejä ja seuraamuksia ympäristön

kasvillisuudelle ja eliöstölle ja alueelle verrattuna siihen, millainen se on nykytilassaan. Tuulivoimaloiden vaikutuksesta eläinten käyttäytymiseen ei ole vielä käytettävissä paljoakaan tutkimustietoa. Tästä syystä vaikutusten arvioissa tulisi olla erityistä varovaisuutta ja huolellisuutta. Hankealueesta tulisi puhtaaksi hakattua puutonta aluetta, ja siinä kohtaa yhtenäisen luonnonalueen rikkoutumisen on suuri riskitekijä esimerkiksi liito-oravien elinpiirille ja metsäpeurapopulaation talvivaellusreitille. Riitojan alueella on myös ainakin yksi karhu, josta pentuineen on havainto riistakameroissa.

Linnustoselvityksen mukaan suojelullisesti huomioitavista lajeista tulkittiin hankealueella pesiviksi peräti 31 lajia ja reunavyöhyke mukaan lukien 45 lajia. Lisäksi lähimmän voimalan etäisyys maakunnallisesti arvokkaaseen Julkunevan lintualueeseen on vain reilu kilometri, mikä on todella vähän voimaloiden väistämättömät melu- ja infraäänivaikutukset huomioiden. Villieläinten, luonnonvaraisten eläinten ja ylipäättään eläinten sietokyky erilaisten häiriöiden suhteen on vielä paljon alhaisempi kuin ihmisillä. Julkunevan menetys nykyisenlaisena, arvokkaana lintualueena olisi hankkeen toteutuessa väistämätöntä. Selvityksessä esitetty ajatus, että hankealueelta väistymään joutuvat populaatiot muuttaisivat/siirtyisivät Julkunevalle, on epärealistisuudessaan lähes huvittava. Linnut pyrkivät vanhoille muutto-, pesimis- ja elinalueilleen. Siitä on ensimmäiseksi seurauksena tuulivoimaloiden siipiin lentäviä ja murskaantuvia lintuja. Lisäksi lintujen muuton aikana hankealueen kautta lentää muualta tulevia lintuja, joiden muuttoreitin varrella se sijaitsee. Ja mihin tuo oletus hankealueen linnuston muutosta Julkunevalle perustuu? Hankealueen linnusto on jo nyt valinnut hankealueen paremmaksi paikaksi kuin Julkunevan, jossa on jo nyt myös rajallinen määrä reviierejä. Tästä olisi väistämättä seuraus huomattavasti laajemmankin alueen linnustoon ja lajikirjoon kuin tältä osin vaikutukset hankealueeseen ja Julkunevaan yhteensä.

Yksi alueen virkistyskäyttömuoto on myös marjastus ja metsästys. Näihin suunnitellulla hankkeella on väistämättä myös vaikutuksia, ja merkittäviä.

Selvityksessä todetaan, että ”Asukkailla ei ollut esittää juurikaan lievennystoimia, joilla hankkeen aiheuttamia haitallisia vaikutuksia voitaisiin vähentää. Lieventämistoimena mainittiin lähinnä hankkeen sijoittaminen muualle ja rakentamisvaiheen toteuttaminen mahdollisimman nopeasti.” Kun on kyse luonnonmukaisen ympäristön rakentamisesta teollisuusalueeksi ja siten, että alueen ympäristö muuttuu merkittävältä osin pysyvästi, ei ole perusteltua odottaa asukkailta lievennystoimia, mikäli kannanotot ja näkemykset on tarkoitus ottaa huomioon ja on aidosti olemassa vaihtoehto, että voimaloita ei rakenneta. Asukkaat ovat kokemusasiantuntijoita omassa elinympäristössään ja useat ovat myös perehtyneet hyvin tuulivoimasta saatavaan tietoon, myös niiltä asukkailta saatavaan tietoon, joiden elinympäristöön rakennettu tuulivoimala-alue on vaikuttanut sekä kansainvälisiin tutkimuksiin.

Arvioinnin epävarmuustekijöiden osalta selvityksessä todetaan, että ”Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi on haastavaa, sillä vaikutukset ovat hyvin moniulotteisia ja vaikutusten kokeminen on hyvin subjektiivista.” Ensinnäkin se on haastavaa, mikäli se tehdään aidosti ja oikeasti se vaihtoehto huomioiden, että voimaloita ei rakenneta kyseiselle alueelle. Samassa lauseessa kuitenkin todetaan, että vaikutukset ovat hyvin moniulotteisia. Se, että vaikutusten kokeminen on subjektiivista ei tee siitä yhtään vähemmän perusteltua. Jokainenhan arvioi asiaa lähinnä omasta tilanteestaan ja mahdollisista muutoksista käsin. Tuulivoimasta on kokemuksia jo muualla päin maassa, monien muistutuksen jättäneiden lähipiirissä on henkilöitä, jotka tällä hetkellä elävät tuulivoimaloiden läheisyydessä. Se, että ihmiset arvottavat elinympäristöään eri tavalla liittyy myös siihen, miten paljon elinympäristö liittyy omaan elinkeinotoimintaan ja ylipäättään tietoisuuteen tuulivoimalan vaikutuksista. Mitä enemmän tietää, sitä enemmän tieto tuo tuskaa, pätee tässäkin. Selvityksessä noin kirjattuna subjektiiviset kokemukset ovat ikään kuin ongelmallisia sen sijaan, että ne tulisi ottaa vakavasti. Kyse on vakinaisten asukkaiden, loma-asukkaiden, kiinteistöjen omistajien ja elinkeinonharjoittajien elinpiiristä. Huomioitavaa on se, että selvitys ei ole itsessäänkään objektiivinen, vaan koko prosessin lähtökohtana on vahvasti edistää ja saada toteutettua tuulivoiman rakentaminen Ison Saapasnevan alueelle.

10.1. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen

Selostuksessa todetaan, että melumallinnuksen tulosten perusteella hankkeen toteutuminen ei rajoita lähimpien kylien asuin- ja lomarakentamista. Sivuhuomautuksena selostuksessa mainitaan että ”Se voi kuitenkin rajoittaa Evijärven puolella 1-3 yksityisen kiinteistön alueella rakentamista”. Vaikka ei rajoittaisi, tuulivoimat vaikuttavat väistämättä kiinnostukseen rakentaa kiinteistö alueelle, jolla on läheisyydessä sijaitsevana haittatekijänä tuulivoimala-alue. Rakentamismahdollisuuksien lisäksi tuulivoimala-alueella on haittavaikutus kiinteistöjen käyttötarkoituksimahdollisuuksiin. Tuo lainausmerkeissä oleva lause on yksi hankkeen vaikutusarvioinnin ristiriitaisuus, mikä käy ilmi jo lauseen voi-sanasta.

10.2. Hankkeen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Taulukossa on useita kyseenalaisia väitteitä:

- *Tuulivoima monipuolistaa alueen elinkeinotoimintaa.* Missään ei ole kuvattu, miten hanke synnyttäisi uusia elinkeinoja, ainakaan pysyvinä ja merkittävässä määrin. Ja missä laajuudessa? Hanke joka tapauksessa vähentää luontomatkailun kehittymisen mahdollisuuksia. Tuulivoima kapeuttaa alueen elinkeinotoimintaa väistämättä myös siltä osin, kun on kyse tuotantoeläimiin ja esimerkiksi erityisen herkkiin eläimiin, hevosiin liittyvästä elinkeinotoiminnasta.
- *Hanke parantaa paikallisen elinkeinoelämän edellytyksiä sekä rakentamis- että toiminta-aikana.* Minkä tahansa teollisuusalueen tai rakennuksen tuottaminen lisää työpaikkoja hetkellisesti rakennusajan. Kutenkin kuten toisessa yhteydessä (kohta 11) olen todennut, rakentamisedellytyksetkin ovat hyvin kapeita, kun otetaan huomioon, millaisesta rakentamisesta tuulivoimassa kaiken kaikkiaan on kyse. Voimaloiden toiminta-aika tuo muutamia uusia työpaikkoja, mutta niiden määrällä ei ole merkitystä eikä varsinkaan sellaista, että ne edes korvaisivat niitä työpaikkoja, joita menetetään mm. matkailuelinkeinon edellytysten heiketessä.
- *Tuulivoimaloiden sijoittelussa on huomioitu riittävät suojaetäisyydet asutukseen ja loma-asutukseen.* Mainitut etäisyydet ovat täysin alimitoitettuja suunniteltujen tuulimyllyjen osalta, niin niiden melun, välkkeen kuin synnyttämän infraäänienkin osalta. Onko tässä kyse lupauksesta? Suunnitelmaan se ei ainakaan voi perustua, kun siinä ei ole lopullisia voimaloiden tyyppi- ja sijainpaikkoja.
- *Hanke ei estä alueen käyttöä virkistykseen.* Mihin tämä näkemys perustuu, merialueilla oleviin myllykeskittymiin vai mihin? Tuulimyllyjen alue ei ole millään mittapuulla mitattuna virkistyskäyttöön soveltuvaa aluetta sen jälkeen kun se on tuulimyllyjä sisältävä teollisuusalue. Se on muokattua, ei luonnonmukaista aluetta ja mm. talvisaikaan jopa vaarallinen tippuvan lumen ja jään vuoksi. Lisäksi myllyjen melu- ym. haitta on vieläkin suurempi, mitä lähempänä niitä on.

10.3. Hankkeen suhde suunniteltuun maankäyttöön

Lappajärven-Evijärven alue on maakuntakaavassa matkailun vetovoima-alue, joten suunnitellulla hankkeella on *erittäin suuri negatiivinen* vaikutus elinkeinoon, koska tuulivoimaloiden vaikutukset tuntuvat ja näkyvät paljon hankealuetta laajemmalle alueelle.

11. Yhdyskunta- ja energiatalous

Hankkeen osalta esitetyt työllistävyysluvut ovat hyvin optimistiset ja herää kysymyksiä, mihin ne tämän hankkeen osalta perustuvat. ABO Windin suunnittelutyö tehdään Saksassa, komponentit rakennetaan muualla ja tuodaan Suomeen valmiina. Pystytykseen on tyypillisesti oma, muualta tuleva työntekijäjoukko, koska sekin vaatii erityisosaamista. Paikallista työpanosta voidaan mahdollisesti käyttää rakennusvaiheessa lähinnä hankealueen ja sähkönsiirtolinjan rakentamiseen ja raivaamiseen sekä teiden rakentamiseen, ja tuotantovaiheessa teiden kunnossapitoon. Tuulivoimalat operoidaan muualta etänä. Todettakoon, että ABO Wind on itse todennut mm. Kannonkosken hankkeensa osalta, että he eivät anna takuita tai lupauksia kotimaisen työvoiman käytöstä, vaan sekä rakennusvaiheiden että ylläpidon toteuttajat päätetään kilpailutuksen perusteella. Tuulimyllyjen purkuvaiheesta ei tässä yhteydessä kannata edes mainita, koska se on tilapäinen. Sen jälkeen alue ei tarjoa minkäänlaisia työpaikkoja tuulivoimaan liittyen. Ja maanvuokraakaan ei enää saada alueesta. Lisäksi herää kysymys siitä, kuka maksaa purkamisen, jätteiden jatkosijoituspaikan ja

käsittelyn siinä määrin kuin niissä on kierrätettävyyttä. Entä romu, jota ei voi jatko käyttää? Entä alueen ympäristön ennallistamisen edes jossain määrin?

Edinburghin yliopiston tutkimuksessa (Gordon Hughes: The Performance of Wind Farms in United Kingdom and Denmark) todetaan, että tuulivoimalan taloudellinen käyttöikä on 10-15 vuotta (toisin kuin usein tuulivoimaloiden yhteydessä mainittu 25 vuotta). Tutkimus osoitti, että vanhenevan tuulivoimalan keskimääräinen tuotto laskee merkittävästi todennäköisesti kulumisen ja vikojen takia. Kymmenen vuoden ikäisen voimalan energian tuotto on laskenut Englannissa keskimäärin kolmanneksen. Energian tuoton lasku merkitsee sitä, ettei voimalaa ole taloudellisesti kannattavaa käyttää kauemmin kuin 10-15 vuotta. Sen jälkeen voimalan turbiini on vaihdettava, mistä koituu isoja kustannuksia: pahimmillaan niin suuria, että korjaaminen ei kannata. Kiinteistöverotulojen – nekin vain tietyn ajan - kertymislaskelma on ehdottomasti tehtävä realistiseksi, etteivät kuntapäätäjät tule harhaan johdetuiksi.

Kunnalle tai lähikunnille ei suuremmin kerry tuloveroja rakennus- tai toimintavaiheiden työtunneista, koska vain murto-osa niistä on tai ylipäättään tuulivoiman infra huomioiden voi olla lappajärveläisten tai lähialueella pysyvästi asuvien ihmisten tekemiä. Suurin osa työstä tehdään ulkomailla tai ulkomaisten työporukoiden toimesta, kuten edellä on todettu.

Yhdyskunta- ja energiatalouteen kohdistuvien vaikutusten merkittävyys on oletettavasti positiivinen, muttei määrällisesti edes mainitsemisen arvoinen tämän suunnitellun hankkeen eri haittapuoliin verrattuna, joista osa on väistämättä pysyviä tai vaikuttavat pitkään mm. luonnon palautumisen osalta, johon voi mennä jopa satoja vuosia.

12. Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Kaavakonsultti toteaa mm., että ”vaikutuksen merkittävyys alle kolmen kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista arvioidaan olevan enintään kohtalainen”. Millä perusteella ja mihin verrattuna se olisi kohtalainen? Maisemavaikutuksen merkitys niin lähellä kuin kauempana on erittäin subjektiivinen, mutta myös käytännössä koettu asia ja sen arvottamisessa päätösvaltaa käyttävät alueen asukkaat, ne joiden jokapäiväisen elinpiirin maisemasta on kysymys ja joiden maisemaan suunniteltu muutos tulisi vaikuttamaan. Erityisesti tässä kohdassa tulee nostaa tärkeimpinä esiin sekä vakinaisten että loma-asukkaiden jättämät kannanotot vaikutuksista maisemaan ja kulttuuriympäristöön.

Kysymyksiä herättää myös se, mitkä ovat tehtyjen havainnekuvien mittasuhteet. Seuraavana olevia, lähes samalta etäisyydeltä voimaloista olevaa kahta havainnekuvaa ja valokuvaa vertaamalla näkyy selkeästi se, että Nykälänniemen havainnekuvan voimalat näyttäytyvät pienempinä kuin ne todellisuudessa suunnitellun korkuisina näkyisivät maisemassa.

Voimaloista on saatava sellaiset oikeat mittasuhteet suhteessa maastoon ilmaisevat havainnekuvat, joissa vieressä on verrokkina nykyinen tuulenmittausmasto, jotta todellisista mittasuhteista voidaan varmistua. On myös olennaisen tärkeää saada samalla tavalla varmistetuilla mittasuhteilla havainnekuvia Lakikselta sekä Pyhävuorelta, jotka ovat merkittäviä kohteita myös Lappajärven matkailun kannalta, vaikka ne sijaitsevatkin naapurikuntien alueella.

Yöhavainnekuvista näkyy ilman tarkempaa kuvaustakin, millaisia maisemat eri puolilla olisivat pimeään vuorokaudenaikaan tuulivoimaloiden myötä.

YHTEENVETO

Viralliselta asiakirjalta tulee voida odottaa objektiivisuutta, asiallisuutta, selkeyttä ja tasapuolisuutta. Kaavaselostus ei mielestäni täytä tätä vaatimusta kaikilta osin, kuten joissakin kohdissa edellä on tarkemmin nostettu esiin. Tämä näkyy erityisesti vaikutusarvioinneissa, mutta aivan erityisesti tiivistelmässä.

Toisinaan esiintyy myös epäselvää ja ristiriitaisakin ilmaisua, kuten:

”Maiseman taustallakin sijaitessaan moderni tuotantolaitos on luonnonmaisemasta ja vanhasta, kulttuurimaisemasta poikkeava elementti. Näin ollen tuulivoimaloiden vaikutuksen suuruus kohdealueen

maiseman laatuun ja luonteeseen on usein pientä tai keskisuurta”. Tässä ei ole mitään logiikkaa. Millä perusteella jälkimmäinen lause on johdettu edellisestä?

Selostuksen suurin sisäinen heikkous on mallinuksissa ja varsinkin havainnekuviissa. Suunniteltujen voimaloiden sijoituspaikkoja ei ole kiinnitetty eikä käytettävää voimalatyyppiä (ml. korkeus) ei ole valittu. Mallinnukset ja havainnekuvat eivät ole siten oikeita eikä niihin ole perusteltua viitata selvityksessä eikä niiden pohjalta voi vetää niitä johtopäätöksiä, joita nyt on tehty.

Tuulivoimalarakentamista pidetään merkittävänä ratkaisuna ilmastokriisille. Katson kuitenkin, että tällä perusteella tuulivoimalahankkeita ajetaan muut tosiasialliset vaihtoehdot, näkökohdat ja tosiasiat väheksyen ja sivuuttaen. Jos tuulivoima olisi niin tehokas ja haitaton energiamuoto, miksi siitä ollaan muualla päin maailmaa luopumassa tai ainakaan ei haluta rakentaa lisää.

Tässä hankesuunnitelmassa voimala-alue on sijoitettu maisemallisesti ja luontoarvojen puolesta *harvinaislaatuiseen* harkitsemattomaan ja sopimattomaan paikkaan. Varsinkin Evijärven ja Vetelin näkökulmasta voidaan puhua jopa epätasa-arvoisesta ja ei-yhdenvertaisesta hankealueen sijoittamisesta, koska niin monet, erityisesti Lappajärven naapurikuntien – mutta myös Lappajärven oman kunnan - asukkaat saisivat hankkeesta pelkät haittavaikutukset. Lappajärvellä elinkeinomahdollisuudet ovat rajalliset ja kunta kasvanut järven ympärille, ja tämä hanke kutistaisi elinkeinomahdollisuuksia erityisesti luontomatkailun osalta entisestään, ml. Välijoen tarjoamat mahdollisuudet ja melko uutena löydöksenä oleva Lappajärvi meteoriitin synnyttämänä kraatterijärvenä ainutlaatuisen kauniine ympäristöineen. Hankkeesta saatavia hyötyjä esitellään paljon suurempina kuin ne todellisuudessa ovat, eivätkä ne riitä korvaamaan mm. kunnan ja lähikuntien vetovoimaisuuden vähenemistä ja erityisesti Lappajärvellä ja Välijoen varrella kiinteistöjen arvonlaskua.

Lisäksi tulee ottaa huomioon se, että alue, jolle rakennetaan tuulivoimalat ei palaudu enää koskaan samanlaiseksi, ainakaan Ison Saapasnevan kaltainen suoalue. Jos hanke toteutetaan, se on kestävämpi kehitystä eli vastakkaista kestäväälle kehitykselle, ja joka tavalla hyvin lyhytnäköistä ja jopa hyväuskoista ajattelua, kun ajatellaan sitä, miten lyhyt on tuulivoimalan käyttöikä, ja mitä sen jälkeen jää jäljelle. Lisäksi arkeologista inventointia ei ole tehty koko hankealueelle. Uusia löytöjä nyt kartoitetulla alueella on 10 kpl. Myös arkeologiset arvot sivuutetaan, jos tuulivoimalahanke toteutetaan.

Ainoa järkevä ja alueen asukkaiden terveyden, omaisuuden arvon ja demokraattiset oikeudet huomioiva sekä viihtyvyyden ja elinkeinojen kannalta perusteltavissa oleva vaihtoehto on VE0: ei tuulivoimaloita Iso Saapasnevalle.

Lopuksi: Tämä seuraava voisi olla kevennys, ellei olisi kyse näin vakavasta asiasta. Laajemmin tarkasteltuna tuulivoimalarakentamisen edistämiseen liittyy yksi psykologisesta ja moraalisisesta näkökulmasta kyseenalainen yritys muokata ihmisten ajattelua on se, että tuulivoimaloiden yhteydessä käytetään puisto-sanaa. Tuulivoimalat ja niiden sijaintialue muodostuvat muun ohella betonijalustoista, taivaalle kohoavista metallirungoista, joiden päässä on linja-auton kokoinen moottori nesteineen ja viuhvista luonnosta poikkeavaa ääntä tuottavista metallisiivistä. Puistoja ne eivät ole, siihen puiston käsite ei taivu, ellei sitä määritellä kokonaan uudelleen. Puisto-sanan käyttö on osa tuulivoiman markkinointia varten rakennettua tarkoituksellista mielikuvaa. Tämän mielikuvan yksi virheellisyys on myös väitteet tuulivoiman päästöttömyydestä tai päästöttömyyden alhaisesta määrästä.

Mielipide 20

Vastustan tuulivoimahanketta ja vetoan päättäviin tahoihin, ettei sitä toteutettaisi.

Tuulimyllyt tulisivat aivan liian lähelle asutusta. Terveydelliset haitat niin ihmisille kuin eläimille. Vanhavuoren, Pihlajalammen, Ammeskallion virkistys/luontopolkujen käyttöön vaikuttaa negatiivisesti ja rumentavat maisemaa hyvin laajasti. Kiinteistöjen, metsäpalstojen arvon lasku. Hankealueella on runsaasti riistaa, runsas metsäpeura- ja hirvikanta, harvinaistuneista kanalinnuista esiintyy mm. teeri, metso, riekko.

Todistettavissa on esiintynyt karhu, susi, ahma, ilves. Vieresjoen alueella kurkia, joutsenia, hanhia ja tietysti pienimmät vesilinnut. Vieresjoessa esiintyy myös saukkoja ja taimenia. Alueella on myös maakotkasta ja merikotkasta havaintoja sekä liito-oravia. Pitää selvittää mitä vaikutusta näille on. Kuka korvaa jos sairastuu, oireilee tuulivoimaloista. Vaadin 3D kuvamallinnuksia, melu ja -välkemalliluonnokset. Näin korkeista myllyistä ! Kenen vastuulle jää voimaloiden purkaminen. Minne ongelmajäte, sillä sitä se on. Kuka maksaa?

Mielipide 21

Vastustamme Abo Windin hanketta rakentaa jättimäiset teollisen kokoluokan tuulivoimalat kotiemme läheisyyteen. Hanke rikkoo Valtioneuvoston ohjetta hyvästä tuulivoimarakentamisesta. Tämän kokoluokan voimaloita ei rakenneta maalle missään muualla maailmassa. Esim. Tanskassa on alettu purkamaan voimaloita maalta ja jatkossa rakennetaan vain merelle. Vaadimme että alue on tuulivoimavapaata, koska omat kotikuntammekin suojelee asukkaidensa asumisterveyttä vaatimalla 4km turvaetäisyyttä voimaloiden ja asutuksen väliin.

Aiemmasta muistutuksesta huolimatta Yva-kaavaselvityksessä ei ole selvitetty tuulivoimaloiden tuottaman matalataajuisen, korvin kuulumattoman, lapataajuuteen liittyvän sykkivän äänenpaine-pulssin vaikutusta asukkaiden terveyteen käyttäen parhaita ja uusinta tietoa. On myös selvitettävä kuka korvaa mahdolliset sairastumisen aiheuttaman kustannukset, aineelliset vahingot/(kiinteistöjen arvon aleneminen), jos hanke toteutuu, ja terveyshaittoja ilmenee. Valtioneuvoston teettämän uuden suomalaistutkimuksen mukaan tuulivoima-alueilla Ilmajoella, Siikajoella, Porin lähistöllä ja Raahessa 15 % alueen asukkaista oireili, osa vakavastikin. Oireilu on moninkertaista verrattuna yli 20 km etäisyydellä voimaloista asuviin.

Eläinselvityksissä ei ole huomioitu peuroja ja petoeläimiä (susi, ilves, karhu) joita esiintyy alueella. Hanke tuhoaa alueen luonnon, jolla on tärkeä virkistysarvo alueen asukkaille. Jos hanke laajasta vastustuksesta huolimatta toteutetaan, tulemme vaatimaan omaisuutemme tai terveydentilaamme kohdistuvista haitoista korvauksia hankkeesta vastaavilta tahoilta.

Mielipide 22

Arvoisat Lappajärven kunnan päättäjät! Kehottaisin teitä lukemaan Tervetuloa Lappajärvelle otsikon alla olevan tekstin, kuinka siellä mainostetaan luonnon rauhaa ja puitteet, joita ei joka pitäjästä löydy, se on aivan totta järvi ja Välijoki ovat upeita paikkoja, joissa sielu lepää.

Mutta entä sitten, kun valtaiset 300 metrin korkuiset myllyt pyörivät ja välkkyvät, missä on luonnon rauha? Nyt jäitä hattuun kunnan päättäjät ja maan omistajat. tiedän, että rahalla on taivaallinen valta...mutta älkää antako rahan vaikuttaa, pidetään luonto ja ympäristö sellaisena, kun se on meille annettu. Jos tuulivoimapuisto tulee, voitte unohtaa matkailun ja kaiken muun hienon suunnittelun mitä siellä jo nyt on mm. tervareitti, väljoen rakennustontit odottavat rakentajia.

Meillä on ... mökki, jota on laajennettu aivan hiljattain, jos tuulivoimala toteutuu tulemme vaatimaan Lappajärven kunnalta tuntuvia korvauksia mökin arvon alenemisesta. Tiedostamme varsin hyvin, että monelle on koitunut tuulivoimaloista monenlaista terveyshaittaa. Kehottaisin teitä päättäjät lukemaan 20.1 olleessa Järviseudun sanomissa olevan kirjoituksen, jonka oli kirjoittanut Elina Mehtätalo MMM Siikajoki. Tuulivoimapuistot ovat aivan liian lähellä asutuksia ja Välijokea. Meillä on upea järvi ja kaunis Välijoen alue, vetoan teihin päättäjiin antakaa myös seuraavien sukupolvien nauttia kauniista luonnosta ja rauhasta! Me allekirjoittaneet vastustamme tuulivoimalan tuloa Lappajärvelle!

Me allekirjoittaneet vastustamme tuulivoimapuistoa mm. seuraaviin seikkoihin vedoten: Alue on liian lähellä asutusta. Alue on suosittua retkeily ja virkistysaluetta, esim. ammeskallio ja vanhavuori, emme halua, että luonnonrauha ja retkeilyalue tuhoetaan! Lappajärvi mainostaa matkailukuntana, mutta nyt toimivat kuitenkin

aivan päinvastoin, kyllä matkailijat häipyvät myllyjen myötä. Pienillä kunnilla on huoli terveystenonien kasvusta ja olemme varmoja, että tuulivoimapuisto aiheuttaa monille ihmisille monenlaisia terveyshaittoja, kuinka pienet kunnat selviävät niistä. Tällä alueella monen elinkeino on turkistarhaus, miten sen käy? Alue on myös suosittua metsästysaluetta, eläimet kärsivät ym, ym Vetoamme, että tuulivoimaloita ei tule Iso Saapasnevalle.

Mielipide 23

Iso Saapasnevalle suunnitellusta tuulivoimala-alueesta noin 2-5 kilometrin säteellä asuu 379 asukasta, asuinrakennuksia on 175 ja loma-asuntoja 159. Heti 5 kilometrin jälkeen luvut moninkertaistuvat. Tuulivoimala-alue tulee merkittävästi vaikuttamaan Lamminkylän (noin 4-5 km voimaloista) asukkaiden elämään. Lisäksi toteutuessaan hanke asettaisi Lappajärven kunnan sekä naapurikuntien Evijärven ja Vetelin asukkaat erittäin eriarvoiseen asemaan. Kunnan tulee etupäässä huolehtia kaikkien kuntalaisten turvallisuudesta ja viihtyisyydestä tasapuolisesti.

Me allekirjoittaneen (nimilistä huomautuksen lopussa) haluamme tuoda esille seuraavia huomautuksia kaavasta ja YVA selostuksesta koskien erityisesti väestöä, ihmisten terveyttä, elinoloja ja viihtyvyyttä.

MELUVAIKUTUKSET 8.1

Kaavaselostuksessa todetaan, että taustaäänet tai hiljaisuus vaikuttavat merkittävästi tuulivoimalaitoksen äänen havaitsemiseen. Hankealueen ympäristö on nykyisellään äänimaisemaltaan varsin hiljainen, silti hankealueen ympäristön herkkyys meluvaikutuksille on arvioitu kohtalaiseksi. Tämä pitäisi merkitä suureksi. Lisäksi hankealueelle suunniteltujen tuulivoimaloiden koko on suurempi kuin missään muualla ja selvityksessä mainitaan pitkin dokumenttia epävarmuustekijäksi, että voimaloiden tyyppi ja sijaintipaikat saattavat muuttua.

Kaavan melumallinnukset ovat puutteelliset. Tuulivoimalat on sijoitettu kaavassa peräkkäin 3 eri ryppäeseen. Mahdolliset jättöpyörteet ja niiden aiheuttama melu on selvitettävä myös siinä olosuhteissa kun maanpinnalla on tyyntä ja 200 m korkeudessa tuulee. Tällöin kokemuksen mukaan äänet leviävät laajalle alueelle. On myös väärin verrata tuulivoimaloista aiheutuvaa melua esimerkiksi liikenteen meluun. Hankealueella ei ole suurta liikennettä vaan alue on hyvin rauhallinen. Tuulivoimalat taas olisivat lähtökohtaisesti toiminnassa koko ajan, ympäri vuorokauden. Tämä vaikuttaa erittäin häiritsevästi alueen pysyviin asukkaisiin sekä loma-asukkaisiin. Kaavaselvityksestä puuttuu myös kokonaan matalataajuuksisten (infraäänet) sykkivien äänien leviämiskartta ja äänenvoimakkuudet. Tämä pitää ehdottomasti tuoda esille.

VÄLKEVAIKUTUKSET 8.2

Hankealueelle rakennettu tuulenmittausmasto ylittää 140 metrin korkeuteen ja pelkästään tämä masto ja sen valot näkyvät hyvin selvästi Lamminkylään. Suunnitellut voimalat ovat yli kaksi kertaa korkeammat, joten ne myös näkyvät todella kauaksi. Ympäristön herkkyys välkevaikutuksille on luokiteltu vähäiseksi, vaikka alueella on kiinteää asutusta, loma-asutusta ja vastarannalla Nykälänniemen matkailukeskittymä. Oikea herkkyys on vähintäänkin kohtalainen/suuri. Lisäksi mallinnukset ovat merkityksettömiä, jos voimaloiden malli, koko tai sijoittelu muuttuu.

8.3. VAIKUTUKSET IHMISTEN ELINOLOIHIN JA VIIHTYVYYTEEN

Hankkeessa on toteutettu tammikuussa 2019 asukaskysely, joka postitettiin kaikkiin noin 5 km säteellä hankealueesta sijaitseviin talouksiin (286 kpl). Vastausprosentti oli 48, mitä voidaan pitää kohtalaisen korkeana. Kyselyn tulokset kertovat selkeästi asukkaiden mielipiteen suunnitellusta tuulivoimala-alueesta (ohessa otteita raportin tuloksista):

62 % vastanneista oli täysin eri mieltä siitä, että lähiympäristön asukkaat tottuvat tuulivoimaloihin ja alkavat pitää niitä luontevana osana ympäristöä. 60 % vastanneista oli myös täysin eri mieltä siitä, että Iso Saapasnevan tuulivoimalat tulisivat parantamaan kunnan imagoa.

Vastaajista 77 % tarkkailee ja nauttii hankealueen luonnosta vähintään vuosittain ja 41 % viikoittain. Marjastusta tai sienestystä alueella harrastetaan vähintään vuosittain noin 73 %, hiihtoa alueella harrastaa noin 47 % vastaajista. Hankealueen lähiympäristön käyttömuotoina vastaajat mainitsevat luonnon hiljaisuudesta nauttimisen, asumisen, vapaa-ajan vieton alueella, virkistyskäytön ja veneilyn.

Asukkailta kysyttiin, miten he arvioivat tuulivoiman näkymisen horisontissa, vilkkumis- ja varjoefektin, tuulivoimalan äänen sekä varoitusvalojen vaikuttavan heidän elämäänsä olettaen, että asunnolta on näköyhteys tuulivoimaloihin. Yli 65 % vastaajista piti kaikkia kysytyjä ominaisuuksia epämiellyttävinä tai negatiivisina.

Vastaajista yli 50 % piti hankkeen vaikutuksia omaan elinympäristöön melko- tai erittäin kielteisinä. 58 % vastaajista suhtautuu Iso Saapasnevan tuulipuistohankkeeseen erittäin kielteisesti.

Negatiivisen kannan perusteluita:

- Alueen nykyinen kaunis maisema ja luontoarvot tuhoutuvat sekä virkistysalueiden käyttö käärsii.
- Alueen asukkaiden elinolot huononevat, tuulivoimalat tulevat liian lähelle asutusta.
- Tuulivoimaloiden aiheuttamat terveysvaikutukset, erityisesti infraäänien vaikutukset huolestuttavat.
- Kiinteistöjen arvo laskee.
- Hanke ei tuo työpaikkoja eikä tuota mitään.
- Tuulivoima on energialähteenä hyvä asia, mutta paikka on väärä. Parempi paikka olisi teollisuusalueella tai merellä.
- Negatiivinen vaikutus alueen turkistarhojen toimintaan.
- Alueen muun yhteistoiminnan kehittyminen vaikeutuu.
- Hankkeen salaperäisyys suututtaa, millä perusteella alue on valittu tuulivoimaloille.

Yhteenvetona todetaan, että 66 % kyselyyn vastanneista lähialueen asukkaista suhtautuu Iso Saapasnevan tuulipuistohankkeeseen kielteisesti. Kielteisesti hankkeeseen suhtautuvat toivat esille voimaloiden sijainnin liian lähellä asuntoja ja terveyshaitat sekä lisäksi haitat maisemaan, luontoon ja sen virkistyskäyttöön.

On lähes naurettavaa, että kaavaselostuksessa on todettu Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen vaikutusalueen herkkyys elinolojen ja asumisviihtyvyyden näkökulmasta kohtalaiseksi. Se pitäisi merkitä erittäin suureksi! Koulut ja terveyskeskukset on määritelty herkästi häiriintyviksi kohteiksi, mutta niissä ihmisiä oleilee vain pienen osan päivästä, vakituiset asukkaat kärsivät voimaloiden vaikutuksista eniten ja ovat sen kyselyssä selkeästi ilmaisseet!

VAIKUTUKSET TERVEYTEEN 8.5

Maailmalla on tehty useita puolueettomia tutkimuksia tuulivoimaloiden terveyshaitoista. Suomessa ei silti valitettavasti edelleenkään löydy poliittista halukkuutta tarkastella muualla maailmassa tehtyjä tieteellisiä tutkimuksia, joten virallisesti ongelmaa ei ole olemassa.

Infraääniksi kutsutaan ääniä, joiden taajuus on ihmisen kuuloalueen alapuolella eli alle 20 hertsiä. Infraääni on pulssoivaa värähtelyä, joka voi olla terveydelle vaarallista taajuusalueella 5–10 Hz. Tämä johtuu infraäänien hermostollisista vaikutuksista. Osa ihmisistä kokee suurten tuulivoimaloiden aiheuttamat infraäänit päänsärkynä, huimauksena, huonovointisuutena tai merisairautena, unihäiriöinä, tinnituksena ja myös muina ongelmina. Sisäkorvan mekanismit eivät estä aistimasta kehon ulkopuolisia ääniä, minkä vuoksi tuulivoimalan infraäänien aistiminen on erittäin häiritsevää. Oireet toistuvat samanlaisina ympäri maailmaa.

Ruotsalaistutkimus tuulivoimaloiden äänen vaikutuksesta uneen (2020):

Saksalainen vertaisarvioitu tutkimus pulssoivan infraäänien vaikutuksesta (2017):

Ihmiskehot reagoivat niin melu- kuin infraäänivaikutuksiinkin eri tavoilla: kaikki eivät sairastu, mutta osalle vaikutukset saattavat olla merkittävän kielteisiä.

Suomessa Valtioneuvoston yhteisen selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) rahoittaman hankkeen toteuttivat VTT, THL, TTL ja Helsingin yliopisto. Tutkimuksessa todettiin, että tuulivoimaan liitetty oireilu on melko yleistä, mutta infraäänialtistus ei selitä sitä. Tämä tutkimus infraäänien vaikutuksesta ei ole kuitenkaan paikkaansa pitävä, koska siinä koehenkilöt altistettiin aidolle tuulivoiman tuottamalle äänelle pelkästään laboratorio-olosuhteissa noin 10 sekunnin ajan. Suomen ympäristöterveys ry:n puheenjohtaja Markku Mehtätalo toteaa, että kokemuseräisesti on huomattu, että tuulivoimaloiden rakentamisen jälkeen, yleensä muutaman kuukauden kuluessa, lähiseudun asukkailla on alkanut ilmetä monenlaisia oireita.

Kaavaselostuksessa todetaan hankkeen terveysvaikutusten olevan pienen kielteisiä ja lähdetiedoiksi on valikoitunut ainoastaan sellaisia, jotka tukevat tätä hanketta. Lappajärven kunnan päättäjien on syytä harkiten ja tarkkaan sekä avoimin mielin tutkia tuulivoimasta tehtyjä kansainvälisiä tutkimuksia terveyshaitoista ja suhtauduttava niihin vakavasti suojellakseen tasapuolisesti kunnan väestöä, erityisesti lapsia. Paitsi maailmalla myös Suomessa tuulivoimala-alueet herättävät kiivasta keskustelua ja kritiikkiä sekä ennen että rakentamisen jälkeen, eikä tätä voi sivuuttaa! Jos tuulivoimalat ja niiden alueet olisivat niin hyviä ja turvallisia, kuin tuulivoimayhtiöt niitä markkinoivat, ei kait tässä mittakaavassa syntyisi niin suurta kritiikkiä sekä maailmanlaajuisesti että Suomen sisällä?

VAIKUTUKSET ELINKEINOIHIN 8.4.

Kaavaselostuksessa on muun muassa todettu, että tuulivoimahankkeella olisi suuri myönteinen vaikutus alueen työllisyyteen. Itse tuulivoimayritys on saksalainen ja kokemus on osoittanut, että suuressa osassa tuulivoimaloiden rakennusprosesseja työvoima on tullut ulkomailta, eikä paikallisia toimijoita ole hyödynnetty. Iso Saapasnevan projektissakaan ei ole erikseen mainittu tai luvattu, että hanke käyttäisi paikallisia saati suomalaisia urakoitsijoita rakennusvaiheessa. Ei voida siis todeta, että työllisyysvaikutukset olisivat nimenomaan lappajärveläisille myönteisiä.

Hanke tuottaa kunnalle verotuloja sekä maanomistajille vuokratuloja. Onko kuitenkaan otettu huomioon sitä suhdetta, että voimaloiden toteutuessa lähialueen kiinteistöjen arvot romahtavat, negatiivisten terveysvaikutusten johdosta ihmisiä saattaa muuttaa pois alueelta eikä Lappajärvi enää houkuttele paluumuuttajia tai muita potentiaalisia muuttajia?

Lappajärven kunnan pitää tehdä tarkat laskelmat siitä, miten paljon tuulivoimalat tuovat verotuloja, miten paljon kiinteistöjen arvo todellisuudessa laskee (tätä varten pitää kysyä arviot vähintään kolmelta eri

laskentayritykseltä), paljonko tappiota tulisi esimerkiksi yhden 5 henkisen perheen pois muutosta, paljonko kunta häviää, jos esimerkiksi Välijoen tontit eivät voimaloiden vuoksi mene kaupaksi ja verrata tätä suhdetta kunnan talousarvioon. Lisäksi kunnan pitää vaatia todelliset laskelmat ja vakuudet voimaloiden purkukustannuksista. Jos maanomistajat eivät aikanaan pysty kustantamaan voimaloiden purkua, jäävät purkukustannukset täten kunnalle ja sen asukkaille. Ei missään nimessä kannata ajatella ja tehdä päätöksiä hetkittäisen hyödyn perusteella, kun taloudellinen tappio voi olla tulevaisuudessa musertava. Tämän vuoksi kaavaslostuksen toteamus suurista myönteisistä vaikutuksista ei päde ja se pitää muuttaa vähäisiksi tai kohtalaisiksi.

Suora lainaus Lappajärvi ryhmästä eräästä tuulivoimaan liittyvästä keskustelusta:

”Meidän olis tarkoitus suunnilleen vuoden kuluttua pakata tavarat muuttoautoon ja vaihtaa maisemaa Lappajärvelle. Muutto luonnon helmaan, poikkeavan kauniiseen ympäristöön. Mitäpä luulette oltaisiinko päädytty samaan ratkaisuun, jos jokaisesta ilmansuunnasta löytyisi sähkövatkaimia muistuttaen tasaisilla välkähdyksillään olemassaolostaan. Lappajärvestä ei varmaankaan tule enää Etelä-Pohjanamaan kasvukeskusta, mutta ei omaa ympäristöään kannattaisi varmaan ehdoin tahdoin pilata.”

Matkailun kannalta kaikkein tärkeimmät vetovoimatekijät ovat uhattuina: maisemat ja luonnonrauha. Geopark-hanke etenee, mutta voimalahanke vie pois sen uskottavuutta. Geoparkin idea on nimenomaan aidossa ja alkuperäisessä luonnossa ja kulttuurissa.

Lappajärven kunta teki mittavan investoinnin rakentaessaan kalakanavan Lappajärven ja Välijoen yhdistämiseksi. Positiivinen vaikutus vesistön käyttämiseen ja samalla vaikutukset matkailuun näkyivät Välijoella heti. Veneilijöitä, kalastajia, melojoja ja sub-lautailijoita meni joella ohi päivittäin. Voidaan vain arvella, kuinka miellyttävää olisi veneillä Lappajärven pohjoisosassa tai meloa kanootilla Välijoella, jos vieressä kohoaa ja pitää ääntä Eiffel-tornin korkuisia tuulivoimaloita ja vesi vielä voimistaa äänialtoja. Uusien luontoyritysten perustaminen tällaiseen ympäristöön ei olisi enää järkevää.

Konkreettisena esimerkkinä voimaloiden aiheuttamasta negatiivisesta vaikutuksesta voidaan myös pitää, että Lappajärven kunnan alueella oli vielä 2019 lopulla vireillä hanke uuden luontomatkailuhotellin esiselvityksestä, mutta uniikista alueesta ja Geoparkista alunperin kiinnostunut potentiaalinen rahoittaja vetäytyi, kun kuuli että Lappajärven kunnalla on suunnitteilla tuulivoimaloita paraatipaikalle. Hänelle kuntastrategia näyttäytyi epäjohdonmukaisena.

Infraäänen vaikutus tuotantoeläimiin on edelleen selvittämättä, joten elinkeinoriski on todellinen lähialueiden eläintuotantotiloilla. Lappajärvellä on useita turkistarhoja ja nämä yrittäjät tuovat kuntaan paljon verotuloja. Kuinka suuri negatiivinen vaikutus kuntatalouteen on, jos muutenkin vaikeuksissa oleva ala joutuu suurempaan ahdinkoon tuulivoimaloiden vuoksi. Voimaloiden lähellä sijaitsevien eläintilojen eläinten on todettu synnyttävän enemmän kuolleita poikasia ja luomaan poikaset ennenaikaisesti. Tuulivoimalahankkeen uhka tulevaisuudessa ei innosta tuotantoeläintiloja investoimaan elinkeinoonsa tai laajentamaan sitä.

VAIKUTUKSET LUONNONOLOIHIN JA -VAROIHIN 9. SEKÄ YHDYSKUNTARAKENNE, MAANKÄYTTÖ JA AINEELLINEN OMAISUUS 10.

Tuulivoima-alueen rakentamisvaiheessa jokaisen tuulivoimalan ympäriltä raivataan puusto noin 1 hehtaarin alueelta ja tiealueiden ympäriltä raivataan noin 15 metrin levyinen alue. Suomen metsät toimivat hiilinieluinä. Keskimäärin Suomen metsät sitovat Suomen vuosittaisista kokonaispäästöistä 30—60

prosenttia. Metsät sitovat hiiltä sitä enemmän mitä tehokkaammin ne tuottavat puuta. Kun metsän kaadetaan, hiilinielu loppuu kokonaan.

Tuulivoimaloiden vaikutuksesta eläinten käyttäytymiseen ei ole paljoa tutkimustietoa, ja siltä pohjalta arvioissa tulisi olla huomattavasti enemmän varovaisuutta. Hankealueesta tulisi puhtaaksi hakattua puutonta aluetta, ja siinä kohtaa yhtenäisen luonnonalueen rikkoutumisen on suuri riskitekijä esimerkiksi liito-oravien elinpiirille ja metsäpeurapopulaation talvivaellusreitille. Hankealueen ja sen lähiympäristön kautta kulkee merkittävä osuus Suomen metsäpeurakannasta vuosittain keväisin, syksyisin ja talvisin. Peurat oleskelevat hankealueella marraskuun puolivälistä helmikuulle. Kesälläkin yksittäisiä peuroja nähdään hankealueella. Häiriövaikutuksen epävarmuus huomioiden ja varovaisuusperiaatetta noudattaen vaikutus arvioidaan suuruudeltaan suureksi kielteiseksi.

Kaavaselostuksessa väitetään, että tuulivoiman yhteydessä ei syntyisi kasvihuonekaasupäästöjä. Väittäminen on pääsääntöisesti väärä. Tuulivoimaloiden lisääntyminen tarkoittaa enemmän sähköverkkojen kytkinlaitoksia, joissa yleisesti käytetään rikkiheksafluoridia. Se on kasvihuonekaasuna 23.500 kertaa voimakkaampaa kuin hiilidioksidi ja sitä vuotaa käytön myötä ilmakehään. Rikkiheksafluoridin käytön on arvioitu kasvavan 75 % vuoteen 2030 mennessä ja sen vaikutusaika ilmakehässä on pitkä, jopa 1000 vuotta.

Tuulivoiman päästöttömyys on markkinointimielikuva, jota tarjotaan kansalaisille tuulivoimamyönteisyyden lisäämiseksi. Yhden tuulivoimalan lavoista ja perustuksista syntyy elinkaarensa päätteeksi kymmeniä tonneja käyttökelpotonta purkujätettä. On edesvastuutonta lisätä ko. jätteen tuotantoa vailla suunnitelmaa siitä, kuinka se aikanaan käsitellään. On muistettava, että tuulivoimalan käyttöikä on tosiasiallisesti korkeintaan 15 vuotta, joka taas vähentää merkittävästi myös kunnalle etukäteen markkinoituja kiinteistöverotuloja. Lisäksi tuulivoimaloiden osat valmistetaan ulkomailla ja ne kuljetetaan Suomeen laivoilla. Yhdessä tuulivoimalassa on toistakymmentä erikoiskuljetusta vaativaa osakokonaisuutta, joten kuljetuksia sataman ja tuulivoimalatyömaiden välillä tulee pitkälti toistasataa. On hyvinkin kyseenalaista, mikä todellinen positiivinen vaikutus ilmastoon tuulivoimaloilla on, vai onko aivan päinvastoin. On siis todella väärin ja tarkoituksenhakuista, että kuntapäätäjille markkinoidaan pelkkiä positiivisia vaikutuksia.

Kaavaselostuksen sivulla 146 (9.3.3 Vaikutukset ilmastoon ja ilmastomuutokseen) todetaan osuvasti, että ”Myönteisen vaikutuksen merkittävyys arvioidaan vähäiseksi, sillä ilmaston laajan käsitteen vuoksi tuulivoimahankkeella ei katsota olevan kohtalaisia tai suuria vaikutuksia ilmastoon.” Suomen tuulivoimala-alueet tulisi keskittää muutamiin suurempiin yksiköihin, eikä ripotella pieniä voimala-alueita sinne tänne keskelle ihmisasutusta. Näillä yksittäisillä hankkeilla ei saada aikaan merkittävää hyötyä vaan niillä tavoitellaan rahallista hyötyä itse tuulivoimayritykselle sekä aiheutetaan merkittävää vahinkoa kunnille.

VAIKUTUKSET MAISEMAAN JA KULTTUURIYMPÄRISTÖÖN 12.

Kaavaselostuksessa todetaan, että 3-6 kilometrin etäisyydelle sijoittuu maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia, joiden herkkyys tuulivoimaloiden aiheuttamille maisemavaikutuksille on kohtalainen. On täysin kyseenalaistettavaa, että vaikutusten merkittävyys arvioidaan vain kohtalaisiksi. Tämä tulisi muuttaa kaavaan erittäin suureksi. Todetaanhan selostuksessa useaan otteeseen, että hankealueelle rakennettavia voimaloita ei ole edes vielä markkinoilla, vaan havainnekuivissa on esitetty teoreettinen voimalamalli tulevaisuudessa, johon hankkeessa varaudutaan. Lappajärvellä on paljon laajoja peltolakeuksia ja Euroopan suurin kraaterijärvi, joten noin 300 metriä korkeat voimalat tulisivat näkymään erittäin laajalle. Kaavakonsultti ei useista pyynnöistä huolimatta ole toimittanut nähtäville realistisia 4-D mallinnoksia, joissa näkyisi sekä voimaloiden lapojen pyörintäliike että vilkkuvat valot päivä- ja yöaikaan.

Maisemavaikutuksen merkitys niin lähellä kuin kaukana on erittäin subjektiivinen asia ja siitä päätösvaltaa käyttävät alueen asukkaat. Erityisesti tässä kohdassa tulee nostaa tärkeimpinä esiin vaki- ja loma-asukkaiden antamat mielipiteet sen sijaan, että yritetään teoreettisesti analysoida maisemia.

Tuulivoimaloiden havainnekuvat eivät kaavaselvityksessä ole missään suhteessa johdonmukaisia. Esimerkiksi kuvassa 12-5 Lammin kylältä voimalat on kuvattu 4 km etäisyydellä. Havainnekuvassa 12-4 voimalat on kuvattu Nykälänniemestä katsottuna noin 4,7-5,3 km etäisyydeltä. Mistä syystä kauempaa otetussa kuvamallinnoksessa Nykälän niemestä voimaloiden lavat näyttävät merkittävästi suuremmilta, kuin lähempää Lammilta kuvattuna.

Joku näiden kuvien kokosuhteessa ei täsmää ja onkin suuresti kyseenalaistettava, kuinka todenmukaisia mallinnoskuvia kaavakonsultti on selvitykseen tehnyt!

YHTEENVETO

Ainut järkevä vaihtoehto Lappajärven kunnalle on 0-vaihtoehto. Vaihtoehdossa 0 (VE0) Iso Saapasnevan alueelle suunniteltuja tuulivoimaloita ja niiden maakaapeliliityntää kantaverkkoon ei toteuteta.

Kaavaselostus on paikoitellen erittäin epätasalaatuinen ja sillä on pyritty vain ja ainoastaan tuomaan esille hankkeen positiivisia puolia haittoja vähätellen. Velvoitamme Lappajärven kuntaa suhtautumaan hankkeeseen erittäin kriittisesti, vaatimaan lisäselvityksiä, tutustumaan myös maailmalla tehtyihin tutkimuksiin ja kaikista tärkeimpänä ottamaan huomioon paikallisten asukkaiden ja mökkiläisten mielipiteet, asukas- ja maanomistajien kyselytutkimusten tulokset sekä kuntaan jo aikaisemmin toimitetun Iso Saapasnevan tuulivoimaa vastustavan yli 1000 allekirjoituksen adressin.

Hanke on jo nyt vaikuttanut kunnan asukkaiden väleihin negatiivisesti. Ihmissuhteita on kariutunut, voimala-alueen lähelle jäävät asukkaat ovat peloissaan ja jatkuva epävarmuus aiheuttaa huolta tulevasta. Lyhyen tähtäimen hyödyt eivät ole pitkän tähtäimen haittavaikutusten arvoisia.

Lisäksi hanke tulee vaikuttamaan suuresti myös naapurikuntiin. Esimerkiksi Evijärven kunta on asettanut vaateen 4 km:n suojaetäisyydestä lähimpään asutukseen ja Iso Saapasnevan projektissa tämä ei toteudu. Hankealuetta ei ole myöskään merkitty maakuntakaavassa tuulivoima-alueeksi ja hanke on maakuntakaavan vastainen.

Mielipide 24

Me Evijärven Särkikylän Pitkäsalon asukkaan vastustamme tuulivoimarakentamista Iso-Saapasnevan alueelle. Tuulivoimaloita ei tulisi rakentaa asutuksen keskelle niiden terveyshaittojen vuoksi. Terveysuojelulain 2 5 (11.11.2016/942) mukaan: Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Tämä ei toteudu, jos Iso Saapasnevan hanke toteutuu.

Useilla tuulivoima-alueilla Suomessa koti on jouduttu jättämään. Tuulivoimaloiden aiheuttama terveydensuojelulain mukainen haitta on siis todellinen. Viime vuonna ilmestyi uusi suomalaistutkimus. Valtioneuvoston tilaamassa suomalaistutkimuksessa 2020(VTT, HY, THL) todettiin että 15 % tuulivoima-alueiden asukkaista oireili. Tätä Yle ei uutisoinut lainkaan. Oireilu tuulivoimala-alueilla on todellista ja se heikentää alueen asukkaiden elämänlaatua ja vie heiltä terveen asuinympäristön. Missään päin maailmaa ei ole rakennettu asutuksen keskelle näin suuria (jopa 10 MW tuulivoimaloita). Alueen asukkaita ei saa altistaa täysin tuntemattomalle terveysriskille. Vertaisarvioitua tutkimusta terveyshaitoista on mm. Saksasta; joten rakentamisesta on syytä pidättäytyä.

Selvityksissä ei ole mallinnettu tuulivoimaloiden aiheuttaman infraäänien leviämistä. Myös kuuloalueen ulkopuolella olevat taajuudet on mallinnettava, koska ne vaikuttavat keskushermostoon (Weichenberger

ym.2017). Erityisesti tuulivoimalan lapataajuuteen liittyvän sykkivän äänenpainepulssin vaikutus tulee selvittää. Tämä on melun kauimmaksi kantautuvin ja häiritsevin osa. Selvityksessä tätä ei ole huomioitu lainkaan. Viittaamme myös liitteenä olevaan DI Hannu Nykäsen asiantuntijalausuntoon, jonka mukaan Pitkäsalon asukkaiden tilanne on melun kannalta kaikkein ongelmallisin. Jos hanke toteutuu tulemme vaatimaan korvauksia hyvin todennäköisesti aiheutuvista terveyshaitoista hanketta ajaneilta tahoilta.

Kuvamallinnuksissa on huomioitava myös Pitkäsalon alue. Mallinnukset on tehtävä laajakulmakuvien lisäksi 3D tekniikkaa ja animaatioita hyödyntäen, jolloin vilkkuvien lentoestevalojen häiritsevyys voidaan todenmukaisesti havaita. Yva-Kaavaselostuksessa ympäristön herkkyyks välkevaikutuksille on luokiteltu vähäiseksi. Selostuksessa sanotaan "Hankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava Övermarkin ja Pitkäsalon kyläalueilla sijaitsevien asuntalojen sekä hankealueella sijaitsevien yksittäis- ja lomarakennusten kohdalla muodostuva välkevaikutus" Miten tämä välkevaikutus huomioitaisiin, kun tuossa kohdassa huomautetaan, että mallinnuksessa käytetty voimalatyyppi saattaa olla joku muu. Mallinuksilla ei ole siis mitään arvoa. Tällaisia mallinuksia ei voi käyttää suunnittelussa.

Hankkeen vaikutusta Särkikylän elinkeinoin ei ole huomioitu. Hankkeen vaikutus alueen elinkeinoin on negatiivinen, toisin kuin Rambollin selvitys väittää. Pihlajalammen alue on Pitkäsalon asukkaille tärkeä virkistätymispaikka, hanke tuhoaisi luonnon ja hiljaisuuden siellä. Luontoselvityksistä puuttuu täysin petoselvitykset. Alueelta on runsaasti karhu- ja susihavaintoja. Myös ahma ja ilves kuuluvat alueen eläimistöön. Linnustoselvityksestä puuttuu mm. kuukkeli, jota esiintyy hankealueella. Hankealueen läheisyydessä on tavattu myös Lapintiasia. Hanke tuhoaisi alueen liito-oravien reviirit täysin. Peurojen osalta voidaan todeta, että alue on peurojen talvilaidunalue ja hanke tuhoaisi niiltä tämän elinympäristön täysin. Luonto Pihlajakalliolla on erityisen kaunista kallioaluetta ja se tärkeä rentotumispaikka alueen asukkaille, kuten koko hankealue. Sitä ei saa tuhota muuttamalla se teollisuusaluetta muistuttavaksi tuulivoimala-alueeksi.

Kaiken edellä mainitun perusteella ja hankkeen vakavat sosiaaliset vaikutukset alueen asukkaisiin huomioon ottaen on valittava O-vaihtoehto.

Tuulipuistojen vaikutuksesta sorkka- ja kavioläimiin ei ole riittävästi kenttätutkimuksia huolimatta maailmantuulienergian nopeasta kasvusta. Suuri osa aikaisemmista tutkimuksista on toisistaan poikkeavia eivätkä ne ota huomioon tuulipuistojen kokoa. Klich ym. (2020) tutkivat tuulipuistojen vaikutusta metsäkauriiden stressitasoon seitsemän erikokoisen (12–27 turbiinin) tuulipuiston perusteella Itä-Puolassa ja havaitsivat kohonneita stressitasoja metsäkauriilla. Sekä tuulipuiston pinta-ala että turbiinien lukumäärä selittivät metsäkauriin lisääntyneen stressin aiheuttamia ilmiötä. Korkeat stressitasot (lisääntynyt kortisolieritys) vaikuttavat mm. eläintenhyvinvointiin ja hedelmällisyyteen.

Lopucki ym mukaan tuulivoimalat pirstovat luonnoneläinten elinympäristön Useimmissa tuulienergian vaikutuksia eläimiin koskevissa tutkimuksissa on keskitytty lintu- ja lepakoiden toimintaan, elinympäristöjen käyttöön ja kuolleisuuteen sekä todennettu turbiinien haittoja.

Lopucki ym.(2018) tutkivat, että tuulipuistotoiminta voi vaikuttaa maaeläimiin sekä tuulipuistojen välittömässä läheisyydessä, että myös sen reuna-alueilla. Eläinten reaktiot olivat lajikohtaisia. Kasvinsyöjät (hirvi ja jänis)välttivät tuulipuistojen läheisyyttä eniten. On tärkeää, että nykyistä enemmän kiinnitettäisiin huomioita tuulipuistojen aiheuttamiin vaikutuksiin alueen eläinten terveyteen ja käyttäytymiseen.

Kansallisesti yleinen kiinnostus vaihtoehtojen ja uusiutuvien energialähteiden kehittämiseen lisääntyy j apoliittinen paine kasvaa. On kuitenkin syytä olla huolissaan tuulienergian vaikutuksista alueen eläimiin. Tuulienergiailaitokset voivat vahingoittaa villieläimiä sekä törmäyksissä turbiinien ja voimajohtojen kanssa että epäsuorasti esimerkiksi muuttamalla elinympäristöä. Mockrin ja Gravenmier 2012 totesivat, että tuulienergian vaikutuksista villieläimiin on liian vähän tutkimustietoa. Tuleviin tutkimustarpeisiin kuuluu pitkäaikainen, useaan paikkaan perustuva, kokeellinen tutkimus tuulienergian vaikutuksista villieläimiin,

parempi kyky arvioida tuulienergialaitosten populaatiotason ja kumulatiiviset vaikutukset villieläimiin sekä parempi tieto tärkeimpien villieläinlajien muuttoliikkeestä ja väestöstä.

Mielipide 25

Haluan kyseisen osayleiskaavaluonnoksen alueen yhtenä metsänomistajana sekä myös Lappajärvellä lomapalveluja käyttävänä henkilönä tuoda esiin vastustavan mielipiteeni liittyen osayleiskaavaluonnokseen. Iso Saapasnevalle suunniteltu tuulivoimalapuisto tuhoaa luontoa laajalta alueelta sekä tuhoaa Lappajärven arvokasta kulttuurimaisemaa vaikuttaen epäsuotuisasti kuntaan suuntautuvaan matkailuun ja sen kehittämiseen. Ennen kaikkea tuulivoimalapuiston aiheuttama melu, välke sekä infraäänit aiheuttavat häiriöitä sekä mahdollisia terveyshaittoja kuntalaisille, loma-asukkaille/lomamatkailijoille. Järviseudun sanomissa (3/2021, sivu 9) tuodaan selkeästi esiin tuulivoimaloiden aiheuttamia terveydellisiä uhkia/haittoja. Kunnan tehtävänä on huolehtia kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä luontoarvojen säilymisestä, mitä kyseinen hanke ei mielestäni edistä. Luontoarvojen palauttaminen tuulivoimalapuiston lopettamisen jälkeen kestää vuosikymmeniä. Pitkällä tähtäimellä tuulivoimaloiden tuotot eivät tule kompensoimaan matkailusta ja metsänhoidosta saatavia tuloja. Tuulivoimalat eivät tule myöskään edistämään alueen vetovoimaisuutta asumispaikkana.

Järviseudun sanomissa olleessa artikkelissa tuotiin myös esiin, että Saksassa tuulivoimaloiden lisärakentaminen on jäissä johtuen niiden asukkaille aiheuttamista haitoista. Ymmärrettävästi saksalainen yhtiö pyrkii näistä syistä levittäytymään Suomen markkinoille kotiuttaen voitot Saksaan ja tuhoten samalla suomalaisten elinympäristöä ja aiheuttaen pitkäaikaisia haittoja ihmisille.

Vetoankin Lappajärven kunnan päättäjiä estämään Iso Saapasnevan tuulivoimalapuiston osayleiskaavan voimaantulon.

Mielipide 26

Vastustan jyrkästi koko projektia. Suunnitellut tuulivoimalat tulevat aivan liian lähelle asutusta. Suunnitelmassa ei mielestäni ole tätä otettu riittävästi huomioon. Riittäviä terveys selvityksiä tuulivoimaloiden aiheuttamiin terveyshaittoihin ei ole tehty. Ei ole mitään järkeä tuoda noin isoja voimaloita noin lähelle vakituista asutusta. Tuulivoimalat tulisivat näkymään myös hyvin laajalle alueelle.

Suunnitellut tuulivoimalat vähentävät alueen virkistyskäyttöä. Kyseistä aluetta käytetään niin kesällä kuin talvellakin. Esimerkiksi kesällä marjastukseen ja virkistytymiseen sekä talvella metsästyksen. Alueella on vanhanvuoren näkötorni ja laavu, jotka ovat aktiivisessa virkistyskäytössä. Myös Pihlajalammelle on tullut uusi laavu. Tuulivoimaloiden olemassa olo kyseisellä alueella vähentää alueen käyttöä merkittävästi.

Entä alueen eläinkanta. Metsäpeurat tulevat talvehtimaan alueelle. Myös hirvet käyttävät kyseistä aluetta. Ainakin näitä eläimiä ei tulevaisuudessa siellä näy, jos tuulivoimalat Iso-Saapasnevalle tulevat. Alueella liikkuu myös maa- ja merikotkia, joiden reviiriin tuulivoimalat varmasti vaikuttavat. Sekä myös liito-oraviin. Alueen eläimistön kanta tulee pienenemään ja köyhtymään useiden lajien siirtyessä pois tuulivoima-alueelta.

Lappajärveä on markkinoitu matkailun avulla. Myös naapurikunnat ovat markkinoinnissaan hyödyntäneet Lappajärven kaunista ympäristöä. Nyt tämä kaunis järvimaisema ja erityisesti Itäkylässä kaunis maaseutumaisema halutaan pilata tuulivoimaloilla. Jos tuulivoimalat tulevat, saa monessa kunnassa laittaa lapun luukulle. Täällä ei teollisuutta niin paljoa ole, että niistä pelkästään kustannetaan kuntien menot vaan kyllä me tarvitaan niitä matkailijoita ja heidän mukanaan tulevaa rahaa alueen kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Ei kukaan halua olla hotellissa, jonka naapurissa näkyy isot tuulivoimalat. "Havainnekuvia" tulevista tuulivoimaloista ja niiden vaikutuksista on kyllä ollut, mutta ne eivät vastaa todellisuutta. Sen näkee jo menemällä Itäkylään katsomaan tuulenmittausmastoja. Tuulenmittausmasto ei edes ole niin iso mitä

tulevat tuulivoimat. "Havainnekuissa" ei ole riittävästi esitetty tuulivoimaloiden vaikutuksia maisemaan. Erityisesti tuulivoimaloiden todellista kokoa ja pimeällä näkyvää välkettä ei ole havainnollistettu.

Tuulivoimat vaikuttaisivat merkittävästi elämään. Itäkylässä tulisi käytyä vähemmän metsällä ja marjassa. Myös muu alueen virkistyskäyttö jäisi vähemmälle, mikä on huono asia. Eihän alueella voi liikkua, kun talvella voi "sataa" jäätä niskaan tuulivoimaloiden lavoista. Ja mites se jatkuva humina ja infraäänit? Ei niiden vaikutuksista ole kukaan puhunut mitään. Jokainen ihminen kokee asiat eri tavalla. Meissä on herkkiä ihmisiä, jotka aistivat asioita herkemmin kuin muut. Eikö tällaisten ihmisten näkökantaa haluta huomioida ollenkaan? Itäkylässä on paljon tehty talkoilla asioita ja yritetty panostaa viihtyvyyteen, mikä nyt halutaan pilata tuomalla tuulivoimat aivan liian lähelle asutusta. Kysynpähän vaan, että ottaisivatko nämä jotka tuulivoimaloita puolustavat, omalle takapihalleen yhtä suuren tuulivoimalan, mitä Iso-Saapasnevalle nyt kaavaillaan. Ja vaikuttaahan tämä projekti myös naapurikuntiin laajalla alueella. Koko projektissa ei ole järjen häivääkään.

Tuulivoimaloiden rakentaminen Iso-Saapasnevalle vaikuttaa ihmisten halukkuuteen muuttaa Järviseudulle. Ne voivat myös lisätä muuttoliikettä Järviseudulta pois. En minä ainakaan haluaisi oman olohuoneen ikkunasta katsella tuulivoimaloita tai pimeällä jatkuvaa valon välkettä, kun tuulivoimaloiden lavat pyörivät. Näiden tuulivoimaloiden rakentaminen kyseiselle alueelle on lyhyt näköistä. Ilmeisesti alueen vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden terveydellä ei ole mitään merkitystä saatikka asuntojen ja mökkien arvon laskulla. Se on ihan kukkua, etteivät tuulivoimat vaikuta arvoon millään lailla. Kyllähän se asia on niin, että jos sinulla on mökki järven rannalla ja tuulivoimat näkyvät ja kuuluvat taustalla, laskee se arvo siihen nähden jos näitä tuulivoimaloita ei olisi. Kaikkihan sen maalaisjärjellä osaa ajatella.

Lopuksi yhteenvetona toivoisin, että Iso-Saapasnevalle suunniteltuja tuulivoimaloita **Ei rakennettaisi ollenkaan** kyseiselle alueelle ja kyseinen projekti keskeytettäisiin ja lopetettaisiin moninaisten terveydellisten, psyykkisten, sosiaalisten, viihtyvyyteen, turvallisuuteen ja laajan eläin- ja lintukantaan vaikuttavien vaikutusten vuoksi.

Mielipide 27

Aluksi Viitaten lausuntopyyntöönne 1.12.2020 koskien Iso-Saapasnevan tuulivoimala-alueen ympäristövaikutusten arviointiaineistoa ja osayleiskaavaluonnosta totean seuraavaa. Omistan ... Kesämökin omistamisen tarkoitus on vapaa-ajan asuminen ja vapaa-ajan viettäminen Välijoen rantamaisemissa luonnon rauhassa lapsuteni maisemassa. Toiveena on luonnonkauniin paikan säilyvän myös lapsilleni. Meneillään oleva teollisuustoiminnan aloittamishanke huonontaa, ellei jopa pilaa kesämökkini käyttöolosuhteet. Kiinteistöni sijaitsee aivan suunnitellun teollisuusalueen vieressä. Näin mittava teollisuusalue muuttaa maisemaa laajalla alueella, teollistaa sitä ja sillä on oleellinen vaikutus alueen kiinteistöjen arvoihin ja käyttömahdollisuuksiin pysyvästi.

Puutteet kaava- ja YVA-selostuksessa

Kaavaselostuksen nimi on harhaanjohtava. Kyseessä ei ole puisto vaan teollisuusalue. Ymmärrän hyvin markkinoinnilliset arvot, mutta totuus on totuus. Mm. ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan vaikutuksia arvioitaessa on huomioitava hankkeen kokonaisvaikutukset. Tehty selvitys on puoltamaan teollisuusalueen perustamista ja haittapuolet on ohitettu tai niistä annetaan puuteellisesti tietoa. Kaavaselostuksessa on myös käytetty harhaanjohtavia kuvituskuvia mastojen korkeuksista ja siipien oikeista mittasuhteista. Taiteilijan näkemys maisemasta ei siis ole se todellisuus, jonka alueen asukkaat tulisivat jatkossa näkemään. Kaavan laadintatyö ei myöskään täytä Maanrakennuslain ja asetuksen kirjainta.

Alla muutamia poimintoja havaituista puutteista ja virheistä huomioiden ympäristöministeriön ohjeet ja Maanrakennuslain kohdista ainakin MRA:1§ MRL:9 § MRL 63:§.

- Kaavaselvityksessä ei ole selvitetty alueen kiinteistöjen ja tonttien arvonaleneman
- vaikutusten merkittävyyttä ei ole otettu huomioon oikeassa mittakaavassa
- maankäytön hyötymahdollisuuksien muutosten arvioiti

- selvitys luonnonvaraisiin eläimiin kohdistuvasta muutoksista
- tärinähaittaselvitys puuttuu, meluhaittaselvitys on puutteellinen
- turvaselvitys on puutteellinen
- selvityksessä olevat piirrokset ja kuvat ovat harhaanjohtavat, kaavakartta on puutteellinen ainakin puuston kaatamisten osalta. maisemaselvitys on puutteellinen Lappajärven järveltä katsottuna
- vaikutukset alueen ulkoilu-, marjastus-, kalastus- ja metsästyskäyttöön kuvattu huonosti

Yhteenveto: Yllä mainitun perusteella katson, että kaavoitusprosessi ei kohtaa annettuja määräyksiä tai ohjeita on jo siitäkin syystä välittömästi keskeytettävä. Kaiken kaikkiaan tämä sähköntuottamiseen suunnitellun teollisuusalueen mukanaan tuomat haitat ovat kohtuuttomat alueen niin vakituksille- kuin myös kesäasukkaille. Tästä syystä katson, että kaavoitusvaihtoehto 0 on oikea tälle teollisuushankkeelle.

Mielipide 28

Iso Saapasnevalle suunnitellusta tuulivoimala-alueesta noin 2-5 kilometrin säteellä asuu 379 asukasta, asuinrakennuksia on 175 ja loma-asuntoja 159. Kunnan tulee etupäässä huolehtia kaikkien kuntalaisten turvallisuudesta ja viihtyisyydestä tasapuolisesti. Ennen tuulivoima puiston suunnittelun julkituloa vuonna 2016 hankimme omistukseemme... Alueella on maisemakaava, joten luotimme siihen että merkittäviä muutoksia ei alueella synny. Tontille aloimme suunnittelemaan ja rakentamaan talviasuttavia lomarakennuksia vuonna 2017.

Mökki ja saunarakennus on suunniteltu ja sijoitettu siten että niiden arkkitehtuuri myötäilee joen muotoja sekä ottaa huomioon auringon vaikutuksen. Maisemallisesti voimaloiden rakentaminen on meidän tapauksessa erittäin ikävä asia. Voimalat sijoittuvat lähes suoraan vastarannalle joten välke ja valaistus haitat ovat ilmeiset. Lisäksi maailmalla kiistellyistä teollisten voimaloiden terveyshaitoista ei myöskään voi olla huolestumatta.

Kalakanava jota kautta myös veneyhteys lappajärveen, maiseman kauneus, luonnon rauha ja lukuisat lintulajit sekä keskustan läheisyys ovat välilojen tärkeimpiä asioita jotka houkuttelevat rakentamaan. Välilojen kiinnostavuus oli erittäin hyvässä nousussa, mutta tuulivoimapuiston suunnitelmien julkitulo on jo toditetusti vähentänyt kiinnostusta. Olemme erittäin hämmästyneitä kunnan toiminnasta välilojen tapauksessa sekä loma-asukkaiden mutta myös vakituisten asukkaiden vuoksi.

Taloudellinen sijoitus rakennus projektiin on ollut kohdallamme erittäin merkittävä ja tuleamme varaamaan oikeuden hakea korvauksia tontin ja rakennusten arvon alenemisista Lappajärven kunnalta jos tuulivoimapuisto toteutuu. Haluamme myös tuoda esille seuraavia huomautuksia kaavasta ja YVA selostuksesta koskien erityisesti väestöä, ihmisten terveyttä, elinoloja ja viihtyvyyttä.

Tuulivoimala-alue tulee merkittävästi vaikuttamaan Lamminkylän ja Hernesniemen (noin 3-5 km voimaloista) vakituisten ja loma-asukkaiden elämään. Lisäksi toteutuessaan hanke asettaisi Lappajärven kunnan sekä naapurikuntien Evijärven ja Vetelin asukkaat erittäin eriarvoiseen asemaan.

MELUVAIKUTUKSET 8.1

Kaavaselostuksessa todetaan, että taustäännet tai hiljaisuus vaikuttavat merkittävästi tuulivoimalaitoksen äänen havaitsemiseen. Hankealueen ympäristö on nykyisellään äänimaisemaltaan varsin hiljainen, silti hankealueen ympäristöön herkkyys meluvaikutuksille on arvioitu kohtalaiseksi. Tämä pitäisi merkitä suureksi. Lisäksi hankealueelle suunniteltujen tuulivoimaloiden koko on suurempi kuin missään muualla ja selvityksessä mainitaan pitkin dokumenttia epävarmuustekijäksi, että voimaloiden tyyppi ja sijaintipaikat saattavat muuttua.

Kaavan melumallinnukset ovat puutteelliset. Tuulivoimalat on sijoitettu kaavassa peräkkäin 3 eri ryppäeseen. Mahdolliset jättöpyörteet ja niiden aiheuttama melu on selvitettävä myös siinä olosuhteessa kun maanpinnalla on tyyntä ja 200 m korkeudessa tuulee. Tällöin kokemuksen mukaan äänet leviävät laajalle alueelle. On myös väärin verrata tuulivoimaloista aiheutuvaa melua esimerkiksi liikenteen meluun. Hankealueella ei ole suurta liikennettä vaan alue on hyvin rauhallinen. Tuulivoimalat taas olisivat lähtökohtaisesti toiminnassa koko ajan, ympäri vuorokauden. Tämä vaikuttaa erittäin häiritsevästi alueen pysyviin asukkaisiin sekä loma-asukkaisiin.

VÄLKEVAIKUTUKSET 8.2

Hankealueelle rakennettu tuulenmittausmasto ylittää 140 metrin korkeuteen ja pelkästään tämä masto ja sen valot näkyvät hyvin selvästi mm. Lamminkylään ja Hernesniemeen. Suunnitellut voimalat ovat yli kaksi kertaa korkeammat, joten ne myös näkyvät todella kauaksi. Ympäristön herkkyys välkevaikutuksille on luokiteltu vähäiseksi, vaikka alueella on kiinteää asutusta, loma-asutusta ja vastarannalla Nykälänniemen matkailukeskittymä. Oikea herkkyys on vähintäänkin kohtalainen/suuri. Lisäksi mallinnukset ovat merkityksettömiä, jos voimaloiden malli, koko tai sijoittelu muuttuu.

8.3. VAIKUTUKSET IHMISTEN ELINOLOIHIN JA VIIHTYVYYTEEN

Hankkeessa on toteutettu tammikuussa 2019 asukaskysely, joka postitettiin kaikkiin noin 5 km säteellä hankealueesta sijaitseviin talouksiin (286 kpl). Vastausprosentti oli 48, mitä voidaan pitää kohtalaisen korkeana. Kyselyn tulokset kertovat selkeästi asukkaiden mielipiteen suunnitellusta tuulivoimala-alueesta (ohessa otteita raportin tuloksista):

62 % vastanneista oli täysin eri mieltä siitä, että lähiympäristön asukkaat tottuvat tuulivoimaloihin ja alkavat pitää niitä luontevana osana ympäristöä. 60 % vastanneista oli myös täysin eri mieltä siitä, että Iso Saapasnevan tuulivoimalat tulisivat parantamaan kunnan imagoa.

Vastaajista 77 % tarkkailee ja nauttii hankealueen luonnosta vähintään vuosittain ja 41 % viikoittain. Marjastusta ja sienestystä alueella harrastetaan vähintään vuosittain noin 73 %, hiihtoa alueella harrastaa noin 47 % vastaajista. Hankealueen lähiympäristön käyttömuotoina vastaajat mainitsevat luonnon hiljaisuudesta nauttimisen, asumisen, vapaa-ajan vieton alueella, virkistyskäytön ja veneilyn.

Asukkailta kysyttiin, miten he arvioivat tuulivoiman näkymisen horisontissa, vilkkumis- ja varjoefektin, tuulivoimalan äänen sekä varoitusvalojen vaikuttavan heidän elämäänsä olettaen, että asunnolta on näköyhteys tuulivoimaloihin. Yli 65 % vastaajista piti kaikkia kysytyjä ominaisuuksia epämiellyttävinä tai negatiivisina.

Vastaajista yli 50 % piti hankkeen vaikutuksia omaan elinympäristöön melko- tai erittäin kielteisinä. 58 % vastaajista suhtautuu Iso Saapasnevan tuulivoimapuistohankkeeseen erittäin kielteisesti:

Negatiivisen kannan perusteluita:

- Alueen nykyinen kaunis maisema ja luontoarvot tuhoutuvat sekä virkistysalueiden käyttö kärsii.
- Alueen asukkaiden elinolot huononevat, tuulivoimalat tulevat liian lähelle asutusta.
- Tuulivoimaloiden aiheuttamat terveysvaikutukset, erityisesti infraäänien vaikutukset huolestuttavat.
- Kiinteistöjen arvo laskee.
- Hanke ei tuo työpaikkoja eikä tuota mitään.
- Tuulivoima on energialähteenä hyvä asia, mutta paikka on väärä. Parempi paikka olisi teollisuusalueella tai merellä.
- Negatiivinen vaikutus alueen turkistarhojen toimintaan.
- Alueen muun yhteistoiminnan kehittyminen vaikeutuu.
- Hankkeen salaperäisyys suututtaa, millä perusteella alue on valittu tuulivoimaloille.

Yhteenvetona todetaan, että 66 % kyselyyn vastanneista lähialueen asukkaista suhtautuu Iso Saapasnevan tuulivoimapuistohankkeeseen kielteisesti. Kielteisesti hankkeeseen suhtautuvat toivat esille voimaloiden sijainnin liian lähelle asuntoja ja terveyshaitat sekä lisäksi haitat maisemaan, luontoon ja sen virkistyskäyttöön.

On lähes naurettavaa, että kaavaselostuksessa on todettu Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen vaikutusalueen herkkyys elinolojen ja asumisviihtyvyyden näkökulmasta kohtalaiseksi. Se pitäisi merkitä erittäin suureksi! Koulut ja terveyskeskukset on määritelty herkästi häiriintyviksi kohteiksi, mutta niissä ihmisiä oleilee vain pienen osan päivästä, vakituiset asukkaat kärsivät voimaloiden vaikutuksista eniten ja ovat sen kyselyssä selkeästi ilmaisseet!

VAIKUTUKSET TERVEYTEEN 8.5

Maailmalla on tehty useita puolueettomia tutkimuksia tuulivoimaloiden terveyshaitoista. Suomessa ei silti valitettavasti edelleenkään löydy poliittista halukkuutta tarkastella muualla maailmassa tehtyjä tieteellisiä tutkimuksia, joten virallisesti ongelmaa ei ole olemassa.

Infraääniksi kutsutaan ääniä, joiden taajuus on ihmisen kuuloalueen alapuolella eli alle 20 hertsiä. Infraääni on pulssoivaa värähtelyä, joka voi olla terveydelle vaarallista taajuusalueella 5-10 Hz. Tämä johtuu infraäänien hermostollisista vaikutuksista. Osa ihmisistä kokee suurten tuulivoimaloiden aiheuttamat infraäänit päänsärkinä, huimauksena, huonovointisuutena tai merisairautena, unihäiriönä ja myös muina ongelmina. Sisäkorvan mekanismit eivät estä aistimasta kehon ulkopuolisia ääniä, minkä vuoksi tuulivoimalan infraäänien aistiminen on erittäin häiritsevää. Oireet toistuvat samanlaisina ympäri maailmaa.

Ihmiskehot reagoivat niin melu- kuin infraäänivaikutuksiinkin eri tavoilla: kaikki eivät sairastu, mutta osalle vaikutukset saattavat olla merkittävän kielteisiä.

Suomessa Valtioneuvoston yhteisen selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) rahoittaman hankkeen toteuttivat VTT, THL, TTL ja Helsingin yliopisto. Tutkimuksessa todettiin, että tuulivoimaan liitetty oireilu on melko yleistä, mutta infraäänialtistus ei selitä sitä. Tämä tutkimus infraäänien vaikutuksesta ei ole kuitenkaan vedenpitävä, koska siinä koehenkilöt altistettiin aidolle tuulivoiman tuottamalle äänelle pelkästään laboratorio-olosuhteissa. Suomen ympäristöterveys ry:n puheenjohtaja Markku Mehtätalo toteaa, että kokemukseräisesti on huomattu, että tuulivoimaloiden rakentamisen jälkeen, yleensä muutaman kuukauden kuluessa, lähiseudun asukkailla on alkanut ilmetä monenlaisia oireita.

Kaavaselostuksessa todetaan hankkeen terveysvaikutusten olevan pienen kielteisiä ja lähdetiedoiksi on valikoitunut ainoastaan sellaisia, jotka tukevat tätä hanketta. Lappajärven kunnan päättäjien on syytä harkiten ja tarkkaan sekä avoimin mielin tutkia tuulivoimasta tehtyjä kansainvälisiä tutkimuksia terveyshaitoista ja suhtauduttava niihin vakavasti suojellakseen tasapuolisesti kunnan väestöä, erityisesti lapsia.

VAIKUTUKSET ELINKEINOIHIN 8.4

Kaavaselostuksessa on muuan muassa todettu, että tuulivoimahankkeella olisi suuri myönteinen vaikutus alueen työllisyyteen. Itse tuulivoimayritys on saksalainen ja kokemus on osoittanut, että suuressa osassa tuulivoimaloiden rakennusprosesseja työvoima on tullut ulkomailta, eikä paikallisia toimijoita ole hyödynnetty. Iso Saapasnevan projektissakaan ei ole erikseen mainittu tai luvattu, että hanke käyttäisi paikallisia saati suomalaisia urakoitsijoita rakennusvaiheessa. Eli ei voida siis todella, että työllisyysvaikutukset olisivat nimenomaan Lappajärveläisille myönteisiä!

Hanke tuottaa kunnalle verotuloja sekä maanomistajille vuokratuloja. Onko kuitenkaan otettu huomioon sitä suhdetta, että voimaloiden toteutuessa lähialueen kiinteistöjen arvot romahtavat, negatiivisten terveysvaikutusten johdosta ihmisiä saattaa muuttaa pois alueelta eikä Lappajärvi enää houkuttele paluumuuttajia tai muita potentiaalisia muuttajia?

Lappajärven kunnan pitää tehdä tarkat laskelmat siitä, miten paljon tuulivoimalat tuovat verotuloja, miten paljon kiinteistöjen arvo todellisuudessa laskee (tätä varten pitää kysyä arviot vähintään kolmelta eri laskentayritykseltä), paljonko tappiota tulisi esimerkiksi yhden 5 henkisen perheen pois muutosta, paljonko kunta häviää, jos esimerkiksi Välijoen tontit eivät voimaloiden vuoksi mene kaupaksi ja verrata tätä suhdetta kunnan talousarvioon. Lisäksi kunnan pitää vaatia todelliset laskelmat ja vakuuden voimaloiden purkukustannuksista. Jos maanomistajat eivät aikanaan pysty kustantamaan voimaloiden purkua, jäävät purkukustannukset täten kunnalle ja sen asukkaille. Ei missään nimessä kannata ajatella ja tehdä päätöksiä hetkittäisen hyödyn perusteella, kun taloudellinen tappio voi olla tulevaisuudessa musertava. Tämän vuoksi kaavaselostuksen toteamus suurista myönteisistä vaikutuksista ei päde ja se pitää muuttaa vähäisiksi tai kohtalaisiksi.

Suora lainaus Lappajärvi ryhmästä eräästä tuulivoimaan liittyvästä keskustelusta:

”Meidän olis tarkoitus suunnilleen vuoden kuluttua pakata tavarat muuttoautoon ja vaihtaa maisemaa Lappajärvelle. Muutto luonnon helmeen, poikkeavan kauniiseen ympäristöön. Mitäpä luulette oltaisiinko päädytty samaan ratkaisuun, jos jokaisesta ilmansuunnasta löytyisi sähkövatkaimia muistuttaen tasaisilla välkähdyksillään olemassaolostaan. Lappajärvestä ei varmaankaan tule enää Etelä-Pohjanmaan kasvukeskusta, mutta ei omaa ympäristöään kannattaisi varmaan ehdoin tahdoin pilata”.

Matkailun kannalta kaikkein tärkeimmät vetovoimatekijät ovat uhattuina: maisemat ja luonnonrauha. Geopark-hanke eteee, mutta voimalahanke vie pois sen uskottavuutta. Geoparkin idea on nimenomaan aidossa ja alkuperäisessä luonnossa ja kulttuurissa.

Lappajärven kunta teki mittavan investoinnin rakentaessaan kalakanavan Lappajärven ja Välijoen yhdistämiseksi. Positiivinen vaikutus vesistön käyttämiseen ja samalla vaikutukset matkailuun näkyivät Välijoella heti. Veneilijöitä, kalastajia, melojia ja sub-lautailijoita meni joelle ohi päivittäin. Voidaan vain arvella, kuinka miellyttävää olisi veneillä Lappajärven pohjoisosassa tai meloa kanootilla Välijoella, jos vieressä kohoaa ja pitää ääntä Eiffel-tornin kokoisia tuulivoimaloita ja vesi vielä voimistaa ääniaaltoja. Uusien luontoyritysten perustaminen tällaiseen ympäristöön ei olisi enää järkevää.

Konkreettisena esimerkkinä voimaloiden aiheuttamasta negatiivisesta vaikutuksesta voidaan myös pitää, että Lappajärven kunnan alueella oli vielä 2019 lopulla vireillä hanke uuden luontomatkailuhotellin esiselvityksestä, mutta uniikista alueesta ja Geoparkista alunperin kiinnostunut potentiaalinen rahoittaja vetäytyi, kun kuuli että Lappajärven kunnalle on suunnitteilla tuulivoimaloita paraatipaikalle. Hänelle kuntastrategia näyttäytyi epäjohdonmukaisena.

Infraäänen vaikutus tuotantoeläimiin on edelleen selvittämättä, joten elinkeinoriski on todellinen lähialueiden eläintuotantotiloilla. Lappajärvellä on useita turkistarhoja ja nämä yrittäjät tuovat kuntaan paljon verotuloja. Kuinka suuri negatiivinen vaikutus kuntatalouteen on, jos muutenkin vaikeuksissa oleva ala joutuu suurempaan ahdinkoon tuulivoimaloiden vuoksi. Voimaloiden lähellä sijaitsevien eläintilojen eläinten on todettu synnyttävän enemmän kuolleita poikasia ja luomaan poikaset ennenaikaisesti. Tuulivoimahankkeen uhka tulevaisuudessa ei innosta tuotantoeläintiloja investoimaan elinkeinoonsa tai laajentaman sitä.

VAIKUTUKSET LUONNONOLOIHIN JA -VAROIHIN 9. SEKÄ YHDYSKUNTARAKENNE, MAANKÄYTTÖ JA AINEELLINEN OMAISUUS 10.

Tuulivoima-alueen rakentamisvaiheessa jokaisen tuulivoimalan ympäriltä raivataan puusto noin 1 hehtaarin alueelta ja tiealueiden ympäriltä raivataan noin 15 metrin levyinen alue. Suomen metsät toimivat hiilinieluinä. Keskimäärin Suomen metsät sitovat Suomen vuosittaisista kokonaispäästöistä 30-60 prosenttia. Metsät sitovat hiiltä sitä enemmän mitä tehokkaammin ne tuottavat puuta. Kun metsän kaadetaan, hiilinielu loppuu.

Tuulivoimaloiden vaikutuksesta eläinten käyttäytymiseen ei ole paljoa tutkimustietoa, ja siltä pohjalta arvioissa tulisi olla huomattavasti enemmän varovaisuutta. Hankealueesta tulisi puhtaaksi hakattua puutonta aluetta, ja siinä kohtaa yhtenäisen luonnonalueen rikkotumisen on suuri riskitekijä esimerkiksi liito-oravien elinpiirille ja metsäpeurapopulaation talvivaellusreitille. Hankealueen ja sen lähiympäristön kautta kulkee merkittävä osuus Suomen metsäpeurakannasta vuosittain keväisin, syksyisin ja talvisin. Peurat oleskelevat hankealueella marraskuun puolivälistä helmikuulle. Kesälläkin yksittäisiä peuroja nähdään hankealueella. Häiriövaikutuksen epävarmuus huomioiden ja varovaisuusperiaatetta noudattaen vaikutus arvioidaan suuruudeltaan suureksi kielteiseksi.

Kaavaselostuksessa väitetään, että tuulivoima yhteydessä ei syntyisi kasvihuonekaasupäästöjä. Väittäminen on pääsääntöisesti väärä. Tuulivoimaloiden lisääntyminen tarkoittaa enemmän sähköverkkojen kytkinlaitoksia, joissa yleisesti käytetään rikkiheksafluoridia. Se on kasvihuonekaasuna 23.500 kertaa voimakkaampaa kuin hiilidioksidi ja sitä vuotaa käytön myötä ilmakehään. Rikkiheksafluoridin käytön on arvioitu kasvavan 75 % vuoteen 2030 mennessä ja sen vaikutusaika ilmakehässä on pitkä, jopa 1000 vuotta.

Tuulivoiman päästöttömyys on markkinointimielikuva, jota tarjotaan kansalaisille tuulivoimamyönteisyyden lisäämiseksi. Yhden tuulivoimalan lavoista ja perustuksista syntyy elinkaarensa päätteeksi kymmeniä tonneja käyttökelpotonta purkujätettä. On edesvastuutonta lisätä ko. jätteen tuotantoa vailla suunnitelmaa siitä, kuinka se aikanaan käsitellään. On muistettava, että tuulivoimalan käyttöikä on tosiasiallisesti korkeintaan 15 vuotta, joka taas vähentää merkittävästi myös kunnalle etukäteen markkinoituja kiinteistövero- ja tuloja. Lisäksi tuulivoimaloiden osat valmistetaan ulkomailla ja ne kuljetetaan Suomeen laivoilla. Yhdessä tuulivoimalassa on toistakymmentä erikoiskuljetusta vaativaa osakokonaisuutta, joten kuljetuksia sataman ja tuulivoimalatyömaiden välillä tulee pitkälti toistasataa. On hyvinkin kyseenalaista, mikä todellinen positiivinen vaikutus ilmastoon tuulivoimaloilla on, vai onko aivan päinvastoin. On siis todella väärin ja tarkoituksenhakuista, että kuntapäätäjille markkinoidaan pelkkiä positiivisia vaikutuksia.

Kaavaselostuksen sivulla 146 (9.3.3 Vaikutukset ilmastoon ja ilmastomuutokseen) todetaan osuvasti, että "Myönteisen vaikutuksen merkittävyys arvioidaan vähäiseksi, sillä ilmaston laajan käsitteen vuoksi tuulivoimahankkeella ei katsota olevan kohtalaisia tai suuria vaikutuksia ilmastoon." Suomen tuulivoimala-alueet tulisi keskittää muutamiin suurempiin yksiköihin, eikä ripotella pieniä voimala-alueita sinne tänne keskelle ihmisasutusta. Näillä yksittäisillä hankkeilla ei saada aikaan merkittävää hyötyä vaan niillä tavoitellaan rahallista hyötyä itse tuulivoimayritykselle sekä aiheututetaan merkittävää vahinkoa kunnille.

VAIKUTUKSET MAISEMAAN JA KULTTUURIYMPÄRISTÖÖN 12.

Kaavaselostuksessa todetaan, että 3-6 kilometrin etäisyydelle sijoittuu maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia, joiden herkkyys tuulivoimaloiden aiheuttamille maisemavaikutuksille on kohtalainen. On täysin kyseenalaistettavaa, että vaikutusten merkittävyys arvioidaan vain kohtalaisiksi. Tämä tulisi muuttaa kaavaan erittäin suureksi. Todetaanhan selostuksessa useaan otteeseen, että hankealueelle rakennettavia voimaloita ei ole edes vielä markkinoilla, vaan havainnekuviissa on esitetty teoreettinen voimalamalli tulevaisuudessa, johon hankkeessa varaudutaan. Lappajärvellä on paljon laajoja peltolakeuksia ja Euroopan suurin kraaterijärvi, joten noin 300 metriä korkeat voimalat tulisivat näkyään erittäin laajalle. Kaavakonsultti ei useista pyynnöistä huolimatta ole toimittanut nähtäville realistisia 4-D mallinnoksia, joissa näkyisi sekä voimaloiden lapojen pyörintäliike että vilkkuvat valot päivä- ja yöaikaan.

Maisemavaikutuksen merkitys niin lähellä kuin kaukana on erittäin subjektiivinen asia ja siitä päätösvaltaa käyttävät alueen asukkaat. Erityisesti tässä kohdassa tulee nostaa tärkeimpinä esiin vaki- ja loma-asukkaiden antamat mielipiteen sen sijaan, että yritetään teoreettisesti analysoida maisemia.

Tuulivoimaloiden havainnekuvat eivät kaavaselvityksessä ole missään suhteessa johdonmukaisia. Esimerkiksi kuvassa 12-5 Lammin kylältä voimalat on kuvattu 4 km etäisyydellä. Havainnekuviassa 12-4 voimalat on kuvattu Nykälänniemestä katsottuna noin 4,7-5,3 km etäisyydeltä. Mistä syystä kauempaa otetussa

kuvamallinnoksessa voimaloiden lavat näyttävät merkittävästi suuremmilta, kuin lähempää Lammilta kuvattuna.

Joku näiden kuvien kokosuhteessa ei täsmää ja onkin suuresti kyseenalaistettava, kuinka todenmukaisia mallinnoskuvia kaavakonsultti on selvitykseen tehnyt!

YHTEENVETO

Ainut järkevä vaihtoehto Lappajärven kunnalle on 0-vaihtoehto. Vaihtoehdossa 0 (VE0) Iso Saapasnevan alueelle suunniteltuja tuulivoimaloita ja niiden maakaapeliliityntää kantaverkkoon ei toteuteta.

Kaavaselostus on paikoitellen erittäin epätasalaatuinen ja sillä on pyritty vain ja ainoastaan tuomaan esille hankkeen positiivisia puolia haittoja vähätellen. Velvoitamme Lappajärven kuntaa suhtautumaan hankkeeseen erittäin kriittisesti, vaatimaan lisäselvityksiä, tutustumaan myös maailmalla tehtyihin tutkimuksiin ja kaikista tärkeimpänä ottamaan huomioon paikallisten asukkaiden mielipiteet, asukas- ja maanomistajien kyselytutkimusten tulokset sekä kuntaan jo aikaisemmin toimitetun Iso Saapasnevan tuulivoimaa vastustavan yli 1000 allekirjoituksen adressin.

Hanke on jo nyt vaikuttanut kunnan asukkaiden väleihin negatiivisesti. Ihmissuhteita on kariutunut, voimala-alueen lähelle jäävät asukkaat ovat peloissaan ja jatkuva epävarmuus aiheuttaa huolta tulevasta. Lyhyen tähtäimen hyödyt eivät ole pitkän tähtäimen haittavaikutusten arvoisia. Lisäksi hanke tulee vaikuttamaan suuresti myös naapurikuntiin. Esimerkiksi Evijärven kunta on asettanut vaateen 4 km:n suojaetäisyydestä lähimpään asutukseen ja Iso Saapasnevan projektissa tämä ei toteudu.

Mielipide 29

ABO Wind Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Lappajärven Iso Saapasnevan alueelle. Alueelle suunnitellaan yhteensä noin 7-10 tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Suunnittelualue sijaitsee noin 8,5 kilometriä Lappajärven keskustaaajamasta koilliseen, Övermarkin kylän ja kuntarajan välisellä alueella. Suunnittelualue rajoittuu Evijärven ja Vetelin kuntiin.

YMPÄRISTÖ, LUONTO ja ASUMINEN

1. 77 miljoonaa vuotta sitten muodostunut Lappajärvi ympäristöineen on EUROOPAN SUURIN kraatterijärvi ja maakuntakaavassa määritelty matkailun vetovoima-alueeksi. Järven ympäristö on luonoltaan puhdasta, hiljaisuus korvin kuulematonta. Järven vesi tutkitusti ihoa parantavaa. Katson, että vetovoimaa eivät mitenkään lisää korkeuksissa pyörivät tuulimyllyn lavat, välkkyvät valot ja infraääni, joka häiritsee tutkitusti ihmisen unta ja eläimiä. WHO on 2018 lisännyt tuulimyllyjen melun yhdeksi ympäristömelun aiheuttajaksi. Maailma on melua täynnä, hiljaisuus on kultaakin arvokkaampaa. Talvet lisäävät ympäristömyrkyjen määrää alueella, jos tuulimyllyn lapoja "huuhdellaan" jäätymisen estämiseksi. Vaikutus luonnossa ääretön. Miten käy pohjavesien?

2. Kuinka on mahdollista, että 1,5 km päähän asutuksesta suunnitellaan näin massiivista tuulipuistoaluetta? Infraäänit vaikuttavat ihmiseen ja luontoon. Kuka vastaa haitoista, joita aiheutuu kuntalaisille ja lomalaisille? Lomalaiset lisäävät Lappajärven elinvoimaisuutta kesäisin ja talvimatkailukin on osoittanut kasvumerkkejä talviurheilulajien hiihto, laskettelu, retkiluistelu suhteen. Talvikalastus on elämys, jos ei sitä aiemmin ole päässyt kokemaan. Vilkkuvat valot eivät lisää elämyksellisyyttä päinvastoin. Loma-asuntojen hinnat laskevat ja kaavoitetut tontit Välijoen rannalla eivät mene kaupaksi. Lappajärven kunta toivoo kuntaan matkailijoita, on geo-lukio, ainutlaatuinen kraatterijärvi, loma-asuntotontteja, haetaan Geoparkjäsenyyttä eli jäsenyyttä rajatulle alueelle, joka sisältää tieteellisesti ja maisemallisesti merkittäviä geologisia kohteita. Geologian ohella geoparkissa on myös kiinnostavia luontokohteita sekä historiallisia nähtävyyksiä. Geoparkit toimivat UNESCON suojeluksessa. Ideaan eivät sisälly vilkkuvat, pyörivät tuulimyllyt. www.kraatterijarvigeopark.fi, mutta eikö sittenkään? Tuulimyllyt eivät sovi matkailun vetovoima-alueelle, tulevalle GEOPARK kohteelle. Entä Neva tai Suo, mihin nyt suunnitellaan tuulimyllyjä. Soilla tapahtuvat muokkaustyöt lisäävät huuhtoumia ja kuormitusta ympäristön vesialueisiin jokiin ja järviin. Onko tämä otettu huomioon? Suot ovat ensiarvoisen

tärkeitä hiilinieluja ilmaston kannalta. Suot ovat metsiäkin suurempia hiilivarastoja. Puolet Suomen suoluontotyypeistä ovat uhanalaisia, sillä kaikenlainen muokkaus vahingoittaa ekosysteemiä ja palautuminen on hidasta, joskus jopa mahdotonta. Miksi nyt halutaan tuhota tämä Iso Saapasneva, ekosysteemi joka on ensiarvoisen tärkeä luonnolle.

3. Mallinnoksissa ei ole annettu oikeanlaista kuvaa todellisesta korkeudesta, missä myllyn lavat pyörivät. Maisemavaikutukset tehtävä selkeästi vastaamaan todellisuutta. Mittasuhte on nyt väärä. Harhaanjohtava. Onko tämä tarkoituksellista, puolueellista?

4. Turvallisuus on otettava huomioon tulimyllyjä rakennettaessa. Kuinka se onnistuu pirstoutuneella kalliopohjalla tai nevalla? Pysyvätkö myllyt pystyssä? Kaatumisvaara? Aitaus? Talvella lentävät jääkimpaleet? Loukkaantumiseriski? Paloturvallisuus? Entäpä kun mylly syttyy tuleen, palaa? Onko Etelä-Pohjanmaalla riittävä sammutuskalusto? Myrkylliset savukaasut ympäristölle? Lista on loputon. Näihin seikkoihin ei missään mallinnoksessa ole otettu kantaa. Suuria yleisötilaisuuksiakaan ei saa järjestää ilman turvallisuusohjetta, mitenäs tämän kanssa on toimittu?

5. Miten estetään tuulivoimaloissa käytettävän rikkiheksafluoridin SF6 pääsy ilmakehään? Se on vahvin tähän mennessä tiedetty kasvihuonekaasu. Säilyy ilmakehässä pitkään ja lämmittää maata vähintään 3200 VUOTTA. SF6 on synteettinen kaasu eikä se tuhoudu itsestään. Tämähkö haluamme jättää perinnöksi lapsille, lapsenlapsille tai lapsenlapsenlapsille? Nyt voimme estää ainakin näiden tuulimyllyjen rakentamisen ja niissä käytettävän SF6 pääsyn ilmakehään. EU tarkastelee SF6 käytön mahdollista kieltoa.

6. Arkeologia (lainaus suoraan yhteenvedosta) Inventoinnissa löytyi 10 uutta muinaisjäännöstä, joista 9 on tervanvalmistuspaikkoja ja joista kahdessa tervahauta on suureksi osaksi tuhoutunut, kaksi puista raja- tai nautinta-alueen merkkiä samasta kohteesta sekä 1 kulttuuriperintökohde, joka on 1700-luvun lopulla perustettu ja lähihistoriaan asti asuttuna ollut tila. Muut havainnot ovat nykyisen pellon reunalla sijaitseva peltoaita ja moderni kivilatomus Övermarkintien varrella. Lähin suunniteltu tuulivoimala sijaitsee n. 150-250 metrin etäisyydellä Nykäsenkankaan tervahautoista. Puiston ulkopuolelle johtava kaapelilinjaus kulkee Myllypuron peltoaidan vieritse ja puiston alueella voimaloiden välinen kaapelilinjaus n. 100 metrin etäisyydellä Kultalahden Hautakankaan tervahaudasta. Muualla suunnitellut rakentamisalueet sijaitsevat kauempana arkeologisista kohteista. Selvityksen pohjana oli aluerajaus, joka on hieman suppeampi kuin tuulivoimapuiston suunnittelualue. Mahdolliset lisäselvitykset varaudutaan tekemään jatkossa, jos rakentamistoimia suunnitellaan tarkastamattomille alueille.

7. Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä. On tarkastettava kaikkien osallisten esteettömyys päätöksenteossa. Osallisilla ei saa olla taloudellisia, tuotannollisia kytköksiä tai sukulaisuussuhteita keskenään. Päätöksenteon tulee olla avointa ja selkeää.

Toivon sydämestäni, että tuulimyllyjä ei rakenneta Iso Saapasnevan alueelle vaan nähdään alueen ainutlaatuisuus 77 miljoonaa vuotta sitten syntyneen Lappajärven Euroopan suurimman kraatterijärven osana, matkailun vetovoima-alueena, kuntalaisten ja kesäasukkaiden virkistysalueena. Säilytetään luonnon monimuotoisuus, säilytetään Iso Saapasneva tuulivoimavapaana alueena.

Mielipide 30

Ihmiset

Alueen asukkaat, maanomistajat ja vapaa-ajan asukkaat ovat selkeästi vastaan hanketta. Terveysvaikutukset lähialueelle arveluutavia, tärinä mukaanlukien. Myös matkailuelinkeino kärsii. Voimaloiden kokoluokka, 300 m on samaa luokkaa kuin maakunnassamme Simpsiön yleisradiomaston korkeus 320 m, joka näkyy kaikkialle Järvisseudulle, mm. Lappajärvelle. Pihlajalammen maasto 105m merenpinnasta, Simpsiö 120 m maston kohdalta. Lopputulemana on 10 kpl Simpsiön maston korkuista, mutta paljon häiritsevämpää, pyörivää rakennelmaa pienellä alueella. Häirisevyys ainutlaatuisessa järvimaisemassa on huomattava usean kunnan alueella ! Hankevastaavan nykyiset havainnekuvat on myönnetty tehdyiksi ainakin 20 metriä todellisia lyhyemmällä roottorien lavoilla, vaikka " tarkkuus on 2:n metrin luokkaa voimaloiden rakennus paikossa" lainaus Wehnerin lausunnosta. Niin, vaakatasossa onkin. Voimaloitahan ei ole mihinkään rakennettu tällä korkeuslukemalla, eli tämä ei siis ole missään nimessä "tavanomainen hanke", kuten hankevastaava esittää. Realistiset havainnekuvat puuttuvat lähialueen eri suunnilta, Pitkänsalon kylä, Övermark Pitkänsalontien

alkupäästä, sora/pikietien alkukohdasta, Vanhavuoren laavu / näkötorni ja Pihlajalammen itäpuolelta. Samoin Lappajärven selkävesiltä puuttuu näkymät.

Eläimet

Alueella on metsäpeurojen kevät-syysvaellusreitti Suomenselältä, jota jo nyt rasittaa Ajärven, Soinin ym. tuulivoimahankkeet, ja tämän alueen rakentaminen vaikeuttaa uhanalaisen eläinlajin elinvoimaa edelleen. Länsisuomessa on käynnissä Metsäpeura Life -elinvoimahanke 2016- 2023 Ely / Eu rahoitteinen, yli 6 m€ Linnuston, nisäkäiden ja pieneliöiden osalta selvitykset hankkeen vaikutuksista ovat myös vajavaiset, Tärinä, liike, ääni ?

Hankkeen vireillepano ja menettelyt

Yhtäaikainen YVA ja kaavoituksen koordinointi pienen kunnan osalta on osoittanut haastavaksi hallita, "me vain pyöritämme tätä byrokratiaa" Jopa postituksia on hoitanut hankevastaava omin sisällöin! Menettelytapavirheet tiedotuksessa ja hallinnollisissa käsittelyissä ovat oma lukunsa. Vakituisten- ja vapaa-ajan kiinteistöjen arvonlaskusta on tehtävä asianmukainen ulkopuolisen tahon selvitys. Rakentamishalukkuus laskee selkeästi alueella, kaavailut vapaa-ajan tontit mm. Halkosaaressa ja Välijoella jää kunnan käsiin. Voimaloiden elinkaaren loputtua yhtiötetyillä vuokratonteilla purkukuluista vastaa kunta, jos entinen omistaja niin haluaa järjestelyt tehdä. Tuulivoiman kohdalla hypetys on nyt kovaa, mm. viime vuonna on runkoverkkoyhtiöltä pyydetty mahdollisuutta liittää monin kerroin tulevan Olkiluoto 3:n kapasiteetia vastaavat määrät tuulivoimaa valtakunnan verkkoon. Arimmille kohteille kaavailut tuulivoimahankkeet on nyt siis varaa hylätä, tuulivoimaa tulee näillä eväillä rakennetuksi ihan riittävästi vähemmän haitallisiin kohteisiin, esim. merituuipuihisiin.

Sitten se raha.

Aleneva kiinteistövero, suurimmillaan prosentin luokkaa kunnan vuosibudjetista. Vertailun vuoksi; kun ihmisellä veroprosentti nousee tai laskee prosentin, merkittävää eroa ei ole. Voimaloiden valmistuttua muuta tuloa vain satunnaisesta lumenaurauksesta, voimaloita etäkäytetään ja huolletaan muualta. Kyseisellä ukomaalaisella tuulivoimarakentajalla on esitteissään kolme eri värikoodia kohteilleen, suunnitteilla, rakenteilla, myyty. Eikä toimintaa Ruotsissa, eikä Norjassa. Onko hyöty ja haitat tasapainossa?

Mielipide 31

Vastustan tuulivoimapuiston rakentamiseen tähtäävän osayleiskaavan valmisteluvaiheen ja YVA — selostuksen valmisteluvaiheen jatkamista ja se pitäisi lopettaa.

Perustelut:

1. Ylivoimaisesti suuri enemmistö sekä Lappajärvellä ja ympäröivissä kunnissa, joita tämä asia koskee, vastustavat koko hanketta ja siten Lappajärven kunnan tulisi kunnioittaa kuntalaistensa ja naapurien ääntä tässä asiassa. Näitä vastustavia mielipiteitä ja kommentteja on esitetty mm. aineiston Liite 1:ssä "Tiivistelmä annetuista lausunnoista, asiantuntijakommenteista ja mielipiteistä", 69 sivua. Suuren enemmistön vastustuksen lisäksi tulisi huomioida se ainut "hyöty" kunnalle olisi n. 1% suuruinen osuus kunnan vuosittaisesta budjetista rahoitettaisiin voimalapuiston kiinteistöveroilla ja sekin vuosittain vähenee ikävähennyksen mukaan. Kaavan selvitystyö pitää näin ollen keskeyttää ja lopettaa.

Kommentit:

Kommentteja kaavaselostukseen:

Kaavaselostuksen kohtaan 4.3.1 "Tuulivoimalat", kuvassa 4-2 on esitetty erittäin vaatimaton ja "siro" kuva 300m korkeasta tuulivoimalasta. Tässä tulisi olla todenmukainen ja suhteessa oikean kokoinen havainnekuva mittoineen, kuten tornin halkaisija juuressa, huipulla, roottorien (lapojen) halkaisijat jne. Samoin perustuksesta tulisi olla tarkemmin esitetty sen koko (halkaisija, syvyys, betonin ja raud. määrät), vaikka tarkkoja perustusolosuhteita ei vielä olekaan selvitetty.

Suuruusluokat kyllä varmasti ABO Wind Oy kokemuksensa perusteella osaa esittää myös näistä 300m voimaloista. Tarkat poikkileikkaukset ja monisivuiset esitykset oli kyllä tehty sekundäärisistä

sähkömaakaapeleiden kaivannoista ja tiestöstä, mutta pääkohteesta, maailman suurimmista, jättiläismäisistä tuulivoimaloista ei juuri mitään rakenteellista tietoa. Edellä mainittujen todenmukaisten tuulivoimaloiden havainnekuvat ja -videot tulisi myös esittää useasta eri suunnista ja ympäri järven ja järveltä. Nämä näkymät kiinnostavat kaikkia järven ympärillä asuvia vakituksia, kesäasukkaita ja mökkiläisiä sekä naapurikuntien asukkaita.

Olen syntynyt ...

Mielipide 32

Tuulimyllyt ovat liian lähellä asutusta. Övermark – Lappajärvi, Pitkäsalo – Evijärvi, Kalliojärvi – Veteli. Tuulimyllyt ovat haitallisia ja riskialttiita. Mitkä vaikutukset 300 metriä korkeilla Tuulimyllyillä on esimerkiksi Ukonilmalla Pihlajakalliolla ja Vanhalla vuorella. Haittavaikutukset ovat tutkimattomat ja seuraukset ennennäkemättömät. Kenelle kuuluu vastuu ihmisten ja eläinten terveyden menettämisestä, sekä luonnon turmelemisesta ja tulevaisuuden pilaamisesta. Lappajärveläiset Jätättekö tämän Suomen kauneimmaksi kutsutun järven ympäristöineen, Tuulimyllyjen turmeltavaksi "Mammonan" tähden tuleville sukupolville perinnöksi. Pitkäsaloon v. 1950 muuttanut kesäasukas nykyisin.

Mielipide 33

Lappajärven Iso-Saapasnevan tuulivoimahankkeen valmisteluaineisto kaava- ja yva-selostuksineen on nähtävillä Evijärvellä 23.12.2020 — 29.1.2020. Aineiston mukaan alueelle suunnitellaan tuulivoima-alueita, jonne tulisi enimmillään 10 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus olisi 300 m, roottorin läpimitta 200 m ja lavan pituus 100 m.

Isojen tuulivoimaloiden toiminta on uusi ilmiö ja ongelma ympäristössä Maailmalla ja viime vuosina myös Suomessa mm. ilmastosyistä hyväksi katsottujen isojen teollisten tuulivoimaloiden ja tuulivoima-alueiden rakentaminen on voimakkaasti lisääntynyt. Väestön kokemusten myötä on alkanut tulla esille yhä enemmän tuulivoimaloiden äänipäästöön liittyviä ihmisiin ja eläimiin kohdistuvia poikkeuksellisia terveys- ja viihtyisyyshaittoja (mm. unihäiriötä, stressiä, vaikutusalueen karttamista). Tuulivoimalaäänipäästön erityislaadusta ja koettujen oireiden monimuotoisuudesta johtuen on asiantilan selvittäminen haastavaa. Monet oireita kokeneet eivät tohdi tulla esille leimatuksi joutumisen pelosta ja asuinkiinteistöjensä arvon menettämisen pelosta julkisuuteen kokemiensa tuulivoimaaiongelman kanssa ovat tulleet mm. tuulivoimapakolaiset... IsoSaapasnevan tuulivoimahankkeen vaikutusalueella Evijärven Jokikylässä asuvana haluan tuoda vakavan huolen tuulivoimarakentamisen riskeistä alueen ihmisten ja eläinten hyvinvointiin. Riittämättömin ja puutteellisin ympäristövaikutustiedoin tuulivoimahankkeita ei pidä toteuttaa.

Ison nykyaikaisen tuulivoimalan roottorin pyöriessä ja halkoessa ilmaa on syntyvä aerodynaaminen ääniaalto (ilmanpainepulssi) jo lähtökohtaisesti mittasuhteiltaan historiallisen ainutlaatuinen ilmiö maapallolla. Esim. kun 100 m pitkän lavan pyörähdyksen läpimitta on 200 m, pyörähdysala on 3,14 ha ja tyypillisellä kierrosnopeudella 10 kier/min 3-lapaisen roottorin tuottama lapataajuinen ilmanpainepulssi syntyy 2 sekunnin välein ja pulssin taajuus on siten 0,5 Hz. Tuollaisen infraäänitasoisen "äänen" (ilmanpainevärähtelyn) mittaaminen ja arviointi kuuloalueelle tarkoitetuilla A-painotetulla melumittausmenetelmällä ei selviä. Tuulivoimalalle tyypillisen erityislaaluksen äänen mittaaminen, leviäminen ja vaikutusarviointi tulisi tehdä tuulivoimalaäänien erityisominaisuuksiin soveltuvalla tavalla. Selvitys tuulivoimaloille ominaisesta äänipäästöstä ja sen vaikutuksesta riittämätöntä Tuulivoimalan toiminta aiheuttaa riskin vaikutusalueen ihmisten ja eläinten hyvinvointiin.

Perinteinen kuultavan melun selvittämiseen ja arviointiin perustuva selvitys on riittämätön. Tuulivoimalaäänipäästöön liittyvää tuulivoimalaloille ominaista matalataajuisia infraäänitasoista sykkivää ääntä (painevärähtelyä), sen etenemistä ja vaikutusta erityisesti pitkäaikaisaltistuksessa ei ole hankkeessa

lainkaan selvitetty. Hanke tulee lopettaa kunnes tuulivoimaloiden äänipäästön erityisluonteesta ja vaikutuksesta on hankittu lisää luotettavaa tutkimus- ja kokemusperäistä tietoa. Päättäjien ei tule viedä hanketta eteenpäin kun tästä äänipäästöstä ja sen vaikutuksesta väestöön ja eläimistöön ei ole riittävästi selvitystä.

Mielipide 34

1. Tuulivoimapuiston osayleiskaavapäätös nyt esitetylle herkälle ja ahtaalle Iso Saapasnevan alueelle vuonna 2018 oli Lappajärven kunnan taholta ulkoisen paineen vuoksi hätäisesti kokoon kyhätty, epärealistinen ja hallinnollisesti kuntademokratian kannalta hyvin epäilyttävä päätös. Yhä enemmän alkaa tuntua siltä, että kaavoitus pienessä kunnassa on näköjään pelkästään maneerin ja kokonaisuutta ei pystytä hallitsemaan. Tarkoitus pyhittää keinot ja tunnettu kaavanlaatija näyttää aina tekevän kaikissa olosuhteissa tilaajalle ”sopivan” hankkeelle kuin hankkeelle positiivisen kaavan. Samalla on vielä muistutettava, että esim. tässä tapauksessa kaikki aluetta ja hanketta koskeva tiedotus on ollut ala-arvoista, se ei ole täyttänyt laillisuusvaatimuksia. Siihen palataan vielä myöhemmin.

2. Vaikka kaavanlaatija toisin väittää, tämä ei ole tavanomainen kaavahanke. Tässäkin saadaan musta valkoiseksi: vaikka hanketta vastustaa lähes 70 % hankekyselyyn vastanneista alueen kansalaisista! (Katso alueen vaikutuskyselyn yhteenveto ja johtopäätökset.)

3. Koko ajan kaikilta tahoilta on vakavasti vastustettu kaavan laadintaa ahtaalle, kylien väliselle pienelle metsäläntille ja erikoiselle Lappajärven näkymäalueelle? Eihän tällaista kraatterijärvinäkymää voi näin pilata. Sen kieltää vahvalla moraalisisella oikeudella jokainen valvetunut tutkija, asukas, lomaviettäjä, mökin omistaja, kaikki alan yrittäjät ja sitten ne useat Lappajärven kunnan vetovoimaisuutta lisäävät ja yhteiset toimenpiteet. LomaLappajärveksi (Nykälä - Halkosaari, ym.) kutsuttu alue ei ole sanahelinää, vaan vakava toimeentuloalue koko maan ja maailman lomailijoita varten. Vieläpä suunnitellulla kaava-alueella on kaksi aivan äskettäin ELY-keskuksen tukemana ja paikallisten tekemää ulkoilualaavaa ja niiden tueksi suunnitteilla vielä toteutumaton polkuverkosto. Vieläpä viisi aiottua tuulivoimalaa tulee kaavanlaatijan kertoman mukaan matkailun vetovoima-alueelle! Mistä tämä kaksinaismoraali nyt oikein kertoo? Ei Lappajärvellä näin epämääräisiä hankkeita tällaisella innolla ole ennen ajettu.

4. Jos tämä kaava - ja tuulivoimahanke etenee, myös GeoPark-hankkeelle saa sanoa hyvästi. Se on todennäköinen yleisesti järkeenkäypä fakta. (Selvittäkääpä tämä asia kunnolla.)

5. Entä sitten nuo linnut ja eläimet, Suomen peura, liito-orava ja lehtosammakko, ym? Suomen peura on aivan oma lukunsa. Tälläkin hetkellä useat ja runsaat peuralaumat vaeltavat kaavaalueen halki. (... oma havainto) Jotta lisäharmeilta kunnassa vältyttäisiin, harkitsisin tässä kohtaa kaavan laatimista tarkkaan. Peura on valtakunnan tasolla tiukassa seurannassa oleva ja EU-direktiivin valvonnan alla, eli maailmanharvinaisuus. Tässä kohtaa kaavanlaatijoiden myös pitäisi tarkistaa, mitä tuli kirjoitettua vaikutusarvioksi. Kun on tietämätön jostain asiasta, se pitää tunnustaa.

Lisäksi tässä on syytä vahvasti todeta, että Evijärven-Lappajärven alue on valtakunnallisesti merkittävä linnustoalue. Ja myös lintujen muuttoalue. (Katso muuttoreitit, siirtymäkuvat, lukumäärät, jne.) Tässäkin kohtaa kovasti ihmettelimme ai. ”kaavatutkijoita”. Alan harrastajana (...) sanon seuraavan erittäin painavasti: Miten voi luonnonystävä tulkita noin väärin saamiaan omia tutkimustuloksia. Todella hupaisia ovat nämä kaavasunnitelmassa tälläkin kohtaa taulukoidut kommentit: otsakkeilla ”alueen luontoarvojen merkittävyys ja herkkyys”. Lähinnä se vaikuttaa nopan heitolta. Suomen peuran ja linnuston kohdalla merkittävästi kaavanlaatijan noppa osuu ”pienen” tai ”vähäisen” vaikutuksen kohdalle. Siis ei juuri merkitystä. Mihin tässä nyt oikein verrataan? Todellisen luonnonystävän pitäisi kaavan luontoselvityksen osalta ja kaikilla mittareilla mitaten tulla tulokseen, jossa todetaan: tutkimuksemme mukaan Iso Saapasnevan alueella on alueellisesti ja Suomen mittakaavassa mielenkiintoinen, runsas eläinlajisto. Sitä on kaikin keinoin varjeltava kaikelta häirinnältä ja rakentamiselta. Eiköhän tässä kohtaa tämä tuulivoimarakentaminen ole sieltä pahimmasta päästä?

Lopuksi: Suomen köyhissä kunnissa on meneillään ilmastonmuutokseen vedoten ja ympäristöarvojen vastaisesti valtakunnallinen tuulivoiman rakentamishysteria. Tähän on myös Lappajärvi syöksynyt mukaan.

Surullista kuitenkin on nyt, että tämä esillä oleva projekti jatkuessaan näyttää katkovan paljon ihmissuhteita, aiheuttaa kunnan asukkaissa katkeruutta ja on pieneen kokoonsa nähden rakennuspaikkana aivan mieletön. Tosiasiassa myös tulossa oleva väitetty rahallinen hyöty kunnalle on minimaalinen. Päinvastoin kunnan kiinteistötulot saattavat tämän projektin myötä vastaavasti alentua, varsinkin lomatoiminnan puolella. Eli edellä kerrotuista syistä me allekirjoittaneet esitämme, että nyt laadittu Lappajärven Iso Saapasnevan osayleiskaava tuulivoiman rakentamista varten hylätään ja koko epämääräinen hanke lopetetaan alueelle sopimattomana.

Samalla teemme esityksen: eikö Lappajärven alue voisi olla yksi Suomen tuulivoimavapaista alueista. Sellaisena sitä voisimme markkinoida kotipaikkanamme rehellisesti monien muiden tunnettujen, ympäristöllisesti merkittävien ja arvokkaiden vetovoimatekijöidemme kanssa. Uskon vahvasti, että tällaisella olisi moninkertaista kantavuutta tuulivoimarakentamiseen verraten. Vaikutus kestäisi monien vuosikymmenten ja sukupolvien yli. Kaikki kiittäisivät suoraselkäisiä päättäjiä, joilla oli oikea ja positiivinen näköala jo 2020 luvulla.

Mielipide 35

Yhdyn ... oheisessa liitteessä esittämiin kommentteihin. Tuulivoimahankkeella on huomattava merkitys perheemme ja sukumme elinolosuhteisiin. Lisäksinä vielä ohessa mainittuihin metsä- ja maanomistussuhteisiin, että omistan Lappajärvellä metsäpalstan, joka sijaitsee lähellä tuulivoimalahankealuetta. Monet tutkimukset osoittavat, että tuulivoiman perustamiskustannukset ovat kokonaisuudessaan niin suuret, että energiantuotannosta saatava hyöty ei koskaan kata niitä. Maailmalla tuulivoimaloita jo puretaan.

Mielipide 36

1.ALUE

Suunniteltu alue on pieni ja soveltumaton erittäin korkealle, 300m lapakorkeudeltaan ulottuvalle tuulivoimalapuustolle. Tarkoituksena olisi rakentaa 7-10 kpl tuulivoimalaa. Yhtenäiset suuremmat tuulivoimalapuustot tulee rakentaa muihin maakuntiin ja riittävän kauas ihmisasutuksesta sekä eläinten turvapaikoista. Valovoimaisena, maisemaltaan erittäin kauniina, eläin- ja kasvikunnaltaan erikoislaatuisena maakunnallisena erikoiskohteenaja eurooppalaisessakin mittakaavassa ainutlaatuisena ja harvinaisena alue tulee säilyttää.

Matkailu on alueen tulevaisuuden elinkeino, sinne vetää Geolukio, tuleva Geopark-aloite ja ympäristön retkeily- ja jylhät luontokohteet. Lappajärvi tulee säilyttää ilman pyöriviä, unekkaita ja valoaan sykkiviä tuulivoimaloita. Emme voi syödä lastemme tulevaisuutta raunioittamalla pitäjän, väestön ja luonnon. Kiihkeästä työpaineesta väsyneet ihmiset tulevat tänne rentoutumaan ja lepäämään sekä nauttimaan erilaisista luontoretkeilyn mahdollisuuksista.

Mahdollisesti suunnitellut tuulivoimalat, joiden todellinen ikä on n. 15 vuotta, jättävät paljon ongelmajätettä ja pilaavat ilmaa, maata, vesistöä ja ihmisten terveyttä. Luonnonvaraiset eläimet kaikkoavat muualle. Jäljelle jää valtavasti painavaa ongelmajätettä, jota suomalaiset eivätkä saksalaisetkaan jätelaitokset ota vastaan. Suunnitelmissa on kunnan vaadittava kirjaus niiden poiskuljettamisen maksajasta. Kunnan tulee lisäksi laatia suojaraja 5kmjoka suojaa lähikylien elinympäristön ja ihmisten terveyden. Terveystuojelulaki pykälä 6.

2.MAISEMA

Kunnan tulee laatia oikeansuhteiset kuvat tuulivoimaloista, havainnekuvissa eri suunnista nähtyinä, myös eri vuorokauden aikoina, joista saa kuvan 300m korkean voimalan todellisesta vaikutuksesta maisemaan. Konsulttifirman kuvat ovat puutteellisia ja vääristeltyjä. Tarvitaan näkymä järveltä nähtynä Nissin rannasta sen runsaskäyttöisyyden johdosta. Videon valmistaminen on vaatimus, koska siinä näkyvät pyörivät lavan liikkeet sekä vilkkuvat valot ja mahdollisesti todellinen ihmiskorvin kuuluva häiritsevä ääni. Kaikki nämä

näkyvät kauas ja pilaavat järvenselkää sekä kaunista kirkonseutua. Tuulivoimalat rumentavat ja häiritsevät maisemaa, seuraa ihmiskato ja kunta kuihtuu, Geopark-hanke saattaa romuttua alkuunsa. Kuitenkin euroopanlaajuisena Geopark-hanke olisi taloudellisesti tuottoisa kunnalle.

3.MELU

Pulssaavan infraäänien vaikutusta voimakkuudellaan ja laajuudellaan ihmisiin ja eläimiin on tutkittu viime aikoina enenevässä määrin eri tutkimuslaitoksissa Euroopassa. Suomessa STM:n tilaaman selvityksen mukaan (tekn.tri Panu Maijala v.2020) 15% NIISTÄ IHMISISTÄ, JOTKA ASUIVAT ALLE 2.5km ETÄISYYDELLÄ VOIMALOISTA RAPORTOITIN OIREILUA.

ASUMISETÄISYYDEN OLLESSA 25-30 km OIREILUA HAVAITTIIN N. 5%LLA. Ihmiskorvalle kuulumaton infraäänisyke on osoitettu hermostoa stressaavaksi, sen osoittaa saksalaisen Weichenbergin tutkimus v.2017. Viite 1. Ruotsalaistutkimus (G.Holmja L.Lyttkens) todistavat että jatkuva stressi lisää mm. sydänkohtausten ja diabeteksen määrää. Viite 1. Vaikka ääntä ei ihmisen korva kuule, sillä on vaikutuksensa ihmisiin. Saksan armeijan tutkimuksen mukaan (viite 2) pulssivoiva infraääni vaikuttaa voimakkuudellaan resonanssi-ilmiönä ihmisen eri elimiin, mm. sydämeen sen supistumisvaiheessa. Tuulivoimaloiden läheisyydessä asuvat ihmiset kertovat paljon sydämen rytmihäiriöistä ja muista oireista Suomessa.

Tiedämme, että viimeaikaiset tuulivoimalatutkimukset ovat vaikuttaneet siihen, että Saksassa ajetaan alas tuulivoimaloita eikä uusille anneta lupia. Tutkitun tiedon lisääntyessä nyt on Suomessakin merkkejä samanlaisesta kehityksestä. Pulssaava infraääni vaikuttaa runsaaseen eläimistöön, koska se kuulee äänen. Se ajaa varmasti liikkeen ohella suojellun, rikkaan ja monimuotoisen eläimistön pois. Monet suojellut lintulajit kärsivät* jäävät voimalan pyöriviin lapoihin, peläten myös vilkkuvaa valoa eivätkä palaa enää **maisemiin..Linnustoon** kuuluun. 45 lajia. Lähialueen Vetelin lintukosteikko kutistuu ja katoaa. Selvityksissä tulee olla myös tarkempi selostus rauhoitetuista ja suojelluista liito-oravista joilla on alueella populaationsa ja joiden pesimis- ja liikkumisalea häiriintyy. Paikka on myös harvinaisen tärkeä Euroopan mittakaavassa harvinaisille ja rauhoitetuille metsäpeuroille. Ne viihtyvät ja liikkuvat alueella. Talviaikaan syövät jäkälää, tuulivoimalat estäisivät liikkuvuuden sekä ravinnonsaannin. Kesäisin ne hakeutuvat muualle. Laumat ovat suuria ja liikehdintä runsasta..

Monimuotoinen kasvillisuus rapautuu rakentamisesta ja käytöstä.

Puolalainen tutkija Klich (2020) on vastikään tutkinut metsäkauriita Itä-Puolan alueella. Sekä turbiinien lukumäärä (12-17) että tuulipuiston pinta-ala vaikuttivat kohonneeseen stressitasoon. Korkeat stressitasot (lisääntynyt kortisolieritys) taas vaikuttavat mm. eläinten hyvinvointiin ja hedelmällisyyteen. Näihin syihin vedoten kunnan tulee laatia tarkemmat selostukset ja estää voimaloiden rakentaminen.

4.VÄLKE

Tuulivoimaloissa oleva jatkuva välke näkyy kauas maisemaan. Lapojen pyörivän liikkeen ja valon ja varjon säännöllinen vaikutus ja heijastus lähikyliin vaikuttaa ihmisten terveyteen. Huom. uni- ja migreeniongelmat. Tutkimukset on selvitettävä. Edellä mainitut asiat vaikuttavat vähentäen myös matkailua. Ihmiset saapuvat mökeilleen ja Kivitippuun lomailemaan ja olemaan rauhassa. He ovat kyllästyneet kaupunkiympäristöön ja siellä oleviin ympäristöärsykkeisiin. Paikalla-asuvien ihmisten terveys on myös suojeltava. Harvinaisten lintulajien pesintä- ja muuttoreitit häiriintyvät ja linnut katoavat. Rauhoitetut liito-oravat menettävät reviirinsä ja liikkuma-alueensa. Emme voi sallia että jäljelle jää vain sairastuneet ihmiset sekä kadonnut luonto. On laadittava kunnan selvitykset e.m. asioistaja estettävä tuulivoimalat alueelle.

5.TÄRINÄ

Tuulivoimaloiden rakennusvaiheessa ja käytössä syntyy vaiheittaista ja myös jatkuvaa eriasteista tärinää. Kylät ovat suunniteltua voimala-aluetta hyvin lähellä (n.2km). Ihmiset saattavat joutua kokemaan jatkuvaa tärinää. Suomessa Työturvallisuuslaki 23.8. 2002/738 5,1uku pykälä 39 kertoo fyysikaalisista tekijöistä ja sähköturvallisuudesta. Miten työntekijää työssä on suojeltava melun, paineen ja tärinän altistavasta vaikutuksesta työntekijään. On otettava selvää, miten lähikylien asukkaat voivat joutua altistukseen ja

estettävä se vedoten lain pykälään. Herkät eläimet kaikkoavat alueelta myös näiden tekijöiden johdosta. Voimalaa rakennettaessa käytetään erilaisia öljyjä ja myrkkyyä ja aineita jotka saattavat suodattua eri maakerrosten läpi ja päätyä herkkään pohjaveteen. Lopulta vieraat aineet voivat päätyä läheiseen Ähtänjokeen. Joessa on muutamia jokihelmisimpukoiden kymmeniä vuosia vanhoja suojeltuja raakkualueita. Joen vesi on suojeltava jottei raakut kuole ja hyvin harvinaiset jokihelmisimpukat häviä joesta. Jokihelmisimpukoiden suojelu on valtakunnallinen projekti. Kunnan on selvitettävä e.m. asiat ja suojeltava ihmisten ja eläinten terveys.

6.ILMA

Laajojen hakkuiden johdosta metsää tuhotaan. Samalla tuhotaan arvokas hiilinielualue. Suuret ilmavirrat äänineen ja vilkkuineen estävät eläinten normaalin elämän. Tuulivoimaloita rakennettaessa käytetään mm. rikkiheksafluoridia, joka on hiilidioksiidia voimakkaampi kasvihuonekaasu. Vuotaessaan ilmakehään, tuhoaa sitä. On saatava riittävä selvitys e.m.asioista ennen päätöksentekoa.

7.TERVEYS

Terveydensuojelulaki velvoittaa kuntaa "huolehtimaan väestöstään ...lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa.." pykälä 1. Terveyshaitta lain mukaan tarkoittaa ihmisessä todettavaa sairautta, mutta terveyden häiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä . Kunnan terveydensuojelutehtävistä mainitaan mm. seuraavaa: "Kunnan tehtävä on edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö "Pykälä 6. Huom. tuulivoimaloiden lähikylien asukkaat erityisesti. Kunnassa on määrätty valvova viranhaltija/ltk/toimielin/valtuusto tähän tehtävään. On selvitettävä miten tämä laki velvoittaa kuntaa kantamaan vastuunsa. On myös saatava päätös aikaan 5km vähimmäissuoja-alueesta. Edellä on mainittu tieteellisiä tutkimuksia ja koettuja terveyshaittoja voimaloiden aiheuttamista terveyshaitoista(ääni, melu, tärinä, välke).

8. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Hankevastaavalla on ollut mielikuvitusta yrittää tuoda esille lausunnoissaan positiivisia vaikutuksia elinkeinoelämään ja työllisyyteen ja kunnan talouteen. Ne ovat puutteellisia .Elinkeinoelämä ja yritystoiminta kutistuu kun matkailu ja eläintenkasvatus loppuu ja luonto saastuu. Kiinteistöjen ja loma-asuntojen aavo laskee. Ostajat ovat kaikonneet talojen tyhjennyttyä. Niiden myynti vaikeutuu. Kaupankäynti vähenee, palvelut paikkakunnalla katoavat. Itselleen puita pilkkovat vanhukset eivät tuota verotuloja kunnalle. Eteen tulevat kuntaliitokset, jolloin reunakunnat tahtovat jäädä lapsipuolen asemaan. Hankevastaavan heittämät laskelmat eivät pidä paikkaansa. Konkurssikin on mahdollinen. Jäljelle jäävät erikoisen vaikeasti hävitettävät ongelmajätteet joita eivät ota vastaan edes Saksan suuret laitokset. Kunnan on tarkoin selvitettävä todelliset tulot menot.

9.KORVAUKSET

Vaadimme että hankevastaavalta on saatava takuut aiheuttamista haitoista kohteilleen. Kunnan on tehtävä laskelmat haitoista ihmisille(terveys/sairaus),elinkeinojen harjoittajille,kiinteistöjen ja loma-asuntojen arvonalenemisista. Laskelmat on tehtävä ,esitettävä ja julkistettava ennen päätöksentekoa.

10.HISTORIALLISTEN ARVOJEN KUNNIOITUS Omistan yhteismetsässä metsäpalstan nimellä Vuortenrinne.Se sijaitsee lähellä suunniteltua tuulivoimalapuistoa. Se on vuori,muuta ympäristöä korkeammalla ja siksi osittain suojeltu. Sen huipulta näkyy 5 kirkontornia. Kivilohkareiden väliin muodostuu suojaisia piilopaikkoja. Siksi myös suunnistajien rasteja on usein rinteessä. Perimätiedon mukaan siellä on asustanut ihmisiä 1700-luvun alussa piilossa Isonvihan kauheuksia. Alueella on myös nimi Pakosaunansaari ja ollut myös Pakopirtti. Ihmiset kertovat että vastaavanlaisia pakopirttejä on ollut muitakin, myös lähialueilla. Alue on suojeltava historian turmelukselta ja tuotava jälkipolvien näkysille. Pelkästään museorakennus ei riitä kertomaan lappajärveläisille menneestä historiasta. On saatava aikaan päätös kunnassa, joka estää tuulivoimaloiden rakentamisen, suojelee ja tuo esille ihmisten omaa historiaa.

LOPUKSI

Lastemme ja matkailijoiden sekä lomalaisten tulevaisuus kauniissa Lappajärven maisemissa on taattava, viisailla demokraattisilla päätöksillä. Hävitettyä terveyttä eikä luontoa saada takaisin. On ymmärrettävää tutkimusten ja lainsäädännön suojaava vaikutus ihmisille ja luonnolle ja toimittava sen mukaan. Kunnan velvollisuus on tutkia asiat tarkasti, asettaa ne nähtäville ja tehdä oikeita päätöksiä. Pelkästään ulkopuoliseen ei tule luottaa. Vastustan tuulivoimaloiden rakentamista esitettyyn paikkaan.

Lähdeaineisto

1. Säilytetään Järviseutu tuulivoimasta vapaana. MMM Elina Mehtätalo artikkeli Järviseudun Sanomat 20.01.2021

2. Saksan armeijan tutkimus 2017: <https://journals.plos.org/article?id=10.1371%2Fjournal.pone.0174420&fbclid=IwAR3D6PF2GpkSuFNKM77iB7KPMqHbi6Lqbr67Twb49j1D9WqNPFEL4Me220>

Mielipide 37

Aikooko Lappajärven kunta rakentaa tuulivoimapuiston Itäkylän metsiin kuulematta kuntalaisten mielipidettä? Meneekö rahan ja hyödyn tavoittelu ihmisten hyvinvoinnin ja viihtyvyyden edelle? Itäkylän metsissä liikkuu paljon retkeilijöitä ja muita metsässä kulkijoita. Entä turvallisuus? Turvavyöhyke, infra- ja muut haittaäänet joita myllyistä kuuluu? Entä metsäteiden käyttöoikeus, jotka ovat osaksi metsänomistajien kustantamat? Paluuta entiseen ei ole, jos tuulimyllyt nousevat Saapasnevalle.

Tuulivoimala-asiaa

Kuinka Lappajärven kunta voi tehdä tällaisia sopimuksia tuulivoimayhtiön kanssa ja pystyttää tuulivoimalueen Itäkylän metsiin?

Mikä kuntalaki antaa tällaiset oikeudet? Tällaisia asioita ei voi asettaa valtuuston päätettäväksi.

Itäkyläläiset ovat rakentaneet kylästään viihtyisän asuinalueen. Talkoilla on tehty rantaan kylätalo ja kunnostettu uimaranta. Koululle on rakennettu liikunta- ja kuntosali ja nurmikenttä. Nuorisoseurantalo on entisöity.

Kylän laitamilla on metsämaat. Siellä on Ammeskalliolle talkoilla tehty kuntopolku ja kallion päällä näkötorni ja laavu. Metsiin on rakennettu useampia laavupaikkoja. Toisella puolen kalliota on valaistu pururata ja kuntoportaat. Ammeskallion laelta on komeat näkymät yli metsien Vanhalle vuorelle ja järvelle asti. Metsien keskellä on Pihlajamaan metsälampi jonne on rakenteilla ulkoilu- ja pyöräilyreitti sekä laavu. Voi retkeillä, marjastaa, sienestää ja seurata luonnon ihmeitä. Saapasnevan olemme saaneet suojeltua, missä hyvä metsoja teerikanta.

Metsästyksellä on 3500 neliökilometrin riista-alueet. On oma hirvikanta, kauriit ja peurat tulleet alueelle ja viime aikoina myös karhut. On monipuolinen linnusto ja metsän eläimet. Itäkylän retkeily- ja liikunta-alueita käyttävät myös muut kuntalaiset ja yhteisöt kuten koulut, eläkeläisryhmät, kerhot, matkailijat ym.

Metsästyseuralla on talkoilla rakennettu metsäkämpä, missä on EU-vaatimukset täyttävät riistankäsittelytilat.

Kuinka on mahdollista, että kylän rauhaa tullaan rikkomaan ja maalaismaisema pilaamaan tällaisella asialla. Eikö nyt puhuta, että mennään metsään. Maisema kuuluu kyläläisille ja tällaisena haluamme sen säilyttää. Haluamme säästää jälkipolville ehjän maalaiskylän, jota jo esivanhempamme ovat rakentaneet. Sinne ei kuulu ylös taivaalle nousevat tuulivoimalat.

Kun puhutaan energiatuotannosta, missä vaiheessa on Olkiluodon ja Pyhäjoen ydinvoimaloiden rakentaminen? Kukaan ei puhu näistä enää mitään! Miksi pystyttää tuulivoimaloita joka paikkaan rikkomaan ihmisten asuinalueita ja luonnon maisemia. Suomessa sähkön käyttö vähenee, väki vähenee, taloja autoituu, teollisuus "loppuu". Mihin alle 6 miljoonaa ihmistä tarvitsee näin suurta infrastruktuurin lisäystä?

Valtio velkaantuu, ihmisille hinnat ja verot nousee. Eläminen tulee kalliiksi, kyllä vähemmälläkin tultaisiin toimeen. Tuulimyllyistä taloudellinen hyöty on pieni, mutta kustannukset ja seuraukset suuret. Tunnen suurta myötätuntoa Torniojokilaakson ihmisiä kohtaan, kun he yrittävät estää 70 tuulimyllyn pystyttämisen tuntureilleen, omille maille, josta he ovat ylpeitä. Minäkin menen Lappiin ihailemaan koskemattonta luontoa, jota siellä vielä on.

Toivon, että käytätte siellä eduskunnassa sekä maalais- että kansanjärkeä asioista päättäessänne. Uskalla ... esittää omat mielipiteesi. Olet hyvä ja asiallinen esiintyjä.

Mielipide 38

Vastustamme Isosaapasnevan tuulivoimahanketta ja hankkeen suunnittelu pitää lopettaa välittömästi. Tuulivoimaloiden välkyntä ja äänet tulevat vaikuttamaan huonontavasti Övermarkin kylän asumisviihtyvyyteen. Voimaloita ei saa rakentaa noin lähelle Övermarkin kylää. On käsittämätöntä, että kunta on antanut asian mennä näin pitkälle yleisestä vastustuksesta huolimatta. Alueelle rakennetut vaellusreitit ja laavut menettävät merkityksensä virkistyskäytön suhteen. Kukaan ei halua ulkoilla teollisuusalueen kaltaisessa ympäristössä. Lisäksi menetetään alueen luontoarvot voimaloiden ja tiestön alle ja asuinkiinteistöjen arvo laskee. Jos Lappajärven kunta välittää alueen asukkaiden ja alueen monien käyttäjien hyvinvoinnista ja viihtyvyydestä, se estää hankkeen toteuttamisen. Asumme Övermarkin kylässä emmekä hyväksy tuulivoimahanketta. Siis: Isosaapasnevan tuulivoimahanketta ei saa toteuttaa.

Mielipide 39

Vastustan jyrkästi Iso-Saapasnevalle suunniteltua tuulivoimapuistoa!

Tuulivoimalat eivät kuulu ihmisasutusten läheisyyteen, eikä myöskään eläimistön ja luonnon monimuotoisuuden tule kärsiä tästä järjettömästä hankkeesta. Hanketta vastustaa todella moni kuntalainen, mökkiläinen ja naapurikuntalainen. Lappajärven kunnan olisi nyt hyvä tässä vaiheessa lopettaa hankkeen eteenpäin vieminen ja kuunneltava, mitä kuntalaisilla on sanottavana.

Myllyistä saatava hyöty tulee olemaan pitkässä juoksussa mitätön. Onko kunnalla käsitystä siitä, minkälaisia ongelmajätteitä myllyistä tulee? Myllyjen lavoille ei ole keksitty mitään uusiokäyttöä, joten ne haudataan maahan. Tästä on ekologisuus ja vihreä sähköntuotanto kaukana, ottaen huomioon vielä kuljetuskustannukset. Onko tuulivoimaloiden purkukustannukset huomioitu? Onko huomioitu se, paljonko kiinteistöjen arvot laskevat hankkeen toteutuessa? Mielestäni kunnalta on kaksinaamaista touhua tehdä Välijöelle upea virkistysalue myytävine tontteineen ja samalla viedä tuulivoimahanketta eteenpäin. Kuka haluaisi tuulivoimalan vilkkumaan terassinäkymäänsä? Myöskään suunniteltuun Geopark -hankkeeseen voimalat ei istu. Geopark-matkailija Kiinasta ei halua nähdä tuulivoimaloita vaan puhtaan, koskemattoman luonnon ja maiseman.

Tuulivoimaloiden terveyshaitoista on liian vähän tutkimustietoa. Ottaako kunta vastuun kuntalaistensa sairastumisesta, tuotantoeläinten pahoinvoinnista ja luonnon monimuotoisuuden katoamisesta? Ottaako kunta vastuun siitä, mitä jätämme jälkipolville? Hankealueen luonto ei palaudu koskaan entiselleen, vaikka voimalat joskus purettaisiinkin.

Raha ei saa merkitä kaikkea kunnan päätöksissä. Me kuntalaiset teemme kunnan, joten päätösten pitäisi olla kuntalaisten mielipiteitä kunnioittava. Jo vuonna 2017 kerättiin hanketta vastustava 1121 nimen lista. Onko tämä vastustusten määrä otettu lainkaan huomioon päätöksiä tehdessä?

Lappajärven kaunista ja ainutlaatuista järvimaisemaa ja luontoa ei saa tuhota. Ihmisten terveydellä ei tule leikkiä. En halua mökkimaisemaani jättivoimaloita välkkymään.

Vaadin vaihtoehto VEO:aa Iso-Saapasnevalle. Mihinkään muuhunkaan kolkkaan Lappajärvellä tai lähikunnassa, ei pidä tuulivoimaloita rakentaa.

Mielipide 40

Helsingissä asuessani seurasin huolestuneena Lappajärven kunnan suunnitelmaa Iso Saapasnevan tuulivoimapuistosta. Nyt paikkakunnalle paluumuuttajana haluan ilmaista mielipiteeni puiston rakentamisesta. Lappajärven valtti kuntalaisille, lähiympäristön asukkaille sekä matkailijoille on ehdottomasti upea järvi ja sitä ympäröivä luonto. Muutto maaseudulle lisääntyy pikkuhiljaa, koska maaseudun rauha, hiljaisuus, puhdas luonto ja verkkaisa elämä houkuttelee enemmän kuin kaupunkien syke. Asuin kymmen vuotta Helsingin sykkeessä ja varsinkin viimeiset vuodet siellä saivat minut viimein ymmärtämään miksi en sopeudu kaupunkiin. Ymmärsin viimein maaseudun todellisen arvon. Täällä voi yöllä tuijottaa taivasta, jossa näkyy enemmän tähtiä kuin Helsingissä ikinä, koska täällä ei valosaaste vaivaa. Täällä voi haistaa mullan maassa pakokaasun sijaan ja kuunnella tuulen humina puissa hälytysajoneuvojen sijasta. Hiljaisuus, rauha, puhdas ilma ja pimeys on tulevaisuuden matkailuvaltteja, mitä talousvaikeuksissa painiskeleva maailma ei pysty ymmärtämään ja näkemään. Ihminen etsii aina nopeita ratkaisuja, mutta valitettavasti niistä joutuu kärsimään monesti vasta tulevat sukupolvet. Energiantuotannossa, kuten monessa muussakin asiassa, pitäisi osata katsoa pidemmälle mitä oikeasti halutaan nähdä. Tulin Lappajärvelle takaisin, koska haluan elää ilman välkkyviä valoja, pakokaasua ja jatkuvaa liikenteen meteliä. Kulkea luonnossa ja kasvattaa lapsia arvostamaan luontoa, hiljaisuutta, rauhaa, tähtitaivasta ja sitä rikasta ympäristöä mitä tämä planeetta meille tarjoaa. En haluaisi jättää tuleville sukupolville kulttuuriperinnöksi tuulipuistolla pilattua maisemaa. Näin maiseman raiskausta ihan riittävästi Helsingissä. Asuin Etelä-Haagassa neljä vuotta ja viimeisen vuoden aikana kulkiessani lähiympäristössä muistelin useaan otteeseen että ai niin, tuossa oli silloin metsikkö kun muutin tänne. Ja tuossa mielettömän isoja puita vielä vuosi sitten. Ihmisen ahneudella ei ole rajaa ja luonto on se mikä kärsii. Luonnon kärsiessä eniten kärsii lopulta ihminen. Jos tuulipuisto toteutuu, muutan pois Lappajärveltä. Jonnekin missä välkkyvät valot ja pyörivät propellit ei häiritse maisemaa. Missä asuu ihmisiä, jotka arvostavat luontoa ja jotka kuuntelevat paikkakunnan asukkaita ja haluavat asukkaidensa parasta. Arvoisat kunnan päättäjät, keksikää energiantuotannolle joku toinen ratkaisu. Tuulipuiston rakentaminen tulee suututtamaan monta kuntalaista ja kysynkin onko meillä siihen varaa? Toivon että teette viisaita ja kauaskantoisia ratkaisuja.

Mielipide 41

1. Käytössä oleva tapa käsitellä asioita sähköisesti jättää huomattavan osan alueemme iäkkäämmistä asukkaista ulkopuolelle tutustuakseen ja kommentoidakseen kaavaan ja yvaan liittyviä asioita.
2. Kartoista ei saa oikeaa käsitystä kuinka lähellä todellisuudessa joka puolella on vakituista ja vapaa-ajan asutusta. Tulee mieleen vaikutelma tahallisesta todellisuuden häivyttämisestä.
3. Suomalaisen päätöksenteon kulttuurina pitää olla avoimuus ja rehellisyys. Maininta jossain tekstissä epämääräisesti tai kokonaan unohtaen antaa päätöksentekijöille puutteellisen kuvan.
4. Nyt ollaan suunnittelemassa sellaista rakentamista, joka vie maapinta-alaa monin verroin mihinkään muuhun aikaisempaan verrattuna ja hallitsee maisemaa laajasti kolmen kunnan alueella. Kuten selvityksessä on monin paikoin todettu, vaikutukset terveyteen, eläimistöön, elinkeinoihin, kiinteistöjen arvoihin, maisemaan, viihtyvyyteen jne. ovat haitallisia tai jopa selvittämättä. Ennennäkemättömän korkeuden ja siipien pyyhkäisyalan vuoksi tällainen hanke kuuluu maakuntakaava-alueeseen.

5. Lappajärven kunnan ympäristölautakunta on vaatinut melu- ja välkemallinnuksia suunnitellun kokoisilta voimaloilta, ei teoreettisia laskelmia. Missä on?
6. Maisemahaitat on arvioitava ilman suojaavaa puustoa, koska kellään ei liene velvollisuutta säilyttää metsäänsä hakkaamatta.
7. Havainnekuvat ovat täysin ala-arvoiset. Valot, pyörivät siivet, välke, pyyhkäisyala, tornien korkeus eivät tule ilmi todellisuutta vastaavasti. Vertaan havaintooni Sievissä, Perhossa ja Lapualla.
8. Esillä ei ole kootusti ja havainnollisesti eri kaavojen ja ympäristökohteiden esitystä. Massiivinen hanke on ristiriidassa Lappa- ja Evijärven kaavoitusten maisema- ja ympäristötavoitteiden kanssa. Vaikutukset ulottuvat laajalti suunnitellun kaava-alueen ulkopuolelle.
9. Hanke on jo nyt aiheuttanut rakennettujen kiinteistöjen kaupan vaikeutumista ja hintojen alenemista. Mikä tai kuka korvaa vahingot? Jo tässä vaiheessa tulee määrittää vahingonkorvausperusteet ja maksaja.
10. Hankealueella on virkistyskäytössä erityinen arvo. Rauhallinen, reititetty, monimuotoinen Ammeskallion, Virkavuoren, Vanhavuoren ja Pihlajakallion laavuineen oleva alue. Paikallisille tärkeä, mutta johon tukeutuu myös alueen strategiassa kehittyvä matkailuelinkeino.
11. Tuleeko alueelle kulkemisrajoituksia? Jos hanke toteutuu, aidataanko alue? Vai kuinka turvataan alueella kulkevien tai työskentelevien turvallisuus kaikissa oloissa? Mihin lainsäädäntöön vedotaan? Löytyykö tässä vahingonkorvaajia ja millä perustein? Vastauksia odotan ennenkuin päätöksiä tehdään!
12. Kun väistämättä osa asukkaista saa oireita tuulivoimaloista, niin kuka korvaa poismuuton kustannukset ja millä perustein. Kiinteistön myynti tulee olemaan vähintäänkin haastavaa. Millä perustein vähäoireisemmat haitat korvataan? Kotieläintalouden vastaavat seuraukset?
13. Välkekartassa jätetään taas osa totuudessa kertomatta. Mm. käytännössä koko Välijoen vakinainen ja vapaa-ajan asutus on esittämättä. Tuulivoimaloita yritetään tunkea aivan liian ahtaaseen tilaan. Asutusta liian lähellä joka puolella. Toteutuessaan hanke tulisi vaikuttamaan kielteisesti elinkeinoihin, luontoon, elämistöön, matkailun kehittämiseen, terveyteen, viihtyvyyteen, maisemaan, kiinteistöjen arvoihin, vetovoimaisuuteen asuinalueena jne.

Mielipide 42

Haluan syntyperäisenä lappajärveläisenä tuoda esiin vastustavan mielipiteeni liittyen osayleiskaavaluonnokseen. Kasvuympäristöni painotti sekä vahvasti aina ajatusta siitä, että Lappajärvi on Etelä-Pohjanmaan helmi ja ylpeys. Nyt helmi on himmenemässä Lappajärven suunnitellussa tuulivoimalapuistoa, joka polkee luontoarvoja tuhoten maisemaa pitkällä aikavälillä. Entä sitten siitä johtuvat mahdolliset terveyshaitat ihmisille? Terveys on arvo, jota kunnan pitää tukea kaikella mahdollisella tavalla eikä riskeerata sitä missään olosuhteissa.

Toivottavasti te olette kanssani yhtä ylpeitä Lappajärvestä ja kiillotatte Lappajärven helmeä estämällä saksalaisen yhtiön aikeen tuhota ainutlaatuista kulttuurimaisemaamme. Päätöksenteossanne luotan aitoon lappajärveläiseen maalaisjärkeen.

Mielipide 43

Nyt pitäisi päättäjien HERÄTÄ ennen kuin tehdään peruuttamaton vahinko rakentamalla tuulivoimapuisto. Lappajärvi kuuluu ainutlaatuisiin alueisiin joita ei ole monta, tästä syystä suunnitteilla oleva tuulivoimahanke

on ympäristön kannalta haitallinen. Se on vahingollinen jos halutaan kehittää kunnan vetovoimaa matkailussa. Turha on kuvitella matkailun lisääntyvän tuulivoimapuiston myötä vaan päinvastoin vähenevän. Matkailijat eivät tule katsomaan sitä vaan nauttimaan maisemasta ja järven ainutkertaisuudesta.

Mielipide 44

Lappajärven kunnan kaava-aineistoa käsittelevällä sivulla mielipiteen jättämistä koskevaksi päivämääräksi on ilmoitettu 22.1.2021 (liite 1, kuvat 1 ja 2 a ja 2b). Aloin laatimaan mielipidettäni 23.1.2021 ja luulin myöhästyneeni. Onneksi lähdin seuraavana päivänä hakemaan lisää tietoa järjestelmällisesti netistä, koska muistelin asiasta olleen puhetta facebookissa. Tutkittuani asiaa tarkemmin huomasin googlaamalla, että erillisellä kuulutusivulla päivämäärää on ilmoitettu jatkettavan (Liite 1, kuva 3, kuvakaappaus otettu 24.1.2021). Kunnan kaavaa käsittelevällä sivustolla olevan virheellisen tiedon vuoksi on oletettavaa, että myös muille osallisille mielipiteiden jättämisaika on voinut jäädä epäselväksi ja mielipide on jäänyt lähettämättä. Kyseessä on osallisiin liittyvä muotovirhe, minkä takia kaava-asiakirjat on asetettava uudelleen nähtäville. Itseltänikin tämä mielipiteen jättäminen oli jäädä tekemättä kunnan kaavasivustolla olevan virheen vuoksi.

Liitteessä yksi (Kuva 1) on kuvakaappaus (24.1.2021) Lappajärven kunnan etusivulta, josta linkki ohjasi suoraan kaava-aineistoa käsittelevälle sivustolle ja siellä päivämääräksi oli ilmoitettu 22.1.2021 (Kuva 2a ja 2b). Tällä perusteella tein 23.1.2021 päätelmän, että mielipiteen jättämisaika on umpeutunut. Tämä on selkeä, osallisten kuulemiseen liittyvä muotovirhe! Kaava-aineisto tulee asettaa osallisiin liittyvän muotovirheen vuoksi uudelleen nähtäville, jos kaavan laadintaa päätetään jatkaa.

Maakuntakaavoitus

Suunniteltua Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston aluetta ei ole osoitettu Etelä-Pohjanmaan I vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueena. Vireillä oleva hanke on molempien vaihtoehtojen osalta kooltaan (teho, voimaloiden korkeus, vaikutusalueen suuruus ja alueen herkkyys) maakunnallisesti merkittävä. Siinä mielessä on erikoista, että Lappajärven kunnassa on vireillä tällaisen hankkeen kaavoitusprosessi. Suunniteltu hanke on kokoluokaltaan maakunnallisesti merkittävä. Tuulivoimatuotanto tulee keskittää alueille, joilla vaikutukset ovat hallittavia. Nyt vireillä olevassa hankkeessa tämä ehto ei täyty ja kyseessä on Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan I vastainen hanke (MRL).

Lappajärvi on Etelä- ja Keski-Pohjanmaan alueen merkittävin järvi, viihtyisä maaseudulla sijaitseva asuinalue ja erittäin suosittu mökkipitäjä. Maakuntajärveksi nimetyn Lappajärven muoto ja järveä ympäröivä maankäyttö- ja pinnanmuodot vaikuttavat siihen, että alue on peruslähtökohdiltaan erityisen herkkä mittavan, teollisuuskokoluokan omaavien tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien voimajohtojen aiheuttamille häiriöille. Haitalliset vaikutukset alueen asutukseen ja loma-asutukseen, virkistyskäyttöön, maisemaan sekä ihmisten elinympäristöön ja hyvinvointiin ovat maakunnallisesti merkittäviä. Haitalliset vaikutukset kohdistuvat myös alueen ympäristöstä voimansa ammentaviin elinkeinoihin. 2(4) Hankkeen jatkosuunnittelusta tulee luopua edellä mainituin perustein (MRL).

Vaikutusalue ja arvioidut vaikutukset

Hankkeen lähialueelle kohdistuvien vaikutusten lisäksi hankkeen toteuttamisen vaikutukset ulottuvat alueen pinnanmuodoista ja Lappajärven luonteesta johtuen laajalle alueelle. Lähialuevaikutusten (melu, välke, yöaikainen valo, maisema) ohella tuulivoimalat näkyvät erittäin laajalle alueelle ja heikentävät merkittävästi niin vakituisen kuin loma-asutuksen viihtyisyyttä. Maisemamuutokset ja valosaasteen määrä eri vuorokauden- ja vuodenaikoina vaikuttavat moniin MRL:n mukaisiin vaikutustietelementteihin kuten ihmisten elinoloihin, hyvinvointiin ja elinympäristöön, virkistäytymiseen sekä matkailuelinkeinojen harjoittamiseen Lappajärvellä. Suunniteltu hanke muuttaa myös valaistusolosuhteita merkittävästi Lappajärven alueella.

Tuulivoimaloiden ohella myös voimajohtot muuttavat alueen näkymiä ja havaintoaineistossa olisi tullut tarkastella myös voimajohtojen sijoittumista.

Havainnollistaminen

Maisemavaikutusten arvioinnin avuksi on tyydytty kuvasovitteisiin. Kuvasovitteiden laadintatapaa ei ole kuvattu kaavaehdotuksessa (käytetty objektiivinen, jonka tulee vastata ihmissilmän havaitsemaa näkymää ja ko. kuvaesityksissä käytetty kuvakulmaa ja maininnat mahdollisista panoraamatyyppisistä esityksistä, jos niitä on ko. aineistossa). Laadintamenetelmä olisi tullut esittää aineistossa.

Alueen herkkyyden vuoksi havainnollistamisaineistoihin olisi tullut panostaa tavanomaista enemmän ja aineistossa olisi tullut esittää esimerkiksi maastonäkymiin perustuvia havainnollistavia pallopanoraamaesityksiä päätöksentekijöitä ja osallisia varten. Pallopanoraama on kuva, jota voidaan tarkastella tietokoneen, tabletin tai älykännykän ruudulla 360° vaaka- ja 180° pystysuuntaan. Tämänkaltaiset visuaaliset esitykset antavat ns. "elävän" kuvan maastosta ja ovat havainnollisempia kuin nyt esitetyt havainnekuvat. Vaikutusten merkittävyyden vuoksi aineistoa tulee täydentää. Havainnollistavaa pallopanoraama-aineistoa tulee laatia myös yöaikaisista näkymistä niin, että tuulivoimaloiden valovaikutukset nousevat esille. Pallopanoraamoihin perustuvaa havainnollistamista tulee tehdä sekä hankkeen lähialueella että myös Lappajärven järviolueella useista eri pisteistä, jos kaavan laadintaa päätetään kaikesta huolimatta jatkaa.

Edellä esitetyin perustein esitän Lappajärven kunnalle, että Iso Saapasnevan kaavaehdotuksen jatkokäsittelystä luovutaan ehdotusvaiheessa. Mökkiläinen....

Mielipide 45

Mökin omistajana ... varrelta olen huolissani ja vastaan tätä hanketta. Hankin aikoinani mökin metsästysharrastustani ja luonnossa liikkumista silmälläpitäen ja nyt tämä hanke uhkaa pilata mökkini takaa alkavat laajat erämaa -alueet ja tuhota eläinten elinolosuhteet. Myös maisemahaitat ovat ilmeiset.

Kiinteistöjen ja tonttien arvoille tapahtuvasta alenemasta puhumattakaan. Jääkö käsiimme arvottomat palat maata ja mökit joita ei tulevaisuudessa enää kukaan halua?

Melu-, infraääni-, varjo- ja välkehaitat, jään sinkoutuminen talvisin, metsäpalojen riski, lisääntyvä liikenne alueella. Kaikki nämä edellä mainitut asiat ovat todellisia uhkakuvia ja toteutuessaan aiheuttavat peruuttamatonta vahinkoa alueelle, sen ihmisille ja eläimille.

Epäilen myös että matkailuyrittäjillä ei ole helppo savotta vuokrata mökkejään tuulimyllyjen juurelta.

Haluaisin myös kovasti tietää, kuinka laajasti alueella asuvilta iäkkäiltä ihmisiltä on kysytty mielipiteitä asiaan? Heillä kun ei välttämättä tietotekniset taidot saatika laitteet ole riittävällä tasolla ilmaisemaan mielipidettään näin tärkeässä asiassa.

Mielipide 46

Pari vuotta sitten Lappajärvelle muuttaneena olen jonkin verran seurannut otsikossa mainittua hanketta ja siitä käytävää keskustelua. Mm. Järvisseudun Sanomissa 20.1.2021 mielipidepalstalla julkaistut Markku Jaakkolan ja Elina Mehtätalon kirjoitukset antoivat minulle sysäyksen tähän lyhyeen kommenttiin. Jaakkola kritisoi erityisesti hankkeen ja siihen liittyvän kaavoituksen päättämisen prosessia teknisessä lautakunnassa ja kunnanhallituksessa ottamatta huomioon laajaa kuntalaismielipidettä ja yli 1000 henkilön allekirjoittamaa adressia. Olen hänen kanssaan samaa mieltä siitä, että "jo hyvien tapojenkin mukaan kunnassa olisi pitänyt neuvotella ja kuunnella kaikkia osapuolia näin isossa asiassa, ennen päätöksentekoa."

Elina Mehtätalo tuo ansiokkaasti esille sen, kuinka tutkimustuloksia voidaan käyttää tarkoitushakuisesti. Hän toteaa mm.: "Tuulivoimayhtiön esittämä totuus infraäänen leviämisen laajuudesta tapahtuu teollisuuden ehdoilla"... jne. Hän viittaa sekä suomalaisiin että saksalaisiin terveysvaikutustutkimuksiin, ja toteaa, että esim. Saksassa näiden tutkimusten ja niiden tulosten pohjalta tuulivoiman lisärakentaminen on lähes pysähdyksissä. Kiteytän kommenttini Mehtätalon mielipidekirjoituksen otsikkoon: "Säilytetään Järviseutu tuulivoimasta vapaana".

Mielipide 47

Vastustan Isosaapasnevan tuulivoimapuiston rakentamista. Lappajärven hienon luonnon ja ihmisten terveyden pilaaminen on edesvastuutonta. Hankkeen eteenpäin vieminen täytyy lopettaa, nyt täytyy kuunnella ja ottaa huomioon kuntalaisten vastustaminen asiassa. Lappajärvellä on vihdoin tajuttu luonnon rikkaus ja miten sitä kannattaa hyödyntää matkailussa, tuulivoimala ei tue hanketta eteenpäin.

Itse olen ympäristöyliherkkä ja joutunut luopumaan työstäni Rakensimme.... Toivoin tietenkin että voisin asua täällä loppuelämäni nauttien luonnon rauhasta ja puhtaasta saasteettomasta ympäristöstä. Nyt pelkään mitkä terveysvaikutukset tulevat olemaan, onko kunnan tarkoitus ajaa ihmiset pois täältä? Tunnen ihmisiä Merikarvialta, jotka ovat joutuneet muuttamaan pois kodeistaan tuulivoimalan tultua heidän kyläänsä. He oirehtivat niin pahoin etteivät voi asua kodeissaan. Tuulivoimalan terveysvaikutuksia ja infraäänisykettä ei ole tutkittu tarpeeksi.

Mielipide 48

Vastustan tuulivoiman rakentamista Lappajärvelle Isosaapasnevalle. syyt. Lappajärvi on profiloitunut luontomatkailun ja geopark projekteihin mikä on täysin riippuvainen puhtaasta ja tuulimyllyvapaasta luonnosta. Lisäksi alueella on rikas ja monipuolinen linnusto ja metsäpeurapopulaatio, joiden reviirit ovat alueella. Asun ..., mutta omistan Lappajärvellä kiinteistön ja käymme viikottain kalassa ja ulkoilemassa siellä. Olisi suuri menetys jos Euroopan suurimman meteorijärven ympäristö pilattaisiin tuuliturbiineilla. Siitä kärsisi mökkiläiset viihtyvyyden huononemisenä ja kiinteistöjen arvon huomattavana alenemisenä. Myös matkailu kärsisi sillä tuuliturbiini ei ole nähtävyyks. Kunta menettäisi näin verotuloja joita ei voimaloiden kiinteistöverotulot peittäisi.

Mielipide 49

ABO Wind Oy suunnittelee 7-10 tuulivoimalan rakentamista Iso Saapasnevan alueelle. Tuulivoimaloista tulisi 300 metriä korkeita. Kaavoitus tulisi keskeyttää. Perustelu: Alue on liian ahdas noin jättimäisen korkeille voimaloille ja ne tulisivat liian lähelle (n. 2 km) Pitkänsalon ja Övermarkin vakituksia asuntoja. Kylissä harjoitetaan elinkeinoina turkiseläinten kasvatusta ja karjataloutta, jotka jouduttaisiin jopa lopettamaan. Alueella on suuri virkistys-, maisema- ja retkeilyarvo, joka menisi pilalle. Alueella on runsas lintu- ja riistakanta mm. metsäpeurat ovat ottaneet alueen omakseen. Älkää tuhotko tätä ainutlaatuista metsä- ja asuinalueetta lyhytnäköisen taloudellisen edun tavoittelulla.

Mielipide 50

Iso-Saapasnevan asukaskyselyn raportista löytyy tulos, jonka perusteella 66 prosenttia kyselyyn vastanneista vastustaa hanketta. Jo yksin tämän pitäisi demokraattisessa valtiossa riittää perusteluksi sille, että ko. hankkeesta luovuttaisiin. Kuntalaisia täytyy kohdella tasa-arvoisesti.

Ympäristönsuojelulain 3§ sisältää useita kohtia, jotka eivät täyty mikäli alueelle rakennetaan tuulivoimaa. Ympäristön viihtyvyys vähenee, yleinen virkistyskäyttöön soveltuminen vähenee ja omaisuudelle tai sen käytölle seuraa vakavia haittoja.

Puutteelliset mallinnukset

Maisemamallinnukset ovat monelta osin puutteelliset eivätkä hyödynnä uusimman teknologian mahdollisuuksia. Vaadimme, että voimaloiden todellinen koko ja näkyvyys ympäristöön täytyy mallintaa paremmin. Mallinnuksessa täytyy tulla esiin näkymät mm. Nykälän, Kirkkoniemen ja Övermarkintien suuntaan. Mallinnuksessa täytyy roottoreiden pyöriä, lennonestovalojen vilkkua ja tornien olla oikean paksuisia. Vertailukohdaksi pitää jättää pystyyn alueella tällä hetkellä sijaitseva tuulenmittausmasto. Nämä videomallinnukset täytyy myös Lappajärven päättäjien vaatia nähtäväksi sekä tuoda selkeästi kaikkien kuntalaisten ja loma-asukkaiden nähtäville.

Melumallinnukset ovat osoittautuneet paikkaansapitämättömiksi mm. Santavuoren alueella Ilmajoella. Osana valtioneuvoston tutkimusta kävi ilmi, että melu ei pysynyt 2km päässä voimaloista lähelläkään raja-arvoja, kun sitä ruvettiin mittaamaan. Rambollin melumallinnus oli siis pielessä. Siinä ei oltu tod.näk. huomioitu ns. jättöpyörteitä, joiden vuoksi melu kantautuu paljon kauemmas. Tuulivoimaloiden tulisi sijaita kauempana toisistaan, vähintään 8x roottorin halkaisijan etäisyydellä toisistaan tämän ilmiön välttämiseksi. (Tutkimustuloksia mm. Australiasta) Lisäksi Rambollin äänimallissa on luultavasti liian paksut äänieristysarvot vanhoille rakennuksille. "Arvioitaessa suomalaisten asuinrakennusten äänieristävyksiä pienitaajuisen melun osalta tulisi arvioinnissa käyttää vähintään 90% varmuutta edustavia äänieristysarvoja." (tuulivoimatutkija, diplomi-insinööri Hannu Nykänen)

Vaadimme selvityksiin lisättäväksi myös matalataajuisten äänten (alle 20Hz) leviämisaluekartan.

Korkeimmalta oikeudelta on myös olemassa päätös, jossa vaaditaan huomioimaan melumallinnusten epävarmuus ja naapurisuhdelain tarkoittama kohtuuton rasitus ympäristönsuojelulain perusteella.

... päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Tuulen käydessä pääasiassa pohjoisesta tai luoteesta melu tulee kantautumaan asuinpaikallamme pahimmalla mahdollisella tavalla. Vaadimme melutasojen mittaamista sekä pihalla että sisällä asuinkiinteistössämme tällä hetkellä, jotta myöhemmin on mahdollista todentaa tuulivoimaloiden aiheuttama mahdollinen meluhaitta.

Mallinnukset jäänheittovaarasta. Jäänheittovaara on kuvattava ja mallinnettava kunnolla. Yleisellä tieverkolla tuulivoimalaa ei saa sijoittaa alle 300m päähän tiestä. Tämä suojaetäisyys on laskettu nykyistä huomattavasti pienemmillä voimaloilla. Mikä on Iso-Saapasnevalle suunniteltujen voimaloiden roottorien kärkien pyörimisnopeus maksimissaan? Millä nopeudella jääkimpale sieltä saattaa lähteä ja minne asti lentää? Tästä pitää saada esille laskentakaavat ja kunnolliset mallinnukset.

Vaarat ympäristölle ja alueen virkistyskäyttäjille

Palovaaraa ei ole huomioitu lähes ollenkaan. Voimaloiden sijaitessa keskellä metsiä aiheuttavat ne paloturvallisuusriskin ympäröiville metsäkiinteistöille. Metsälän tuulipuistossa Kristiinankaupungissa ukkonen katkaisi kahdesta voimalasta roottorinlavan syyskuussa 2020. Salama siis lyö edelleen korkeisiin paikkoihin. Miten Lappajärven kunta on varustautunut 300 m korkeiden voimaloiden sammutukseen? Mihin asti maastossa kipinä voi kuivana kesäpäivänä lentää näin korkeasta tornista? Voimaloita on palanut mm. 2017 Haminassa, jossa palo sattui onneksi tammikuussa satama-alueella. Syttymissyys ei ollut välittömästi pelastuslaitoksen tiedossa. (Ei siis todennäköisesti ukkonen keskellä talvea.) Mikä on tilanne kuivalla heinäkuulla tuulisena päivänä Iso-Saapasnevalla?

Roottoreista irtoava jää aiheuttaa vaaran alueen kulkijoille. Tämä rajoittaa myös talviajan virkistyskäyttöä kohtuuttomasti koko alueella. Virkistyskäytön ohella koituu ongelmia myös naapurikiinteistöjen metsänhoidolle.

Tähän kysymykseen pyysin vastausta jo aiemmin kunnan kaavoituksesta vastaavalta Anne Övermarkilta, jolta oli myös kunnan verkkosivujen mukaan määrää kysyä lisätietoja. Hän oli kääntänyt kysymykseni Julian Wehnertille, joka vastasi sähköpostiini asian vierestä. Ymmärrämme, että mitään raja-aitoja tms ei ole tulossa

tuulivoimaloiden ympärille rajoittamaan kulkua. Mutta kuka on vastuussa, jos esim. metsäkone vaurioituu tai metsuri loukkaantuu tuulivoimaloista irronneen jään takia? Miten taataan turvallinen liikkuminen ja metsänhoitotyöt naapurikiinteistöillä? Alueella suurin osa metsistä sijaitsee soiden ja rämeiden ympäröimillä kankailla, joiden kohdalla kysymykseen tulee vain talvihakkuu. Useat ... etäisyydelle suunnitellusta voimalapaikasta. Tuulivoimalan sijoitukselta vaaditaan 300 m etäisyys yleiseen tiehen. Miksi samaa etäisyyttä ei vaadita myös naapurikiinteistöön, jolle aiheutuu selkeästi riskejä sekä virkistys- että metsänhoitotilanteissa? Jotta alueen maanomistajien kohtelu olisi tasapuolista, tästä haitasta täytyy määrittää vuosittainen korvaus naapurikiinteistöjen (esim. 500 m säde tuulivoimalasta, tai kuinka pitkälle laskelmat osoittavat 1kg painoksen jääkimpaleen voivan ääriolosuhteissa lentää 300 m korkealta roottorin lavan päästä täydessä vauhdissa) omistajille. Lisäksi kunnan tai ABO-windin täytyy vakuuttaa alueella liikkuvat ihmiset ja työkonet vahingon varalta. Tästä uhasta täytyy myös tiedottaa ihmisiä.

Puutteelliset selvitykset

Tärinäselvitys. Tuulivoimaloiden aiheuttaman tärinän aiheuttamista ongelmista on raportoitu ympäri Suomea. Tämä asia on ohitettu tyystin Rambollin selvityksissä. Lisäksi kallioperän pirstoutuneisuutta ei ole tutkittu ollenkaan, vaikka Rambollin konsultit pitivät tätä erittäin tärkeänä ja selvitystä vaativana tietona siitä kunnantalolla järjestetyssä tiedotustilaisuudessa mainitessani. Lappajärven itäpuolella porakaivoyrittäjät ovat usein törmänneet tähän pirstoutuneen kallioperän ongelmaan. Mitä se tarkoittaa tuulivoimaloiden perustusten kestävyuden ja tärinän kannalta?

Virkistäytymisselvitys. Alueen virkistäytymisselvityksen selostus s.58 on puutteellinen ja ylimalkainen. Selvityksestä puuttuvat täysin jo vuosia käytössä olleet ulkoilureitistöt Ammeskallion- Vanhavuoren alueella. Lisäksi puuttuvat vastikään valmistuneet ulkoilureitistöt Virkavuori-Pihlajakallio välillä ja Pihlajakalliolle Pihlajalammen rannalle kyläläisten talkootöillä rakentama laavu. Alue on jo vuosia ollut itäkyläläisten, lamminkyläisten ja enenevässä määrin myös kirkonkylän asukkaiden virkistyskäytössä. Jos tuulivoimalat tulevat, alue menettää täysin virkistysarvonsa maiseman pilaantumisen ja em. vaarojen takia. Vanhavuoren laavulla olevassa vihossa on vuosittain satoja nimikirjoituksia vierailijoilta. Parhaina päivinä saattaa olla useita kymmeniä kävijöitä. Merkittävyys virkistysalueena ei siis ole lainkaan vähäinen.

Yksityisen omaisuuden suoja

Toteutuessaan tuulivoima-alue tuhoaa monin tavoin yksityisen omaisuuden suojaa. Rakennettujen kiinteistöjen arvo laskee ja niiden jälleenmyynti vaikeutuu tuulivoimaloiden läheisyydessä, mistä on jo havaintoja ympäri Suomen. (Välkehaitta, tärinä, kuultava melu, jäävaara, maiseman pilaantuminen jne). Jos alue kaavoitetaan maakuntakaavan vastaisesti tuulivoima-alueeksi, menee se muilta osin rakennuskieltoon. Tämä alentaa myös rakentamattomien kiinteistöjen arvoa. Toisen omaisuutta ei kait saa Suomen lain mukaan tuhota ilman korvausvelvollisuutta? Hankkeen kokonaistaloudellisuus on jo tämän kiinteistöjen arvon alenemisen takia erittäin arveluttava.

Tuulivoimaloiden purku jää maanomistajan vastuulle. Kuka valvoo purkamisen tapahtuvan asianmukaisesti sekä työturvallisuuden että hyväksyttävän ajan puitteissa? Mikä on hyväksyttävä aika? Se täytyy myös määrittää ja samalla määrittää valvova viranomainen ja korvausvelvollisuus alueen maanomistajille jollei purku tapahdu sopimuksen mukaisesti. Hylätty ja huoltamaton, loppuunkäytetty tuulivoimala on melkoinen turvallisuusriski naapurikiinteistöjen omistajille ja kaikille alueen kulkijoille.

Luonto ja eläimistö

Luontoselvitykset jäivät vajavaisiksi. Selvityksistä puuttuu ainakin liito-oravan pesäpaikka n. 200 m Vanhamäestä kohti Vanhavuorta, hankealueen eteläosassa. Jääkö liito-oraville vaadittavat siirtymäreitit sähkölinjojen ja teiden pilkkoessa erämaat? Mikä on hankkeen vaikutus pohjavesiin? Jos betoniperustukset jätetään suunnitelmien mukaisesti maisemoituna metsiin vielä voimaloiden lopetettua toimintansa, eikö se tarkoita jättimäistä kaatopaikkaa täynnä betonia, terästä ja esim. sähköjohtojen eristyksiin käytettäviä materiaaleja? Nämä aineet eivät kuulu luontoon ja ovat omiaan pilaamaan ja uhkaamaan luonnon ja pohjavesien puhtautta.

Mielestämme kunnan ainoa mahdollisuus on luopua Iso-Saapasnevan tuulivoimahankkeesta sen sopimattoman sijainnin vuoksi. Nyt vaarantuvat niin lähialueiden asukkaiden terveys, kuntalaisten yhdenvertaisuus, virkistysmahdollisuudet kuin elinkeinonharjoittaminenkin. Projektin vaikutus kunnan talouteen on aivan liian vähäinen siihen liittyvien haittojen ja riskien rinnalla.

Mielipide 51

Entisen kotikyläni läheisyyteen on suunnitteilla tuulivoimaloita. Vietän kaikki lomani Lappajärvellä, se on myös lasteni lomanviettopaikka. Olen tutustunut lukuisiin artikkeleihin tuulivoiman puolesta ja vastaan. Mahdollisten voimaloiden sijoittaminen Iso-Saapasnevan alueelle olisi mielestäni vastuutonta toimintaa alueen luontoa, eläinkantaa ja asukkaita kohtaan. Voimaloiden rakentaminen näin epäedulliselle paikalle olisi minulle, tuhansille muille Lappajärvellä lomansa viettäville sekä paluumuuttoa suunnitteleville viesti siitä, että Lappajärvi ei enää tarvitse meitä! Toivonkin päätöksentekoonne viisautta ja vastuullisuutta!

Mielipide 52

Vastustamme Iso-Saapasnevan tuulivoimahanketta. Suuret maisemaa hallitsevat voimalat tulevat liian lähelle asutusta ja luontoreittejä aiheuttaen suurta haittaa lähialueen elämälle ja virkistyskäytölle. Voimalat tulisi rakentaa vähintään neljän kilometrin päähän asutuksesta ja alueelle missä ei ole merkittävää luontoarvoa, Lappajärveltä löytyy kyllä tämän ehdon täyttäviä alueita jos niin halutaan.

Mielipide 53

Lappajärven kunta (myöhemmin Kunta), kaavakonsultti Ramboll Oy (myöhemmin Kaavakonsultti) ja Abo Wind Oy (myöhemmin Hankevastaava) on asettanut lausuttavaksi hyvin puutteelliseen materiaalin koskien Iso-Saapasnevan Tuulivoimapuiston kaavoitusmateriaalia. Kunta ja Ely-keskus pyysivät samasta aiheesta lausuntoja 21.2.2019 asettamalla OAS:n ja Yvaarviointisuunnitelman lausuttavaksi ajalle 13.2.-15.3.2019. Annoimme lausunnot aiheesta ja joudumme toteamaan että lausuntoja ei ole otettu huomioon kaavan valmisteluvaiheessa. Lausunnoissamme annetut lausumat ovat edelleen ajankohtaisia eikä viranomaiset ole niitä valmisteluvaiheessa huomioineet ollenkaan. Samoista aiheista on käyty keskustelua sähköpostitse, puhelimitse ja kaavankuulemistilaisuudessa 17.12.2020. Hankevastaava, Kunta ja Kaavakonsultti eivät huomioi lausuntojamme mitenkään joka näkyy nyt esille asetetusta puutteellisesta materiaalista. Helmikuun 2019 huomautuksemme pääasiakohtat koskevat hankkeen kokonaistaloudellisuutta, yksityisen omaisuuden suojaa, yleistä turvallisuutta, hankkeen kokonaisvaikutusta luonnon osalta, sosiaalisia vaikutuksia ja yleistä asuinviihtyyttä. Hyvin moni näistä asioista on perustuslainsäädännön ja kuntalain turvaamia asioita.

Nyt esille asetettu hyvin puutteellinen kaavoitusmateriaali osoittaa sen että hanke on toteuttamiskelvoton ja on käytettävä kaavoitusmateriaalissa olevaa 0 vaihtoehtoa. Kaavankuulemistilaisuudessa tuli hyvin selvästi esille että Kunta, Hankevastaava ja Kaavakonsultti haluavat edistää hanketta puutteista huolimatta. Kahdessa ohjausryhmän kokouksessa ja kaavankuulemistilaisuudessa 17.12.2020 ei tullut yhtään puoltavaa lausuntoa aiheesta. Nämä on todettavissa nauhoitetusta kaavankuulemistilaisuudesta ja Ohjausryhmien kokousten muistioista. Hankevastaava tuo esille vain sen että hankkeen avulla voidaan tuottaa energiaa päästövapaasti. Tosin luonnon osalta ei ole laskelmaa miten paljon hanke esim. tuhoaa metsää joka on hiilinielu. Eli voimalat on siirrettävä muualle tuottamaan puhdasta energiaa, maakuntakaavoissa merkityille alueille. Sitä vastoin hanketta vastaan on esitetty satoja ellei tuhansia asiakohtia jotka on todettavissa annetuista lausunnoista. Ely-keskuksen mukaan hankkeesta tuli jo ensimmäisessä vaiheessa ennätysmäärä huomautuksia ja kuntaan on ennen hankkeen aloittamista toimitettu yli 1 000 nimen adressi. Pyydämme edelleen Lappajärven kuntaa vastaamaan huhtikuussa 2019 toimitettuihin lausumiin. Vastauksia ei ole saatu lukuisista pyynnöistä huolimatta.

Hankealue on 2 550 km² suuruinen ja sijoittuu Evijärven ja Vetelin kuntarajoihin ja Keski-Pohjanmaan maakuntarajaan. Etelä-Pohjanmaan eikä Keskipohjanmaan maakuntakaavassa hankealuetta ei ole merkitty tuulivoimatuotantoon. Hanke aiheuttaa mittavia haittoja Lappajärvellä, Evijärvellä, Vimpelissä, Vetelissä ja Alajärvellä. Maanomistaja- ja asukaskyselyt, samoin hanketta varten tehty Matkailuselvitys osoittaa, että hanke ei ole toteuttamiskelpoinen. Esimerkiksi Matkailuselvityksessä yrittäjät kertovat selvästi että hanke haittaa heidän liiketoimintaa ja matkailu tuo alueelle liikevaihtoa 25 000 000 euroa. Samoin hankkeen välittömässä vaikutuspiirissä on Lappajärvellä n.1500 vapaa-ajan asuntoa ja koko hankealueen vaikutuspiirissä 2 500 kesäasuntoa. Hankkeen toteutuessa yksityinen etu (Hankevastaavan etu) menee yleisen edun edelle. Vaadimme edelleen Hankevastaavaa, Kuntaa ja Kaavakonsulttia selvittämään seuraavat asiakohdat kaavoitusmateriaaliin. Nämä asiakohdat on vaadittu monta kertaa jo aiemminkin. Lappajärven kunnan virkamiesten, lähinnä teknisen toimen on otettava ja annettava myös mielipiteensä asioihin. Ei ole luotettavaa ja puolueetonta selvitystä jos Hankevastaava ja Kaavakonsultti toimittaa Kunnalle valmiin esitysmateriaalin päättäjille jossa ei ole huomioitu esimerkiksi aiemmin annettuja lausuntoja ja huomautuksia.

On huomioitava että hankealue sijoittuu Euroopan suurimman kraaterijärven alueelle ja Lappajärvi sijoittuu järvenä myös Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan alueelle. Hankealueelle on haettu valtakunnallista maisemansuojelua alueen ainutlaatuisuuden vuoksi. Alueella on aiemmin tehty useita maisemainventointeja. Alajärven puolella olevalta Pyhävuorelta avautuu maisema suoraan tuulivoimalueille. Samoin Vimpelin Lakeaharjulta. Alue on myös ainoita yhtenäisiä suoalueita Lappajärvellä. Tämän kokoluokan tuulivoimaloita ei ole rakennettu vielä missään maailmassa. Siksi on erittäin perusteltua että hankevastaava, kunta ja kaavakonsultti kantaa vastuunsa ja selvittää hankkeen haitat lupaustensa mukaan perusteellisesti eikä tuo mahdollisimman kevyttä ja samalla kustannustehokasta esitystä lausuttavaksi yleisölle.

Lähtökohta on se, että jo nyt saatu materiaali osoittaa että hankkeessa on käytettävä 0 vaihtoehtoa ja energia tuotettava muualla. Yleisölle ja eritoten Lappajärven valtuuston jäsenille on kuitenkin tuotava esille hankkeen vaikutukset ja tarkennettava kaavoitusmateriaalia seuraavilta osin:

- 1) On laskettava auki hankkeen kokonaistaloudellisuus. Materiaaliin on pyydettävä arviot 3 eri auktorisoidulta kiinteistön arvioitsijalta (AKA-pätevyys) mitä hanke toteutuessaan vaikuttaa alueen kiinteistöjen arvoille.
- 2) Kunnan kaavoituksesta vastaavana on vaadittava ja selvitettävä puolueettomasti mitkä ovat voimaloiden purkukustannukset. Kaavoitusmateriaalissa on otettava tarjouspyyntö 3 eri purku-urakoitsijalta.
- 3) Purkuvakuus on määriteltävä Kunnan toimesta niin että se kattaa voimaloiden purkamiskustannukset. Laskelman pohjana on käytettävä kohdassa 2 mainittuja tarjouspyyntöjä. (Nyt purkuvakuuden on määrittänyt hankevastaava ja sitä kerrytetään ajan saatossa). Purkuvakuus on huomioitava inflaatiokorjattuna. Minkä takia Kunta vaatii maa-ainestenottolupa vakuuden mutta tuulivoimaloiden purkuvakuus voidaan sivuuttaa ja siihen ei perehdytä pyynnöistä huolimatta? Peruste: Vuokraoikeus voidaan siirtää kolmannelle ja maanomistajat voivat yhtiöittää tuulivoimayhtiöiden ohjeistuksen mukaan maapohjan jolloin katoaa henkilökohtainen vastuu kiinteistöllä tapahtuvasta ympäristölle vahingollisesta toiminnasta. Tämä johtaa siihen että voimaloiden mahdollinen purkaminen jää yhteiskunnan vastuulle. Hankevastaava todennäköisesti myy hankkeen eteenpäin jolloin riski siitä että se päätty taloudellisesti heikolle yhtiölle kasvaa. Kunnan on vaadittava se, että vuokrasopimuksia ei voi siirtää eteenpäin yhtenä turvaamistoimenpiteenä.
- 4) Kaavakonsultin on laskettava auki hankkeen vaikutus luonnon- ja ilmaston osalta. Hankevastaava sanoo että tuotetaan päästötöntä energiaa. Hankkeen alta häviää voimalapaikkojen ja voimajohtokäytävien osalta metsiä jotka ovat hiilinieluja. Samoin hankkeen rakentaminen sitoo paljon energiaa mm. tuulivoimaloiden rakentaminen ja sijoittaminen erilleen muista vastaavista alueista. Kannattavinta olisi tuottaa tuulivoimaa maakuntakaavoihin merkityillä isoilla tuotantoyksiköillä myös ympäristön osalta.
- 5) Kaavoitusmateriaalin linnusto- ja eläinselvitys on hyvin puutteellinen. Pyydämme laskemaan kunnolla rauhoitetut linnut ja nisäkkäät alueella.

- 6) Alueella laiduntaa Riistakeskuksen laskennan mukaan Suomenselän n.1 500 metsäpeuran tokka. Materiaalissa ei ole käyty läpi mitä jo rakennetut ja luvitetut tuulivoima-alueet Alajärvellä, Soinissa ja Perhossa vaikuttaa metsäpeuroihin ja niiden vaellusreitistöön. Maailmassa on 3 rauhoitettua metsäpeurapopulaatiota josta Suomenselän populaatio on yksi. Miksi metsäpeuraa suojellaan Valtion toimesta ja siirtoistutetaan eri hankkeissa muualle jos metsäpeuran alkuperäinen elinympäristö tuhoetaan holtittomalla tuulivoimarakentamisella? Metsäpeura on uhanalaisempi kuin hyvin suojeltu susi.
- 7) Melumallinukset ovat puutteelliset. Meluhaitat pitää selvittää "kansankielellä". Pitää havainnollistaa mitä tarkoittaa alle 20 hertsin ääni ja minne asti se leviää.
- 8) Tuulivoimalat on sijoitettu peräkkäin 3 eri ryppäeseen. Mahdolliset jättöpyörteet ja niiden aiheuttama melu on selvitettävä myös siinä olosuhteessa kun maanpinnalla on työntä ja 200 m korkeudessa tuulee. Tällöin kokemuksen mukaan äännet leviävät laajalle alueelle. Voiko 5 km alueella esimerkiksi nukkua ikkuna-auki kuumana kesäiltana niin että tuulivoimaloiden melu ei haittaa? Haitta on todellinen Övermarkin, Purolan ja Pitkänsalon vakituiselle asutukselle.
- 9) Hankkeen välkevaikutukset koko laajan Lappajärven alueella ml. Alajärvi ja Vimpeli ovat täysin selvittämättä. Järven pinta-ala on 140 m² ja rantaviivaa on 124 km (lähde Wikipedia). Kunnollisia mallinuskuvia ei ole Lappajärven selältä. Ne on ehdottomasti laadittava ja totuudenmukaisesti. Välkehaitta tulee olemaan erittäin suuri ja sen myöntää mm. Tuulivoimayhtiö Hyötytuuli Oy:n toimitusjohtaja Toni Sulameri Helsingin Sanomien tuulivoiman erikoisartikkelissa 24.12.2020. "Sulamerellä on mökkipaikka Porin saaristossa. Sinne Hyötytuulen omat voimalat eivät näy. "Mutta naapuriyhtiön voimalat näkyvät. Ei niissä muu häiritse kuin yöllä vilkkuvat valkoiset ja kirkkaat lentoestevalot. Ymmärrän, että ne voivat ihmisiä harmittaa, jos kaunista auringonlaskua katsellessa horisonttia hallitsevat kirkkaat strobovalot". On huomattava Lappajärven laajuus ja se että järvi on niukkuushyödyke Etelä-Pohjanmaalla. Laajalla järvenselällä välkevaikutus näkyy kaukovaikutuksena lähes koko järven alueelle. Miksi kunta, hankevastaava ja kaavakonsultti on tuhoamassa ainutlaatuisen kraaterijärven puutteellisella kuvamateriaalilla.
- 10) Mallinuskuvat on laadittava totuudenmukaisesti. Lapakorkeudeltaan 300 m korkeat tuulivoimalat on suhteutettava alueella pystyssä olevaan 140 korkeaan ja 1,1 m leveään tuulenmittausmastoon. Rakennettavan voimalan siipien kärkiväli on 300 m eli yli 2 krt tuulenmittausmaston korkeus.
- 11) VTT teki äänimittauksen infraäänistä. Selvityksessä tuli erittäin selvästi esille että äänistä on haittaa alueen ihmisille mutta äänihaitta ei ole välttämättä infraäänistä johtuva. Siksi ei ole syytä ottaa riskiä missä näin lähelle asutusta kaavoitetaan tuulivoimahanke. Melumallinukset on siis huomioitava perusteellisesti ja käytävä läpi alan puolueettomien asiantuntijoiden kanssa. Evijärven kunnalla on lainvoimainen päätös 4 km suojaetäisyydestä asutukseen. Miksi Lappajärven hankkeessa voimalat tuodaan alle 2 km päähän lähimmästä asutuksesta. Hankevastaava on muualla mm. Ylivieskassa suostunut siirtämään voimalat yli 2 km päähän asutuksesta. 2 km on tulossa normaali. Esim. Vetelin kunnassa voimalat ovat 10 krt napakorkeus etäisyydelle siirrettävä asutuksesta. Oulaisiin suunnitellaan parhaillaan tuulipuistoa, sielläkin on tehty muutos että tuulivoimalat ovat yli 2 km etäisyydellä asutuksesta.
- 12) Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee 3 pohjavesialuetta. Yksi mm. Lamminkylällä josta otetaan puhdasvesi Lappajärven keskusta. On selvitettävä aukottomasti onko jättikokoisilla voimaloilla vaikutusta pohjaveden muodostumiseen ja mitä maatarinä vaikuttaa kalliolla pohjaveden laatuun. Voimaloissa on terveydelle vaarallisia saastuttavia öljyjä, kaasuja ja nesteitä. On laadittava selvitys että miten vältetään niiden joutuminen voimalan kaatuessa tai palaessa vesistöön. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on Ähtävänjoki jossa on rauhoitettu ja uhanalainen jokihelmisimpukka. Ähtävänjokea suojellaan myös ympäristönä, tätäkää asiaa ei ole tuotu esille.
- 13) Omistamme... Tulemme vastustamaan voimaloita ja niiden sijoittelua ja voimajohtokäytävien ja tiestön rakentamista. Turvallisuuden vuoksi on otettava huomioon miten kauaksi lentää esim. jääpalanen voimalan siivestä. Vaadimme että ...suojaetäisyys tulee olla 500 m. Emmekä hyväksy mitään mahdollisia käyttörajoituksia voimaloiden sijainnista johtuen kiinteistöillemme. Näitä rajoituksia on tullut jo Suomessa voimaan tuuliyhtiöiden toimesta. Omistamamme kiinteistö... Emme hyväksy tätä haittatekijöiden vuoksi. Voimalapaikat pitää olla sijoiteltuna niin että voimaloiden tuulenottoalue ja pyyhkäisyalue ei tule kiinteistöillemme. Kaavamateriaalissa haittavaikutuksia kuvataan ympyröillä. Ympyrä ei saa ulottua naapurikiinteistön päälle, vuokraamattomalle maalle. Kiinteistöjemme kautta ei saa viedä mitään voimajohtokäytäviä eikä teitä. 500 m etäisyys kiinteistöimme rajasta sijoitettuun voimalaan pitää täytyä.

- 14) Omistamme .. päässä suunnitellusta tuotantoalueesta. Tuulihanke tuhoaa Lappajärven rannalla olevan kesäasuntomme markkina-arvon ja vakituiset asuntomme. Haitat ovat mittavia mm. melu ja välke. Ei tuulivoimaa näin lähelle asutusta. Materiaalissa ei ole selvitetty mitä kesäasuntojen arvolle tapahtuu.
- 15) Melu-,välke- ja turvallisuushaittojen vuoksi kiinteistöjemme käyttö rajoittuu ja jokainen voimalapaikka on naapuruussuhdelain vuoksi käsiteltävä Ympäristölupamenettelyssä jolloin yksittäisen voimalan haitat arvioidaan perusteellisesti. Kaavoitusmateriaalissa voimaloita voidaan siirtää nyt esitetyiltä paikoilta.
- 16) Kaavoitusmateriaalissa on tuotava selkeästi värein esille miten laajasti voimalat tarvitsevat pinta-alaa ja miten paljon tiestö ja voimajohtokäytävät tuhoaa metsää. Alue sirpaloituu täysin.
- 17) Kaavoitusmateriaalissa vähätellään hankkeen sosiaalisia vaikutuksia. Materiaalissa ei ole käyty läpi sitä että hankealueella toimii 3 eri metsästysseuraa joissa on jäseniä n.450 kpl. Pihlajalammen virkistysmahdollisuus on jätetty kertomatta. Samoin Vanhanvuoren-Ammeskallion ELyn avustuksilla rakennettu luontopolun käyttötarkoitus ja virkistyskäytön poistumista ei ole huomioitu.
- 18) Kaavoitusmateriaalissa vähätellään hankkeen vaikutuksia. Millä perusteella on valittu värijakauma ja kuka on saanut päättää minkälainen painoarvo on haittavaikutuksilla? Vaadimme puolueetonta selvitystä.
- 19) Hanke toteutuessaan aiheuttaa mittaamaton haittaa ihmisten omaisuudelle. Miten hankevastaava ja kunta on suunnitellut korvaavansa haitat? Esimerkiksi Lappajärven rannalla omistamamme lomakiinteistön arvo laskee kiinteistönvälittäjän mukaan jos voimalat tulevat.
- 20) Hankevastaava ja kunta perustelee hanketta kunnan ja oman taloudellisen edun perusteella julkisuudessa. Hankkeen taloudellisista eduista on saatava puolueeton selvitys. Sivulla 179 oleva työllistävä vaikutus on harhaanjohtava. Todellisuudessa hankkeella ja jo toteutuneilla hankkeilla on ollut paikallisesti hyvin vähäinen työllistävävaikutus. Materiaalissa pitää olla yksilöidysti esillä mitä ostetaan ja hankitaan Lappajärveläisyryyksiltä.
- 21) Vaadimme että Palo- ja Pelastusviranomaiset ottavat vastuullisesti kantaa miten sammutetaan 300m korkea voimala ja miten ehkäistään myrkyllisten nesteiden joutuminen pohjavesiin ja Ähtävänjoen vesistöön. Kaavamateriaalista puuttuu kokonaan kannanotto Pelastusviranomaisilta ja käsityksemme mukaan Pelastusviranomaiset eivät ole olleet kuulemistilaisuuksissa. Heille on kyllä lähetetty sähköpostia aiheesta. Hankealue tulee turvetuotantoalueen välittömään läheisyyteen jossa on usein paloja. Voimalat tulevat kuiville kankaille joita on metsäpalojen sattuessa vaikea sammuttaa.
- 22) Lappajärven Kirkkoniemi on merkitty kaavaan RKY merkinnällä (Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt). Hanke tulee tuhoamaan Lappajärven kirkkoniemen arvokkaan kulttuuriperinnön ja kaavamateriaalissa ei ole tätä asiaa käyty riittävästi läpi. Mm. maisemasovitteet ovat puutteelliset.
- 23) Hanke sijoittuu maakunnallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle alueelle ja tätä ei ole selvitetty kunnolla mitä hanke vaikuttaa. Näiden arvojen vaalimiseen on käytetty yhteiskunnan ja järjestöjen rahaa ja aikaa.
- 24) Hanke sijoittuu matkailun vetovoima-alueelle. Miten on selvitetty ja miten jatkossa Lappajärven kunnan alueelle voi investoida jos tulee tällaisia hankkeita jotka ovat kuntastrategian vastaisia. Voimassa olevassa kuntastrategiassa puhutaan aivan muusta kuin teollisesta tuulivoima-alueesta. Selvitys on puutteellinen myös siltä osin että tiedetään hankkeen haittavaikutukset ja paikalliset ja alueelliset haitat. Näitä ei olla valmiita korvaamaan. Eri kyselyt mm. asukas- ja matkailuselvitys tuo haitat selvästi esille. 5 voimalaa ollaan sijoittamassa matkailun vetovoima-alueelle. Miksi voimassa olevia kaavamerkintöjä ei kunnioiteta.
- 25) Hankkeella on merkittävät vaikutukset koko alueella. 5 km säteellä asuvien haittoja ja hankkeen terveysvaikutuksia, äänivaikutuksia, meluvaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi. Haittavaikutus on 24/7. Kokonaistaloudellisuus pitää selvittää tarkemmin sillä Maaseudun Tulevaisuus lehdessä olleen jutun perusteella ilmoitettuun nimellistehoon pääsemiseksi pitää tuulen voimakkuus olla 10 m/s. Tällaisia päiviä on km 4-30 vuodessa. Eli ilmoitettu teho on väärä ja voimalat ja tuotanto voidaan haittavaikutuksiin perustuen tuottaa muualla. Eli 0 Vaihtoehto pitää ottaa käyttöön.
- 26) Tietoimitukset, voimajohtokäytävät ja niistä saatavat korvaukset on ilmoitettava. Kulkuoikeudet teille on määriteltävä jotta niitä ei myöhemmin kielletä. Miten kustannustehokasta on rakentaa jättikokoinen tuulivoimala keskelle suota? Saako voimajohtokäytävän esim. ylittää metsäkoneella kun se on pehmeällä suolla?

27) Infraäänit on mitattava ennen ja jälkeen hankkeen jotta korvausvelvollisuus kunnalle ja hankevastaavalle dokumentoituu. Äänivaikutusten haitat tulevat viiveellä ja nyt kuitenkin tiedetään että äänihaitoista on ollut ihmisille terveyshaittoja. Hanke on yksinkertaisesti liian lähellä asutusta.

28) Miten voidaan nauttia Lappajärvestä virkistyspaikkana jos ei ole selvitetty kunnolla miten maakuntajärven maisema järven selältä tuhoutuu. Tämäkin asia pitää laskea taloudellisesti auki. Montako matkailijaa jää alueelle saapumatta? Lappajärven matkailustrategia perustuu puhtaaseen ja hiljaiseen luontoon.

29) Lähialueilla mm. Soini, Alajärvi, Lapua, Perho on jo maakuntakaavan mukaisesti kaavoitettuja tuulivoimala-alueita. Hankkeessa ei tule esille miksi näin pieni hanke pitää rakentaa ja siitä on näin mittavat haitat. Etelä-Pohjanmaa on jo täynnä rakennettua tuulivoimaa. Hanke tuhoaa paljon mutta taloudelliset hyödyt ovat pienet ja ne kohdistuu vain hankevastaavalle.

30) Hankkeessa olisi pitänyt tehdä Ympäristövaikutustenarviointi ennen kuin aletaan tekemään kaavoitusta. Tästä asiasta äänestettiin Lappajärven kunnanhallituksessa 11.6.2018 ja puheenjohtajan äänen ratkaistessa nyt tehdään Yvaa ja kaavaa yhtä aikaa. Nyt kun Yvaa on tehty on jo huomattu että alue on soveltumaton tuulivoimatuotantoon. Ensin olisi pitänyt perusteellisesti tehdä Yva-selvitykset. Ensimmäistä kertaa Etelä-Pohjanmaan Elyn alueella tehdään kaavaa ja yvaa yhtä aikaa 3 kunnan rajaan ja 2 kahden maakunnan maakuntarajaan joissa alue ei ole merkitty tuulivoimantuotantoon maakuntakaavoissa. Naapurikunnat vastustavat hanketta joka tuhoaa paljon. Valvovien viranomaisten on puututtava tähän holtittomaan kaavoitukseen.

31) Ääniaaltojen eteneminen on selvitettävä myös vedenpintaa pitkin. Silloin kun järvenpinta on tyven ja ylhäällä tuulee ja tulee äänisaaste. Materiaalista ei käy ilmi miten laajalle ääni leviää Lappajärven pinnalla.

32) Voimajohtokäytävät ja tuulivoimaloiden nostoalueet on merkittävät karttoihin miten laajasti tuhoutuu metsää. Rakennettava infra tuhoaa liito-oravan vaellusalueiden puittamispuut ja liito-orava kuolee kun ei pääse seuraavaan metsikköön. Samoin viitasammakon elinympäristön. Oikeuskäytänteissä on monia päätöksiä jolla suojeltuja liito-oravia ja niiden vaellusreitistöä ei saa tuhota rakennushankkeilla (Tampere, Helsinki olleet isot rakennushakkeet mm. raide-Jokeri.) Viranomaisten on puututtava ja todettava että tuulihanke ei sovellu tälle alueelle.

33) 5/7 voimalaa sijoittuu matkailun vetovoima-alueelle. Ja hanke tulee lähelle muita kaavoja mm. Lappajärvi ja rantakaavat n.3 km. Teollinen tuulivoimantuotanto ei sovellu näin lähelle kuntakeskuksia. Tästäkin on todettavissa että hanke on väärässä paikassa.

34) Kaavamateriaalissa vähätellään hankkeen vaikutuksia erilaisilla väreillä. Kuka on päättänyt asteikon ja millä perusteella näin mittavan kokoluokan haittavaikutuksia kaavakonsultin toimesta vähätellään. Esim. Övermarkin kylälle ja Purolan kylälle 2-3 km sijoitettavat voimalat tuottaa melko vähän haittaa. Hankevastaava on Ylivieskassa suostunut siirtämään itse voimalat yli 2 km päähän asutuksesta uudella kaavakäsittelyllä. Miksi Lappajärvellä voimalat pitää tuoda näin lähelle asutusta ja ihmisten koteja. Ei ole mitään perusteita.

35) Koska hankkeessa on paljon epäselvyyksiä välke- ja äänihaittojen perusteella niin joka voimalalle on erikseen myönnettävä ympäristölupa. Voimalapaikat on määritelty niin että voimalat eivät toimiessaan aiheuttavat merkittävää haittaa naapurikiinteistöille. Kaavan perusteella voidaan myöntää rakennuslupa tuulivoimaloille ja koska voimalapaikat tiedetään niin nyt on perusteltua selvittää haitat. Haittoja selvitetään usein jälkikäteen ja naapurit kärsivät. Ympäristölupa on perusteltu sillä luvituksessa haitat selvitetään perusteellisesti eikä sitten kun tuotanto on jo käynnissä.

Mielipide 54

Viitaten Abo Wind Oy:n tekemään suunnitelmaan Isosaapasnevalle rakennettavasta teollisesta tuulivoimapuistosta ja ehdotukseen YVA-menettelystä ja kaavoituksesta haluamme, että seuraavat asiat ja niiden vaikutukset selvitetään. Hanketta ei tule toteuttaa koska sillä on toteutuessaan merkittävät vaikutukset kiinteistöomaisuutemme (mm. asuinkiinteistöt ja loma-asunnot) arvon kehittymiseen ja elinympäristöömme ja täten elinkeinomme harjoittamiseen. Omistamme myös hankealueella maata ja emme tule hyväksymään naapurikiinteistöille voimaloita eikä kiinteistöjemme läpi saa missään olosuhteissa vetää voimajohtokäytäviä eikä teitä. Loma-asuntojemme vuokrausaste tulee laskemaan hankkeen myötä.

Hanke lähtökohtaisesti on heikosti toteutettu ja valmisteltu. Hyvän kaavoitustavan mukaisesti Lappajärven kunta ei ole esittänyt vaihtoehtoja kaavalle. Olemme esittäneet voimaloille vaihtoehtoisen paikan mikä olisi myös hankevastaavan etujen mukaista (voimalinjalle lyhyt matka) ja alueelta olisi pitkä matka asutukseen. Tällöin ehkäistäisiin terveyshaittoja ja parannettaisiin asuinviihtyvyyttä. Vaadimme että kunta esittää 3 muuta vaihtoehtoista aluetta hankealueeksi. Lähtökohtamme on kuitenkin se että tuulivoima ei kuulu Lappajärvelle. Hankevastaavan on esitettävä myös muut energiantuotantovaihtoehdot konsulttitoimiston toimesta mm. aurinkovoima, biokaasun tuotanto ja energiapuunkäyttö uusiutuvista energian tuotantomuodoista. Hanke rikkoo kaikelta osin Valtioneuvoston ohjetta hyvästä tuulivoimarakentamisesta. Hankealuetta ei ole maakuntakaavassa merkitty tuulivoima-alueeksi. Hanke pitää jo näillä perusteilla hylätä.

Lappajärven kunnan elinkeinostrategiassa painotetaan aivan eri asioita mm. matkailua, viihtyisää loma-asumista ja muuta yritystoimintaa (www.lappajarvi.fi) Lappajärven kunnan strategia on hapuilevaa ja sillä ei ole selvää maalia; miten voidaan turvata yritystoiminnan ja loma-asuntoinvestointien suoja jos ei ole mitään turvaa omaisuuden säilymisestä ja yritystoiminnan pitkäjänteisestä kehittämisestä? Lappajärven kunnan arvot ovat internetsivujen mukaan aivan jossakin muualla mitä tuulivoima-alue toisi tullessaan. Sivulla puhutaan elinvoimaisuudesta, viihtymisestä, yhteisöllisyydestä. Suoralainaus sivuilta www.lappajarvi.fi "Lappajärvi, n. 77 miljoonaa vuotta sitten meteoriitintörmäyksestä syntynyt ja Etelä-Pohjanmaan oloissa ainutlaatuinen maakuntajärvi, tarjoaa lähiseudun asukkaille, mökkiläisille, kesälomalaisille ja muille matkailijoille puitteet, joita ei aivan läheltä löydy.

Lappajärvellä koulutus-, perusturva- ja muut palvelut ovat kunnossa ja työttömyys on maakunnan alhaisimpia. Harrastusmahdollisuuksia löytyy golfista kesäteatteriin ja paikkakunnan monet loma-asunnot tarjoavat mahdollisuudet mukavaan rentoutumiseen. Kun tähän vielä lisätään järvelle avautuvat upeat maisemat ja järven monipuoliset virkistysmahdollisuudet, tulee väkisinkin mieleen: Täällä on hyvä asua ja elää!" Jos voimat tulevat niin kaikki nuo lauseet pitää kääntää toisin päin. Lappajärveltä pitää paeta eikä sinne kannata investoida eikä paluu muuttua. Mikä on investoijan suoja? Huomatkaa myös tämä maisema-arvojen korostaminen kunnan toimesta. Tuulivoimahanke raikaa kauniin maalaismaiseman joka on suojeltava valtakunnallisesti arvokkaana ja harvinaisena tuulivoimarakentamiselta. Teollinen tuulivoima-alue on täysin ristiriidassa Lappajärven kunnan arvojen kanssa. Lisäksi hankevastaava ei toimi Lappajärven kuntalaisten arvojen mukaan. Minkä takia hankevastaavaksi on valittu tällainen toimija jonka arvot eivät vastaa arvojamme? Tämä on myös riski kunnan maineen osalta. Vaadimme ensimmäiseksi hankevastaavan vaihtamista toiseen yhtiöön jonka arvot ovat omien arvojemme mukaisia. Miksi hankevastaavan taustoja ei ole selvitetty hanketta aloitettaessa?

Lappajärven kunta ja hankevastaava ajavat hanketta väkisin eteenpäin vaikka Lappajärven kuntaan on toimitettu jo ennen hankkeen lähtemistä liikkeelle 1 121 nimeä (20.9.2017, addressi liitteenä). Lappajärvellä asuu 3 078 ihmistä ja Evijärvellä 2 473 ihmistä (lähde Wikipedia). Suurin hankevastaisuus on siis Lappajärvellä ja Evijärvellä. 20% näiden kahden kunnan väkimäärästä on jo syyskuussa 2017 vastustanut hanketta. Miksi tällä ei ole mitään painoarvoa? Vastustus on kasvanut joka näkyi mm. laajana osanottajajoukkona hankkeen Ohjausryhmän ensimmäisessä kokouksessa. Lisäksi sosiaalisessa mediassa on todettavissa vastustus ja aktiivisessa kannanotoissa viranomaisien ja luottamusmiesten suuntaan. Samoin ensimmäisessä virallisessa kuulemistilaisuudessa 21.2.2019 oli paljon huolestuneita osanottajia. Hankevastaava on ilmoittanut 02/2019 saaneensa n. 800-1 000 ha vuokrasopimuksia 2 550 ha hankealueesta joka on 31%-35% hankealueesta. Tämäkin osoittaa että teollinen tuulivoimakaava ei kuulu esitetylle hankealueelle, edes rahan voimalla hanke ei etene. Vaadimme selvitettäväksi maanomistajan suojan mahdollisella hankealueella mikäli hanke toteutuu niitä maanomistajia kohtaan jotka eivät halua vuokrata aluetta hanketoimijalle. Liitteenä alustava karttaliite jossa merkittynä kiinteistöjä jotka eivät tule missään tapauksessa hyväksymään voimaloita omalle eikä naapurikiinteistöille; ei myöskään infran rakentamista. Kielteisen kannan ottavia kiinteistöjä on tällä hetkellä laskujemme mukaan 600-700 ha.

Hankkeen kokonaisvaltaisia kylmiä taloudellisia lukuja ja faktoja ei ole tuotu esille Lappajärvellä. Jo nyt voidaan osoittaa että hankkeen kokonaisvaltaiset taloudelliset haitat ovat suuremmat kuin hyödyt. Mitä saataisiin aikaan jos resurssit käytettäisiin kunnan muuhun kehittämiseen? Vaadimme puolueettoman laskelman kahdelta eri konsulttitoimistolta eikä ylimalkaisia heittoja kunnan verotuloista. Miten paljon kansalaisilta, virkamiehiltä ja viranomaisilta menee aikaa hankkeen kanssa? Pitää selvittää mitä saataisiin aikaan jos resurssit käytettäisiin kunnan muuhun kehittämiseen. Mikä on kiinteistöjen arvon lasku, mikä on toteutumattomien yritys- ja loma-asuntoinvestointien menetykset? Kuinka paljon ovat menetetyt verotulot yhteisöveroissa ja kiinteistöveroissa? Ansiotuloverojen menetykset? Matkailun- ja kauppaliiketoiminnan liikevaihtojen menetykset?

Sosiaaliset vaikutukset ovat jo hankkeen tässä vaiheessa merkittäviä. Hanke aiheuttaa pahoinvointia suuressa ihmisjoukossa. Huolta ja akateemisesti tutkittua ympäristöahdistusta. Haluamme luotettavan selvityksen hankkeen sosiaalisista haitoista. Minkä takia tällainen hanke käynnistetty jossa jo lähtiessä tiedettiin että vastustus on näin suurta?

Päätöspöytäkirjoissa millä kaavaprosessia on lähdetty viemään eteenpäin puhutaan tuulivoiman ekologisuudesta ja kansantaloudellisista eduista ja hiilijalanjäljen pienenemisestä. Suomen sähköntuotannosta tuulivoiman osuus on n.5-9% lähteistä riippuen. Käsityksemme mukaan työtä hanke ei alueelle tuo kuin paikalliselle maanrakentajalle. Eikä tällä hankkeella ratkaista maapallon ilmasto-ongelmia, päinvastoin kokonaisvaltaisesti tarkasteltuna hankkeen ekologiset haitat ovat suuremmat kuin hyödyt hankkeen pienen koon vuoksi. Lisäksi pyydämme viranomaisia huomioimaan että Suomi on jo saavuttanut tavoitteensa tuulivoimarakentamisessa (tehotavoitteet on saavutettu; lähde HS); miksi tätä hanketta pitää väkisin viedä eteenpäin jolla ei ole globaalisti mitään merkitystä mutta paikallisesti erittäin tuhoisa vaikutus. Ei voi olla niin että Järviseudun alue ja länsisuomi on täynnä teollisia tuulivoima-alueita sinne tänne ripoteltuna. Pyydämme valvovaa viranomaista ottamaan hankkeeseen myös tältä kantilta erittäin kriittisen kannan. Hankkeen perusteet on tuotava myös Suomen tasolla ja globaalisti esille ja laskettuna auki. Valitettavasti Lappajärven kunta ja hanketoimija ovat 10 vuotta myöhässä asiassa; muut toimijat ovat rakentaneet tuulivoima-alueet pois asutuksesta ja maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimarakentamiseen varatuille alueille. On erittäin kyseenalaista että väkisin yritetään tehdä näitä hankkeita sinne minne ne eivät kuulu; mitä sanoo perustuslaki omaisuudensuojasta, entä mitä vahingonkorvauslaki?

Tuulimittaustalon pystyttäjät puhuivat käsityksemme mukaan puolaa ja englantia vaivoin. Tuulivoimalat laitoksina rakennetaan yleensä Kiinassa. Haluamme selvityksen mikä on tällaisen yksittäisen pienen tuulivoima-alueen hiilijalanjälki? Mitä metsien tuhoutuminen vaikuttaa hiilijalanjälkilaskennassa kun rakennetaan pitkiä voimajohtokäytäviä näin pitkästi vs. esittämämme toinen vaihtoehto? Mitä ympäristöhaittoja aiheuttaa voimalan valmistus ja kuljetuskustannukset? Mitä purkukustannukset vs. saatu tuotto. Mikä olisi tämän tuulivoima-alueen tuotto hankevastaavalle ilman tukia? Hankevastaava puhuu että voimala-alue ei saa tukea mutta kuitenkin muissa hankkeen dokumenteissa mm. asukaskysely puhutaan tuulivoimatuista. Näin pientä hanketta ei tule toteuttaa koska se ei ole kokonaistaloudellisesti kenenkään edun mukainen. Suomessa on osoitettu alueet maakuntakaavoissa tuulivoima-alueiksi jolloin em. asiat on mietitty. Lisäksi luotettavaa selvitystä voimaloiden käyttöiästä ei ole saatavilla, luonnollisesti julkisuudessa puhutut lyhyet käyttöiät rasittavat ja nostavat ”ympäristökuluja” hankkeessa. Hankevastaava on myös saksalaisomisteinen yhtiö 85%, miten varmistetaan että yhtiön verotulot tulevat Suomeen ja Lappajärvelle eivätkä esim. kierrä konsernirakenteina ulkomaille?

Luottamusmiesten kanssa keskustellessamme he kokevat että eivät ole saaneet hankkeen valmistelusta riittävästi tietoa ja ovat eläneet tietopimennossa lautakunta-, valtuusto- ja hallitustasolle saakka. Pyydämme selvitystä onko kaikki mahdolliset ongelmat hankkeesta käyty läpi riittävästi luottamusmiesten kanssa ennen päätöksentekoa. Onko kerrottu vain hankkeen positiiviset puolet? Hankkeen negatiivisia puolia ei ole tuotu ainakaan virallisen päätösprosessin pöytäkirjoissa esille. Esille tuodaan vain positiiviset asiat jotka nekin voidaan kyseenalaistaa. Uusi menetelmä jossa Yva- ja osayleiskaava tehdään yhtä aikaa on haastava kansalaisen oikeusturvan osalta. Hankkeen tiedotus on hoidettu minimaalisesti lainkirjain täyttäen. Onko

oikein että loma-asuntojen omistajat jäävät täysin pimentoon? Kuka tavallinen kansalainen käy kuukausittain lukemassa Lappajärven kunnan sivuilta eri toimielimien kokouspöytäkirjoja. Näin suuressa hankkeessa myös valmistelijoilla on päättäjien lisäksi suuri vastuu. Tavalliset ihmiset, kyläläiset, maanomistajat eivät tiedä miten hanketta vastustetaan ja miten tehdään virallisia huomautuksia, tämän takia pitää olla riittävä avoimuus ja tiedottaa hankkeesta lehti-ilmoittelulla niin kuin esim. Perhossa ja Vetelissä. Vaadimme että hankkeesta tiedotetaan niin kuin tämän kokoluokan hankkeissa kuuluu tiedottaa ja avataan hankkeen riskit kuntalaisille ja maanvuokraajille muun kuin hankevastaavan toimesta. Usein tuulivoimarakentamisessa huomio kiinnittyy terveystriskeihin mitä voidaan pitää merkittävänä kun puhutaan hankkeen riskeistä; haluamme että kaikki muut riskit nostetaan myös esille. Tuomme esille että Lappajärven kunta ja Ely-keskus olivat kielteisellä kannalla hankealueelle suunniteltuun turvetuotantoon ja lupa evättiin Avin toimesta kesällä 2016. Miksi nyt hankealue voitaisiin tuhota?

Esitämme että Lappajärven kunta olisi tuulivoima-vapaa kunta niin kuin käsittääksemme Nivala ja Ranua ovat linjanneet. Toiminnan pitää olla luotettavaa ja pitkäjänteistä ja ryhdikästä.

Kaavaprosessi on ollut täynnä kummallisuuksia. Ihan aluksi puhutaan 17 voimalasta, sitten 7 ja nyt viranomaisen puhuu 7-10 voimalaa. Kovan vastustuksen takia Lappajärven kunnanjohtaja Tuomo Lehtiniemi omassa blogissaan kunnan sivuilla ilmaisee huolensa voimaloiden koosta tässä vaiheessa kun kaavoitus on jo näin pitkällä. Blogikirjoituksesta voi nähdä myös tuulivoimamyönteisyyden, samalla kuitenkin kirjoituksessa otetaan kantaan hankkeen mittavaan vastustukseen kunnassa. Miten kaavaa voidaan valmistella ja kaavoitussopimuksia voidaan tehdä näin puutteellisella valmistelulla? Vaadimme selvityksen kaavaprosessista onko se tehty riittävällä huolellisuudella. Onko esimerkiksi hanketoimijoita kilpailutettu ja onko perehdytty virkamiesten toimesta riittävästi eri vaihtoehtoihin ja hankkeen riskeihin? Näyttäisi pahasti siltä että hanketoimija on päässyt sanelemaan ehdot mm. kaavasopimukseen ja kaavaprosessiin. Lisäksi vaadimme että hanketoimija Abo Wind Oy lopettaa vuokrasopimusten markkinoinnin maanomistajille lauseilla että "Lappajärven kunta suhtautuu myönteisesti hankkeeseen". Vaadimme että Lappajärven kunta ja hankevastaava korjaa julkisesti asian ja kertoo kaavaprosessista ja sen menettelytavoista virallisella kuulutuksella. Yksi olennainen asia on miksi kaavoitussopimukseen on kirjattu sopimuksen siirtomahdollisuus? Minkä takia kuntalaisten arvoilla, maisemilla yms. asioilla voidaan käydä kauppaa kansainvälisten toimijoiden toimesta?

Lisäksi alueen luonto on merkittävä Lappajärveläisille ja matkailun vetovoimatekijä. Hankealueella on lyhyt etäisyys kulttuurimaisemaan ja suurin osa voimaloista on matkailun vetovoima-alueella. Kyläläiset ja me allekirjoittaneet talkoolaisina olemme olleet rakentamassa Vanhavuoren-Ammeskallion liikuntareittejä joita myös Ely on rahoittanut. Miksi alue voidaan nyt tuhota? Ely ei antanut alueelle mm. v.2016 turvetuotantolupaa, nyt alueen luonto voidaan tuhota maisemallisesti ja vetämällä leveitä voimajohtokäytäviä alueelle ja samoin merkittävästi uutta tiestöä. Vaadimme puolueettoman selvityksen ja laskelman liikunta-alueiden tuhoutumisesta. Kesällä 2018 kyläyhdistys teki n. 2 km päähän voimaloista frisbee-golfradan. Nyt tämänkin alueen viihtyvyys ja voimaloiden terveyshaitat uhkaa tehdä investoinnin arvottomaksi. Luontoreittejä käyttävät myös matkailuyritykset liiketoiminnassaan. Tarvitaan puolueeton selvitys liikevaihtomenetyksistä. Hankealueella on myös merkittäviä ja suojeltuja nisäkkäitä ja lintuja. Lisäksi hankealueella sijaitsee useita tervahautoja. Merkittävä luontokokonaisuus ja harvinaisuus on uhkana tuhoutua. Haluamme puolueettoman selvityksen mitä vaikutuksia on alueen rauhoitetuille linnustolle ja eläimistöille. Hanketta vastustaa käsityksemme mukaan n. 90% Itäkyläläisistä, suurin osa Lappajärveläisistä, Evijärveläisistä ja kaikki tavoittamamme loma-asukkaat. Kuka korvaa tehdyn talkootyön ja haitat?

Vaadimme selvitykset seuraaviin asioihin:

1) Koska hankealueelle ollaan rakentamassa maailman suurimpia voimaloita (lapakorkeus 300m) ja mahdolliset pienemmätkin voimalat lähelle asutusta; on joka voimalalle viranomaisen vaadittava ympäristölupa; viranomaisen vaatii ympäristölupia huomattavasti pienempiinkin hankkeisiin mm. maatilarakentaminen, turkistarhauksen rakentaminen. Ympäristölupia olisi tullut edellyttää jo ennen Yva ja kaavaprosessin käynnistämistä. Kuuluu hyvään kaavoitustapaan. Nyt hankevastaava heittelee voimaloiden

sijoiuspaikkoja mielivaltaisesti eri paikkoihin. Joka voimalan ympäristöhaitat/sijainti on selvitettävä ennen kuin niille myönnetään rakennuslupa. Tällä hetkellä lähin voimala yhden hanketoimijan karttaluonnoksen mukaan tulisi Lappajärven rannalla olevasta kesäasunnostamme 5,64 km päähän ja asuinrakennuksestamme 3,15 km päähän. Omistamastamme asuinrakennuksestamme 1,4 km päähän. Vaadimme että voimalat tulee olla 4 km päässä lähimmästä asuinrakennuksesta niin kuin esimerkiksi Evijärven kunta on edellyttänyt. Pyydämme huomioimaan voimaloiden massiivisuuden ja emme tule hyväksymään minkäänlaisia voimaloita hankealueella. Välke yms. terveyshaitat tekevät asumisesta mahdottoman ja menetämme hankkeen myötä kiinteistöjen arvon laskun ja kassavirran loma-asunnon vuokraamisesta. Pienemmillekin rakentamishankkeille vaaditaan ympäristölupia. Yksi ohjeistus voimalan sijoittamisesta asuinrakennuksiin nähden on 10 krt napakorkeus eli tässä tapauksessa 2,0 km. Tuomme selvästi esille sen että emme halua alueelle myöskään pienempiä voimaloita. Pidämme neuvottelutaktiikkana että puhutaan ensin 300 m korkeista voimaloista ja sitten tarjotaan pienempiä ikään kuin vastaantulona. Onko edes linjan kapasiteetti mihin sähkövoimaa syötetään sellainen että se kestää nämä massiiviset isot voimalat?

2) Vaadimme että Lappajärven kunta selvittää vaihtoehdot hankkeelle jo aiemmin esitetyn mukaisesti. Hankealueelle ei tule hyväksyä 300 m korkeita voimaloita koska ne ovat maailman suurimpia ja niiden haittoja ei ole aukottomasti pystytty selvittämään. Hankkeesta pitää tehdä ensin luotettava terveys selvitys. Emme hyväksy myöskään pienempiä voimaloita.

3) Kaavaluonnoksessa lähin asuinrakennus/lähin voimala on etäisyys 1,4 km. Vaadimme että Ramboll Oy tarkistaa mittauksen. Samoin Vimpelin säähavaintoasemaan on mittauksemme mukaan alle 20 km kun se kaavaluonnoksessa on 20,5 km. Emme hyväksy voimaloita näin lähelle asuinrakennustamme melusaasteen, välkkeen ja liikennehaittojen takia. Omistamamme asuin kiinteistöllä ei ole mitään arvoa jos voimalaitosalue tulee näin lähelle kotiamme.

4) Sosiaaliset vaikutukset pahoinvoinnin ja ympäristöahdistuksen, terveyshaittojen takia ovat merkittävät. Vaadimme näistä kunnan selvitykset ja mitä tuhoa hanke aiheuttaa rahassa mitattuna.

5) Hankealueelle ei tule hyväksyä 300 m voimaloita koska ne ovat maailman suurimpia. Emme halua olla koehenkilöitä mitä näin massiiviset voimalat lähellä asutusta aiheuttavat ihmisille. Vaadimme että voimalat on sijoitettava kauemmaksi mitä Valtioneuvoston ohjeistus hyvästä tuulivoimarakentamisesta edellyttää eli 2 km ei ole meille riittävä vaan 4 km lähimmästä asuinrakennuksesta. Hankkeesta pitää ensin tehdä luotettava terveys selvitys mitä näin korkeat voimalat tuovat tullessaan. Vaadimme kotimaista terveys selvitystä ja vertailua Tanskalaisiin ja Saksalaisiin tutkimuksiin ja kokemuksiin ja puolueetonta raportointia. Emme hyväksy samoilla perusteilla myöskään pienempiä voimaloita.

6) Kaavaluonnokseen on korjattava että kaavan hylkää tai hyväksyy ensin Lappajärven kunnanhallitus ja sen jälkeen valtuusto. Nyt lukee että hankkeen hyväksyy Lappajärven kunnanvaltuusto. Aivan niin kuin asia olisi jo päätetty.

7) Nyt jokaisella osoitetulla voimalapaikalla tuhoutuu jokin merkittävä luontokohde, soidinpaikka tai luontainen metsäpeurapopulaation asuinalue jäkäläkallio yms. Hankealueella kuvataan maakotkaa jatkuvasti viimeksi tammikuussa 2019, maaliskuussa 2019 kotkat/merikotkat käyvät hankealueen läheisyydessä Lappajärven jäällä syömässä kalastajien kaloja. Samoin alue on merikotkien asuin aluetta (merikotkahavainto riistakamerassa Ähtävänjoen varresta, lähellä hanke aluetta kesä 2018). Maakotkat saalistavat alueella metsäpeuran vasa ja alueella on kuvattu ulkoilun yhteydessä maakotkia maassa (kuva saadaan käyttöön). Hanke aluetta voi luonnehtia hyvin monipuoliseksi biotoopiksi jonka eläimistö ja linnusto on rikas. Olemme asuneet alueella vuosikymmenet ja olemme nähneet suurpetojen, peurojen petolintujen yms. uusien riistaeläinten lisääntymisen alueella. Läheinen Alanevan peltoaukea ja Vieresjoen varsi on lintujen syysmuuton ja kevätmuuton levähdysalue. Vieresjoessa on rauhoitettu saukko- ja taimenkanta. Haluamme puolueettoman tutkimuksen ja paljon laajemman selvityksen linnustolle, kaloille ja nisäkkäille aiheutuvista haitoista. Alanevassa pesivästä harvinaisesta piekanasta ei ole mitään mainintaa! Selvitys ei ole riittävä tältä osin. Hanketta ei tule toteuttaa sillä suoalue on ainut iso rakentamaton alue lähialueella. Alueella tavataan kaikkia Suomen suurpetoja joka on todennettavissa Riistanhoitoyhdistyksen Tassutietokannoista. Haluamme puolueettoman selvityksen mitä voimalat aiheuttavat metsäpeurapopulaatiolle. Maailmassa on 3 eri populaatiota joista Suomenselän metsäpeurapopulaatio on yksi. Nyt on nähtävissä että kun Perhoon tuli tuulivoimalat niin peurojen vaeltaminen hankealueelle on lisääntynyt. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan voimalat aiheuttavat poroille merkittäviä haittoja. Haluamme puolueettoman selvityksen mitä hanke

aiheuttaa poron lähisukulaiselle peuralle ja muille hirvieläimille. Alueen liito-oravakanta pitää myös selvittää sillä alueella on kuusi- ja lehtimetsissä tavattu viime aikoina myös uhanalaiseksi lajiksi kesken tämän prosessin uudestaan määritettyä liito-oravaa. Vanhanvuoren alueella asustaa liito-orava; haluamme selvityksen uhanalaisen liito-oravan vaellusreitistöstä hanke-alueen etelälaidan kuusi- ja lehtipuuvaltaisissa metsissä. Kaikki tämä luonnon monimuotoisuus tuhoetaan mikäli hankealueelle rakennetaan tuulivoimaa tässä mittakaavassa. Maakotka/merikotka havaintoja on Lappajärven jäältä maaliskuussa 2019 jossa ne käyvät syömässä kalastajien kaloja. Vaadimme kunnollista lintuselvitystä, ei vain n. 3 päivää tms. mitä on kaavaluonnoksessa. Vaadimme selvityksen miten suojataan rauhoitetut petolinnut ja muut linnut voimaloiden tuholta?

8) Vaadimme että Elyn kalatalousvastaava ottaa kantaa infraäänien vaikutuksesta Lappajärven kalakantoihin. Maailmalla on tutkimusta infraäänien aiheuttamista ongelmista mm. kalojen käyttäytymiseen. Kalastus tuo joillekin Lappajärvellä elinkeinon ja on merkittävä virkistysmuoto. Ähtävänjoen varsi on vapakalastajille tärkeä ja ainuita paikkoja mm. perhokalastajalle. Vaadimme että osallistujalistaan hankeosalliseksi on lisättävä Elyn johtava kalatalousasiantuntija luonnonvarojen kestävän käytön turvaamiseksi kalatalouden osalta. Hankkeesta on tiedotettava ja otettava osalliseksi kaikki Lappajärven kalastuskunnat.

9) Tierakentamista ja voimajohtokaapelointeja emme tule hyväksymään. Tuulivoimaa markkinoidaan ympäristöystävällisenä. Haluamme puolueettoman laskelman (ekotaseen) voimalan rakentamisen ympäristöhaitoista koko elinkaaren ajalta vs. oletettu puhdas energian tuotanto. Tiestö ja leveät voimajohtokäytävät syövät metsäpinta-alaa joka on hiilinielu. Tästä myös laskelmat.

10) Vaadimme että joka voimalalle on purkurahasto/vakuus valmiiksi talletettuna eikä sitä voi kerätä pikkuhiljaa. Sama normaali käytäntö mikä on muussakin rakentamisessa. Voimalan purkukustannus on tutkimuksen mukaan useita satoja tuhansia euroja. Näin isoista voimaloista ei ole kokemusta mikä on niiden elinkaari. Jossakin on puhuttu 5-6 vuotta. Hankevastaava voi myydä hankealueen eteenpäin. Kaivosteollisuudesta on esimerkkejä että ulkomainen toimija voi jättää kaivoksen siistimättä ja maisemoimatta. Eli voimala-alue voidaan myydä taloudellisesti heikolle toimijalle ja maanomistajan ja lopulta yhteiskunnan vastuulle voi jäädä kallis voimaloiden purkamisen. Haluamme tästäkin kunnan laskelmat ja vastuun hankevastaavalle jos kerran toiminta on niin kannattavaa. Haluamme kunnan riskiselvitykset mahdollisista tuotannon loppumisesta ja siitä kuka purkaa voimalat. Vakuus on erittäin olennainen asia turvattaessa ympäristö jälkipolville. Lähialue ja Suomi on rakennettu täyteen tuulivoimaa ja meillä on näkemyksemme mukaan iso ympäristöriski käsissä kun rakennettujen voimaloiden tuotanto loppuu; näistäkin on jo esimerkkejä. Vaadimme että ympäristöministeriöstä otetaan selvitys voimalarakentamiseen liittyvistä riskeistä. Voimaloiden purkukustannuksista on otettava laskelmat kolmelta eri puolueettomalta konsulttitoimistolta.

11) Emme hyväksy hanketta koska se ei ole maakuntakaavan mukainen. Haluamme selvityksen miten hanke on käynnistetty ja kuka on käynnistänyt hankkeen? Emme tule maanomistajina hyväksymään että maittemme läpi kulkee voimajohtokäytävä tai teitä. Haluamme selvityksen miten syvälle voimajohtokäytävät kaivetaan ja miten pinnassa oleva voimajohto vaikeuttaa metsätaloustöitä ja metsätalouden harjoittamista.

12) Hanketta on lykättävä siihen asti jotta saadaan päätös uudesta maakuntakaavasta s. 19 kaavaluonnos. Kaavaluonnoksessa otetaan kantaa valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuurimaisemiin ja niiden rakentamiseen. Lappajärvi kuuluu ehdottomasti valtakunnallisesti suojeltaviin maisemiin, samoin Evijärven Jokikylän/Särkikylän alue. Ähtävänjoen aluetta (3-4 km hankealueesta) on myös suojeltava sillä jokialue on harvinaisuus ja luonto- ja loma-asukkaille tärkeä. Kaavaluonnoksessa ei oteta mitään kantaa näihin arvoihin. Lappajärven kunnan on suojeltava ja haettava valtakunnallista maisemansuojelua ja tähän asiaan on otettava kanta Museovirastosta ja Ympäristöministeriön rakennetun ympäristön osalta. Tuulivoimaa ei tule rakentaa ennen kuin maisemansuojelu on ratkaistu. Lappajärven kunta on toteuttanut useita maisemansuojelu- ja kartoitushankkeita joissa todetaan ja puhutaan arvokkaista maisemista. Vaadimme että viranomaiset suojelevat Lappajärven arvokkaan kulttuurimaiseman valtakunnallisesti. Lappajärvi on ainoita meteoriittijärviä maailmassa ja ainoita järviä Etelä- Pohjanmaalla, jotka ovat näin suuria pinta-alaltaan.

13) Vaadimme että Alajärven kaupunki on otettava osalliseksi kaavaprosessiin. Asia koskee kaikkia Lappajärven ympäryskuntia ml. Vimpeli, Alajärvi, Lappajärvi, Evijärvi, Veteli. Elyn näkyvyysanalyysin mukaan voimalat näkyvät 30 km päähän aavaa järvenselkää. Hankkeella on tässä asiakirjassa mainitut haitat myös Alajärven kaupungin asukkaille ja järvenrantatonttien omistajille, kalastusharrastajille, kalastuskunnille yms.

14) Voimalat näkyvät kauas mm. rauhoitettuun ja kauniiseen Kirkkoniemeen puhumattakaan järvimaisemasta. Seuraavassa lainaus Lappajärven kunnan kaavoituskatsauksesta ” Kunnassa on vireillä tai käynnistymässä seuraavia kaavoitushankkeita: Muutos- ja laajennusehdotus Kirkkoniemen alueella Asemakaavan muutos sijaitsee kiinteistöjen 6:129 ja 6:130 alueella. Muutosalueen pinta-ala on noin 1 ha. Asemakaavan laadinnan yhteydessä on laadittu yleiskaavallinen tarkastelu ja täydennetty vaikutusten arviointia. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo kuitenkin, että asemakaavaehdotus ei riittävästi huomioi valtakunnallisestikin merkittävän Kirkkoniemen rakennetun ympäristön ja maiseman vaalimista, joten kyseistä asemakaavaehdotusta ei tulisi hyväksyä.” Koska hanke on näin iso on vaikutuksetkin laajat ja ne tulee huomioida huomattavasti kauemmaksi mitä n. 5 km lähimmästä voimalasta. Nyt rakennettu tuulenmittausmasto näkyy erittäin selvästi Lappajärven Kirkkoniemeen ja hautausmaalle.

15) Hanketta perustellaan taloudellisilla hyödyillä kunnalle ja maanomistajille. Haluamme selvityksen mitä hankkeen haitat ovat kiinteistöjen omistajille. Haluamme kolmelta AKA-auktorisoidulta kiinteistönvälittäjältä lausunnot asuinkiinteistöjemme ja lomakiinteistöjemme arvoista kun teollinen tuulivoima-alue tulee näin lähelle asutusta. Haluamme vertailun jo toteutuneisiin tuulivoimahankkeisiin. Internetistä löytyy tästäkin materiaalia.

16) Suomen perustuslain mukaan vahingonaiheuttaja on korvausvelvollinen. Haluamme selvityksen kuka korvaa ja maksaa mahdolliset kiinteistöjen arvojen laskut, menetetyt kassavirrat loma-asuntojen vuokraamisesta ja muut myöhemmin ilmenevät mahdolliset terveyshaitat. Pyydämme että näihin asioihin suhtaudutaan vakavasti sillä Perhossa on jo tullut kiinteistöjä myyntiin ja asukkaita on muuttanut pois hanke-alueen läheisyydestä terveyshaittojen vuoksi. Hanketta ei tule toteuttaa koska riskit voimaloiden sijainnista määräysten ja ohjeistuksen vastaisesti liian lähellä asutusta tuo liian isot riskit. Esimerkiksi kesäasuntomme arvoksi on suullisesti kiinteistönvälittäjän toimesta arvioitu ... v.2017. Hanke pysäyttää loma-asuntokaupan lopullisesti. Kuka korvaa nämä menetykset?

17) Pyydämme kokonaisvaltaista taloudellista selvitystä hankkeen riskeistä ja hyödyistä. Olemme perehtyneet eri akateemisiin tutkimuksiin ja huolemme on perusteltu. Mm. haittoihin eläimistöille puhumattakaan ihmisistä. Hanketta ei tule toteuttaa näin lähelle ihmisasutusta vaan maakuntakaavassa tuulivoimarakentamiseen sijoitetuille paikoille. Maakuntakaavoissa on myös poistettu paikkoja tuulivoimarakentamiselle kun ne ovat olleet liian lähellä asutusta. Toivomme viranomaisilta ymmärrystä huolistamme ja huolellista selvitystä. 18) Asukaskysely mitä hankkeen alussa toteutettiin ei ole luotettava. Kysely ei ole tullut joka talouteen ja osassa talouksia kyselyitä tuli useita. Vaadimme puolueetonta uutta kyselyä ja se on toteutettava ja informoitava laajemmin mitä 5 km lähimmästä voimalasta (huomautamme että voimalan sijaintipaikkoja ei ole vielä määritelty, miten voidaan laskea 5 km etäisyys?). Lisäksi kyselyä ei ole toteutettu loma-asukkaille jotka tuovat kuntaan mittavan summan erilaista liikevaihtoa yrityksille. He eivät tiedä mitään hankkeesta joka vaikuttaa heidänkin lomakiinteistöjen arvoon. Elyn analyysin mukaan voimalat näkyvät 30 km päähän Lappajärven länsirannalle. Loma-asukkaiden informointi on jäänyt puutteelliseksi. Vaikka viranomaiskuulutukset on hoidettu säädetyissä määräajoissa niin näkisimme että hankkeesta pitää kertoa laajemmalla lehti-ilmoittelulla yms. että varmistetaan tietoisuus hankkeesta kaikkien sidosryhmien keskuudessa.

19) Mikä on kuluttajan suoja poukkoilevassa kaavasuojoissa? Miten Lappajärvellä voidaan rakentaa teollista tuulivoimaa Väljoen loma-asuntokaavasta 3-4 km päähän? Vaadimme kunnan selvityksen miten nämä asiat on huomioitu? Miten on huomioitu Lappajärven arvokas kirkonseutu joka on kaavassa rauhoitettu? Mitä rahallisia kustannuksia tällainen toiminta aiheuttaa ja on jo aiheuttanut Lappajärven kunnalle?

20) Pyydämme puolueetonta selvitystä kuntalaisina mitä vaikutusta hankkeella on yhtiöihin joita Lappajärven kunta omistaa. Tietojemme mukaan Lappajärven Loma-Golf Oy:n osakkeita on Lappajärven kunnan omistuksessa, samoin As Oy Kivitippu Chalets II osakkeiden arvoon jotka ovat kunnan omistuksessa. Onko riittävästi selvitetty että hankkeella ei ole negatiivisia vaikutuksia kunnan omistamien yhtiöiden toimintaan ja omistusten arvoon?

21) Muuta: Hankkeen tiedotus ja vastavuoroisuus on ollut heikkoa. Abo Wind Oy ei vastaa sähköposteihin eikä palautteisiin. Vaadimme puutteellisen asukaskyselyn tulokset nähtäville. Miksi puhutaan kaavaluonnoksessa osallistamisesta ja vuorovaikutuksesta kun se on näin puutteellista kohta 3.3. Hankkeessa on erittäin laaja vastustus kuntalaisten ja naapurikuntalaisten keskuudessa. Tämä näkyy aktiivisuutena kun

ensimmäisestä ohjausryhmän kokouksesta poistettiin mm. maanomistajia. Miksi kutsutut olivat valittuja koska kaikki sopivat kokouspaikkaan sisälle? Jo ennen hankkeen alkamista on toimitettu em. nimilistä kuntaan n.1 125 nimeä. Hankkeesta on myös informoitu kunnanvaltuutettuja ja sekin kirje sai n. päivässä arviolta 175 allekirjoittajaa. Tämän huomautuksen liitteissä kuvataan ja ilmenee hankkeen iso vastustus. Pyydämme tutustumaan niihin.

22) Suomeen ja hankealueen lähialueelle nousee paljon uutta tuulivoimaa. Pyydämme tutustumaan karttaan <http://ethawind.com/map/> Pyydämme selvityksen kun rannikko ja hankealueen lähiseutu on täynnä tuulivoimaa. Mikä vaikutus tällä hankkeella on kun esim. Etelä-Pohjanmaalle on jo luvitettu ja rakentamatta kymmeniä voimaloita mm. Kurikkaan ja Alajärvelle. Mielestämme tätä hanketta pitää tarkastella osana isoa kokonaisuutta ja tällöin tätä hanketta ei pidä toteuttaa. Hankealueella on myös paljon iäkkäitä ihmisiä. He eivät pysty puolustautumaan tätä hanketta vastaan. Miten turvataan heidän oikeudet? Kohta 4.2.1 Vaihtoehto 0 on otettava käyttöön eli hanketta ei tule toteuttaa koska on kokonaistaloudellisesti parempi vaihtoehto tuottaa sähkö muilla tuotantotavoilla. Vaihtoehdot (VE1) ja (VE2) ei tule toteuttaa. Niille ei ole perusteita. Maisemahaitoista vaadimme kunnan mallinnukset nykytekniikalla useasta kohtaa. 4D-mallinnuksella voimaloiden massiivisuus tulee kunnolla esille. Hankealueen läheisyydessä on jo riittävästi tuulivoima-alueita mm. Veteli, Lapua, Alajärvi, Soini ja Perho. Näiden haittoja ja tuulivoimakeskittymää ei ole selvitetty riittävästi. Vaadimme selvityksen miten näin pienelle alueelle voidaan rakentaa näin paljon tuulivoimaa? Maisemavaikutukset ovat korkean maastokohdan, järvenselän ja peltoaukeiden takia huomattavat kuin mitä jos hanke toteutettaisiin metsäiseen maastomuotoon. Koska hankkeessa on näin paljon selvitettävää on mielestämme erittäin perusteltua että Lappajärven kunta ja viranomaiset hylkäävät hankkeen. Ei ole mitään perusteita toteuttaa hanketta. Tällä huomautuksella tuomme esille myös että hankevastaavalle ja Lappajärven kunnalle kaavoituksen käynnistäminen aiheuttaa mahdollisen vahingonkorvausvelvollisuuden suhteessa meille mahdollisesti realisoituviin haittoihin ja rahallisiin menetyksiin. Haittoina joita hanke aiheuttaa on lomakiinteistöjen arvojen lasku, kiinteistömarkkinan pysähtyminen, asuinkiinteistöjen arvon lasku ja haitat elinkeinotoimintamme (maa- ja metsätalous) harjoittamisessa. Lisäksi mahdolliset terveyshaitat. Vahingonkorvauslain 2. Luvun 1§: Joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu. Lisäksi perustuslain 15 §: Jokaisen omaisuus on turvattu. Katsomme että tästä hankkeesta hyötyy Lappajärven kunta verotulojen muodossa, hankevastaava ja yksittäiset maansa vuokranneet maanomistajat. Hankkeen tässä vaiheessa on jo syytä käydä läpi esimerkiksi muutokset kiinteistöjen arvoihin jos hanke toteutuu. Hankelausuntoa kirjoittaessamme olemme saaneet tietää että meidän allekirjoittaneiden maanomistajien lisäksi arvioimme olevan n.700-800 ha maata omistavia kiinteistönomistajia hankealueella jotka eivät varmasti tule allekirjoittamaan vuokrasopimusta hankevastaavan kanssa. Uusia negatiivisesti hankkeeseen suhtautuvia kiinteistönomistajia tulee jatkuvasti esiin. Toimitamme myöhemmin lopullisen karttaliitteen kieltäytyneistä. Koska kiinteistöt ovat hyvin pieniä ja negatiivisesti hankkeeseen suhtautuvat kiinteistöt ovat ympäri hankealuetta niin hanketta ei voi toteuttaa. Hanke olisi syytä lopettaa tai etsiä sille hyvän kaavoitustavan mukaisesti vaihtoehtoinen energiantuotantomuoto tai kokonaan uusi vaihtoehtoinen hankealue.

Mielipide 54

Koko hankkeen valmistelu on ollut kyseenalaista, jo hankkeen käynnistäminen Lappajärvellä tapahtui kyseenalaisella tavalla: hanke käynnistettiin Teknisessä lautakunnassa 6.6.2018 esityslistojen ulkopuolelta, näin suurta hanketta ei tulisi käynnistää tällä tavalla kiireellisenä kun mitään todellista kiirettä ei ollut. Lisäksi hankkeen valmistelu on ollut salaista, esimerkiksi kuulutuksen yhteydessä olevia kaikkia liitteitä (kuulutuksen 2020/25 liitteet 13 ja 14) ei ole haluttu tuoda kuntalaisten nähtäväksi. Tuulivoimahanketta ajava Abo Wind ei herätä luottamusta, esimerkkinä Yleisradion MOT:n paljastukset 2017 kyseisestä yhtiöstä. En myöskään halua että ulkolainen yhtiö tulee tänne rahastamaan suomalaista yhteiskuntaa, loppupeleissä hanke on vahingollinen taloudellisesti suomalaiselle yhteiskunnalle.

Suunniteltu tuulivoimapuisto-alue on myös metsäpeurojen liikkeiden solmukohta joten metsäpeurapopulaatio häiriintyisi tuulivoimapuistosta. Kaksi suunnitelluista voimaloista on tulossa

häiritsevästi röyhkeän lähelle Pihlajalammen erittäin kaunista luontokohdetta. On myös vaarana että alueelle aletaan myöhemmin asettamaan poliisilain mukaisia liikkumis- ja oleskelurajoituksia jollaisia on asetettu tuotantoalueiden ympäristöön muualla Suomessa. Mikäli Lappajärvi haluaa jatkossa panostaa matkailuun olisi tuulivoimalahankkeesta luovuttava, tuulivoimalat pilaisivat Kraatterijärven Geoparkin.

Tuulivoimaloiden luvataan tuovan Lappajärven kunnalle miljoonia kiinteistöverotuloina seuraavien vuosikymmenten ajan, herääkin kysymys onko Lappajärven kuntaa enää olemassa muutamien vuosien kuluttua ja mikäli kuntaliitos tulee niin tällaisessa skenaariossa voimaloiden kiinteistöverot menevät käytännössä uuden isomman kunnan keskustan kehittämiseen.

Suunniteltu tuulivoimapuisto tulee aivan liian lähelle asutusta. Myös 1 121 niminen hanketta vastustava adressi syksyeltä 2017 kertoo jo hyvin ettei hanke saa lähialueen ihmisten siunausta. Mikäli tuulivoimaloita välttämättä Lappajärven kunnan alueella halutaan tulisi harkita hieman pienempien tuulivoimaloiden sijoittamista valtatie 16:sta varteen Kokkonevan seudulle siellä olisi voimalinjakin lähellä, saisi sekin muusta Lappajärvestä erillään oleva tien pätkä jotain ihmeteltävää ruman turvetuotantoalueen lisäksi.

Iso-Saapasnevan tuulivoimapuisto hanketta ei tule toteuttaa. Mikäli kuitenkin Iso-Saapasnevan tuulivoimapuisto päätetään toteuttaa tulisi Abo Windin kunnostaa sekä päällystää Övermarkintie sekä Pitkänsatontie jotta voitaisiin taata alueen työturvallisuus.

Mielipide 55

Lappajärven kunta, Ramboll Oy sekä Åbo Wind ovat asettaneet lausuttavaksi hyvin puutteellisen ja osittain ei selkokielellä kirjoitetun materiaalin Iso-saapasnevan suunnitellusta tuulivoimapuistohankkeesta. Kunta sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pyysivät aiheesta lausuntoja asettamalla OAS:n ja Yva-arviointisuunnitelman lausuttavaksi kevättalvella 2019.

Olemme pettyneet saatuihin selostuksiin. Pyyntöistä huolimatta vaadittuihin aikaisemmin esittämiimme lausuntoihin emme ole saaneet vastauksia. Tällaista hanketta kun lähdetään ajamaan pakolla alueelle, jota ei ole maakuntakaavassa esitetty tuulivoimantuotantoalueeksi, asiat pitää selvittää riittävän laajasti, jotta ihmisille ja päätöksiä tekeville henkilöille selviää alueen lähtötilanne sekä mahdollisesti hankkeen alettua, siitä seuraavat haitat:

1. Omistamme maa- ja metsätilan hankealueen lähetyvillä Lappajärven itäpuolella. Alueelle on vahvistettu rantakaava 1996. Rantakaavassa on maittemme osalta merkitty matkailua palveleva korttelialue. Lohkolle on kaavassa merkitty muutamalla sadalla neliöllä rakennusoikeutta. Suunnitelmissamme ...

Mikäli tuulivoimapuisto-hanke toteutuu edes jossain määrin, voimme sanoa näkemiin rakennusinvestoinneillemme. Muutama vuosi takaperin alueelle suunniteltiin viemäriinjaa Lappajärven kunnan toimesta. Siinäkin asiassa ei tarkemmin oltu halukkaita kuuntelemaan maanomistajaa tai heidän toiveitaan. Vedottuamme maankäyttö ja rakennuslakiin asiaan tuli muutos pitkien taisteluiden jälkeen Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä. Kyseinen laki sisälsi pykälän, jossa sanottiin seuraavasti: Ei saa hankaloittaa tai estää alueelle suunniteltua toimintaa.

Suomessa on tehty matkailuselvityksiä muiden tuulivoimapuistojen osalta. Lausunnot ovat olleet kielteisiä lähinnä ulkomaalaisten matkailijoiden suhteen. Moni on kertonut että haluavat Suomen luonnolta hiljaisuutta. Eivätkä myöskään halua matkailla alueilla, joille on tuulivoimaa rakennettu.

2. Kuinka paljon toteutuessaan hanke laskee Lappajärven tonttien ja kiinteistöjen arvoa? Tästä olemme halunneet saada luotettavan tiedon. Kaikki kerrotut asiat ovat olleet arvioita, mutta kuka takaa arvioinnin luotettavuuden? Haluamme, että arviot tehdään vähintään kolmen eri auktorisoidun arvioijan toimesta ennen ja jälkeen mahdollisten voimaloiden tänne tulon. Haluamme myös tietää ennen hankkeen lopullista päätöstä, kuka korvaa kiinteistömme arvon alenemisen, mikäli se liittyy tuulivoimaloihin. Emme hyväksy, että muutama hankealueesta kauempana asuva maanomistaja tai Lappajärven kunta kiinteistöverojen toivossa

hyötyy hankkeesta, ja vastaavasti Lappajärven rannoilla tai hankealueen lähistöllä olevien kiinteistöjen arvo samassa suhteessa laskee. Tämä tulee selvittää ja laskea täysin auki. Ei pelkästään riitä tieto siitä, että hanke tuo positiivista kehitystä Lappajärven talouteen. Jos hanke aiheuttaa toteutuessaan vakavia terveysvaikutuksia alueen ihmisiin, ja he joutuvat lähtemään alueelta pois, miten tässä tilanteessa kiinteistöt saadaan kaupaksi? Samaan aikaan on Suomessa törmätty homeongelmien kanssa. Terveysviranomaiset eivät halunneet myöntää homeongelmien aiheuttamia ongelmia ihmisten terveyteen, vaikka näyttöjä on ollut. Sama pätee tuulivoimaloihin. Maailmalla on tehty tutkimuksia, jotka osoittavat tuulivoimaloiden aiheuttaneen ongelmia ihmisille ja eläimille hankealueiden lähetyvillä sekä vielä useampien kilometrien päässä voimaloista. Kuka korvaa ihmisten terveyden, mikäli tuulimyllyt tuottavat siihen muutoksia? Tähänkään ei kukaan osaa antaa vastausta.

3. Harrastan metsästystä yritystoiminnan ja maanviljelyn vastapainona. Monia vuosia on tullut luonnossa liikuttua tavalla tai toisella. Metsästyksen ohella käymme metsästä keräämässä sieniä ja marjoja. Myös hankealueen lähetyvillä olevilta alueilta. Suomessa ja maailmalla on tehty monia terveyspalveluita siitä, kuinka luonnossa kulkeminen rentouttaa ja rauhoittaa sekä mieltä että kehoa. Osittain tämän saman varjolla myös ulkomaiset turistit tulevat Suomeen. He haluavat kokea Suomessa puhtaan luonnon, kuulla lintujen laulua ja vaikka pelkästään rentoutua tähtitaivaan alla.

Joskus Lapualla ajaessani satuin huomaamaan siellä olevat tuulimyllyt, jotka ovat vielä paljon matalampia, mitä Lappajärvelle ollaan suunnittelemassa. Kyseisissä myllyissä paloi punaisia valoja tietyn välimatkoin korkeussuunnassa, sekä viimeisenä pisteenä lin päälle nasellin päässä pönötti vilkkuva valo.

En ole asiani kanssa yksin, mutta kuka voi rentoutua luonnossa, jos lähetyvillä kantautuu roottorin lapojen "läiske" sekä punaisena toteemipaaluina valaisevat tornit. En minä, eikä myöskään turistit. Tähän Lappajärven kunta on panostanut useita vuosia. Myös kunnan kotisivuilla painotetaan viihtyvyyteen ja matkailijoiden saantiin alueelle.

Näistä valoasioista on pyydetty selvitystä Lappajärven maisemakokonaisuuteen. Tietyiltä paikoilta olemme pyytäneet "maisemakuvia" johon myllyt ovat asetettu. Eläessämme vuotta 2020 luulisi kaavakonsultin pystyvän esittämään todenperäisesti oikeilla mitoilla myllyjen korkeudet sekä roottorin lapojen pyyhkäisygeometrian. Kuvissa, joihin myllyt ovat asetettu, ne ovat aivan liian matalia sekä roottorien pyyhkäisyalueita ei ole pyynnöistä huolimatta saatu aikaan. Noin 20 vuotta sitten on ollut olemassa 3D mallinnuksia tekeviä ohjelmia, niin luulisi niitä löytyvän nytkin. Olisi hyvin suotavaa tänä aikana saada torneihin kaikki mahdolliset valot palamaan sekä vilkkuvat vilkkumaan, niin kuin joissain tilanteissa varmaan niitä joudutaan käyttämään.

Hyvänä mittasuhteena voidaan pitää tuulenmittausmastoa. Sen näkee paljaalla silmällä melko kauaksi, joten kaavakonsultin tekemät maisemaselvitykset ovat tältä osin puutteellisia. Vaadimme realistisia kuvia järven ympäriltä ja kaikista niistä paikoista, joista oli otettu aiempaankin selvitykseen.

Kuvat täytyvät olla sekä pimeään että valoisaan aikaan otettuja. Kuoppalan kylältä ei ollut lainkaan pimeällä otettuja kuvia. He niitä joutuvat kuitenkin katsomaan päivästä toiseen ja aamusta iltaan. Vai onko näin, ettei ole halukaan tuoda esille sitä tosiasiaa, miten myllyt pilaavat kraatterijärven maiseman lopullisesti? Samoin yö-kuvat puuttuivat Kivitiipun puolelta, missä Kraatterijärven matkailukeskittymä kuitenkin sijaitsee.

Mitä tulee kuvissa olevaan taivaan "valaistukseen" olikohan sekin tehty tarkoituksella juuri tuon värisenä, ettei myllyt hyppäisivät silmille taustalta? Selvityksessä oli myös kerrottu, ettei myllyt hallitse maisemaa...todellisuus on kuitenkin toinen. Myllyt hallitsevat Suomen ja Etelä-Pohjanmaan lakeuksien suurimman ja ainutlaatuisen kraatterijärven maisemaa koko niiden olemassaolo ajan. Asiaa ei varmaankaan koeta häiritsevänä silloin, kun niitä ei tarvitse selvitystä tehneiden tai muiden hanketta puolustavien katsella 24/7.

4. Mitä tulee metsästyksen...Luotettavaa tutkimusta ei ole myöskään tehty siitä, miten myllyistä lähtevät äänet vaikuttavat alueen eläimistöön. Alueella viihtyy Suomen ja Euroopan mittakaavassa hyvin harvinainen metsäpeurapopulaatio. Kyseessä on Suomenselän kantaan kuuluva laji. Lähiseudulle on suunnitteilla tai jo rakennettu useita tuulivoima-alueita. Lappajärven alue on tällä hetkellä sellaista seutua, jossa peurat tuntuvat viihtyvän hyvin. Toki vasomisaikaan ne hakeutuvat Perhon ja lähiseutujen alueelle. Mitä tapahtuu peurapopulaatiolle, jos kaikki suunnitteilla olevat alueet toteutuvat? Aiemmassa selvityksessä oli kuvailtu jotenkin seuraavasti: Peurojen jäljet suoritettu tiettyä aikana lumijälkilaskentana. Vajaan kilometrin päässä hankealueen Etelä / Länsipuolella peurat ovat viihtyneet useampana talvena. Eivät ne ole pelkästään kauttakulkumatalla. Miksi niitä näkee tämän tästä isompia ja pienempiä tokkia?

Vaadimme pelkästään peuran kannan säilymisen puolesta, että hanke vihelletään täysin poikki. Vielä ei ole myöhäistä.

Itse metsästysasiaan...Ruotsissa on ilmeisesti kielletty kiväärikaliperin aseilla tapahtuvaa metsästystä myllyjen vaikutusalueella. Jos tämä pitää paikkansa, miksi hankevastaava sekä kaavakonsultti ovat todenneet, että hanke toteutuessaan ei vaikuta ihmisiin tai muuhunkaan millään tavalla?

Jos alueelta häipyy riistaeläimet myllyjen tulon myötä, minne ne menevät? Alueella ja sen läheisyydessä on ainakin kolme eri metsästysseuraa ja niissä yli neljäsataa jäsentä. Osa metsästää pienriistaa osa suurriistaa. Metsästys koetaan myös samalla tapaa rauhoittavaksi tekijäksi kuin yleinen luonnossa liikkuminen. Maaseudulla asuville ei hirveästi ole harrastusmahdollisuuksia ja myllyt tullessaan vievät riistaeläimet seurojen alueilta pois. Samalla metsästys vähenee, ellei lopu kokonaan. Jos riista kaikkooa alueelta, suurpedot seuraavat perässä.

Alueella ja sen läheisyydessä on havaintoja susista, karhuista, ilveksistä ja ahmoista. Ne siirtyvät myös samalla alueelta pois. Ruokaa kun ei ole tarjolla. siirtyvätkö pedot lähemmäksi ihmisasutusta? Tämä eläinten käyttäytyminen vaatii parempaa selvitystä. Erikseen tulee vielä alueella havaitut muut rauhoitetut tai uhanalaisiksi luokitellut eläimet ja linnut. Miten kaavakonsultti selvittää tarkemmin alueen lajiston? Linnuista havaintoja on kuukkelista, maa ja merikotkista, kalasääskestä ja muistakin. Laskenta ei ole mielestäni ollut millään tavoin hyväksyttävä. Samoin myös on turvattava liito-oravan pesimäalueet ja siirtymäreitit ja ne on myös merkittävä karttaan todellisesti.

5. Alueella teetetyn matkailuselvityksen osalta suuresti ihmetyttää, että alueen matkailun kehittämisen näkökulmasta, yhtenä asiantuntijana on haastateltu ... joka haastattelussa on edustanut omia näkemyksiään. Millä perusteella esimerkiksi juuri ... on valittu asiantuntijaksi, koska hän kertoo vain omia näkemyksiään. Eikö silloin olisi sama, vaikka asiantuntijana olisi esiintynyt joku Matti Meikäläinen vaikka Karstulasta? Mielestämme tässä on iso ristiriita, koska matkailuyritysten yhdistys, jonka sihteerinä ... toimii, on linjannut, ettei yhdistys voi ottaa voimaloihin kantaa.

Yrittäjien kanta on parempi tuoda esille, eikä sitä saa alkaa kaunistelemaan. Yli 90% kyselyyn vastanneista vakituksista tai loma-asunnon omistajista suhtautuu tuulivoimaan alueelle kielteisesti. Yli 80 % samaan kyselyyn vastanneista majoitus ja ohjelmalvelujen tarjoajista ilmoittaa kielteisen kannan.

6. Useammassa kohdassa kaavaselostusta paistoi läpi selkeä asenteellisuus hankkeen puolesta. Vaikkakin totuus on aivan toinen. Hankkeen alkuvaiheessa Lappajärven kuntaan on toimitettu kielteiset nimilistat hankkeen osalta. Hankevastaava toivotettiin kuntaan tervetulleeksi punaista mattoa pitkin, mutta kuntalaisia ei haluttu ottaa vastaan lainkaan. Kunnan ja kaavakonsultin toimesta hanketta yritetään puolustella suurilla verohyödyillä.

Ne hyödyt ei ole suuria nähneetkään. Kuka selvittää paikkansa pitävät purkuvakuudet siinä tilanteessa, jos hankevastaava myy hankkeen eteenpäin siinä vaiheessa, kun myllyt ovat pystyssä? Tähän on saatava riittävät

vakuudet, jotka ovat olemassa ennen myllyjen purkua. Emme hyväksy, että vakuuksia aletaan kerryttämään vuosien kuluessa. Mistä tietää, kauanko myllyt tuolla paikalla ovat?

7.YVA-ohjelmasta annetuissa 64 lausunnossa ja mielipiteessä vain kahdessa oli puhuttu hankkeesta myönteiseen sävyyn. Tämän pitäisi myös kertoa, että ainut vaihtoehto hankkeelle on VE 0.

8.Kaavaselostuksessa käytetään liian paljon sanaa "arvioidaan". Esim. "laadittujen vaikutusarvioiden mallinnuksen perusteella todellisuudessa olevan. Mitäpä jos mallinnusten perusteella tehdyt arviot osoittautuvatkin vääräksi?

9.Yleisesti tuulimyllyjen äänivaikutuksista ei ole tehty alueen vallitsevan maaperän suhteen riittävän tarkkaa selvitystä. Miten kauaksi äänet kantautuvat järveä pitkin? Kuinkas kallioperä vaikuttaa äänen siirtymiseen alueelta kauemmaksi? Mitä vaikutusta äänellä on järven kalastoon? Tästä puuttuu tarkennuksia.

10.Miten pelastusviranomaisen tekee tulipalon syttyessä tornissa? Tästä on pyydetty lausuntoa. Sitä ei ole myöskään saatu. Alueen läheisyydessä kuitenkin on raakavesialueita, joilta Lappajärven talouksille toimitetaan käyttövesi. Öljyjen imeytymisen estäminen maaperään? Tulipalon sammuttaminen tämän kokoluokan torneissa? Vahingon tai vaaratilanteen sattuessa suoritettavat pelastustoimet?

11.Roottorien kehänopeus on selvitettävä ja sitä kautta saatava varoetäisyys tuulivoimaloihin. Miten kauaksi voimaloista mahdollisesti lentävät jääkappaleet voivat matkata? Pienimmistäkin voimaloista on tehty valtakunnan tiedotusvälineissä juttuja, jotka kertovat jääkimpaleiden lentäneen useiden satojen metrien päähän. Jos alueelle ei tule kulkurajoituksia, kuten hankkeen edustajat ovat kertoneet, kuka korvaa ihmisille, eläimille tai omaisuudelle (esim. metsätöissä) aiheutuneet vahingot?

Toivomme todella hankkeen päättyvän näiden lukuisten negatiivisten kannanottojen tähden ja Lappajärven kunnan keskittävän voimavaransa järven ympärillä olevien muiden alueiden kehittämiseen ilman tuulivoimaloita.

Mielipide 56

Hankealue on 2550 km² suuruinen ja sijoittuu Evijärven ja Vetelin kuntarajoihin. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa hankealuetta ei ole merkitty tuulivoimatuotantoon. Tuulivoimalat tulisi sijoittaa kauemmaksi vakituisesta asutuksesta ja toteuttaa isompina kokonaisuuksina maakuntakaavassa merkittyihin paikkoihin.

Päätökset hankkeesta tehtiin teknisessä lautakunnassa ja kunnanhallituksessa ottamatta mitenkään huomioon kuntalaisten mielipidettä, kuntaan toimitettiin yli 1000 henkilön allekirjoittama adressi, jossa vastustettiin voimaloiden rakentamista kyseiseen paikkaan. Maanomistaja- ja asukaskyselyssä vastustettiin hanketta. Toteutuessaan tuulivoimalat heikentävät asumisviihtyvyyttä, lisäävät riskiä sairastua infraäänien ja melun aiheuttamiin sairauksiin ja laskevat kiinteistöjen arvoja ja lisäävät paikkakunnalta pois muutttoa. Lappajärven kunta perustelee tuulivoimaloiden rakentamista kiinteistöverotuotoilla, ohjausryhmänkokouksessa kysyin kunnanvaltuuston puheenjohtajalta, kuinka paljon Lappajärven kunta saa kiinteistöverotuloja tuulivoimapuistosta vuositasona: ei osannut sanoa ... eikä kunnanvirkamiehetkään. Lappajärvellä päätöksenteko on aika ohuella pohjalla.

Kaavoitusmateriaalin linnusto- ja eläinselvitys on puutteellinen. Metsäpeuran elinympäristöä ollaan tuhoamassa tuulivoimarakentamisesta johtuen hyvin radikaalisti juuri Suomeselän metsäpeurapopulaation osalta. Perhon tuulivoimapuiston rakentamisen jälkeen peurat eivät enää viihdy Jängän kylän metsissä. Perhoon ollaan rakentamassa Alajoelle ja Kyyjärven Peuralinnaan uutta tuulivoimapuistoa, rakennustyöt alkavat kevään aikana. Hyötytuuli suunnittelee Perhon Kokkonevalle uutta 30-40 voimalan puistoa. Lisäksi Alajärvelle, Soiniin ja Halsualle suunnitellaan uusia tuulivoimapuistoja. Metsäpeuran elinympäristöt alkavat käydä ahtaiksi; olisi syytä miettiä Lappajärven tuulipuiston mielekkyyttä juuri metsäpeuran ja linnuston

osalta. Samaiselle alueelle Vapo haki turpeennostolupaa muutama vuosi takaperin, silloin hanke torpattiin juuri luontoarvoihin nojautuen, ovatko luontoarvot hävinneet nyt jonnekin. Iso-Saapasneva on tärkeä kanalintujen soidinalue, jos alueelle rakennetaan voimaloita, kanalintukannat romahtavat Itäkylän Metsästyseuran alueella pysyvästi. Alue pirstaloituu teiden ja johtokatuojen rakentamisen myötä, mistä johtuen nisäkäs- ja lintukannat pienentyvät pysyvästi. Alue on Itäkylän Metsästyseuran tärkein hirven pyyntialue, yli puolet hivistä pyydetään vuosittain tältä alueelta, se on myös tärkeä hirtien lisääntymisalue.

Omistan hankealueella ja hankealueen välittömässä läheisyydessä asuin-, pelto- ja metsäkiinteistöjä. Tulen vastus tamaan voimaloita ja niiden sijoittelua ja johtokatuojen ja tiestön rakentamista omistamilleni kiinteistöille. En hyväksy mitään mahdollisia rajoituksia voimaloiden sijainnista johtuen kiinteistöilleni. Lähimmät voimalat tulevat aivan metsäpalstäni läheisyyteen, miten talvella uskaltaa mennä hoitamaan metsiä kun jäitä lentää roottoreiden lavoista. Minkälaisia turvaetäisyyksiä tullaan asettamaan voimaloiden läheisyyteen, tullaanko liikkumista rajoittamaan voimaloiden läheisyydessä?

Tuulivoimapuiston suunnittelu, kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointimenettely tulee lopettaa välittömästi.

Mielipide 57

Kuntalaisena otan kantaa tuulivoimapuistohankkeen osalta. Kantani on, että tuulivoimapuistohankkeen sijoittaminen liian lähelle Lappajärven keskustan ja taajamaan on yksi syy (8 km). Toinen on kauniin kraatterijärven alueen ja luonnon säilyttäminen nykyisellään tärkeää. Tuulivoimapuistoalueen vaikutuksia järven kala- ja linnustokantaan ei ole riittävästi selvitetty ja seuraukset ekosysteemille voivat olla mittavia. Kolmantena tuulivoiman melua ja infraäänten haittoja näin lähellä asutusta ei ole selvitetty. Ohessa liitteenä tuulivoiman vaikutukset ihmisten terveyteen. Näillä perusteilla on tuulivoimapuistohanke lopettava, sillä sen haitat ovat hyötyjä suuremmat. Sen sijaan kunnan päättäjien tulisi suunnata järvikunnan tulevaisuutta matkailun kehittämiseen ja markkinointiin. Tällä saadaan aluetta tulevaisuudessa kehitettyä myönteisempään suuntaan. Lisäksi yhteistyö Alajärven ja Vimpeli kanssa luo hyvää pohjaa koko järvisuudun elinvoimaisuuden kehittämiseksi.

Mielipide 58

Lappajärven Iso Saapasnevalle suunniteltu tuulivoimala-alue tulee todella lähelle Evijärven rajaa. Talomme ...etäisyydelle suunnitelluista voimaloista. Suunnitellut voimalat ovat niin korkeita (300 m), että niiden näkyvyys ja vaikutukset yltyvät todella kauas.

1. Velvoitamme saamaan realistiset kuvamallinnukset voimaloista Jokikyläntien eri kohdista. Myös yökuvat vaaditaan sekä välke- ja melumallinnukset. Miten läheiset vesistöalueet voimistavat ääniä?
2. Tuulivoimaloiden infraäänten, eli ihmisen kuuloalueen alle jäävien (alle 20 hertsiä) hermostollisesti vaikuttavien pulsoivien värähtelyjen on monissa ulkomailta toteutetuissa tutkimuksissa todettu aiheuttavan mm. uniongelmia, päänsärkyä, pahoinvointia, huimausta, tinnitusta, sydänongelmia ja monia muita elämää häiritseviä oireita. Infraääniä ei ole otettu kaavaselistuksessa huomioon. Vaadimme matalataajuisten infraäänten leviämiskartan ja äänenvoimakkuudet.

Suomen ympäristöterveys SYTe ry on tehnyt pilottitutkimuksen infraäänistä 2016 keväällä.

Pilottitutkimus osoittaa infraäänihaitan vähenevän merkittävästi vasta yli 15 kilometrin päässä tuulivoimaloista. Kannatamme vaihtoehtoa 0 (VE0) eli ei yhtään tuulivoimalaa Iso Saapasnevalle.

Mielipide 59

Omistamme ... Mökki on jatkuvassa käytössä kesäisin, sillä käyttäjäkuntaan kuuluu 5 omistajan lisäksi heidän lapset perheineen. Tulemme mökille nauttimaan kauniista luonnosta, rauhallisuudesta ja hiljaisuudesta pois

kaupunkien ja taajamien hälinästä. Lappajärven Iso Saapasnevalle suunnitellut tuulivoimalat tulevat lähelle Evijärven rajaa. Mökkiämme lähin mylly sijoittuisi ... päähän. Vesistöt voimistavat tuulivoimaloista kantautuvaa kuultavaa ääntä sekä hermostollisesti vaikuttavia matalataajuisia infraääniä. - Vaadimme tarkat melumallinnukset ja matalataajuisten infraäänten leviämiskartan ja äänenvoimakkuudet mökkiimme nähden. 300 metriä korkeat voimalat näkyvät kauas. - Vaadimme kuvamallinnukset voimaloista mökkipaikaltamme. Myös yökuvat ja välkemallinnukset. Suhtaudumme erittäin kriittisesti Lappajärven tuulivoimahankkeeseen. Emme halua suunnitellun kaltaisia tuulivoimaloita, jotka aiheuttavat niin näkö-, melu- kuin terveyshaittaakin. Lappajärven kunnan tulisi ottaa käyttöön vaihtoehto 0 (VE0) ei yhtään tuulivoimalaa. Yllä olevasta olemme kaikki omistajat yhtä mieltä.

Mielipide 60

En hyväksy missään nimessä, että tuulimyllyt tulee näin lähelle kotiani ja maitani. Tuulimyllyt näkyisivät suoraan makuuhuoneeseen ja muihinkin huoneisiin. Tuulimyllyt olisivat isoja ja äänekkäitä ja valot häiritsivät ympäristöä. Peltoni ja metsäni sijaitsevat suunnitellun alueen lähellä. Käyn melkein päivittäin lenkillä noissa maastoissa ja kesällä marjastan. Tällaiset isot myllyt ei paranna maisemia eivätkä ensinkään Lappajärven kunnan imagoa matkailukuntana. Juuri äsken oli kirjoitus lehdessä tuulivoimaloiden tuottamattomuudesta jopa tällaisilla pakkasilla kuin nyt oli! Jos niihin turvataan, ollaan liemessä. Muutenkaan ne eivät ole niin tuottavia kuin agiteerauksissa annetaan ymmärtää. Vastustan ehdottomasti tuulimyllyjen rakentamista tälle alueelle.

Mielipide 61

En halua tuulimyllyjä näin lähelle kotiani! Ensinnäkin tuo mittaustorni näkyy suoraan makuuhuoneeseen ja muihinkin 2 huoneeseen. Sitä on katsottu yli kaksi vuotta. Tuulimyllythän ovat paljon isompia ja valaisivat toimiessaan koko talon.

Olen käynyt mittaustornin juurella. Kuinka ison alan se viekään maastosta/metsästä ja myllyt ovat paljon isompia ja myös äänekkäitä ja valot häiritsivät ympäristöä. Olen käynyt Vähässäkyrössä toimivan myllyn vieressä ja se on kauhea! Nämä olisivat vaan paljon isompia!

Aluksi lähin tuulimylly olisi ollut 1,5 km meiltä, nyt se kuulemma on siirretty 2 km päähän.

Käyn päivittäin lenkillä näissä maastoissa. VanhallaVuorella oli laittanut nimensä vihkoon reilusti yli 3000 henkilöä v. 2020, kaikki eivät edes laita siihen nimeään. Myös ulkopaikkakuntalaisia käy siellä. Käymme myös Ammeskalliolla ulkoilemassa. Hiihdän, kävelen ja pyöräilen perheeni kanssa näissä maastoissa. Marjastamme mieheni kanssa näissä metsissä, jopa myyntiin marjoja.

VanhaVuorelta näkyy Perhon tuulimyllyt ja niin valotus yötaivaalle. Miten kauas nämä näkyisivätkään.

Kuinka paljon metsää ja maastoa jouduttaisiin tuhoamaan tuulimyllyjen takia? Millaiset rajoituksen tulisivat liikkumiseen jopa omassa metsässä? Meillä on viljelykset tässä lähellä, samoin metsät. Myös ... on metsäpalsta ja siellä käydään myös ulkoilemassa, esim. pyörälenkki Övermark-Pihlajamaa-Pitkäsalo-Övermark on n 17 km. Viime kesänäkin kiersimme tyttäreni kanssa sen pyörällä useamman kerran viikossakin.

Kuinka voidaan mainostaa kuntaa matkailukuntana, kun tuollaiset hirvitykset pilaa maiseman? Ja mikä on se todellinen tuotto? Myllyt tuottaa rahaa kunnalle vain, jos ne ovat toiminnassa! Muilla paikkakunnilla ne kaikki ei ole koko ajan toiminnassa.

Kunta on myös lausunnoissaan vähätellyt asukkaiden olemassaoloa alueella ja mitätöinyt virkistyskäytön! Tänne tehdään yhteistyössä Sääksjärven ja Patanan kanssa virkistysreittejä, johon myös Pihlajalammen laavu kuuluu. Meillä entisen Kuoppalan koulupiirin alueella on myös Itäkylän maa- ja kotitalousseuran organisoimana vuosia sitten tehty kuntorata, jossa on myös frisbeegolfrata ja uututena kuntoportaat v. 2020. Talkoohenki on kova ja alueella tehdään paljon ihmisten viihtyvyyden eteen. Mitä vaikuttaisivatkaan isot tuulimyllyt viihtyvyyteen.

Voidaanhan sähköä tuottaa muuallakin kuin asutuksen keskellä. Laitetaan tuulimyllyjä kauas asutuksista isojen sähkölinjojen läheisyyteen. Minkälaiset kustannukset tulevatkaan tuotetun sähkön siirrosta! Terveysvaikutuksia ei ole otettu huomioon. Muualla niitä ainakin on. En missään nimessä hyväksy tuulimyllyjä kotini lähistöön!

Mielipide 62

Tässä mielipidettäni Iso Saapasnevan tuulivoimapuistosta:

Mielestäni tuulivoimapuistoa ei pidä rakentaa näin lähelle asutusta, koska asumaton tilaa löytyy Suomesta muualtakin. Suunniteltua aluetta käytetään marjastukseen, metsästykseseen ja muuhun virkistystoimintaan. Noin isot tuulivoimalat näkyvät varmasti monien kilometrien päähän. Lappajärvi mainostaa itseään kraatterijärvenä ja panostaa matkailuun, niin nämä tuulivoimalat kyllä pilaavat sen.

Pihlajalampi sijaitsee suunnittelualueella. Pihlajalampi on kalastus ja virkistyskäytössä. Sinne on tehty viime vuoden puolella laavu. Miten tässä huomioidaan se, että jos naapurikunnat ovat tehneet päätöksen, että pitää olla tietty minimietäisyys asutuksesta tuulivoimalaan? Esimerkiksi jos Evijärvi on päättänyt, että minimietäisyys on 4 kilometriä asutuksesta ja Lappajärvellä hyväksytään tämä tuulivoimalapuisto, jolloin Evijärven lähimmät asukkaat ovatkin 2 kilometrin päässä. Samoin Vetelin lähimmät asukkaat ovat 2 kilometrin päässä. Lappajärven kunnankin pitäisi tehdä vastaava päätös. Mielestäni 5 kilometriäkään ei ole riittävä. Tonttien ja kiinteistöjen arvo tulee laskemaan, jos tuulivoimapuisto rakennetaan.

Tässä uudessa dokumentissa sanotaan kohdassa 5.5.2, että " Suunnittelualueita lähimmät yksittäiset vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat alueen itäpuolella Järvelässä noin 2 km etäisyydellä, eteläpuolella Övermarkissa noin 2,1 km etäisyydellä... Samassa kohdassa 5.5.2 on myös sanottu, että " Hankealuetta lähimmät kylät ovat eteläpuolella noin 1 km etäisyydellä sijaitseva Övermark...". Tässä on mielestäni ristiriitaa.

Dokumentissa kerrotaan vaikutuksista suunnitellulle alueelle, esim. maaperälle, maisema- ja kulttuuriympäristöalueille ja -kohteille, kasvillisuudelle, eläimistöille. Kaikkien osalta todetaan, että on vähäistä tai ei vaikutusta ollenkaan. Tämä ei kuitenkaan kuvasta sitä mitä asukkaat ja vierailijat arvostavat ja minkä he tuntevat olevan arvokasta. He arvostavat ylipäättään sitä, että suunnittelualue pysyy tuollaisena kuin se on nyt ilman tuulivoimaloita. He arvostavat luontoa ja mahdollisuutta liikkua siellä virkistykseen, marjastaakseen tai metsästääkseen.

Katsoin liitteenä olleet havainnekuvat ja siellä puuttui yöhavainnekuvat Kuoppalantieltä.

Olen asunut lapsuuteni ja nuoruuteni.... Vastustan Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston rakentamista. Ainoa oikea vaihtoehto on vaihtoehto 0.

Mielipide 63

Asukkaiden jo tähän asti antama runsaslukuinen kielteinen palaute kertoo, mitä tuulivoimalahankkeesta ajatellaan. Jo vuonna 2017 kerättiin kuntaan 1121 nimen adressi hanketta vastustamaan! Kraatterijärven kauniit maisemat ovat tärkeitä asukkailleen ja mökkiläisilleen, eikä niitä tule pilata rumilla, välkkyvillä rakennelmilla. Voimalat näkyvät ja tuntuvat paljon varsinaisen hankealueen rajoja kauemmaksi, kuten Nykälänniemen-Halkosaaren matkailukeskukseen ja Nissin keskustajamaan asti. Euroopan suurin kraatterijärvi ja Välijoki sekä mahdollisesti toteutuva Geopark-hanke tarjoavat upeita mahdollisuuksia jopa kansainvälisen matkailun kehittämiseksi, kunhan vaalimme sitä hyvää mikä meillä nyt on: alkuperäistä luontoa ja rauhaa. Lappajärven kunta on panostanut paljon uuteen kalatiekanavaan sekä Nykälänniemen-Halkosaaren kehittämiseen: siltä olisi pohja pois tuulivoimaloiden myötä. Lappajärven pohjoispää on merkittävä maakuntakaavassakin matkailun vetovoima-alueeksi! Lappajärven kunnan on syytä huomioida olemassa olevat yritykset eikä sulkea tällä hankkeella toimintanäkymiä.

Tuulivoima-alueilta ympäri Suomen on raportoitu melusta ja jyrinästä, joka vaikeuttaa oloa ja viihtyvyyttä. Infraäänien vaikutusta ei ole kunnolla vielä tutkittu, mutta se tiedetään, että vedenpinta lisää meluaaltojen kantavuutta ja voimistaa niiden vaikutusta. Riskialueella asuu ja lomailee tosiasiallisesti huomattavasti suurempi määrä väkeä kuin vain 2 km säteellä olevat. Kuka vastaa niistä haitoista, mitä meille voi koitua? Voimala-alueella pesii ja liikkuu paljon suojeltavia eläinlajeja, kuten metsäpeura, liito-orava, maakotka ja merikotka: näiden elinolosuhteita ei tulisi heikentää. Hankealueella on virkistyskäytön kannalta tärkeitä Pihlajakallio ja -lampi, Virkavuori ja Vanhavuori, ja se on myös paikallisille seuroille tärkeä hirvenmetsästysalue. Meidän perheestämme loppuisi riistaruoka tämän hankkeen myötä. Tuulivoimalat aiheuttavan jo nyt äärettömän suurta ristipainetta koko seudulle, kun ollaan raivokkaasti puolesta ja vastaan. Kuntayhteistyö Evijärven ja Vetelin kanssa heikkenee jos voimalat tulevat, koska alue on tulossa näiden naapurikuntien rajalle ja aiheuttavat ongelmiaan sikäläisille asukkaille. Evijärvi on linjannut 4 km:n suojavyöhykkeen asutukselle, ja sitä tulisi kunnioittaa. Uskon, että tulevaisuudessa "voimalavapaat" alueet kiinnostavat uusia asukkaita, ja toivon että Lappajärven kunta ottaa tämän linjauksen kuntastrategiaansa. Minun vaihtoehtoni on VE0: ei yhtään tuulivoimalaa Iso Saapasnevalle.